

Tom. 137.

Hugonis à S. Victore varii tractatus. N. 1.

speculum Ecclesiae. N. 2.

De Ecclesiasticis officiis. N. 43.

De prima rerum creatione; & peccato
originali; & libero arbitrio; aliisque. N. 426 in
dorso.

De sacramentis. N. 457.

De Fide et Spe. N. 400.

AKA T J O.

Déus infinite mīe. ⁊ maiestatis in mente quē nec spa-
cia locorū. nec inē ualla tēpō. ab his quos tueris
ab iungunt. ad esto nob finis tuus. b. ⁊ ubiq;
in te cōfidentibus. ⁊ p onē uiam. q̄ ituri sum⁹.
intercedente beata dī genitrice maria. ⁊ beato
juliano cōfessore tuo. atq; pontifice. cū oībus
scīs. dux nob ⁊ comes ad ex dignare. nichil nob
adiūtitatis noceat. nichil difficultatis obstat.
cūcta sūt prosa. cūcta nob salubria ⁊ sub ope
dexte tue. q̄cqd. iusto peccerim⁹ desidio. celeri cō-
sequam esse

Quis scī tu q̄s dñe. hīc nos lenificet ⁊ adjuuet. ut dñi cor mīa
recedam⁹ paternā seneriam. ⁊ p̄cōr tuā nris q̄cedat tēpō. et
ab omīa tua eueā repelle neq̄ciā. et mer. ⁊ actus. ⁊ uolūtatē
nris. ⁊ omīa famīlōr tuor ī saluti tue p̄spirare dispoñe. ⁊ oīb⁹ fide-
līb⁹ defūctis redētiā etnā concede. f.

Vie tē p̄cōr omīpōtēs etne dñs. da mī corp⁹ ⁊ sangnē fili tui dñi mī
ihū x̄. ita sume ⁊ remissionē omīū p̄ccōr p̄ te mīar accipe. ⁊
tuo scō spū reple. f. e. d. n. l.

Dñe fac p̄cōr. omīpōtēs etne dñs da mī corp⁹ ⁊ sangnē fili tui dñi mī ihū x̄. ita sume ⁊ remissionē omīū p̄ccōr p̄ te mīar accipe. ⁊ tuo scō spū reple. f. e. d. n. l.

h lib ÷ s dñe de scīs crucis.

10
Tratado de Fugate de S. J. de 1710

9

Incipit prologus sacramentorum.

Prologus sacramentorum ut testare eorumque multam
dulcedinem ubi exponit. uia rogauit dilectio. Cui au-
tem ubi u' quia facili' et audaci. logicas q. theologicas uire
consuetudinis resolutione sententias dubitare cepit. has
quod dicit et potest scilicet malle. Mox si illud recolit. q. o' bonum
pulchrum elucescit. cum communice. consequentem stilum ad scribendum. apluribus?
quod. et inuocato auxilio. q. aperit et nemo claudit. Desidera-
tum itaque bellum inchoo fluens neetare. tunc fauui mellis
uere pmanu intelligentie. q. q. in eo spectari licet; qd multi-
ce representet signa in ecclesia: speculum ecclesie. intitulari placet.

Primum q. capitulum: de ecclesia. Octo sunt ecclesiastica. capitula.

Primum de dedicatione ecclesie. Tercium de officiis defunctorum.
Quartum de summo sacerdoti anni. Quintum de ordinibus clericorum
eorum. et uestimentis sacerdotum. Sextum de celebratione missae.
Septimum de octis scripturarum. Octauum de supernis secretis: q.

Incipit speculum ecclesie. h. scilicet licet.

Ecclia q. in qua ipse quiescit ad laudandum deum:
significat ecclesiam sanctam catholicam. q. constructa in
celis. uiuus ex lapidibus: h. domus domini firmiter edificata:
Anglare fundamentum lapidis. xps e. sup. h. aut. nec p. hoc e.
fundamentum: apostolorum et prophetarum sic scriptum e. fundamenta ei
in m. scis: sup. edificati pariter. iudi s. et gentiles. De
illis. partibus mundi uenientes ad x. Omnes lapides expoliti s.
et quadrati: id e. scilicet mundi: atq. firmi. q. p. man. summi
artificis disponuntur mansuri. Quorum quidam feruntur. et non feruntur.
ut simpliciores in ecclesia. Alii feruntur. et feruntur. ut mediis.
Alii transferuntur et non feruntur. h. a solo x. q. singulare funda-
mentum. In h. aut. edificio q. d. q. s. differentia excellit:
tanto humilior pl. edificium subleuat. Omnes. unac. ar-
tas more cimenti coniungit. dum uiuus lapides pacis gra-

De turribus. Ige ligantur.

Turres aut. predicatorum. sunt et platea ecclesie. q. s. munimen et defensio eius.
Unde sponsus ad sponsam. in canticis sic loquitur.
Collum tuum sicut turris domus edificata cum pugnaculis. **De gallo**
Allys sup. positus: predicatorum representat. Gallo et noctis

profunde p[er]uigil. horas ei[us] diuidit cantu. dormientes excitat.
die appinquantē p[er]eunt. s[ed] p[ri]us se ip[s]m ūbere alarū
ad cantandū excitat. Notate singlā mistialit[er]. Hec ē
hoc scilicet. dormientes sūt filij hui[us] noctis. in p[ec]cis iacēt[es].
Gallus chor[us] p[re]lator[um]. qui disti[n]cte p[re]dicant. dormientes
excitant. ut abiciant opa tenebrar[um]. clamante S[ed]
Ye dormientib[us]. Exurge q[ui] dormis. lucē uenturā pre
nunciat. dū diē iudicii ⁊ fut[ur]am gl[ori]am p[re]dicant. Pru
dent[er] aut[em] ante q[uam]. alijs p[re]dicent. uirtutib[us] se a s[om]pno
p[ec]ci excitantes. corp[us] suū castigant. Vñ ap[osto]l[us]. Castigo
corp[us] meū ⁊ in seru[itut]em redigo. hū ⁊ q[uod] uentū se
uertūt. q[ui] increpando ⁊ arguendo q[uod] rebelles fortiter
resistunt. ne lupo ueniente quōq[ue] fugisse arguant[ur].
Uirga ferrea in qua gall[us] sedet. rectū r[ep]r[es]entat ser
monē p[re]dicantis. ut. nō loq[ui]tur ex sp[iritu] hōis s[ed] dei scd[m]
sc[ri]pturas iuxta illud. Si q[ui]s loq[ui]tur. quasi s[er]mones dei.
Q[uo]d uirga ē sup[er] crucē posita innuit s[er]monē sc[ri]pturarū
p[er] crucē cōsumatū ē ⁊ cōfirmatū. Vñ ait dñs in passio[n]e.
cōsumatū ē. Et titul[us] ei[us] sup[er] eū p[ro]delebil[ite]r sc[ri]pt[us] est.
Tholus s[ed] quē crux ponit[ur] p[ro]tunditatē **De tholo.**
significat q[uod] p[er]fecte ⁊ inuolante fides catholica p[re]di
canda ē. ⁊ tenenda. q[uod] n[on] q[ui]sq[ue] int[er]. in. u[er]b[is]. absq[ue]. d. i. e. p[er]
Signaetm turris. iuxta p[re]lati que **De turri pigneto.**
tendit ad alta r[ep]r[es]entat. **De campanis.** Campana
quar[um] sonitate p[er]p[et]uo ad eccl[esi]am quocatur. p[re]dicato.

res multie ^{signat.} q̄ quia ad multa sūt ne cessarij: designant multas uocabulis. **Uplect.** **P**lectrū aut q̄ ex utq; parte sonū eicit: lingua p̄dicatoris ē. q̄ utq; testamentū resonare facit. **Digno.** **T**ignū uñ pend; cāpana: crucē significat. **Uligata.** **L**igatā caritatem significat.

p̄ quā p̄dicator cruci astat ^{ostendit} iuxta illud. **Q**uā aut absit glari n̄ in .c. d. n. i. x. **D'corda.** **C**orda iuxta

t' humilitas p̄dicatoris. q̄ndo alij s̄ q̄ descendit. Vno apls. Siue excedim' p̄p̄r dñi: siue q̄ descendim' p̄ uos.

A nul' in fine: p̄seuancia t' corona p̄mij. **Vanulo.**

De fenestis. **F**enestre ecclē iuxte sc̄pture sūt diuise.

que uenti ⁊ pluuia repellūt. id ē nocua pibent. ⁊ dū claritatē ueri solis in ecclām t̄nsinuit. ⁊ inhabi-
tantes illuminat. Hec int' sūt latiores. q̄ mistie sensus
amplior ē. ⁊ p̄cellit l̄tālē. has frequentant p̄dicatores q̄
ut nubes uolant. ⁊ q̄ colūbe ad fenestras suas. Itē p̄
fenestras. s̄. sensus corporis significant. q̄ exē steti esse

debet. ne uanitates hauriat. ⁊ int' patē ad spiritalia boā.

Hostiu x̄ps est. Vñ in eūglio. Ego sū hostiu: **D'hostio.**

dicit dñs. **Ucolūpnis.** **C**olūpne doctores sūt. q̄ tēptm
dei p̄ doctnā. sic tronū dei: ⁊ eūgliste spūalit' subleuat.

Hij p̄sonitate diuini eloquij: argenteē dñr colūpne.

Iuxta illd in canticis canticorū. Colūpnas fecit argenteas.

Reclinatoria designat q̄tēplatuos. i q̄b' **D'reclinatoris.**

deus sine offensa req̄esceat. Qui q̄ sūmā diuinitatē

et eterne uite claritate gteplantur, auro coparant. unde

in p'dictis canticis dictu est, reclinatoriu aureu. **De tignis.**

Tigna sunt, qui spualiter subleuant. **De laquerariis.**

intelligunt
prelati.

Laqueria: que ornant et roborant. de quibus quod per uicia non
putrescunt. gloriatur in eisdem canticis sponsa dicens. Tigna
domorum nitarum cedrina, laqaria cupressina. **De stitucine**

Dns et stituit et ecclesiam uisus ex lapidibus et ecclesie.

lignis imputribilibus iuxta illud. fereutim fecit rex sa-
lomon de lignis libani. i. x. de sanctis castitate candidati.

Cancelli humilior reliquo corpore ecclesie. **De cancellis.**

Cancelli quantam humilitatem debeat esse in clero
iuxta illud. Quanta maior es, tanto humilia te in omnibus.

de altari

Altare christum significat, sine quo nullum munus offertur patri
acceptabile. Unde ecclesia ad patrem orationes solet dirigere per christum.

Vestimenta quibus altare ornatur sunt sancti. **De indumentis altaris.**

quibus propheta ad dominum loquitur dicens. His omnibus sic uesti-

Gradus quibus ascenditur ad altare. **De gradibus.** meo uestieris.

spualiter demonstrat apostolos et matres christi, qui per eius
amore sanguinem suum fuderunt. sponsa in canticis amoris
uocat ascensum purpureum.

Per xv. gradus quibus ascendebat in templum salomonis. significatur xv. uirtutes.

que a propheta in xv. psalmis continue demonstrantur. quod uir bonus
ascensiones in corde suo disposuit. hanc scalam uidit ia-

Tacob, summitas cuius celos tangebatur. **De luminariis.**

Luminaria ecclesie sunt illi quorum doctrina fulget ecclesia u-

4

sol ⁊ luna. q̄b' uoce dñi dicit' uos festus. lux mundi
ro ē bonoz opū exēpla. In amonens ip̄e ait. Luceat
lux ūra corā hominib'. **De oratione festiua.**

Quod ecclā int' ornat' festiue nō exca. mistialit'
innuit qđ oīs glā ei' abint' ē; lic; ⁊ sit extius dīspica-
bilis in aīa. tñ qđ sedes dei ē radi at. Vnde dicit.
Nigra sū ⁊ formosa. Hinc dīc dñs. Quia ⁊ hereditas mīa
p̄elara ē mī. ⁊ p̄pha ḡsidans ait. Dñe dilexi dēcorē dom'
tue. ⁊ i. h. gte tue. qđ spūalit' exornant. fides spes caritā. ta hec.

Quā triumphat in medio ecclē p̄nr. **De cruce tūphali.**
eo qđ in medio corde redēptorē suū diligit. qđ media ca-
ritate ḡstrauit. p̄ filias lrlm. Et ut signū uictorie uide-
ntes. dicant oīs ⁊ dicant singli. Ave sal' coeli scli.
arbor salutifera; ⁊ ne tādā unq. obliuioni ēca nos di-
lectio dei qđ ut seruū redimet. filiū unicū tādāit;
h' signo. armat se ecclā in pectore. ⁊ in fronte. sigicā
mistiū crucis corde credendū. ⁊ manifeste ore ḡfite-
ndū. cui' in egypto figura p̄cessit. **De signo crucis**

Quod aut' signam' nos a fronte. **q. in fronte a signum.**
deorsū. deinde a dextā ad sinistra. illō exp̄mini
mistiū. qđ dñs inclinauit celos ⁊ descendit. ut docēt
p̄ferre eēna tēporalib'; p̄ hoc g' signū. ḡfunditur
ciuitas diaboli. tūphat ecclā t̄ribit ut castrū acies. o.
Terribilis ē inq̄t loc' iste. nō ē h' aliud n̄ dom' dei. de
quā uexilla regis p̄ducit. fulget. ē. mistiū. qđ. frequ

tant agnis. ~~et~~ na, cetera, de q̄ scriptū ē. Vidi ciui-
tate scām iherus. ~~et~~ salē nouā descendente de celo.
Ecclā h̄ militat, in p̄tā regnat. Pars p̄gnat, et pars
iā gloriatur. Que p̄gnat de erilio ascendens p̄ desertū;
suspirat ad p̄tām, d̄sup flumina babilonis, ad supnā
ierrim; que ^{aut} assidue uidet pacē, et festū agit ḡnuium;
Urbs beatā iherlm̄ dicta pacis uisio, Quā glōsum regnū.
Ḡrosa dicta sūt, d. t. e. dei, Cui sūt ciues exeret angloz,
cū claro senatu aptoz, p̄phete cū p̄tarchis, purp̄ea
m̄rtir agmina, flores uirginū, unans chorus ḡfelloz,
et unūsat ecclādata uarietate scōz, societas, casta
genatio cū caritate. Hāc admirandā celi curiam
mirifice adornat, gēma illa singl̄s, et inq̄parabilis et
uirgo mat̄, nō p̄mā simile uisa ē nec habē seq̄ntē.
De uisione aut̄ ip̄i regis quanta sit oīū admiratio, et
uoces in laude ei' ḡsone; solis illis notū ē q̄ intesse
meruerūt, et mistiū t̄nitatis, et glām x̄ uidere cui
angloz cōri astant, in q̄ desiderāt angli sēp aspice.
Ad hūc regem in mortale uidendū facie ad faciē p̄pa-
rat se p̄sens ecclā, et dū hic festa agit tēporalia, patē celestis
festiua et et̄na recolit gaudia, ubi sponsus suus
laudat angelicis organis, oīsq; scī diē magne festi-
uitatis q̄ fecit dñs ḡnue celebrantes in epitalamiis
laudare nō cessāt, sponsū immortalē speciosū forma
p̄filiis hōinū, q̄ ecclām s̄ gratuita elegit elem̄tia.
De qua ut ab et̄no p̄uiderat ait, Ibo in ad montem

mirre ⁊ ad colles libani ⁊ loquar sponse mee. p qua
exultauit ut gigas ad currenda uia. ou factus est
egress⁹ ei⁹ a patre. regress⁹ ei⁹ ad patre. excurs⁹ usq; ad
inferos. recurs⁹ ad sede dei. ut oīs electos a p̄cipio
usq; ad finē unū regnū in uisione sūme trinitatis fa-

Quiat. in qua glāe unus p cuncta sc̄la d's amen.
Vanto aut studio ⁊ amore xps s sponsa. *De*
ornet. ⁊ pparet ad celestē dedicatō *Dedicatō ecclē.*
nem. p tēporalē ecclē dedicationē exp̄te figa-
tur. Pontifex ⁊ ter cecit ecclā dedicandā. aspergens eā
aqua benedicta. clero ⁊ p̄p̄to seq̄nte. Iterū int̄secus
⁊ ext̄sec⁹. xij. ardent luminaria. Q̄tiens ad portam
uenit. p̄ multū ep̄s ^{porta} clausā pcutit. sup luminare ūga
pastorali dicens. Tollite portas p̄ncipes uīas ⁊ eleuam⁹
ni porte eternales ⁊ introibit rex glorie. Diacon⁹ int̄
respondet. Q's ē iste rex glorie. Cui pontifex. Dñs
uirtutū ip̄e ē. r. glie. Tercia uice referato hostio in-
trat cū clero. ⁊ p̄p̄ dicens. Pax huic domui. Deinde
cetera pagit. que ad dedicationē p̄tinet. Que aut̄ hic
fiunt uisibilib⁹. oīa in anima p inuisibilē uirtutem
opatur d's. que uerū tēplm dei ē. ū fides funda-
mentū facit. spes erigit. caritas cōsummat. Ip̄a ⁊ ecclā
catōlica uiuis ⁊ multis lapidib⁹ adunata. dei tēplm
est. qz mltā tēpla. unū tēplm. quoz un⁹ d's ⁊ una fides.
U om⁹ ḡ dedicanda. ē ala uīficanda. Aqua. penitencia.
S al. sapientia. Trina asp̄sio. t̄na in̄sio baptizandi.

Luminaria. xii. apli. crucis. missiū pdicantes. Pontifex.
xps. Virga. et ē potestas. Trina percussio. celestium.
terrestium. et infernoꝝ destinacio; ut tñ rerū ma-
china. flectat genu iā subdita. Interrogatio inclusi. ig-
norantia ppli. Aptio hostis. euacuatio pēci. Pontifex
in mō pacē domus pēat. Et xps ingrediens mundum.
pacē int̄ dñm et hōinē fecit. Deinde pstrat. p sc̄ificat̄ne
domi. orat. Et x̄ humiliat ad passionē. p dieptis et cre-
dituris oīb' orabat dicens. Pat̄ sc̄ifica eos in nomine
tuo. Surgens nō salutat. s; orat tñ. q̄ nō ē applau-
dendū his q̄ nōdū sc̄ificati sūt. s; p ip̄is orandū. Descripto
alphabeti in paup̄mto. ē simplex doctrina fidei. in cor
humano. Versus iter a sinist' anglo orientis. ductus in
dextrū occidentis. et alit̄ a dextro occidentis in sinis-
trorsū ^{orientis} crucē expr̄munt et collectionē utq;
ip̄ iuxta illd. qđ iacob cancellatis manib' filios iosep
benedixit. Sicut et ab oriente tñsiens xps. tñ in
sinistra reliqđ iudeos. et in fideles. et uenit ad gētes.
qui lic; fuissent in occidente. dat ēē in dext̄a. et
tandē agentib' in dext̄a positis orientis. uisitabit
iudeos in sinistro angulo occidentis. qđ oīst̄ esse
deciōres q̄ p̄us gentiles inueniūt. Sambuca q̄ sc̄bit̄.
missicac missiū doctoꝝ. quo facta ē cūisio genti-
liū et p̄ficienda iudeoꝝ. qđ deinde stans ante alt̄re.
ad dñm in ad uictoriū inuocat. sicge eos q̄ p̄cepta fide

ad pugna se pparat: et quod adhuc sunt in certamine
 qui inter suspiria. Novum altare adiungit. Post ha aqua
 benedicitur cum sale, et cinere, et addito uno que mixto,
 aqua: est pars. Sal: doctrina, Cinis: memoria passionis
 christi. Vinum aque mixtum est deus et homo. Vinum: divinitas
 a qua: humanitas. Sic populus sanctificatur doctrina fidei,
 et memoria passionis: vivit capiti suo deo et homini.
 In hoc altare et ecclesia inter aspigitur, ut inter sit extra.
 spiritalis ecclesia sanctificanda ostendatur. Aspersorium de isopo:
 humilitas est, qua aspersa mundatur ecclesia catholica.
 Circum aspgerendo qui lustrans, et curam omnium prehendens.
 In tantum cantatur exsurgat deus et dissipentur inimici eius.
 et cetera cum antiphona que sequitur alta. Qui habitat in
 adiutorio altissimi. Et pontifex cantat domine mea
 domine orationis vocabitur. Et item narrabo nomini tuum
 fratribus meis. Et quod cum deo nullum opus perficit: in
 cinnatione orat ut exaudiantur ibi ingentes bene-
 ficia petuntur. His factis venit ad altare cantans.
 Introibo ad altare. v. ad. cum psalmo toto. Et quod
 remansit de aqua, ad basim altaris effundit
 mitens deo, quod excedit vires humanas, in tanto
 sacramento. Deinde ad altare linteo extingit. Altare est.
 Linteam: caro eius passionibus passionum, ad candorem et
 gloriam immortalitatis perducta. Hunc pontifex offert
 super altare cum accensum in modum crucis: in medio

altaris. ⁊ p quatuor angulos ei⁹. crucē facit ⁊ oleo
sēficato; deū crucē tres p singlōs parietes ecclē.
de eodē oleo efficiunt. ⁊ sic pacta osecōne. altare
albo uelamine opit. Incensū. oīones; oleū grām spūs
sēi demonstrat. cui⁹ plenitudo sic unguentū in capī
te q⁹ des in barbā b. āaron. In aplos eozq; discēptos.
quy crucē mustū p. iij. clunata mōi dño corpore
p̄dicauerūt. ^{Q. supuenit.} albū uelamen; immortalitatis mī
tucat leticiā. de q⁹ fili⁹ exultat. pat̄ dicens. Cōcūsh

E facū meū ⁊ ē in leticia. *De officiis horarum.*
ESDRAS ppha p̄ptm isriticu gūsu acaptiuitate
babylonis docuit laudare dñm. quat̄ in nocte
⁊ q̄t̄ in die. Et ppha dā. Sepeies in die laudē dixse
dño. ⁊ media nocte ad q̄ficendū surrexisse indicat.

O cto g⁹ horas sēi patres p̄ cetis ad laudandū dñm elegit.
Media scilic; noctē. p̄mā. tēciā. sextā. nonā. v̄p̄ā. p̄ptōrū.
Qua dignū ē. ut hō q⁹ corp⁹ gerit. ex iij. elemētis. quat̄
respectu noctis. ⁊ q̄t̄ respectu diei p̄ diē natālē dñi
placare s̄ satag⁹t. ⁊ cū oī. t̄pore laudand⁹ sic dē. po
tissimū in p̄dictis horis laudat̄ ab ecclā. in q̄bus
opa p̄ cetis insignia dignat⁹ ē facē. Noctē p̄mā. dia
nat⁹ ē de uīgine. Dilucto surrexit. hora p̄mā muli
erib⁹ ab angelis annunciata ē resurrectio. hora
tercia. spūs sēs instamauit aplos. hora sexta. cru
cifixus ē dñs. s. mundi redēptor. hora nona emisit

audet i
latu
ino

spūm p salute mundi. In uespis memoram' aduen-
 tū dñi. in mundi uespe. In opletorio. opletū gaudiū
 scōz. in die genialis retribucionis. Merito g media
 nocte sic ppham nouū surgendū ē. qz dū mediū
 silentiū tenet oīa. exortū. in tenebris lumen. i. xp̄s
 ut illuminaret sedentes in tenebris i umbra mortis.
 Tēpe noctis. nat' ē de uirgine. In pncipio ~~noctis~~
 hui' hore. qz dominante sōpno p̄us otium. dicit'
 dñe labia mea apies qz nō ē speciosa laus in ore pccōr'.
 nisi ip̄e in laudē suā labia nra apire dignet'. Deū
 diuinū inuocam' auxiliū. Postea glorificam' dñm in
 t̄nitate psonar' sic et̄nalit' ē ei glā. Seq̄t' inuitatoriū
 alta uoce. p qd̄ mat' ecclia inuitat om̄s iuxta illd.
 Venite filiū audite me. Qd̄ aut' hoc in epiphania p̄t'
 m̄it'. ideo ē qd̄ magi p̄mice gentiū a nullo inui-
 tati iuxta illd. Nemo nos adurit. uenerit celi regē
 adorare. Et nota qd̄ uox humil' p̄m̄it'. s; cū uen-
 tur ad inuitatoriū exaltat'. qz ecclia secreto q̄i clauso
 hostio laudat dñm p̄ se. s; manifeste p̄ alios ut ac-
 cendat ardor p̄ximos. Seq̄t' humi' q̄ ē laus dei cū
 cantico. Vel uox in laude dei met̄e gpoita. quia
 post inuitacionē m̄ti gsequit' laudant dñm. ē leti-
 cia iuxta illd. audiuit et letata est syon. Postea
 psalmi q̄ opa significant secunt'. xij. l. ix. ^{ue} quatin'
 p̄xij. horas noctis anegotio p ambulante in tenebris

diuina defendam^{us} uirtute. ⁊ nouem ordinib^{us} man^{us}
gungi. anglo^{rum} illisq^{ue} sociatos ⁊ quoz festa agim^{us}.
monstem^{us}. p^{er} hoc aut^{em} q^{uo}d in dñicis noctib^{us}. xij. p^{er}lōs
in p^{ri}mo nocturno cantam^{us}. numer^{us} patriarcharū
p^{ro}ph^{et}arū. ap^{osto}lorū. atq^{ue} memorie comendam^{us}. ⁊ d. iij.
psalmos una glorificatiōe t^{ri}nitatis copulam^{us} eos
significat. in una fide t^{ri}nitatis. iij. uirtutes car
dinales h^{ab}uisse. ⁊ alijs exēplo monstrasse. scilicet
prudentiā. iusticiā. fortitudinē tēpantiā. Q^{uo}d p^{er} s^{an}c
tū alēnati cantant^{ur}. innuit alēnā scō^{rum} ad bene op^{er}and^{um}
exortacionē. antiphōe. caritatē exp^{re}ssunt. q^{ui} num^{er}ū
p^{er}lō^{rum} h^{ab}ent. p^{er} causas sup^{er}dictas de p^{er}lōis. In
festis dieb^{us}. xij. p^{er}lōs canim^{us}. p^{er} singlis horis noctis.
in q^{ui}b^{us} deo seruendū est. ⁊ sex antiphonis binos
p^{er}lōs copulam^{us}. q^{ui} caritas necessaria p^{er} sex etates
gungit. op^{er} dei ⁊ p^{ro}ximi. Q^{uo}d ab uno singl^{ic}o in
cipit antiphōa. ⁊ cet^{er}is comuni^{ter} cantat^{ur}. significat q^{uo}d
d^{eu}s p^{ro}p^{ri}os dilexit nos. ⁊ nos dilectionis ei^{us} comuniter
respondere debem^{us}. Heuma in fine. loq^{ui}t^{ur} ineffa
bile gaudiū. Post p^{er}lōs ⁊ antiphonas exclamat^{ur} iⁿ s^{an}c
ta uoce ad excitandos aⁿim^{os}. ne in op^{er}e ⁊ cogi
tatione in amore diuino q^{ui}q^{ue} pigrem^{us}. ⁊ ut ūtam^{us}
nos ad orientē. ⁊ toto corpore ad dñm. Seq^{ui}t^{ur} dñica
oratio ad mundanda corda ⁊ corpora n^{ost}ra ⁊ cū
comuni assensu t^{er}minata. p^{er} scō^{rum} comunione.

8
Lectur' dicens uerbo x uibe domne benedicere pncipa
tū ecclē innuit. & q̄. larga potestas benedicendi. s.
tradita sit. cui uibere datū ē. q̄s autē sacdos orat
ut dñs benedicat. sapienē p x benedicat. q̄ totius
fons ē benedictionis. Accepta benedictione. singlā
lectiones singlā sequunt' responsoria. Lectionib' itaq;
p'dicam'. Responsoria. sūt bona opa. uñ pulere
q̄ p ea respondem'. Pulē h' responderet p'dictioi q̄ q̄
audiuit ope implet. Huī' istoz tō agit mistiū q̄
nuū' p'moz. Tres ēbe lectionū ~i responsorioz.
notant scōs. t̄p̄z participare. glā dñice resurreōis
que nocte dñicali t' festiua ad memoriā reducē.
Ternari' nuū' in singlis nocturnis fidē scē t̄nitas
designat singlis tēporib'. Quaternari' q̄s ap̄ mona
cos quadratā stabilitatē. ~i eūglicā in scīs exp̄mit.
uel quadruplū sensum sc̄pturar. pp q̄drigas amy
narab. i. allegoricū. historiale. t̄pologicū. anagogicū.
Ut iertm intelligit' ciuitas terrena. ~i ecclā. ~i q̄lib;
fidelis aīa. ~i et̄na pat̄a. Seq̄t' alta uoce. Te dñm lau
dam'. p q̄ monstrat'. q̄s manifeste ~i mirifice. lau
dat ecclā in t̄p̄re gracie. Dein sacdos p ūbum ex
ortat'. ut in laude dei pmaneat. **De laudib'.**

Seq̄t' matutinale officiu de q̄ p̄p̄a. Ad te o
lucē uigilo dñs. p hoc officiu. recolim' iusticiū
iptm. in figā nrī. mare rubrū t̄nsisse. ~i hostib'

subūsis dño laudes cecinisse. q̄ in uigilia matu-
tina exodus monstret factū ē. In hoc v̄ dñicā reco-
lūm̄ resurrexōē. ⁊ nrām p̄nūtiām futūm. in initio
claritate sede stole. Vno h̄ officiū p̄dictis de cau-
sis: plenū est laudib⁹. In p̄ncipio hui⁹ diuinū inuo-
cam⁹ auxiliū. Deinde gl̄ificam⁹ dñm fide t̄nitatis
cōfidentes. que ē fundamētū cōci boni op̄is. In hac
hora q̄i s̄. p̄sōs ad muniendū. s̄. sens⁹ corporis: canim⁹.
Iustice v̄ p̄ p̄mū p̄s̄m p̄mitua eccl̄a de iudeis de-
signat⁹. p̄ scdm̄ secundaria d̄ gentib⁹. P̄ t̄ciū cui alius
psalm⁹ sub una quingit⁹ gl̄a. mist̄ialit̄ innuyt⁹ q̄d
uterq; p̄ts in fine m̄di sub una fide ofitebit⁹.
P̄ q̄rtū quē pueri in caminū ignis cantauerūt.
antixpi t̄bulatio fiḡatur. q̄ utq; p̄ts p̄ fide xpi
patiet⁹. p̄ tres p̄sōs laudis. q̄ q̄i un⁹ sub una gl̄a
demū quingunt⁹. tres ordines eccl̄e q̄s iob. noe.
daniel exp̄mūt. cū sponso eccl̄e in laude epicha-
lamica. gl̄ose regnat⁹. significan⁹. Vel. s̄. iij. p̄s̄m
exp̄mūt. s̄. iij. ordines q̄ p̄ baptisimū in eccl̄a. sic
s̄. iij. aīe saluan⁹. P̄m⁹ notat⁹ p̄ p̄mū p̄s̄m. s̄. p̄ma
eccl̄a edificata p̄ aptos q̄sians in iudea. Scdm̄. per
scdm̄ de iudaismo t̄nsiens ad gentes aptis p̄dican-
tibus ad gentes t̄rci credns gentilitas. Quartus
resipiscens iudea. S̄. t̄ci ⁊ q̄rt⁹. sub una gl̄a qui-
ngunt⁹. q̄ gentiles ⁊ iudei unitate fidei quingunt⁹.

9
gent. ante q̄ ueniat p̄secutio anti. sub q̄ q̄nt'
ordo benedic; dñi. sic pueri in fornace. Sertus.
i. vii. i. vii. collecti ex asia. i. affrica. i. europa.
post anti. xpm. pace fruunt. Unde tres ultimi psi.
fluunt laudib; q̄ sub una dicunt gl̄a. i. quingit.
q̄ illi tres ordines. sunt erunt i. parit gl̄ifica
bunt. post psos sic exortacio p̄ capitlm̄ ne defici
am' in uia. Cui chorus ascenciens. ymnũ resonat.
Versu q̄q; exercitati. p̄ ppham zacharie dñi benedi
cunt. recolentes q̄ fecit redẽptionẽ sic loquit' est.
p̄ os scõz q̄ ascto sũt. i. iurauit ad abraam patrẽ
nr̄m. Intim saed̄os incensat altare cũ turibulo.
Turibulum. cor hõis ẽ. Ignis. caritas. Incensũ. oratio
que suaui redolet. cũ p̄ ignẽ diuini fraglascit
amoris. Unde ppha. Dirigat' oratio mea sic in censũ
in cõspectu tuo. Quelib; antiphona caritatẽ exp̄
mit. sine q̄ opa nõ p̄sũt q̄ p̄ psos significanẽ. Qod
aut' anjphona ante psĩm incepta. p̄t psĩm decan
tat' integre. sigẽ qd̄ caritas h̄ inuicem p̄t hãc us
tam osimulabit' et̄nalit'. i. h̄ erit in leticia ien
narrabili. Unde neuma subiungit'. q̄ inephabile
gaudiũ et̄ne uite indicat. Qd̄ tñ ẽ q̄ dũ h̄ p̄g'
tat'. nec penit' exp̄mi ñ penit' tacẽ p̄t. Vñ eccl̄a
ũbũ dimissis tubilando cũ neumate in admirati
onẽ p̄silit. Ac si dicat. Que uox que potit lingua

retere. hic et uerba non sufficiunt nec titulus.
neque tantum amor sunt tacere. Sic itaque ecclesia neumatiz-
zando: expressit quidam mihi loquor sum uerba que per uerba
inmuit quantum sit gaudium celi. uerba cessabunt
cum omnia omnes scient. Post neuma sequitur oratio ut
actio nostra que per dominum incipit per ipsum finiat. Quod autem
in fine uoce puelli dicitur. benedicam domino significat
quod omnis laus nostra pertinet est ad operationem dei que laudamus.
et quod deest huius diei preteritum. minus a laude celi. Ac si dicat
ecclesia. Laudamus. sed laudando non sufficiunt. quia super emi-
nencia dei. eloquium nostrum superat et intellectum que
accedet homo ad eorum altum. et exaltabitur deus. Unde ab omnibus
consequenter dicitur. quia placet ut prius est in laude dei
Hora autem prime officium nunc **De horis.** **Supari.**
celebramus. quia mulieribus uenientibus orto iam sole
ad monumentum. angeli nuntiauerunt christum resurrexisse.
et quia hec hora nuntius est diei. in ea laudamus dominum
quia dedit nobis noctem cum salute transire. Inuocato ergo
diuino auxilio. et glorificata ciuitate personarum ut
dignum est. Symmum deo. Jam lucis orto fide reddi-
mus deum in hac prima hora. quia sancti presbiteri canonum uerba
quaque sensus corporis nostri diuinitus per diem muniantur.
His adiungimus exponere catholicæ fidei. eo quod hec
est uictoria que uincit mundum fides nostra. et ch-
rius in expugnabit. contra antiquum hostem. Unde petrus?

cui inq̃t resistite fortes in fide. In hac hora
 dī dñica oratio, in qua ^{em} s̃. ii. petitiones sūt ad ha-
 benda dona sp̃s sc̃i p̃ que m̃ream̃. s. ii. uirtutē
 q̃bz a s. ii. uitijs liberati. ad s. ii. pueniam̃ bea-
 titudines. Deū p̃ simbolū fidei, q̃t adūsa oīa
 armañ q̃ p̃ dñicā orationē mundañ. In hac
 i ora fit oīs offessio, ut mundem̃ a uenialib⁹
 p̃ccis sine q̃bz g̃munis uita facile n̄ ducit̃ i
 p̃ccis multiplicat̃, ut p̃ dies a malis iminentib⁹
 defendam̃. ¶ Hore aut̃ t̃cie offiū celebrat̃.
 q̃ in hac ora sp̃s sc̃s aptos inflamauit. ¶
 ¶ H sexta celebrat̃ offiū in g̃memoratioē illi
 rei, q̃ in ea crucifix⁹ ē redēptor mundi. ¶ In ix.
 q̃ tūc emisit sp̃m. In eadē h̃ hora mori uoluit
 p̃ hoīe, in qua expuls⁹ ē de paradiso. ¶ In eadē
 die p̃ mulierē i lignū redūne, q̃ p̃ mulierē. i
 lignū hostis decēpat, ut ars artē falleret i me-
 delā ferret iñ. ohstis uñ leserat. In his t̃b⁹ hore
 ut in cet̃is, p̃mū inuocam⁹ diuinū auxiliū, ut
 in oī bono ope ē faciendū, sc̃am gl̃ificantes t̃ni-
 tatē, i ymnū deo reddim⁹, psalmos q̃ opa sig̃icat
 cū t̃na gl̃ificatione t̃nitatis canim⁹ q̃ in fide
 t̃nitatis opari oportet. ¶ Antiphonas q̃ caritatē
 exp̃mūt, ps̃os quingim⁹, q̃ p̃ caritatē opa fir-
 mare debem⁹, i in ea manē, sic apt̃s ait, In ea

ritate radicati ⁊ fundati. ⁊ itm. Oia opa ura
in caritate fiat. p capitula: figicatur exhortatio
boni opis. p responsoria: bonu opus. p usus
fructus opis. un ⁊ neuina fit. In oratione gelu
dit seruiciu i diuina gra que actiones nras p
cedit. ipa sequat. *De uesperis tangamus. S.*
Succedunt uespe in qb' gmemorant ad
uentu dni. uigente mundi uespe. In hac
hora qz finis diei e. ⁊ pinq nocti. S. psos ca
ntant. qdqd in die. p qnq sensu corporis uenia
lit offendim. hac psalmodia dimittat penitentib
⁊ inde sensu nri p nocte in beneplacito dei euf
ochant. Alternatio psallendi: alterna e scoz amotio.
Antiphona ut dictu e: caritate fige. p capim uniu
itur exortacio spuat: ut in bono pseuem. Vn apls.
Hortamur uos ne in uacuu gram dei recipiatis.
Responsoriu: op' fige. p qd pban' nos obedire exor
tatioi. S. qz de ope bono laudand' est ds. seqr
hymn. ut dem' exēptm pximis. Deu dicto usu.
ad excitandu animos sym' be genitricis dei cu
antiphona canit. in q: exemplo humilitatis ei
gformam. ⁊ filii dei incarnatio p q. deposuit
potentes ⁊ exaltaui. h. ad memoriā reducit. ut
fidei nre excitet deuotio. Intim au iuxta qd
dñs moyse pcep. incensatur altare. p q fragl

anciam orationis xpo place monstrat. postea
decantata antiphona cu neumate: sequitur oratio
Et pueriliter benedicamur dno. pp causas pparata.
Noxillone succedit opletorium. p qd siget gaudium.
qd opleto electoz numo. oplebit ds scis suis
in die genalis retributionis. In hac ultima oratione
dr querere nos ds salutaris. n. ad h insinuandu.
qd omem pfectione que h haberi ptest u sepe
erram. orandu e ut ampli querat nos ds q
ppha considerans in fine pslmi memorialiter ait.
Errau sic ouis. que pte. In hac ora sedm. iij. e
lementa corporis nri in q sepe offendim. iij.
pslmos ad placandu dm dicim. In hac i hora n
pcedit capitulu synnu. p qd apice monstrat qd
illi in qbz opleta s sigata pcedentiu laude p
ueniut exortatione. ntn capitlm ptermittit. q
hic sep e utilis exortacio. Deum dr us. e neumate.
Unde exortati. i memores facti. in effabit gau
dij qd erit mces laboris nri. cantic uisti sum
onis canum. ut exeplo. ei inuenientes pace
riamur. lum uide. qd e xps. postea dnica orati
one. i simbolo munim nos pp nocturnos turo
res. i alena cofessione mundam uixta illud.
Cofitemini altutr. p. u. i. o. p. i. u. saluemini.
R e dem regem tpi. nris donec inueniam loc

d'opleto

dñi. necnō p̄cibz; ⁊ horatione hore offiū apl-
em. iuxta aplin. orate p̄uice ut saluemini.
O utice p̄ces humilitatē significat. q̄ in fine de-
bet ēē. q̄ sic in p̄ncipio ip̄a necessaria ē. ad
q̄d significat hūilit̄ uoce furtiū inchoat. ita
in cōsumatiōe eadē hūilitas monstranda est.
q̄t supbia in q̄ ceciderūt oēs q̄ opant̄ iniquitatē.
hac luce nōnunq̄. rosa uicē in salumq̄. ⁊ s̄
orientē oram? lic; d̄s sit liq; cuius magnitudō
nō ē finis. memores q̄ ip̄e q̄ ē splendor lucis
et̄ne. illuminat̄ sedentes in tenebris ⁊ ūbra
mortis quando uisitauit nos. ou. exa. *O Flectit̄ i ecclā*

*G*ENSA in ecclā flectit̄. cordis significat q̄ genuū.
gētionē. ⁊ q̄d x̄ om̄e genu flectit̄. nec unū tñ
s; ūtq; flectim? ne iudeis assimilem. In die do-
minica ⁊ in paschali t̄pe p̄ reuēntia dñice
ressurrectiois. nō licet flectē. s; stantes orare
debem? inclinato capite. ut deuote mulieres
ad monumētū. ubi p̄ p̄sencia corporis ⁊ sanguis
supplicam? xpi. Tria que fuit i s̄ p̄cussioē pectoris. i. pect̄
son? atq; man? significat. q̄d petendū ē de his q̄
mente. uoce. ope. peccauim? *E*. Vo? p̄s̄ diu
ni officij duodecies d̄r glā. p. ⁊ f. ⁊ s. s. p̄ x̄m.
oīs diei. ⁊ h̄decies pulsant̄ campane. In p̄m
hora semel. ⁊ in ultima semel. q̄ ab uno deo

omnia. et idē unū erit oīa in oībꝫ. S; in tēa sonat
ter. p. sēda. et tēa. hora. et iiii. et similit̃ in. S;.
p. t̃bꝫ et in nona. ad uesp̃as ū multiplicat̃. qm̃
t̃p̃e gr̃e multiplicata ē p̃dicatio ap̃loꝝ. Itē ad
matutinas sepe q̃ sepe exclamandū ē. *Exsurge*

Divini officii in his celebrat̃. *qui dormis*
horis. in q̃bꝫ exisse gmemorat̃ pat̃ familias. q̃
duce op̃arios in vineā suā. Item noct̃nale t̃p̃us
ab adam usq; ad noe. Matutinale. int̃ noe et
abraam. Prima int̃ abraam et moysen. Terciū.
int̃ moysen et d̃d. Sexta int̃ d̃d. et aduentū
dñi. Hona. usq; ad sēd̃m aduentū. qm̃ uentur̃
ē. reddens uicē p̃ abditis. P. uesp̃as aut̃ salbi
reges intelligit̃ aīnar̃ p̃t exitū corporū usq;
ad diē iudicii. p̃ opletorū ū ad memoriā re
ducit̃. opletū numer̃ scōꝝ. et osumatū gaudiū.
q̃d oplebit̃ in die magno festiuitatis. qm̃ ben
dicti regnū recipiēt. Tres h̃ dies ante pascha.
demonstrāt tropologiam sēpturar̃. quoz̃ p̃m̃. *scdm̃ diuinū
intellectū*
ē dies penitencie. Sēds. dies iusticie. Tercius
dies retribucionis. In q̃ fiet osumatio. Vñ dñs
in eūglio. hodie et cras eritio demonia. et sani
tates pficio. et tēa die osumor. Dies peitencie
sigēat̃ p̃ diē in q̃ pass̃ ē dñs. Iusticie. p̃ diē in
quo sepult̃. Jacuit. dies retribucionis. p̃ diē in

*d. diuine
fio*

repperis

*scdm̃ diuinū
intellectū*

quo resurrexit dñs. penitencia ⁊ cruciat. Ius-
ticia tñqllat. Remunato letificat. Itm hñ tres
dies p uigilias ⁊ festiuitates. ⁊ octabas scōz
intelligunt. ⁊ itm p quāgesimū pslm. ⁊ cen-
tesimū. ⁊.c. quāgesimū. Quāgesim' nonus.
penitentiā loq̃t. Centesim'. iusticiā. Centesim'
quāgesim'. laudē dei in scīs ei'. qñ o p̃pleto eoz
numo magne festiuitatis. opletorū celebra-
bit in etnū. Hic cant' in ecclia: leticiā celi si-
gificat. de q̃ exultat in dño. Voces aut' acute
grauēs. ⁊ supacute. imminēt t̃bz modis. p̃
dicandū ē t̃bz ordinib' ecclē. pp̃ t̃cesimū ⁊ sex-
sagesimū. ⁊ centesimū fructū. Vel iux̃ illud
salomonis. Procellio: ē uia ad pacem. celestē.
A qua p̃cedens: ē mundicia uite. luminaria.
opa misericordie. iux̃ illud. sūt lūbi ur̃i. p̃. ⁊ l.
ardentes in manib' ur̃is. Seq̃t' crux signū
tūphale. qz mundati ⁊ factores legis. cruci-
figūt carnē suā. ⁊ tūphāt. Deinde ad legend'.
euāgeliū ferē puluinar. ⁊ textus euāglic'. Pului-
nar suauitas ē. ⁊ dulcedo in mandatis dñi
⁊ nō p̃phā ait. Parauit in dulcedine tua. pau-
dēs. ⁊ itm. Quā dulcia faucib' meis eloq̃a. ē.
E uāgeliū ū: p̃cedenciū ē q̃firmacio. Lecto euāglio.
text' reportat' sup puluinar. qz ecclā ū audi-

13

ut euangelium suauiter corde suscepit. et letata
 est iuxta illud. audiuit et letata est syon. anima mea
 inquefacta est ut dilectus locutus est. *De officiis totius anni.*
 In principio huius. incipit ecclesia seruicium totius anni
 et legitur pentateuchus. Septuagesima. et tempus capti-
 uitatis nostre designat. de qua ad iherosolimam iustice
 redire debemus. ut per hebreos olim de babilonia
 exeuntes figuratum est. Ut ergo memores sint captiui-
 tatis sue qui sursum tendunt. legitur primum de adam.
 qui in principio mundi factus est. et de electione
 eius de paradiso. deinde de diluio. et quoniam abraham
 exiit de terra sua. et de huiusmodi laboribus ad ex-
 emplum pacietie. et sic olim hebrei captiui ducti
 in babiloniam. in captiuitate fuerunt fere usque ad finem
 huiusmodi annorum. sed et tunc concessa est licentia repatriandi
 gaussi sunt. licet non plenarie ita nos usque ad finem
 huiusmodi dierum. tamen uoces leticie. gemitum cum utique
 habentes irriguo. ut in die resurrectionis mul-
 tiplicatis quibus festiuis. gaudeat ecclesia ut in festo
 paschali. per dominicam resurrectionem. unum altum canimus.
 et quia non est hic gaudium. nisi in labore. sequitur
 tractus. In octaua autem. hoc est in festo. in albis
 duplex cantatur altum. quia in die iudicii plenum
 erit gaudium. et per dominicam et nostram resurrectionem. et quia
 duplici stola iusti fulgebunt. Quindeci autem diebus

ante pascha. legitur jeremias. quod passionem
domini apte presignauit. Ab octauis pasche. xlv.
diebus apocalipsis legitur. et cantatur pro multis
passionis et resurrectionis. que iohanni reuela
ta sunt. et apti predicauerunt. Deinde usque ad ascen
sionem. leguntur epistolae canonice. et actus apostolorum. et
cantatur de psalmis. quod et dominus prophetauit de passione. et
resurrectione. et ascensione. et apti predicauerunt quod
a domino didicerunt. usque ad ascensionem eius. corpora
li fruenter presentia. In ascensione et pentecosten.
cantatur de festo. quod discipuli subleuati.
promissa patris expectabant munera. Post pentecosten
usque ad kalendas augusti leguntur libri regum. et cantatur deus
omnium. quod sic samuel. saul. david. et alij pro lege domini
pugnauerunt. sic nos postquam accepimus donum spiritus sancti
in baptismo. et uirtute debemus pugnare contra demo
nos formati. nati. nutriti. armati. A kalendis augusti
usque ad kalendas septembris. legitur et cantatur de sapientia.
quod augustus sextus mensis est. debemus etate quam
dominus uenit. debemus pro eius presentia sapienter
uiuere. quod inter nos audita est ipsa sapientia. que ex ore
altissimi prodit. Kursu mensis iste calidus est. et me
dius totius anni. et in media estate ubi quousque ab
estu uitioꝝ plures accenduntur. plures debet succurrere
sapientia. In septembri legitur et cantatur de iob.

74

thobia. hesdra. Iudic. ester. q̄ hū adūsa pacie
 nter sustinuerūt. ⁊ ecclā in fine mundi adū
 sa omīa p̄ dñō tolerabit. ā k̄t octob̄ usq; no
 uembrē. legunt̄ libri machabeoz. ⁊ cantāt̄
 uroe responsoria. q̄ iste octauus mensis leti
 ciā resurreōis mysticat. q̄ sic iudei finitis
 p̄liis ⁊ restaurato tēplo. in ymnis ⁊ ḡfessionib̄
 benedicebāt dñm. Sic in glā resurrectis ⁊
 magne festiuitatis destructis p̄liis d̄bli sc̄i
 ⁊ iusti festiualit̄ gaudebūt. iuxta illō. beati
 qui habitāt in domo tua dñe. ā k̄t aū nouē
 bris usq; ad aduentū dñi: legīt̄ iezehiel. ⁊
 x̄ij. p̄ph̄e. cū responsoriis. i. uidi dñm. Iezehiel
 enī uidit. iij. animalia in fiḡa iij̄ eūglistar̄.
 qui natiuitatē. passionē. resurrectionē. ⁊ as
 censionē docuerūt. quoz q̄sq; ex p̄ncipali in
 tencione. p̄p̄am formā inuit. Daniel q̄q; x̄im
 uentur̄ p̄ph̄auit dicens. Aspiciet̄ in uisu no
 ctis. ⁊ ecce filius hoīs uenit. Similr ⁊ alij p̄ph̄e
 p̄dixerūt x̄m uentū. ⁊ iō isti añ aduentū ei' le
 gunt̄. q̄ clari' aduentū ei' p̄dixerūt. Ab aduentu
 dñi usq; ad natale ei' legīt̄ ysaias. q̄ quanto
 urbani' p̄ph̄auit. tanto natiuitatē ei' legīt̄ uer
 ni'. Quare aut̄ in eadē natiuitate legat̄ ⁊ can
 tatur. res manifesta ē. Tantū enī gaudiū eo

tempore specialiter predicandi. et. et. et. demonstrandi
cognoscendi. Prima in missa in nocte natalis domini
celebrata: tempus autem legem moysi designat. Secunda quae
aurore apparens celebratur: tempus scripturae legis et prophetarum
ad memoriam reuocat, quod per legem et prophetas lux de
christo uelut nuntia dei in mundo apparuit. Tercia
uerò quae in media diei claritate celebratur festiuus,
ad tempus gratiae refertur in quo descendit lux magna de ce-
lo quae illuminat omnem hominem. u. i. h. mundum.
Deinde in singulis festis de causis eiusdem legitur et can-
tatur. Ab octauis autem epiphaniae usque ad hunc. canitur
de prophetis. et leguntur epistolae pauli, quod per legem prophetiam. et
post euangelium scripta apostolica ad id quod audiunt. inton-
ando commouet. Item a septuagesima usque ad pa-
scham: respiciatur tempus ab adam usque ad moysen. in quo
mors regnauit. Unde quod tunc culpa gentium iustitiae
commemoratur. gloria in excelsis deo sileatur. quod in tes-
tamentum pacis iudicatum est. quoniam ueritas de terra
orta est. et iustitia de celo per Christum. quod pena in qua homo
cecidit per uirgam. ad memoriam per septuaginta reducitur.
A uelut canitur uelut canitur. ab. et. et. usque ad.
natalem domini. A moysen usque ad christum tempus est in quo
poenitentia regnauit. non per ignorantiam. ut mors per hy-
per infirmitatem carnis. In hoc altaria canuntur. quod patres
sub lege fuerunt. et. gloria sileat quod est signum pacis. et.

15

iusticie: q. lex dare nō potuit. Temp' a pmo ad
 uentu usq; ad sedm. ē int' pentecosten. ⁊ aduen
 tū dñi. In h cantat ecclā altā in spe resurrectionis
 ⁊ glā in excelsis deo p iusticia redita cotidie altā.
 qz spes ei' infirmat. Sta in excelsis deo nō coti
 die. s; tm̄ in festis. qz cotidie offendit. s; in fide
 tm̄. i. in die q. fecit dñs sēp tenet iusticiā. qz sēp
 in fide. n̄ semp in opib' laudat. Quartū tēp' qd ē
 int' pascha ⁊ pentecosten. Statū eūe felicitatis
 significat. in q glā in excelsis deo canit. ⁊ du
 plex altā. Januas ecclē ⁊ penitentiū apim'. Genua
 n̄ flectim'. s; aliq; h eum'. si nullū intelli
 gim'. Glā in excelsis dō tūc canit. qz in resur
 rectione iusticia. i. caritas pficiet. ⁊ pax plena
 dabit' duplex altā p duplicē stolā. In albis qz
 glā incorruptiois erim' uestiti. Penitentiū ianua
 apit'. qz nulli' pcc̄i. in ppiū tūc erit. qz totū abs
 solutū erit a glā. Stantes oram': qz tē nō erit p q
 flectant' genua. s; dom' dei replebit' glā; s; qd ē
 qd n̄ canim' in pcc̄is. s; tūc glā in excelsis deo.
 nec duo altā. nisi q' nō habem' pfectā iusticiā.
 nec glā q. expectam'. tm̄ simplex altā canit. qz
 ecclā iam pma resurrectionem habet. un̄ sēp canit
 altā excepta h̄c. Quia q' h tēp' figū ē cantū
 gaudiū. in diuicis dieb' ⁊ festis cantat' allua.

Sed quia natus sum in illo: in p[ro]p[ri]o seruis tuis.
Ergo p[ro] illis q[ui]a uariat[ur] ita[que] ecc[lesi]e. Primum culpa
inculit. Sedm[od]o d[icitu]r. Terciu[m] ei d[icitu]r. p[ro] m[er]ito
ei[us] s[ed] seruauit pena[m]. Quartu[m] p[ro]ficiet[ur] et d[icitu]r
et obsecrabit pena[m]. Primum fuit culpa et pene. Sed
culpe. et pene. et p[ro]p[ri]a. Terciu[m] pene et gracie.
Quartu[m] gr[ati]e et gl[ori]e. P[ro]p[ri]a[rum] aut[em] ar[bit]rii: in significat[i]o[n]e
multicat. In resurrex[er]unt. p[ri]mos nouissimos et n[on] p[ri]mos.
Sed in q[uo]da[m] q[uo] festo fuit c[on]u[er]sio. s[ed]um h[ab]it[us]
q[uo]d licet: minima uideant[ur]. magna en[im] s[un]t mult[itu]do.

Spernitur q[uo]d ad alia q[uo]d p[ro]p[ri]um festinam[us].
Ergo ut dicam[us] de. et. ordinib[us] clericor[um].
qui s[un]t d[omi]ni. g[ra]do p[er] q[uo]d cleric[us] efficit[ur] ascen
dendo. Hostiari[us]. s. Lector. Exorcista. acolyte. subdia
con[us]. diacon[us]. Sacerdos. s[ed] q[uo]d g[ra]d[us] hostiarior[um]. q[uo]d
est d[ist]inguere q[uo]d ab ecc[lesi]a uultu[m] repellat. et q[uo]d digne
recipiat. Ad istos et p[ri]mo res ecc[lesi]e firmat custo
dite. s[ed] et laudes ecc[lesi]e eis d[omi]n[us]. en[im] ordinat[i]o[n]e
p[ro]p[ri]a p[ro]mouent[ur] ad officiu[m] lector[um]. q[uo]d p[ri]mo h[ab]et
in ecc[lesi]a. p[ro]p[ri]a et ap[osto]lica s[er]p[en]tina. s[ed] en[im] ordi
nat[i]o[n]e. d[icitu]r ead[em] d[ist]incta s[er]p[en]tina. l[et]erari[us].
d[icitu]r eis. accipite et estote u[ost]ri dei uelatores.
habite en[im] his parte q[uo]d bene ministraverit d[omi]no: si
officiu[m] h[ab]ere impleuerit. s[ed] q[uo]d ad hunc gradum
p[ro]p[ri]a s[er]p[en]tina debet splende[re]. Tercio loco

16

p̄mouēt ad locū exorcistaz. ut hēant impiū sup
 demones erigendos. Hos dec; sp̄m mūdiū habē.
 qui debet sp̄ib; immundis impare. hū cū hordi
 nant^{accipit} exorcismū. ⁊ dī eis. Accipite ⁊ habete
 potestātē manū sup inerguminos. Cū autē ordi
 nātur acolit; accipit candelabrū cū cereo. ut
 sciat se mancipandos. ad succendendū ⁊ offerē
 dum candelabra. Accipit ⁊ urceolū. ad infun
 dendā aq̄. in calicē. in quo ḡscēndus ē sanguis
 xp̄i. Quinto loco ordinant^{accipit} subdēh. q̄ ministio
 altaris approximat. quoz ē portare uasa corpo
 ris ⁊ sanguinis x̄. Sū lex continet eis īponitur.
 iuxta illud. Mundamini q̄ fertis uasa dñi. Cū
 enī sp̄at radi. luminis castitas sit. in clericis tñ
 ē castitas. q̄i p̄p̄a ūē eoz. Qi accedit ad hos tres
 sūmos ordines. q̄ p̄ antonomasiam. i. excellentiam.
 sac̄ ordines appellant^{accipit}. Subdēh ministit ad offm
 leuitar. ad hoz offm p̄tinet corporalia. ⁊ substra
 toria lauare. hū cū ordinatur. accipit patenā
 ⁊ calicē. d̄ manu ep̄i. ⁊ d̄ manu ū archidēh.
 urceolū ē aqua. Et manutēgiū accipit. q̄b; sac̄
 dos ⁊ leuita manus suas mundare debet. c̄ta
 tū dñica sac̄m̄ta. Sexto loco succedit. dēh.
 nō sū ministio senari; q̄ nūm; p̄fect; p̄fectionē
 sigē. hic ordo in uet̄. c̄ta a d̄bu leui sūpsit ex

ordiu. & in nouo testamto ab aplis confirmatu e.
qno apli. vii. uros plenos spu sco. ad h offm ele
geru. Unde sci deueru ut in oi matre eccla. vii.
dehi eca altare in celebratioe. misse assistet. vii.
pp. vii. dona sps sci. hui in apocalipsin dnr. vii.
angeli tuba canentes. qz illoz e alta mistia de
intima aspuone foris resonare. hui ducit. vii. ca
ndelabra aurea. qz eoz est luce eugeliu aliis oste
ndere. hui suu. vii. conitrua. qz tribuit gminari
debet. Ois arbor que no faciet. fr. bo. ex. i. m. i. m.
Isti in modu pconis manifeste admonet. ad oradu
i genua flectendu. Isti euangelizant. i sacramenta
corpori dni dispensant. Nec lic; sacerdotib; calice
collere. nisi elat eis a diacho. Cu aut ordinatur
leuite. qd liqde fieri pt a. xx. annis i sup. horariu
sup sinistr humu accipuit. ut intelligat se accepisse
uigu dei. quo pmau oia que ad mundu puenit.
Quod signat p sinistr humu. Accipuit i textu euge
lioz. ut intelligat. se ee pcones eugeliu. Seqr ordo
psbutoz. q a filiis aaron supsit exordiu. du isti a
uiginti annis i sup ordinant. ep o eos benedice
nte. i manu sr capita eoz inponente. Omis psbi
q cu eo suu pntes. cu epo manu sup eos leuante
spim scim inuocat. Post inuocatione accipuit sto
lam sup uerūq; humu. ut intelligat se ee mun

17

eos p arma iusticie a dextris ⁊ a sinistris. ne ū
 eos adūsa frangāt nec pīpa extollāt. accipiunt
 ⁊ calicē cū uno de manu epī. ⁊ patenā cū hostia
 ut intelligāt se potestātē habē offēndi deo. hosti-
 as placabiles. corp^s. ⁊ sanguinē ⁊. Magna digni-
 tas. mira potestas. excellū ⁊ expauescendū offm.
 Hec ordine nō ē alī^u excellior in ecclā. Epīs tantē
 supaddita ē clericorū ordinatio. basilicarū dīcatō.
 crismatis cōsecratio. p manū impositionē cōfirmatio.
 ⁊ genialis sup ipm benedictio. Ne si eadē potestā^s
 auctoritatis in oīb^{us} ⁊ ab oīb^{us} habēt. obedientiā
 dissoluēt. ⁊ scandalū genaret. Qui autē. s. y. ordinib^{us}
 exaltant^{ur}. spālī^{ter} iporū offia imple debet. Q^{ui} g infide-
 lem oūit. p fidē docet. catolicā. ⁊ sic spālī^{ter} in ecclā
 intūduet. t^u uiste p excommunicationē expellit. hostiariū
 implet offm. Qui autē male uiuentes in ecclā doc-
 endo. corrigit ⁊ in oīb^{us} instruit iuxta scēpturas au-
 tenticas. lector est spālī^{ter}. Q^{ui} ū orōnib^{us} suis aliq^{ui}.
 libat a uitiis diabolicis. offm exorciste celebrat.
 Qui lucē boni opis alijs ministrat spālī^{ter} acolit^{us} est.
 Qui tante mundicie ē. qd exēplo ei^{us} ⁊ cōsilio ceti a
 sordib^{us} cōminū lauant^{ur}. offm subdhi imple t. ⁊
 possidet. Q^{ui} corp^s ⁊ sanguinē xⁱ discrete dispensat.
 digne accipientib^{us} ut adorandū ⁊ uigilandū exē-
 plo sui alios hortat^{ur}. diachi gēnt offm. Q^{ui} aū corp^s

et sanguinē deī digne osecēt. offm̄ sacerdōtis spā
litar p̄ficiat. Sacerdotes. - successores sūt. h̄x. duoz
discipuloz. Ep̄i autē. ap̄lōz. Ep̄s ḡ in t̄p̄e sup̄ īten
dens. Sacerdos dans sac̄. delis ministr̄. Subdiacon̄. sub
ministr̄. Acolit̄. ceroferarī. Exorcista. iunior. Quid
autē lector a legendo. ut hostiarī ab hostio dicat̄.
nō ignorat latina lingua. Nūc autē uidendū est
qđ om̄s habentes hos grad̄ p̄taxatos sp̄alit̄ uoca
rū sūt x̄. qui in se hec officia cōpleunt. hostiarjū
enī se monstrauit eē. qñō eiecit uendentes et
ementes de tēplo qđ ip̄aecclā sp̄alit̄ agit. Jñ in
eūglio. Ego sū hostiū dñe dñs. lectore se ū osten
dit cū in medio senior̄ libr̄ ysaie ap̄iens. Legit
distictē ad intelligendū. Exorcista se indicauit ei
ciens demonia. Acolitū. dicens. ego sū lux mundi.
Subdiacon̄. qñ lauit pedes discipuloz. Diacon̄ qñō
corp̄ et sanguinē suū p̄p̄s manib̄ dispensauit dis
cipulis. et itē qñō eos adorandū orat̄ ē dicens.
Vigilate et orate. Ierū sacerdotē se monstrauit. qñō
panē et uinū in corp̄ et sanguinē suū om̄tauit
et ut in memoriā sue passionis id facerent. discip̄
munxit. Et itē manifesti impleuit hoc offm̄.
qñō ip̄e idē sacerdos et hostia se ip̄m in ara cruci
obtulit pat̄. et adhuc gloriōsi implet. dū sedens
ad dext̄am patris int̄pellat p̄ nob̄. et sic que in

celis ~i que int'ris sūt pa'ificans: soli poli'q; pat'ia
unā facit rē publicam. *D' uestimētis sacerdotis*

187

Post hec d' uestimētis sacerdotalib' breuiter
dicam'. Et p'mū commemoranda sūt uestimēta
uētis testamēti. q' fuere due tunicē, b'ffina & ia-
cinctina. Zona feminalia ~i iacinctina. Sup' hum-
ale. & rationale. Mita: q' alio nō ē cidaris & tia-
ra dī: ~i lamina aurea, que sup' mitā ante faciem
ponebat'. Zona at' ~i sup' humale uariata erāt. iiii.
colorib': b'ffo purpura coco iacincto. & que: iiii.
signant' elemēta. In sup' humali aut' erāt sculpta nōia
.xii. p'phar' in duob' p'ciosis lapidib': sex in uno. ~i
sex in alio. In rōnali aut' erāt. xii. lapides. xii. patar-
charū nōia, in se sculpta habentes. In lamina au-
rea in sculptū erat nom' dei q'd u' ocat iudei inef-
fabile. Sacerdotes aut' noui testamēti nō utunt' his. i.
oib' ornāmētis. q' nō utunt' nisi una tunica: p'ter
pontifices. Amitū ~i habēt in loco sup'humat' ~i rō-
nalis. q' ~i nō sup'humale appellari solet. Nulli aut'
lamina aurea utunt' modo. q' q'd olim in illa: nūc
in signo crucis monstrat'. Auro enī legis ut dicit
ieronim'. sanguis eūgelij p'ciosior ē. Zona aut' nō oī
utunt' sacerdotēs. ~i stola q' uet' sacerdotū nō utebatur
ut isto impleat' eūgelicū. Tollite iugū meū sup' uos
Q'd aut' zona ~i sup'humale nō tot colorib' nō uariat'

nec illi lapides solent poni in sup humali nil refert
cū xana religio iūitati seruens iōē iusticie rebus
opendiosis facit. qđ iūtas obseruancia sūptuosis.
Nūc ū qđ significet uestimenta noui. z. breuiter dicam.
Alba. i. tunica illa qđ grece poetis. i. calaris dīr: sigē
mundiciā in aīa. Zona: castitatē in corpore. qđ ad
tepanciā attinet. Sup humale qđ hebraice dicit
ephod. iusticiā. Rōnale qđ grēe logion. apellant: sa-
pienciā sigēat. Scūtusq; capū amictus gūnet. Unde
humios ptegit et pectus. Stola que alio noīe orarii
dīr: in pspū et adūsis fortitudinē sigēat. sūi qua
cete uirtutes expugnant. et minime coronantur.
Longitudo stole: notat pseruantiā. idē qđ tunica. In h
qđ ipā calaris ē: hoc ē in paciencia tēdere aīmas
possidi qđ ad fortitudinē ptinet. Qđ autē stola ē zōa
quingit et colligi: rimus qđ iūtes iūctib' aduin-
gant. His supdictis: casula sū apone. qđ alio noīe
planeta l' infula dīr: hec caritatē expmit qđ loco
prudencie ponit. qz plenitudo legis ē dilectio. :::
O apula qđ in sinistra ponit adēgendū ocelos. sigēat
uigilantiā. P quā accidia qđ sepe mentib' accidit.
et post supdictas iūtes subrept. sepe remouēda
est. et abstgendi ab oculis rōis siue aīe. Dalūtica
et qua uenit leuete. latitudine sūi: idē sigēat
qđ casula. i. caritatē. p duas lineas cocinens qđ

ante et retro ipsa a summo usque deorsum decoratur.
 utriusque testamenti predicatio, dei et proximi dilectio
 figuratur. Duodecim fimbrie linearum utriusque. xv. rami
 caritatis exprimentur. quod apostolus enumerat dicens. cari-
 tas pateriens est. et cetera. Tercia linea quae inter duas est.
 et fimbriis ante et retro insignitur. caritatem fidei
 sanctae civitatis decoratam demonstrat. Per fimbrias in
 sinistro latere sollicitudo actus vite etiam plurima
 intelligitur. Per dextrum latere quod caret fimbriis prepla-
 tio celestium. sine multiplicitate perturbationum.
 Quod autem pontifices utuntur duabus tunicis propter po-
 deris quae ceteri continentur. monstrat quod apostoli eorum est scientiam
 habere deorum testamentorum. ut sciunt de thesauro suo
 proferre nova et vetera. Propter hoc et una quae ex tribus tunicis
 caput gerit ipsum. poderis et in hoc quod bisluna est. l. luna.
 mundiciam significat. quod sic luna l. bisluna candor qui non
 in est per naturam. propterea per exercitium abluendi. ita mu-
 diciam quam natura non amministrat sed per industriam
 vivante gratia acquiritur. unde per exercitium bonorum operum
 corpus mundatur et mundificatur. Secunda autem tunica sericea
 quae originem contrahit. ex vermine quod sine coitu nascitur.
 et parvuli sunt. castitatem demonstrat et humilitatem.
 Tercia vero tunica sic olim erat. iacinctura est. et color
 similis lapidei iacincto quod exterius serenitatem imitatur.
 sanctos significat cogitantes et imitantes celestia. Ex initio

mitra
pontificis.

hec tunica iaciētini ē coloris. q̄ sic lapis ille immut
colorē cū aere. In sereno ⁊ aere seren⁹ ē. ⁊ in
obscuro pallidus. sic sp̄alit ⁊ ip̄e decet ep̄m gau
dere cū gau. flere cū flentib⁹. **M**itra pontificis
corniculata: duo p̄tendit testam̄ta. q̄b⁹ ip̄e ex
pugnare debet hostes ecclē. Sandalia q̄b⁹ utit⁹
ep̄i. ⁊ cardinales integra sūt inferi⁹. q̄ nō debēt
thiare t̄renis. Desup sūt p̄forata. q̄ oculos men
tis debēt ap̄ire ad ea q̄ sursum sūt. Qd̄ aut̄ in q̄b⁹
dam locis apta ⁊ in q̄busdā sūt integra monst̄
apte q̄o celestia sac̄m̄ta q̄dā sūt reuelanda ⁊ q̄b⁹
dam tegenda. S̄ nō dñs in eūgelio. Job datū est
nosse mustū. ⁊ c̄a. Horz calciam̄toz osidauit q̄
ait. Quā speciosi pedes annūciantiū pacē. Calige
pontificis sigēant p̄parare it̄ ⁊ festinare ad p̄dicā
dū. Anul⁹ aut̄ ep̄i ē fidei signūclm̄. q̄ sic antiq̄
in sigillo anuli nom̄ regis ⁊ imago exp̄mebat⁹:
ita in fide catholica. nom̄ regis celestis ⁊ imago
declarat⁹. Verbi gr̄a. Nom̄ eidē demonstrat cum
dic̄t⁹. dñs pat̄. dñs. fili⁹ dñs sp̄s sc̄s. q̄ dñs nom̄ ⁊
illi. Imago aut̄ ei⁹ ostendit⁹. h̄ ē q̄lis ip̄e. ut cū
d̄r. oīps ⁊ et̄n⁹ ⁊ his similia. licet sedm̄ p̄etatem
loq̄ndi. nulla q̄litas. ⁊ diūsitas in eo rep̄iat⁹. Gerit
itaq; ep̄s anulū p̄ ecclā q̄ fide ornare debet. ⁊
celesti sponso castā ⁊ exhibē sponsā. Juxta illud.

despondi et uos uni uiro uigine casta exhibe &.

ut sponsa cantare possit. Anulo suo subaram
me. dñs nñ ies xps. Qd anulu ep̄s gerit in manu.
doc; qd fide in ope mōstrē debeat. p̄ curotas in
manib; exēpla scōz q̄ in corporib; habenda sūt
intelligunt. et q̄ opa ab oī in q̄nāto munienda

Bsūt natē ne modicu fermentu totā massā corrumpat.

Acylus pastoralis rectitudine **U**lactō pastoris.

sui; rectū regimen significat. Qd aut una par
curua et alta acuta. monstrat parē subiectis;

et debellare sup̄bos. Unde dictū est. Curua t̄hit
mit es. pars p̄ungit. cur̄ta rebelles. Et iterum.

uerso

Curua t̄hit q̄s uirga regit. pars ultima p̄ungit.

In acchrae p̄ curuū; medio rege. p̄unge p̄ iū.

Et item. Recte uiue. feri. flexus p̄pa misereri.

p̄ alluū qd sup̄ apponit archiep̄s; torquē et braui
um sigē. qd legitime certantes; accepturi sūt

et disciplinā exp̄mit. q̄ desup̄ induere et ostrigē
ad exēplū subditoz debet. Cocinea u planeta

qua induit apl̄icus. q̄quq; p̄fici^{scilicet} p̄dicando de
clarat. Cruce p̄cedere hē t̄ illū. sigē eis magis

querere illo. Michi aut absit gl̄ari n̄ in cruce

dñi nñ ihu x. Tonsura capilloz in clericis; doc;

oīa sup̄flua ē resecanda. ut libe possit. audire

et uidere legē dñi. Corona monstrat elicos sp̄a

liter esse regnū dei. Q^{uo} man' sacerdotū unguunt
oleo; figē eos habē p spm se uirtutē aſcēdi.
n q^{uo} man' debent ēē porrigiles. ad largiendū
n nō aride n curue ad retinendū. Hec g^o sup^a
dicta signa nō ipse uirtutes. s; uirtutū in signa
q^{uibus} tanq^{am} scripturis docent^{ur} utentes quales esse
debeat. Hec sacramenta intelligat^{ur} plati eccle^{się} qui
capsary sūt. n dispensatores mistioz dei. alioqn
ceci sūt duces cecoz. oze uideoz portantes
mistia que nō uidet. nec intelligunt. Tantū in
habitiū quantū capuit uincta q^{ue} portant panes ad
usū alioz. n in hoc sit differentia. ut nē ē. q^{uod}
ipī q^{uibus} tanta omīssa sūt mīto p negligencijs
rōnē redditū sūt. in die ire n uindictę. Q^{uando}
dremebūt cedri paradisi? n q^{uo} faciet uirgula
deserti? Neetam^{en} d^es sacramenta sua h^{oc} deseruit
s; cōplet eos p ministros lic; indignos. ad salutē
illoz q^{ui} sedm ppositū uocati sūt scī. Ex attende
q^{uo} cū sacramentū dicat^{ur} sacre rei signū. n sac^{ra}
secretū. h^{oc} accipim^{us} sacramenta p signis. Quero por
tant sacramenta debet fulgē uirtutib^{us} q^{ue} p sacra
menta significant^{ur}. u ex luce illoz cecū illumēt^{ur}.
Est idē n sup^adictū uirtutib^{us}; suo m^{odo} debent clarere
singli. lic; figuraliē nō sūt omī insigniti ...
P^{otest} n. q^{uibus} in se spūaliē. h^{ab}ere effectū sacramen

cor. Verbi grā. Quicquid ē de sorte dñi ut ūe possit
 dicē. Dñs pars hereditatis meę. et ecclā. Et illud
 Plegi abiecit ē in domo dei mei. spūalit̃ dicitur
 est. uē; extiori stigmatē. i. signo clericat̃. nō sit
 signat̃. hoc ē nom̃ cleric̃ sonat in greco q̃ est
 de sorte dñi. h̃ ē qđ dñs sortit̃ sit eū. et ip̃e dñi.
 hostiari ē. h̃. q̃ spūalit̃ in ecclām int̃ducit. i. qui
 fidē p̃dicando docet. Lector ē q̃libet mores docendo
 et vocata in dicendo. Acolit̃ illuminando. Subdiacono
 humilitatē monstrando. Diaconis: alios excitando.
 Sacerdos se ip̃m hostiā scām deo offerendo induat q̃
 q̃sq; ē humil̃ et p̃ct̃ amictu spūali. h̃ ē se munat
 uirtute opum iusticie et sc̃itate sensatoꝝ cogitatum.
 Sitq; induat mundiciā que p̃ aliam significat̃. sit in
 duc̃ quantū fieri potest utq; tunica. i. intelligēcia
 uirtut̃^{uce} testam̃ti. et līt̃a et spū. i. līt̃ali. et spūali in
 telligēcia habiat zonā castitatis. stolā fortitudinis
 et plenitudinē sciencie. i. caritatē q̃ figē uisula.
 Qui ē sic ornat̃. habet uer̃ et regale sacerdotiū. intra
 tēplū dei. qđ ip̃e est. Manifestū ē. qđ signata sūt
 signantib; i. uirtutes sūt extiorib; sacramentis. quōq;
 it̃a ficiat. Hec aut̃ sūt illis nil penit̃ p̃sūt. immo red
 arguūt. Sicut ū uicta mai' bonū gferre uidet̃ qđ
 dū aliqd̃ alicui addit̃. totū mai' efficit̃. S; nūqd̃ iō
 mai' bonū. ~~et it̃a~~ cū nō utq; diuisū sit

bonū: Ad qđ dicim' qđ bonū sit licet nō diuisū
tñ cū sunt sūt utrūq; bonū ē. ⁊ pmo tot mai' esse
bonū patet. ut in exēplo breui claret s; ex
celso. Virgine maria corporalit' xp̄m portare ma
gnū fuit. aduictō timore qđ nō ēēt diuisū mai'
⁊ mai' fuit. qđ p dilectionē spūalit' ⁊ ip̄m porta
bat. S; q; utrūq; sunt meruit habē. incorporalit'
felicior meruit existē. q; sepe p donis extius col
latis: caritas int' magis flammescit. ⁊ mētū crescē.
Hic siq; dicat qđ sola caritas ē bonū remunabile.
uerū qđē ē si ita intelligat qđ sola nō excludit
alia. s; aliorū opationē tollat. ⁊ qđ nulla sin ea. ⁊ n
p ea remunanda ē. Que tanta ē qđ nunq. ex
erit. h ē nec h nec in futā uita deest. sola uirtu
te manet. Inpetuū g' scdm sup̄dicta p̄babiliter
dici p. qđ multa bona in sc̄is remuniat' d's. p̄
caritatē. nō q; sine caritate s; multa. que nō sūt
ip̄a caritas. Sine ea n̄ ē pō. s; sine ea nō remun
atur. Sunt cū ea auget mētū. Sic g' sua creatura
remuniat d's. his q; ea cū caritate obseruat. ⁊ q; ip̄e
oīa coopat' in bonū. ⁊ p singulis suis donis
sue uirtutib; sue sac̄mentis q; p caritatē custodi
ntur. coronas reddit singulas. Sola tñ grā reddit
dixi intuens liberū arbitū. ⁊ sola tñ grā subiūc
xi. cōsiderans qđ omne bonū de sursum est. de

cendens a patre luminū. S; his acten' in publico
ostensis q̄i in planis qualliū. hīc t̄nseam' ad motē

Surre et ad colles libani. **D' celebratione misse.**

Sicut patres nri et pph̄e añ aduentū dñi suspiran-
tes et p̄ conantes p̄miserūt desideria, laudes, et p̄ces.
Hec autē in introitu misse oīmmorant. Chor'. H.
clericorū canentiū: eorū sigēat pph̄arū, et mltitudinē
scōrū: qui expectauerūt aduentū dñi. Inīc' qui dī
offm̄ q̄ p̄ ipm̄ inchoam' misse offm̄: exp̄mit desi-
deria expectantiū cū p̄conīs, ūsus psalmisticus,
opa et uaticinia. Gl̄a pat' laudes. Itatio officii inu-
it eos sepe icāsse suspiria, d' xpo atq; p̄conia. Xristo
ter t̄plicat'. et sigē p̄ces illoz ad hoc mltipli-
catas ut gr̄e sūme t̄nitatis, p̄ aduentū x̄ noues
anglōz distinctis agminib; eos asociet. Inīcū autē
dū hec agunt': sac̄dos sac̄ ueste inductus d' sacra-
ede p̄cedit significans q̄ xps expectacio gentiū
sic desidat' carne sac̄scā assūpta ex ūginis carni
incorrupta: d' sc̄cto habitaclo celoz. egress' ē in
mundū. Vel de sc̄cta ede egress' ē. i. de ūginali
utō tanq̄ spons' p̄cedens. de. ē. s. qd̄ ad natuūta-
tem ptinet. q̄ hab; a mat'. De alia autē dictū est.
Egress' ei' a. patre, duas H hab; genationes: unā
etnā, et aliā tēp̄ralē. S; utmq; sc̄ctā et in enarra-
bilē q̄ illā hab; sūm matre et hāc sine patre.

¶ In die prophetia. Generatione ex qua enarrabitur. Sacerdos
autem egredientem. precedens. scilicet. cerosiferarius. et portator
turibuli. Deinde subdiaconus portans euangelium. et dia-
conus lecturus euangelium. per cerosferarios. et turiferarium.
intelliguntur sanctos. qui novum precesserunt testamentum. Per sub-
diaconum portantem tertium euangelium. et per diaconum
euangelium prechorem sanctos novi testamenti. Per duo autem candela-
bra. cum cereis ardentibus legem commemorantur. et propheti-
am. per tertium euangelium. novum testamentum. Unde pulchre
precedunt candelabra. quia lex et propheta precesserunt legem
gracie. Item per turibulum. cor hominis intellige. per ignem car-
itatem. Et in ture. exemplum bonorum operum. per orationem
suavissimas consideranda. Sic. homo in igne turibuli
suaviter redolet. et sursum ascendit. ita opus bonum.
et oratio ex caritate fragranscunt utrumque omnia balsama. pignora
et thymiamata. Turiferarius autem cerosferarios
et sequentes precedens. monstrat quod turis significatio. co-
munis est sanctis utriusque testamenti. Subdiaconus. et diaconus.
precedunt sacerdotem. quia discipuli ante dominum missi sunt. et ad-
huc mittuntur predicatorum. id est. prelati ecclesie preparare
viam domino spiritualiter ante faciem suam. Cum vero ventum est
ante altare ponitur euangelium super altare. Altare. homo. significat
ultimum et primum predicatio facta est. primum tunc ecclesie. et
inde exiit in publicum. sic scriptum est. de syon erit
lex et verbum domini. Et nota quod facta generalis confessione

ut pura pectora sint seruentium. Sacerdos dat oscu-
 lum, significans xpm, qd nob pacē obtulit p̄m̄is.
 Post hec ueniens ad altare: osculat ipm et eugliū
 Altare in h loco iudaicū pplm significat eugliū
 gentilem qd p eugeliū credidit. utq; .H. xps de-
 dit pacem, qm lapis anglis factus fecit utq; unū.
 Et nota qd diaconus et subdiaconus offert sacerdoti eug-
 liū ad osculandū, qd p̄dicatores regerant et obtu-
 lerūt gr̄as x̄i, qbz ipse p se nō p̄dicauit. Qd autē
 sacerdos p̄ dextam partē petit altaris: innuit quō
 emanuel in lege p̄m̄is: p̄ uenit ad iudeos, qd ad
 gentes. Iudei .H. p̄ legem in dexta parte tē fuerūt,
 gentes ū qd in sinistra, qd colebāt idola. post h finitis
 sup̄dictis, et choro tacente: sacerdos in medio altaris
 imnū incipit angelicū, s. gl̄a in excelsis deo. sig-
 fican: qd cū ds ūbrā legis ampli nō postular;
 et dū mediū silentiū tenerēt om̄ia: natus ē in
 medio, i. p̄ oibz messias, quē p̄phe p̄dixerūt, in ei
 natiuitate angelus ad pastores ait, Anuntio ubi
 gaudiū magnū. Qd autē chor' comit uociferās,
 dein oplet ymnū qd sol sacerdos incipit p̄ sigēat
 qd statim facta ē cū angelo multitudo celestis
 exercit' .i. et d. gl̄a in excelsis deo. finito ymno:
 sacerdos saltat pplm dicens, dñs uobcū. Qrat qd
 dñs sit cū illis: et in illis maneat. Hec autem

salutatio: in uetē testamēto audita ē. p̄ h̄ ū d̄
ab ep̄o pax ubi dīr: dāt̄ intelligi. qđ ip̄e magis
ip̄e sit uicari' x̄. qui p' resurrex̄ pacē annūciā.
sic saltauit ap̄los. Deīn sac̄dos oratur'. hortatur
eos ut orent. qđ dñs monuit discipulos orare
ip̄e orauit. Eplā que orationē seq̄r. p̄dicationē
Jois baptiste representat. qđ sic ille p̄cursor fuit
xpi ita hec p̄cedit eūgliū. Eplā ū exp̄mit doct̄nā
septuaginta duoz discipuloz. qđ dñs misit in om̄ē
ciuitatē & locū. qđ erat ip̄e uentur'. & qđ ait.
Messis qđ multa oparū pauci. Responsorū qđ eplā
sequitur. significat qđ auditores moniti p̄ueri p̄dica
ntium. Quid pulcre responsum noīat. Q. H. p̄ p̄di
cationē crediderūt. uix uelle p̄dicantū respōderūt.
dū legē dei scē uiuendo oplerūt. Vel qđ respon
dente choro cantat. responsum dīr. & actu am
uitam significat. in qua scī se ad inuicē exhortāt.
ut ad et̄nā uitā pueniāt. A quibūda autē gradal
appellat. & qđ in gradalib; canit. & p̄ mysticā sc̄gē.
qđ actum ū uiri. in gradib; uirtutū cantant. dum

uirtutib; faciūt excellē opa. **V alleluia : : : :**
Sequit' alia qđ ē hebraicū. Tres. & lingue
sūt qđ int̄ alias excellūt. hebreā: p̄ legē. Gr̄ca p̄
sapīam. Latīna: p̄ regnū. His t̄b; linguis: titū
tūphalis emicuit. & his t̄b; linguis laus dei in

ecclesia decantat. Itaque, alleluia hebreæ lingue est, et latine
 interpretatur: alleluia laudate, id est: dominum. Sed, uiam persequimur.
 Alleluia quod iubilum habet, exprimit gaudium, et amorem
 credentium, et quanta leticia, et laus secuta sit fidei
 audita predicatione. Neque enim tantum sensum prebuerit
 predicationi, sed ea audita leticia sunt, ^{ut scriptum est} Audiuit et letum
 est syon, et exultauerunt, scilicet. id est. per te, domine. Unde dicitur
 in canticis canticorum. Exultabimus et letabimur in te.
 Et sponsa in eisdem canticis. Anima mea liquefacta est ut
 dilectus locutus est. Significat etiam alta contemplatiua uitam.
 Unde mystice in altiori gradu ponitur quam responsoria.
 Item alleluia dum post uersum repetitur, significat eternum gau-
 dium, quod per hanc uitam sancti recipiunt. Unde alleluia modice est
 in sermone, et multum in neumate, quia gaudium illud
 maius est, quam sermone possit explicari. Ad cuius magni-
 tudinem reuelanda: omnis lingua modica est et im-
 perfecta. Quod si enarraret, quod in choro hominis non ascendit.
 Hoc ergo gaudium, quod nec penitus uerbis exprimi, nec penitus tacere
 potest. Ecclesia quod demissis uerbis iubilando quod ad admi-
 rationem perducit, ac si dicat. Que uox quod potest lin-
 gua retexere quod tu martiribus, non sufficit ad hunc intell-
 ctus, nequam amor sinit tacere. Sic ergo ecclesia neumati-
 zando dictu mirabile, expressit quiddam suum uerbis quod per
 uerba non potest quantum sit gaudium celi, ubi uerba cessant.
 Per neuma, scilicet. licet non enarraret quantum sit eternum gau-

ut saltim ipm monstretur ex in enarrabile.
Qño aut seqt seqntia: possit atq nō hab; neuma; s;
chor' in loco ei' seqntiā acunt. Qd id figiat. i. etne
uite gaudiū. atq; dñcias. Und' illa noua solet hñe
iūba inusitata. q; celi gaudiū seētū est. ~i incogni-
tum mortalib;. S; seqntia: etne uite mysticat.
Vnde dictū est. bñ qui habitāt in domo tua dñe
in .s. .s. laudabūt te. Huic figiem pulcre quēnit
qd seqntia. iūba hñ; laudiflua. ~i cantū dulcissimū.
q; i oīa erūt plena laude ~i melodia celestis orga-
ni habundabit dulciflua leticia. Quā sic letantium
omniū habitacio erit ibi. S; q; laudes etne uite hu-
manis iūb nō resonabūt. Quedā ū ecclē mystice ne-
umatizat seqntiā suā iūbis. Nulla. .x. erit iūborz
significō necessaria. ū corda singlorz patebūt:
librū uite intuentib;. *De tēto dicendū ē.*

Tact' aut q; gemitū ~i cantū lacrimabile exp-
mit. lacrimas scōz siue in actiua. siue in pēpla-
tua uita representat. Vñ tēt' dñr. Quā scī suspirantē
ab uno pectoris gemitū tñt. q; lic; sepe gaudeat.
ut monet atq. tñ in ualle lacimar' hñ morantē
hñt irriguū supi. ~i irriguū inferi' qd tētus misat.
Gemit. .x. flebit p supne dilactne beatitudinis.
sup flumina ba sedentes: patē sue memores.
I tñ lacrimas fundūt p suis ~i aliorz excessib; dñ

ex uicinitate babilonici fluvii se ipsos uident as-
 sos. et alios penitus immisos ipsi fluvii rapacitate ferri
 deorsum. fit autem hoc plorat quoniam est respectu superi ga-
 uodum. quoniam respectu nostre miserie. Tractat quoniam
 tangit leticiam per superi irriguo. ut in iubilate
 et laudate. Ex quoniam est leticiam per irriguo inferiori.
 ut de profundis. et aliis huiusmodi. Quod quoniam gaudium sanctorum
 non est hoc plenum. et otinuum sed sepe interruptum. Ecclesia quoniam
 interponit tetum. ut in septuagesimali tempore. et tunc re-
 petit altam. In salmo paschali tetum altam sequitur quoniam gaudi-
 um hic non expetit suum fletu. In salmo in albis idem
 in octavis pasche. duplicat altam. quoniam in eterna uita per-
 fectum erit gaudium. glorificata carne cum anima et comple-
 ta resurrectione sanctorum. est resurrectione christi. Unde cantat ecclesia. hic
 dies quem fecit dominus. Merito itaque ecclesia significat eternum
 gaudium. ut supradiximus quoniam per altam cantat. quoniam in-
 nuens merorem per tetum ingemiscit et plorat. Considerat
 enim in paradiso diuinarum septuaginta quod per paradisu
 uitium ad paradisu celestium diuinarum puentia sit.
 exultat. Respiens autem quod adhuc in ualle lacrimarum
 retinetur. quod de terrestri paradiso cecidit. plorat. Sed
 de hoc gaudio. et de hoc ploratu plene explicabo. diuisi
 in duobus uoluminibus. quorum uni erit nomen paradisi.
 et alii eodem flet qui gaudet. Hic autem ad aliud transiun-
 tes. intueamur transitum apostolorum. de iudeis ad gentes. qui

per hoc commemorat ecclesia, quod euangelium a dextra parte ad
sinistram transfertur. ~i ibi legitur, Judea. 4. respuente
uobis dominum; apostoli transierunt ad gentes dum siccatio gerendo
nisi uellere. ~ros rigauit aream. Quia enim prius dixerat.
in uiam gentium ne abieritis; prius huius preceptum dicens. Ite in
orbem uniuersum. Quod ergo predicatio puenit ~i ad illos qui
in sinistra parte fuerant. Merito in sinistra parte
legitur euangelium nec tamen in sinistra sed ~i aduersus aquilonem
qui malo significat. Iuxta illud; ponam sedem meam ad aquilo-
nem. quia ~i ad tales puenit predicatio qui longe a calore
sui solis recesserant. ~i per huius potestatem contra aquilonem legitur.
quia aquilo uenit ~i frigidus diabolum significat. qui flatu ~i tem-
pationum corda hominum congelat. ~i refrigerat ab amore
dei. Unde ab aquilone uento. ~i uenit ovis malus. ~i sponsa
in canticis canticorum. Surge inquit aquilo ~i ueni auster.
Hoc ~i recede maligne spiritus; qui ortum meum refrigeras.
~i ueni auster. i. spiritus sanctus. qui perfans aromata fluere facit.
Merito ergo contra aquilonem legitur euangelium. quia fides que in
euangelio continetur; armata est nostra contra diabolum. Cui inquit
resistite fortes in fide. Nec oscula quod plebs uacuos huius
deponit. reclinatoria relinquit. caput detegit. crucem
fronti imprimat. stans audit. Et euangelium in altiori
gradu legitur quam epistola. Hota singula; deponere uacuos.
unius hanc esse perfectionis non iudicare. sed domino re-
seruare uindictam; quia in uindictam ~i ego retribuam

dicit dñs. Reclinatoria relinquere figē qđ nō do-
 mus ofidē in pñeib; & sustentaculis tēnis. qđ uaiā
 uanitatū ~i oīa. u. dix̄ ecclāstēs. sub audit̄ ^{excepta} opatioē
 dei. in quē nrām curā iactare debem̄. Cap̄ detegit.
 ut ostendat̄ qđ attente audire ~i intelligē ūbū dī
 debem̄. Signū crucis imp̄mit̄. ne hostis antiē sup̄
 ueniēs p̄ zizania heresis corrūpat semen recte fidi.
 P̄ hoc qđ stantes audim̄ grauē pugnā restare ofidā.
 qđ nob̄ nō est colluctacio adūs carnē ~i sanguinē
 s; adūs pñipes tenebrar̄ har̄. In altiori gradu le-
 gitur eūgelii; qđ doct̄na x̄ longe excellit. doct̄nā
 aplōz. Post eūgelii chor̄ cantat opendū nrē fidi.
 ostendens se p̄bere assensū ūb̄ eūgl̄i; ~i in qđ & qđ
 credat. rect̄ ordo. qđ rex uocat. respondēt milites
 seqm̄r dñm. sac̄dos saltat pp̄ dicens dñs uob̄ eū. h̄
 saltacio ab antiq̄ usu sūpta ē. booz. & mellores
 suos sic salutaū. & p̄pha in pralipemenon. ala
 regem. et eos qđ cū eo erat. Saltat itq; sac̄dos pp̄
 ~i monet orare ut in fide recitata p̄maneant.
 Qđ aut̄ chor̄ p̄mitens offertoriū succinit. Ac si dic̄t.
 Credo ~i fidē qđ q̄ fest̄ sū ope implebo. Unde sac̄dos
 statim offert dona q̄scēnda. & hīc mun̄a sua pp̄.
 significans se ip̄m oferre deo. Cōsidā ordinem.
 Eūgl̄iū p̄cedit. fides seq̄r. De hīc ofertur mun̄a.
 Necesse ē. & p̄mū audire ūbū dei. q̄s. & cred; .

nisi p^o audiret. Quidam credent n^o p^odicent. inq^ut
Vnde q^us n^o recte credens mun^{us} deo acceptabile of-
ferre pot^{est}. q^u sine fide impossibile est placere deo.
P^ossum^{us} i^{tem} p^{er} oblata mun^{us} commemorare copiosam
uictimam. que oblata est a p^{ro}ph^{eta} cu^m rex salomon t^{em}plum
i^{tem} altare d^{omi}no faceret. Exemplo illi^{us} plebs fidelis offert
se i^{tem} sua dona d^{omi}no. **De coniunctione aque i^{tem} uini.**
Hic aut^{em} diligent^{er} ad h^{oc} referam^{us} oculos. q^{uod} sacerdos
ut sup^{er} commemoratum. offert dona sacrificanda. panem scilicet
i^{tem} uinum. Utq^{ue} typice obtulit melchisedec. utq^{ue} x^{ristus}
dedit discipulis cenantib^{us}. s^{ed} utq^{ue} in corp^{us} i^{tem} sanguinem
gusta sit. Vtru^m at^{em} utq^{ue} in utroq^{ue}. sup^{er} me est definire ::
Cuius t^{em} q^{uod} panis in corp^{us} i^{tem} uinum in sanguinem. q^{uod} utq^{ue}
in utroq^{ue} g^{ra}uiter dicere n^{on} uidetur occurrere q^{uod} sub utroq^{ue}
spe utroq^{ue} sum^{us} credim^{us}. s^{ed} nec h^{oc} repugnat. si r^e subtili^{us}
intueam^{ur}. Sub spe n^{on} panis utroq^{ue} est p^{er} i^{tem} sumi. n^{on} quia
panis in utroq^{ue} forma t^{ra}nsierit. s^{ed} q^{uod} u^{er}u^m uinum est corp^{us} est
et sepatim n^{on} est. n^{on} diuisim sumit^{ur}. ut diuise sit^{ur} spe^s
sub q^{ui}b^{us} sumit^{ur}. s^{ed} utroq^{ue} sunt lic^{et} diuisim loq^{ui}mur.
sedm^{us} spes diuisas. n^{on} est inq^ut corp^{us} meum. i^{tem} deum. n^{on} san-
guis meus. s^{ed} dicit aliq^{ui}s. Erat ne p^{ro}p^{ri}u^m corp^{us} suu^m q^{uod}
tunc dedit an figurate locut^{us} est ut q^uo se uocaui
hostiu^m. p^{ro}p^{ri}u^m q^{uod} erat corp^{us} suu^m. i^{tem} ueru^m corp^{us} q^{uod}
tunc dedit discipulis. i^{tem} n^{on} in altari sumit^{ur} i^{tem} mandu-
catur. Id est inq^u. q^{uod} de uirgine natu^m est. i^{tem} iam in morta-
le ad dextam dei est. in gl^{ori}a. Quia res. Caro q^{uod} com^{mu}nic^{atur}

in imis: integra manet. in excelsis. Aut qđ apponit
 dialectice. qđ. meditaris sophista. Cur argumta h
 queris. Hoc ē puluē in astris q̄rere. Dialectica tua:
 tm̄ nō ascendit. Respice. ⁊. uide ū es. ⁊ intellige
 qđ sensu p̄mā tenet regionē ascendendi. ⁊ magina
 tio. scđm. Ratio. t̄ciā. in qua dialectica tua: didicit
 ludere. Sup̄ hāc fides ē. excelsor dialectica. q̄ nō ē
 audita in chanaān n̄ uisa ē in theman. Cui hūa
 ratio nō p̄bet expūntū: maxime cū fide t̄nita
 tis ⁊ de corpore dñi: ut h̄ sermo q̄terit. Intellet
 ū fidē t̄nscendit. p̄ quē sc̄i uident celi secreta. ū
 paul⁹ in tercio celo. ⁊ ihos in apocalipsi. S; itellē
 in uisione et̄ne uite pficiet. q̄no uidebim⁹ eum
 facie ad faciē. q̄. h̄c q̄tēplam̄ in enigmatē. Nemo
 hic p̄terue disputet. S; qđ auget fidei m̄itum.
 hūilit̄ querat. ⁊ qđ sin̄ picto nō discutit̄ firmit̄
 credat. potest q̄ queri. quare dñs carnē suā sumi
 uoluit nec tm̄ carnē. s; ⁊ carnē ⁊ sanguinē. ⁊ q̄re
 nō in spē carnis ⁊ sanguinis. cū sit caro ⁊ sanguis.
 ⁊ quare sub sacm̄to. ⁊ sub tali sacm̄to. ⁊ utr̄ suma
 tur tm̄ caro ⁊ sanguis x̄. an tot⁹ x̄ps. ⁊ si tot⁹ q̄re
 usuali dicam⁹ corp⁹ dñi sume q̄. x̄pm ⁊ dñm. Volit
 q̄ x̄ps carnē suā sumi. a fidelib⁹. ut p̄ cibū ērni
 inuitar; ad gustū diuinitatis. ⁊ qđ h̄ t̄p̄ralit̄ ḡm̄.
 et̄nis gaudijs q̄seqm̄. ut h̄ sit in medicina. ⁊ ibi
 in delicijs. Vtrq; sumi uoluit. ut corp⁹ nr̄m ⁊ aīa

sunt nra cū eo glificet. In spē carnis ⁊ sanguinis
nō sumit ne humanū aīn aborreret. ⁊ sens⁹ s̄ itolū
expauiet. Ut qño orante bō gregorio: digīt aurelari
eruentat sanguine in calice ostens⁹ est.
Sub sacmēto ⁊ nō sub ppa forma sumit ut fides q̄bet
que ē de his que nō uident. ⁊ q̄ nō poss; mortal
hō intueri claritatē q̄ in corpore x̄. q̄ expti sūt dī
cypri: in tñsfiguratione. Sub tali aū sacmēto sumitur.
idest sub spē panis ⁊ uini. p̄ hāc similitudinē q̄
panis q̄firmat ⁊ uinū letificat cor hōis. ⁊ x̄ps iūc
est ⁊ leticia hōinū ⁊ angloz. Et licet in q̄lib; istarū
idē ⁊ totū sumat. tñ in utrq; ad significandū qd duplex
est effect⁹ sacmēti. Est ⁊ redēptio corporis ⁊ aīne. q̄
nō significaret si in una tñ sumet spē. q̄ lic; in utrq;
spē utrq; sumat nō tñ in utrq; utrq; significat. S;
spēs panis corp⁹. ⁊ spēs uini sanguinē x̄. respectu re
fectiois sige. ⁊ sūpto in utrq; spē sumit redēptionem
corporis ⁊ aīe. sumentis sige. Alibi aū alio respectu
panis ⁊ uinū corp⁹ x̄. q̄ ē ecclā significat. q̄ sic unus
panis. ex mltis granis. ⁊ uinū ex mltis acinis. ita
una ecclā qd typice ē corp⁹ x̄. ex mltis psonis adunat.
Hic autē h̄ ē in sacmēto altaris. in spē panis ⁊ uini uer⁹
corp⁹ ⁊ uer⁹ sanguis ei⁹ sub utrq; spē uariat p̄ q̄sectionē
sumit. Lic; q̄ utrq; sit sub q̄lib; spē illarū. sub utrq;
tñmen sumit. ad significandū duplicē ut dixim⁹

effectū. Nec ē itacio sac̃menti: n̄ sc̃dm eandē sp̃em.
 denuo sumat̃. Qd̃ aut̃ nō debeat dari int̃ictū ex de
 cretis habem̃. ⁊ nota qđ nō de q̃lib; pane h̄ sac̃m̃tū
 c̃sec̃tur: sed de pane frum̃ti. q̃ ip̃e de se dicit

Q̃ uī granū frum̃ti cadens in t̃ra. m. f. i. solū manet.
 P̃ ulere aut̃ se uocat granū frum̃ti. q̃ granū fr̃m̃g
 candidū ē int̃i⁹ ⁊ ruberū ext̃i⁹. Et x̃ candid⁹ d̃r
 respectu diuinitatis ⁊ rubicund⁹ in carne p̃ pa
 sionē. S̃n sponsa in canticis canticorū. amic⁹ m̃⁹
 candid⁹. ⁊ rubicund⁹. De h̄ rubore uox illa ē. admi
 rantū. Q̃s est iste q̃ uen̄ de edom t̃ictis uestibus
 de bosra. De uino aut̃ sanguis x̃ c̃sec̃rat̃ ut intelli
 gam⁹ qđ ip̃e uytis uera. suos uere letificans. S̃n
 sponsa cantat. Vocat̃ cūp̃ dilect⁹ me⁹ m̃. in uineis
 engaddi. X̃ m̃to h̄ sac̃m̃tū c̃sec̃tur. de pane fru
 menti. ⁊ uino q̃b⁹ ē p̃ncipat̃ refectionis. ut intelli
 gam⁹ p̃ncipalē refectionē. In corpore ⁊ sanguine x̃
 ex diuinitate. q̃ caro x̃ uere ē cib⁹ ⁊ sanguis ei⁹
 uē ē pot⁹. Dū in p̃ceptione. gr̃e donū int̃ne ⁊ et̃ne
 refectionis m̃etur. Q̃ comunicat corpori x̃. adhuc
 testat̃ q̃rendū. utr̃ sumat̃ t̃m̃ caro ⁊ sanguis. an
 tot⁹ x̃ps. Ad qđ respondeo. q̃ fili⁹ amatre eccl̃a. didi
 ci. qđ tot⁹ x̃ps sumit̃ nō diuis⁹. S; q̃r̃ q̃re usualit̃
 d̃r sumi corp⁹ ei⁹ q̃ diuisim ē in p̃sona tres sunt
 sub̃e. uerbū. caro. anima. Hō ē aut̃ intelligendū

diuisum qñ tñ uto qđ corp' est sumat. S; dr corp'
dñi sumi ut intelligat ipm dñm ùe sumi. q' gene
loquendi: dicim' corp' regis ibi fuit. i. ùe rex i fuit.
¶ el corp' dñi dicim' sume: q' corporea suba. s. panis
& uini: ñ tñsit in subam incorporeā. s; in subam cor
poreā. uidelicet in corp' & sanguinē x. ut nimo amo
ris affectu. corp' noīnam'. & cū in ipso sint diuise na
ture. ^{ideo} noīnam'. cū sic loqm'. qđ ppe oculis corporis
uidi potst. h' ē corp'. s; licet corp' x usualit' dicat' sumi.
tñ tot' xps & integer sumit'. Hec pars sub spe panis
& pars sub spe uini. s; tot' h' & tot' i. ñ pars in pte.
s; tot' in pte. Videt' pars una. & qñ pars ex uidetur.
& totū ibi ē & pars altā uidet'. & qñ altā ps est.
& idē totū ē. totū h' & totū ibi. nec min' in parte
q' in toto. ñ mai' in ^{toto} q' in parte. Et qñq; ptes
fecit. totū in singlis ē. Nec mireris. op' dei est.
S; et in diuisis locis p ex un'. quare ñ in singlis
partib' p ex tot'. utrq; mir' ē. s; utrq; uer' est.
Nec tñ sic mir' ē. respectu facientis. Q' & mirū
si ops & mirabit. miranda opat'. S; dicis q'modo
corp' unū edem tpe in diu' locis ex p. s; sup alta
re ē & in celo ē. h' ē. & in celo ē. & i ē. & tot'
utrbq; ē. Tantūq; hic. qñcū ibi. & in multis locis
sumit' tot' ē. Noli mirari. qui fecit corp' & locū.
utrq; fac in alto ex. ut uult & ē sep sic ipse

uult. q̄ sic ⁊ alit̄ facē nouit ⁊ p̄. cui sapie n̄ est
 num̄ cui p̄tia nat̄is rer̄ impat. S; tu miraris.
 q̄no tu uidet ⁊ audis. que uidet ⁊ audire n̄ cōsue
 uisti. Id̄ ēco q̄no mirari cepis. ⁊ dixit tibi cogitāo
 tua. q̄m h̄ ēē p̄. cogita facientē. ⁊ respice oīptentē
 ⁊ desinet ēē mir̄. q̄c̄q̄ illō fuit. ⁊ si forte mira
 bile ēē nō desiet. incredibile tñ nō erit q̄ si factō
 op̄s cogitat. nō erit impossibile ap̄o eū. quicq̄ erit.
 S; et dicit forsitan cor tuū. S;bi ē corp̄ dñi postq̄. sum
 si illō ⁊ manducaui. Audi ḡ. Corporalē p̄sentia xpi
 queris. in celo quere. Tecū p̄ corporalē p̄sentiam ad
 tēp̄ ēē uoluit. q̄no ⁊ quando necesse fuit. Exibuit
 ad tēp̄ corporalē p̄sentiam. ut p̄ illā ad sp̄a. lē uue
 niendā excitaret ⁊ uiuar. Ideo ad corporalit̄ uenit.
 ut p̄ corporalē p̄sentia sp̄alis inueniat̄ que n̄ aufer̄.
 Venit ad te corporalit̄. ut nō tecū p̄maneat corpa
 lit̄. s; sp̄alit̄. hic p̄ assumptā carnē ocl̄t̄ uenit in mundū.
 ⁊ scdm̄ corporalē p̄sentia cū hoīb̄ ḡusat̄ est. ut ad sp̄a
 lē subleuar; p̄sentia. ⁊ ḡpleta dispensatione scdm̄
 corporalē p̄sentia recessit. s; scdm̄ sp̄alē remansit.
 Unde ait. Ecce ego uob̄ sū. usq; ad 9. secl̄j. Sic ad te
 uenit corporalit̄. ut tecū maneat sp̄alit̄. Q̄no ī manib̄
 tenes ei' sacm̄tū. corporalit̄ tecū est. q̄no ore suscipis
 ⁊ q̄no ore manducas. corporalit̄ tecū ē. Deniq; in
 uisu. in tactu. in sapore corporalit̄ tecū ē. S; quando.

sensu tuus, corporaliter afficitur. ei presentia non auferre cor-
poralis. postquam autem ei presentialis in perficiendo deficit. de-
inceps corporat ei presentia non est querenda. sed spiritus reti-
nenda. dispensatio completa est. perfecta est. perfectum est sacramen-
tum. uirtus manet. Christus de ore ad cor transit. Non est cibus
corporis sed anime. Venit ad te per corporalem presentiam. ut co-
medat non ut consumat. ut gustetur. non incorporetur.
alibi manducat. alibi incorporatur. Sed quoniam caro Christi
manducat. non quod manducat sed quod manducat. ei quod man-
ducat incorporatur. Auduit Augustinus de celo Christi dicentem.
cibus gaudium suum. Cresce. et manducabis me. non ut me
mutes in te. sic cibum carnis tue. sed ut tu mutis in me.
Completa ergo sacramentali dispensatio est. si corporalem
presentiam Christus querit. in celo quare. Ibi quare ubi prius fuit. quod
per sacramentum corporaliter tecum esse incipit. et unde non discere
sit quoniam ad te uenit. Itaque prudenter discerne quod in
sacramento altaris exhibitur sit. quod spiritui accommoda-
tum. In hoc sacramento. tam assidue. Unum quod tam sacramentum.
Aliud quod est res sacramenti. Tercium quod est res tantum non sacramentum.
Sacramentum tantum est uisibilis species panis et uini. Sacramentum et
res. est corpus Christi et sanguis. Res. quantum ad species sub quibus
sumit. Sacramentum est alterius rei. quod signum est illius gratie et uirtu-
tis que in percipitur. scilicet unionis et carnis membrorum. Et si
unio res est. non sacramentum. sed uirtus sacramenti. Ecce tam assidue
uini. Primum est secundum signum. Secunda causa tantum. tantum.

30

uirtus sedi. ⁊ ueritas pmi. Alio ē g' spēs. que ui-
 sibilis cernit'. Alio ueritas corporis ē ⁊ sanguinis.
 que in uisibilit' credit'. Alio spālis grā. que cū cor-
 pore ⁊ sanguine inuisibilit'. ⁊ spālit' pēpīt'. Uisibi-
 lis spēs sacmētū ē corporis ⁊ sanguinis. Corp' at
 ⁊ sanguis. sacmētū inuisibit' gr'e sine q' sacmētū
 nō pdest. Cū aut' sacmētū dupliciter dicat'. ⁊ sacre
 rei signū. s. corporis ⁊ sanguinis dñi. Corp' autē q'
 sanguis dñi sacmētū dī. ⁊ q' sacmētū secretū ē. qd'
 p inuisibile spēm significat'. ⁊ q' sacre rei signū est.
 q' significat' grām spāle. que dī spiat caro xpi.
 Ut enī dicit ierōim'. dupliciter intelligit' caro x. ⁊ cō
 que nata ē de uirgine. ⁊ caro spāt. d' qua dicit dñs.
 Caro mea uē ē cib'. ⁊ cētā. Qui manducat carnē mā
 ⁊ bibit sanguinē meū. in m. m. ⁊ ego in eū. Hāc
 carnē manducat. qēq; p fidem ⁊ dilectionē x' ungt'.
 ⁊ oformat'. Pnceps h' fit corporis ⁊ sanguinis dñi.
 spūalit' lic; nō sacmētalit'. ⁊ h' augtino attestante.
 Quicq; in baptismo mēbrū x' efficit' n̄ tamen sacmē-
 to pūat'. Ille in q' h' inuenit'. qd' sacmētū illd' sigt'.
 h' ē ipā efficacīa que uirt' sacmēti ⁊ caro spāt ap-
 pella'. ut sup' dixim'. Hic ppende potes q' ut du-
 pliciter. caro x' intelligit'. ut iam dixim' ita assūptō
 duplex ē sacmētat' ⁊ spālis. q' boni ⁊ mali sac-
 mētū sumūt. rem sacmēti. tñ boni. Sacmētū

in hoc loco, corp' dñi appellam'. Rem sacm'ti, ip'am effi-
catam ⁊ grām spūalem, q̄ ut sup'dixim' jēxm' uocē
spūalē carnē x̄, q̄ nō manducabāt n̄ boni. Sacm'talis
aut' comunio, ē comunis bonis ⁊ malis, que n̄ spūa-
li nō p̄dest. Vñ dñs caro nich' p̄dest: sps aut' iustificet.
Ac si dicet, Carnē meā sumē nō p̄dest: n̄ sumat' cū grā
spūali. Immo qui sumit indigne reus ē corporis ⁊ san-
guinis dñi. Spūat aut' sūptio q̄ uera fide p̄cipit:
⁊ sū sacm'tali ū n̄ ē ḡtēpt' religionis sufficit. Q' g'
manducat indigne: habet sacm'tū ⁊ rē sacm'ti, qui
credit ⁊ diligit, ⁊ si manducare sub sacm'to n̄ possit,
rē tamē sacm'ti abet, ⁊ spūalit' manducat, ⁊ ūacit'
x̄ incorporat'. Sic itaq; q̄dam manducantes n̄ man-
ducāt, ⁊ q̄dam nō manducantes manducāt. Q' dā. h.
indigne manducantes corp' dñi, nō recipiūt grām
spūalem. Indigne manducat, q̄ in cōmine manet, ⁊
irreuerēt' sumit, nō diuincans corp' dñi, quidā
aut' licet corporalit' sumē nō possit, ū spūalit' man-
ducāt spūalē carnē x̄, h' ē efficienciā sacm'ti, sine
qua: nō ē uita. Vñ dñs dicit, Nisi manducaueris
carnē, f. h. ⁊ b. ei' s. n. h. u. in uob', Corp' g' dñi, alijs ē
ad iudiciū, ⁊ alijs ad salutē. Vñ aut' h' sacm'ti nu-
llis ad mortē, s; oib' sumentib' ē ad salutē, q̄ ⁊ p̄co-
munione sacm'ti augmentat'. Q̄ciens h' sacm'tū idē
corp' dñi p̄cipit, h' ē panis uis q̄ de celo descendit.

34

Si quis manducauerit ex hoc pane, et manserit in eo, uiuet
 in eternum. Igitur cum fide uera et mundo corde, accedendum
 est ad hoc tantum sacramentum, ad hoc sacrum et immortale mysti-
 um et libamen agendum quod est sacramentum sacramentorum, omnia
 sanctificans sacramenta. Unde per excellentiam dicitur heucaristia
 id est: bona gratia quod non tantum in sacramento hoc gratia sumitur, sed et ipse
 a quo est omnis gratia. Hec heucaristia dicitur diuina quod digne
 sumentes diuinos, et participes diuinitatis facit. Hoc
 est panis cotidianus qui necesse habet cotidie ecclesia, sub sa-
 cramento sumere. Sic enim necessaria nobis illa Christi presentia
 in carne et uolunt quae mori possit, ita necessaria est, usque
 ad finem mundi, eius presentia eo in quo panis uerus qui
 de celo descendit, manducari possit. Igitur qui sola uole-
 latione exhibuit se tale ut lancea perforari possit, et
 nunc usque ad finem seculi se tale exhibet, qui in sacramento ma-
 nducari possit. Hoc sacramentum firmiter est esse hostes.
 De quo ecclesia in propheta. Parasti in conspectu meo mensam ad-
 uersus eos qui inquit me. Hoc sacramentum uaticium est, ascenden-
 tium de exilio ad patriam. Hoc et significabat per manna.
 Illo et post transitum maris rubri filiis israel datum fuit
 uaticium per desertum ad terram promissionis. Hoc spirituale manna
 domini corporis. Post benedictionem datur panis qui habent
 potestatem filios dei fieri ut hoc pane angelorum per
 desertum hoc seculi ad terram uiuentium perueniat. Eundem
 panem manducat homo et angelus. Sed homo adhuc in me

dicina: angelus iam in deliciis. Solet autem queri de hoc
sacramento, utrum dominus corpus suum mortale dedit discipulis suis,
ante passionem, et non quod magis credimus, et quoniam tunc dare
potuit corpus immortale cum esset adhuc ipse mortalis.
hic queri potest quoniam de uirgine nasci potuit, et quando
nunc corpus eius totum in diuersis locis sunt esse possit, et quomodo
modo panis et uinum in corpus et sanguinem transeat, non
per unionem, sed per transiitionem et multa huiusmodi, que in hoc
sacramento mira uidentur. Est autem secretum hoc sacramentum, et mi-
raculis plenum, et mystrium inscrutabile. Unde quod dum de eo
tractamus, super nos ruamur ad id quod residuum est: uicina
domini aduocet. Quod si non ipsa sufficit, igne quod remanet
oburat, hoc est spiritus sanctus tradit, qui omnia subtiliter et plene intui-
etur quod ubi uult et quantum uult spirat et erudit.

Nunc autem ad hoc redeamus quod sacerdos *De coniunctione aq.*
ut superdiximus offert dona ad sacrificandum, panem, scilicet
et uinum, sed et uino superaddit aqua, hoc forsitan miraris
sed et hoc magnum est sacramentum. Unda labilis, hoc mortalis hoc
mixta uino, significat hominem et uinum sanguinem. Qui
uinum separat, negat unionem et ecclesiam. Rursus hoc ideo quin-
gi debet, quod nichil potest fons baptismi sui sanguine.
Nec sanguis sui baptismi. Ut scilicet de lacte et manauit.
Qui uinum demit, non imitatur mystrium passionis. Sacerdos tamen
incepturus sacramentum, orat ut oratio omnium sibi auxili-
etur. Unde ecclesia pro eo orat dicens. Spiritus sanctus superueniet

in te et uirtutis altissimi obumbrabit te. Et alio. Orat et dominus au-
 xilium de seculo. et deus. tueatur te. Et alio. Memor sit omnis sac-
 ficium tuum. et homo. per fiat. uel immola deo. s. lau. et r. a. u. tua.
 Et aliquo homini. Post hoc sacerdos secreto orans. figit seculas et
 dicentis preces. pacem si fieri potest transfer calicem istum a me.
 Post preces: salutat populum sublimi uoce. et monet sursum habere
 corda. et gratias agere pro christum. et agendas esse asserit per ipsum
 sub quo tremunt omnes potestates. Tandem facit dona facienda. Ita
 singula haec omnia et egit. post preces uenit ad discipulos dicens.
 Vigilate et orate. Domini die. Domine iam et re. post hoc: ob-
 latus est: dum iussit uigilare. Salutaunt. quod sal. ad est uigi-
 lantibus. Dum dixit orate. monuit sursum habere. quod non sunt
 oranda nisi que sursum sunt. dum uocat ad requiem dicens.
 dormite. et monuit gratias agere. Quia autem requiescit a malo.
 gratias deo efficit. quod est gratias ei agere. Et ut digne deo gra-
 tias reddant. id est. ut uita nostra consonet supernis ciuium. orat
 sacerdos nostras preces. aduigili uocibus angelorum. qui per christum ma-
 iestatem patris laudant. adorant atque celebrant et tremunt.
 et quod tanto misterio misse etiam est aduigili uocibus summis
 coniungunt. et homo deo sociatur. Deinde statim choros gratias
 de preceptis et de percipiendis bonis. hymnum cantat an-
 gelicum. qui celestis militia cantare non cessat. In quo ut
 in libro ysaie reperitur choros triplicat sanctus: per personarum tanta-
 tem. et semel dicit dominus deus sabaoth. per diuine uisus
 unitatem. Gratias agit etiam ex beneficiis dum die pleni

sunt celi et terra gloria tua. de beneficiis specialiter redemptionis;
dum cantat. Benedicite qui uenit in nomine domini. Huius vexillum
crucis impmitur quod Christus per crucem triumphauit et nos triumphare
facit. Corus itat osanna. in excelsis. ut saluemur corpora et
animas inter angelos. *De secundo quo a quibusdam missa uocatur.*

Post hec sacerdos incipit secretum. Huius a quibusdam missa uocatur
quod in primitiua ecclesia. catecuminum solebat interesse.
celebrationi misse. usque ad consecrationem. et tunc
catecuminum ^{ibi} ex foras. Et quod tunc mittebantur foras. hoc
mysterium missa uocabatur. Secretum autem ideo appellatur. quia
secreta uoce pagitur. In primitiua enim ecclesia alta uoce per
ferebatur. donec pastores corde tenentur ex cotinuo usu
uerba retinentes. in capitulis eadem cantabant. Sed ipsi di
uina uindicta ibidem percussi sunt. Unde ecclesia consueuit
per reuerentiam tantum mysterium secundo agere. Secretum et dicitur.
quod humana ratio. nequaquam plane tantum mysterium capere potest.
ad quod significandum. muto secreta uoce celebratur. De his
tanto curam. et secundo mysterio et officio summa breuiter

De celebratione secreti. Et tangamus.
Sacerdos qui secretum mystice celebrans representat ea
que olim pontifex egit inter sancta sanctorum. et que Christus egit.
quod ille prefigurauit. Huc igitur considerandum est. quod templum dei
olim diuisum erat. in duas partes. uelo interposito. Priorem
partem illi uocabatur sancta. Interior uero sancta sanctorum. Quod
igitur in officio misse agitur ante secretum. quod in eadem parte est.

Q^{uo}d aut in se^{cto} agit. int^{er} sc^a sc^oz est. Erat ig^{itur} int^{er} sc^a sc^oz
 ut canones testant^{ur}: ara incensi. ⁊ archa testam^{en}ti. ⁊ ta-
 bula sup^{er} archā. ⁊ sup^{er} tabula duo cherubin glorie
 mutuo uultu sese respicientia. Huc intrabat solus
 pontifex semel in anno. h^{ab}ens no^{men} pat^{ris} in r^{ati}onali ⁊
 sup^{er}humali sc^{ri}pta. ferens sanguinē ⁊ carbones: q^{uos} cū
 cūiamate in turibulo orans ponebat. donec fumus
 obūbraret eū. Deind^e asp^{er}gebat tabulā ⁊ archā sanguinē.
 Post exiebat ad ppl^{um} ⁊ lauabat uestes. n^{on} iudicabatur
 mund^{us} añ uespā. hec signa fuer^{unt}. ⁊ recesser^{unt} postq^{uam}.
 uener^{unt} sigⁿata. Prior edes p^{re}sente eccl^{esi}ā sigⁿat. sc^a
 sc^oz celū. pontifex xp^m. Sanguis: passinē. Carbones:
 caritatē xⁱ. Turibulū: carnē ip^si xⁱ. Tur^{is} aromatu: p^{re}ces
 odoriferas. Ara: choortes celi. Archā: xp^m scdm huma-
 nitatē. Tabula sup^{er} archā: d^{omi}nū patrē. Duo cherubin:
 duo testam^{en}ta. que adinuicē se respiciunt. q^{uia} recordat^{ur}.
 V^{er}itis q^{ue} lauāt^{ur} hoīem sigⁿat. Uespa uestē hoīs. Cōfer^{re} q^{uod}
 que olim fiebat ⁊ q^{uod} xp^s egit. ⁊ respice q^{uam} minist^{er}
 eccl^{esi}e illa rēp^{re}senta^t. ⁊ h^{ic} pagit. *De tergit usq^{ue}*

Tergit^{ur} usq^{ue} in p^{ri}mis: Pontifex intrabat sc^a sc^oz cū
 sanguine semel in anno. ⁊ xⁱ p^{ro}p^{ri}ū sanguinē in-
 trouit semel in sc^a et^{er}na redēptione inuenta. Sic mi-
 nist^{er} eccl^{esi}e: int^{er}at cū sanguine in sc^a sc^oz. q^{ui}ciens in me-
 nte memoriā sanguinis xⁱ gerit. h^{ic} incip^{it} mistiū q^{ui} n^{on}
 solū mente. s^{ed} crucis signato: passionē xⁱ retētat. dū

primo usu crucis signum aponit. Et nota quod triplici nomine
appellatur. dona. munera. sacrificia. Ideo dona: quia deus ea do-
navit, ut homo inde sustentaretur. Munera: quia inde homo mun-
erat auctorem. Sacrificia: quia sacrificant. His et tribus nominibus
pulchre unum completum est in hoc sacrificio, quod olim triplex
spondebat hostia legis. In primis usque communicantes, le-
galis pontifex ingrediens sancta sanctorum orabat. Et Christus ante
passionem suam oravit, se glorificari, discipulosque servari.
Nunc et sedens ad dexteram patris interpellat pro nobis. Sic enim
munus sequens aaron et christum pro tota supplicat ecclesia: :
Deinde pro plebis et subditis. Communicantes usque ad hanc
igitur pontifex ut lex iubebat thuribulum plenum car-
bonibus unum sancta sanctorum seculum portabat. Et Christus carnis
sue thuribulum omni virtute plenum tulit ad astra. Item
sacerdos legalis portabat nomina patris scripta, in rationali, et
in suprahumerali, et Christus novit mente et actu nomina suorum.
Hec sufficere tamen vobis commemorare: non ipse sanctos representet
inter in amore, et foris in moribus, ut inter calens sit
amore, et extra cordeans moribus: quod significat legionem,
et super humerale. Hanc ergo usque ad simplices. Pontifex
legalis orans fumo thymamatis obumbrabatur et te-
gebat ne patet alienum, dum cremaret incensum. Et Christus
dum patrem interpellat pro nobis: angelorum transit intuitum,
quia intelligi non potest quantum presentia super te carnis, impe-
tret apud patrem pro nobis. Item sacerdos dum vivit Christus gerit

quodammodo tegit et latet, quod non cogitari non enarrari potest. quanta uirtus et potentia sit in uerbis eius in his mysticis, quia latet homines et angelos. Quoniam uerba et mystica signa esse praeueant dona oblata. Dum enim rogat dominum, ut placeat oblationem accipiat, et aliquid alijs interpositis rogat ut dignetur facere oblationem benedictam, hoc est ut promoueat in melius ascriptam, hoc est sibi propter. Ratam, hoc est ut sufficiens sit ad salutem. Rationabile et acceptabile, hoc est ut ipse recte diuidat, et ut dominum placare possit, et rogat, ut si totum offerat in illis uerbis domini in cena placet, quae sacerdos subiungit. Sed ea dicitur sic per incipit.

¶ Qui prout quod patet, in his uerbis sumit ab altari panem adhuc communem, et eleuatum benedictum, et signum crucis imprimit, et per quod deponat representat uerba domini: unde dicit benedixit et fregit, et quod secuntur. Postea tollit calicem, et signat et representat uerba domini dicentis, Benedixit, et dedit discipulis suis dicens, accipite et bibite ex his omnes. Hic fit illud insigne miraculum.

In his uerbis cibus carnis, fit cibus aie. Per haec uerba per crucis signaculum, nouatur natura, et panis fit caro, et uinum, sanguis. Unde merito cum uenit ad haec uerba, in quibus tanta gloria datur sacerdos tollit alte: utrumque significans hunc cibum et hunc potum: excellentiorem ceteris. Supplices te rogamus, usque oremus preceptis. Pontifex ut lex iubebat, aspergit tabulam, et aram.

Et ex tunc sacrum sanguine pacifico. Et Christus totiens asp
git patrem sanguine. quotiens eum placat per carnem ascriptam.
A ram aspicit: quando numerum restaurat angelorum. Ex tunc sa
crum aspicit: dum homines signat. Et patrem reconciliat. que in
terris sunt. Sacerdos eisdem aspicit: quia per hunc sacrificium placat
dominum. Et impetrat veniam. Et sic et aspicit suppositos. Nam
quoniam nos emundat. numerum augmentat supernorum cuius
um. Dum autem nominat sublime altare: commemorat sanctam sanctorum.
Unde nomina suis recenset sanctos: gerit nomina patrum.
Sed ut fiat utrumque. scilicet. et logion. et suphumale: bis recenset
nomina. hoc est: iuxta principium canonis: et in hac parte epolo
gie. fert logion. quod preest et suphumale quod humos tege
bat: dum mores rationabiles. patrum imitatur et opera. Deinde
dicit. quod deus per Christum hunc omnia creat. sanctificat. vivificat. ben
dicit. Per verbum. hoc est. patrem naturam rerum. creavit. et per eundem
Christum vivificat. ut cibum et potum communis. fiat cibum et potum
singularis. per verbum utrumque sanctificat. dum tantam rem offert
gratiam. ut homo qui percipit sanctificetur. vivificetur: ut qui digne
sumit. vivificetur. Benedicit: ut qui participat. eternam

Remus. De oratione preceptis. Exapiat benedictionem :
Preceptis salutaribus moniti. Pontifex legalis regres
sus ad populum laudabat vestes. et mundum non erat tamen
usque ad vespere. Sic Christus qui intus sanctam sanctorum redit ad ecc
lesiam. operando. et auxiliando. et laudat vestes suas. id est.
sanctos mundificat. et tamen usque ad finem seculi membris eius aliis

35
adheret macule. Sacerdos et re dicit ad populum. qui dum rur-
sus alta uoce preces multiplicat. foras exire uidetur. qui
perit. uel aquis uestimenta sua. i. populum mundat et lauat.
et tunc immundo iudicat. quod usque ad mortem quod lauetur erit
in omni homine. Et in luna est macula. Orator ergo monet orare.
docens quod fiducialiter orare possimus. ut filius patrem quod ipse
dominus ad orandum sic informauit. *De oratione dominica.*

Pater noster. Septem ergo petitiones in oratione dominica ponu-
tur. ut vii. dona spiritus sancti meam. quibus recipiamus vii.
uirtutes. per quas a vii uiciis liberati. ad vii. pueniamus
bitudines. Septem et sunt uitia principalia que sunt origo om-
niū malorum. scilicet superbia. inuidia. ira. tristitia. auaricia. gu-
la. luxuria. quorum tanta expoliatur hominem. Quartum. expolia-
tum flagellat. quintum flagellatum eiecit. Sextum. electum
seducit. Septimum seductum osculat. Superbia. enim. aufert
hominem deum. Inuidia proximum. Ira. se ipsum. Expoliatur uero ab
his. qui nec de suo bono. nec de alieno. pie letari uolunt. cum
nil supererit unum gaudeat. Per tristitiam flagellatur cum au-
aricia succedit. qui flagellatum eiecit. quod interno amisso gaudio.
foris consolationem querere opellit. postea accidit gula. qui
animum in exterioribus inuolantem. ad excessum uoluit. Sequitur
luxuria. qui electum et seductum seruicium. uolentem subiecit.
Per superbiā ergo. cor inflatur. Per inuidiam. arefcit. Per irā. crepat.
Per tristitiam. contrahitur. et qui in puluere redigitur. Per auariciam.
dispergitur. Per gulam inficitur. et qui humectatur. Per luxuriā.

oculcat. ⁊ in lutū redigit. ut dicē possit. Infelix hō
infixus sū in lūmo pfundi. q̄ ut lutū plateat delebit.
P̄ om̄e itaq; p̄ma peticio q̄t supbiā. q̄no dicit sc̄ificet
nom̄ tuū. Ut det nob̄ timē ⁊ uenīari nom̄ suū. q̄tin'
p̄ humilitatē ad dñm redeam'. q̄p supbiā recessim'.
Hūc peticioī dat' donū qđ dicit' sp̄s timoris dñi. p̄
quē ad humilitatē uenit'. que supbiā sanat ut reg
nū celoz. q̄ supbi' p̄didit. humit' ac q̄rat. ūn dñs
in eūglio. Bī paupes sp̄u. qm̄ ip̄oz ē regnū celoz.
Sedā peticio ē q̄t inuidiā adueniat regnū tuū. Reg
num dei laus ē hoīnū. Q̄ ḡ sic petit. om̄inē salutē
oīū postulat. ⁊ sic inuidiā reprobat. Hūc dat' sp̄s pie
tatis accedens cor ad benignitatē. q̄tin' ad eandē pose
sionē terre uiuentiū pueniat. ad q̄. alios puenire
desidat. iux' illō. Bī mittes q. ip̄i. p. t̄ram. Tercia ē q̄t
uā. cū dī fiat. uo. tua. Nō ⁊ uult ostendē q̄ sic petit.
s; placē sibi indicat q̄cqd diuine plac; uoluntati;
Hūc dat' sp̄s scientie. ut ip̄e ad cor ueniens. exau
diat illō. ⁊ salubrit' opungat. ut sciat hō malū qđ
patit' ex culpa. siqđ aū boni huerit ex media dī p
cedere. p̄ opūctionē q̄ ira ⁊ indignatio aīmi miti
gat'. ⁊ p̄ hāc uirtutē. i. opūctionē uenit' ad ueram
leticiam. iux' qđ dī. bī q̄ lugēt. q. ip̄i ḡsolabuntur.
Quarta peticio ē. q̄t t̄sticiā q̄ dī. panē nr̄m cotidia
da nob̄. h. Tristicia ē tediū aīmi. cū incore cum

mens amaricata etna bona nō appetit. ipsa lan-
 guenti aīe necessaria ē. etna reffectio. Dat q̄ d̄s
 sp̄m fortitudinis. q̄ animā erigat q̄cūq̄ ad desidiū
 etne refectionis qualescat. hoc q̄ donū fortitudinis
 accendit cor hoīs ad famē iusticie. q̄ ducit ad plenā
 bitudinis satietatē et sc̄itacē. yñ d̄r. bī q̄ esurit. et s̄. j.
 Quinta peticio: q̄t avariciā. Dimitte nō. d. s. et n. d. n.
 Huic petitori. dat sp̄s gēlū. q̄ docet libentē miseri. i.
 misericordiā ḡseqm̄. iux̄ illd̄. bī mī. qm̄. i. m. ḡseqnt̄.
 Sexta peticio: q̄ gulā. d̄ q̄ d̄r. et ne nos inducas. in. t.
 Huic dat sp̄s intelligēcie. ut mēna reffectio ubi dei
 extiorē appetitū cohibeat. ne corporat egestas fran-
 gere. n̄ carnis illecebra hoīem supare possit. p̄p̄ea
 ip̄e dñs tēptatori dū pane refici poscēt respondit
 dicens. Nō in solo pane uiuit hō. ut apte d̄mōstrēt.
 qđ cū mēs int̄iori pane reficiat̄. parū curat si foris
 ad t̄p̄ famē patiat̄. Dat q̄ q̄t gulā sp̄s intelligēcie
 ut ille ad cor ueniens. horridas n̄re mentis purget
 tenebras. et n̄ri oclm̄ int̄ioris hoīs adeo luminosū
 efficiat et serenū. ut ad ip̄i' deitatis claritatē ḡtem-
 plandā p̄spiciat. et mūdo inueniat̄. Ex sp̄u et inte-
 lligēcie mundicia cordis nascit̄. Mundicia uero
 cordis uisionē dei p̄m̄et sic sc̄ptū ē. bī m̄do corde.
 Septima peticio ē q̄t luxuriā. cū d̄m̄ liba nos a. ma.
 Cōuenientē seruus sanat. libtatē petit cū dat sp̄s.

sapie. qui captiuo amissā restituat libertatē. Sapia nāq; a
sapore dī. hec dat cū mens. gustu intēne dulcedinis
tacta. totā se p̄ desidiū colligit int̄. nec tū foris p̄ car
nis uoluptatē dissoluit. q̄ totū int̄ possidet. in q̄ oīet̄.
] q̄ uoluntatē extiorē intior dulcedo apponit. ut
q̄nto pl̄ illa sap̄ et place cepit. tanto libi et libenti
illa gtepnant. et tandē in semetipsa pacifica mens.
dū nil foris appetit. tota p̄ amorē int̄ req̄escat. sic
sp̄s sapie cor tangens dulcedine sue foris occupat
tū ardorē tēpat et in se pacē q̄stat. ut dū mens
tota ad int̄nū gaudiū colligit. plene et p̄fecte hō
ad imaginē reformet uix illō. bī pacifici. q. filii
dei uocabunt. Deī rogat ministr̄ a mā^l libari. in
tuentu scōz. et pacē in dieb' nr̄is. Hocet et infirmis
p̄turbatio. Sequitur mistica fractio panis. In lege et
uidebat̄ simulago frustrati offerri. Et redēptor
benedix̄ panē et fregit fractūq; discipulis distribuit.
Sacerdos q; sequi legē. et xp̄m panē partē sac̄sc̄m in
tres partes. quar̄ una in sanguine ponit p̄ illa par
te ecclē que adhuc p̄gnat̄ passionib' exposita.
Alie due illis adaptant̄ ecclē partib' quar̄ una extra
hāc uitā in igne emundat̄. et alta ē x̄ iam gloriatur.
ut una pars ecclē iustificet. et alia citi libetur.
et p̄tēia grates soluant. Sūptur' aū ministr̄ agn̄
quē lex p̄nuntiast. petit sibi et p̄pto tria . . .

37
p runū int̃ eos gnumari: q̃s putet scdm carnē uiuē.
deū i regno dī glificari. Postremo: q̃ caro resistit spī
tui postulat pacē. sine q̃ null⁹ iustificat̃ hō. Uñ bñ chor⁹
oseq̃nt̃ alta uoce. agn⁹ dī ocinit̃ t̃cio ad laudē scē t̃nuta
tis. q̃ misit agnū dñatōrē t̃re. Cōmunio q̃ p̃cāt̃: inuuit
ōs fideles corpore x̃ cōmunicare q̃ p̃ oib⁹ ministr̃ sumit
sac̃m̃talit̃ ut s̃ ⁊ oib⁹ sumat̃ spūalit̃. Hic cōpletis: sac̃dō
redit ad dext̃am partē altaris. significans qd̃ in fine
mundi x̃ reditur⁹ ē ad iudeos q̃s iā rep̃bauit. donec
plenitudo gentiū int̃ret. Tūc ⁊ reliq̃e salu
scdm sēpturas. Sequitur tandē oīo in fine tōci officij. ū
grā que p̃uenit sēp subsequē. p̃ xpm̃ p̃ q̃ oīa facta sūt.
qui dñs oīū p̃ creationē. fact⁹ est spūalit̃ n̄r dñs.
assūpta humanitatis n̄re nat̃a. Deū salutato p̃pto mo
net ire. Nō ē ⁊ sedendū. ⁊ tacendū in h̄ exilio. sed
transeundū in pat̃am: q̃ missa ē digna hostia p̃ quā
fracta sūt tartara. *De sēptuaginta occultis.*

Iunc q̃ ad occulta t̃nseam⁹ sēptuaginta: que q̃ multi
eo sensu sigillant̃. occulte sūt. ⁊ fons sūt signatus.
Alie q̃ de occultis t̃ctant. ⁊ his q̃ humani gēn̄ excedūt
intellectū. ut ē mistiū sūme t̃nuitatis. ⁊ ubi incarnat⁹
aut corporis ⁊ sanguinis dñi. Alie ū occulte sūt: q̃ d̄
q̃b̄dā t̃ctant que lic; ex se facilia sūt. t̃ñ p̃ breuitate
ut difficultate dicendi. min⁹ patēt intellectus. Uñ hō
qui t̃ñ cognoscendi desidiō carere nō p̃t. crebris mo

ueri questionibus. Sic et oculus lumen appetit. ita anima uero
unde. ut bonum ipsum desiderat. quod cognoscere et amare.
ea facit felicem. Sed fallit dum dicit cognoscere uerum aliquid
cuius cognitio non facit beatum nisi uiuat ad eum bonum. Sunt
enim diuisa genera ueri. ut est uerum curiositatis. cupiditatis
ditatis et iniquitatis. quorum nullum bonum est. Est autem quoddam
genus ueri. ut in cognitione omnium liberalium arcium quod quidem
bonum est. nec tamen summum bonum est. quia eius noticia nequaquam
facit bonum. Sed ad illius ueri boni cognitionem habenda.
una est que facit beatum. Huius autem ueri uere boni cognitio
ne facit ministrat scriptura. que docet hominem se ipsum
cognoscere. et creatorem. Se cognoscere praedicat. et uia est
Creatorem autem perfecte cognoscere. parata est unum initium.
alterum primum. Omnis ergo facit scriptura. in duobus constat testa
mentis. Vtrumque autem tribus ordinibus distinguitur. uetus.
scilicet legem et prophetas. et agiographos. In primo ordine.
Sunt uolumina pentatheuchi. Genesis. Exodus.
Leuiticus. Liber numeri. Liber deuteronomii. In hordine
prophetarum. Sunt uolumina. Liber iosue. Liber iudicum.
Liber samuelis. qui est primum et secundus regum. Quare malachi
qui interpretatur regum. qui dicitur tertius et quartus secundum computationem
latinorum. Quintus ysaias. Sextus yeremias. Septimus
iezechiel. Tertius. Liber xii. prophetarum. qui dicitur tares. ra. Huius
propheti dicitur. eo quod eorum sint. qui ex officio prophete diceba
ntur. licet non omnes prophete sint. In ordine agiographorum.

nouē sūt uolumina. Libri iob. libri psalmoz. Pū-
 bia salomonis. Eccastes. Cantica canticor. Daniel..
 Paralipemenon. Hestias. Hester. Sūt p̄ta in uet̄. ē.
 alij libri q̄ legunt̄. s; in canone. auctoritatis nō sēbūt̄.
 ut liber thobie. yudit. Et machabeor. ⁊ q̄ insc̄r-
 uis salomonis. ⁊ eccastes. **Houū** aut̄ testamentum.
 9 cinet eūgelistas. Aptos patres. Eūgelii. iij. 9tin;
 uolumina. Sēpta aptor. iij. id est eptas pauli..
 Eptas canonicas. Apocalipsin. actus aptor. Sēptua
 uero patr̄. nō numū diffinitū. Est aut̄ q̄sidandū. qd̄
 sēptura cetis p̄fundior. t̄plice hab; sensū. historice.
 allegorice. orozale. nō ū tm̄ in ea uoces. s; ⁊ res figēa-
 re habent. p̄ uocū significationē historia ē. p̄ rerū
 aut̄ significacionē. intelligim̄ allegoriā ⁊ t̄pologiam..
 Historia ē: figēo uocū ad res. Allegoria ē. qm̄ p̄fectū
 intelligit̄ aliud factū. Si uisibile simplex allegoria ē.
 Si uisibile ⁊ celeste. anagoge d̄r. Tropologia ē q̄ndo
 p̄facim̄ ostendit̄ aliud faciendū. Historia d̄r a greco
 historin. i. uide. q̄ historiographor. ē. res gestas p̄
 p̄ma significac̄nē exponē. Allegoria: q̄i alijū loquū
 d̄r. ū nō p̄ uoces. s; p̄ rē factā. alia res intelligit̄. ut p̄
 t̄nsitū maris rubri. t̄nsitus intelligit̄ p̄ bap̄m ad
 paradisu. Tropologia d̄r q̄uisua locutio. Cū qd̄ ē d̄r
 ad mores edificandos q̄ut̄ ista ^{na ad} moralia. Anagoge
 ū d̄r sursū ductio. Vñ anagogic̄ sens; d̄r q̄ qui

a uisibilib' ducit ad inuisibilia. ut lux p^{ri}ma die
 facta rē inuisibilē. i. angelicā sigē natā in p^{ri}nci-
 pio factā. Nō tñ ūq; tā mltiplex sens' inuenit' q;
 qñq; solus historiat qñq; ⁊ allegorie t uq; hec.
 Nunq̃. lic; raro anagogic' admisceat. Vt uerū in-
 telligit' historialit' ciuitas trena. allegorice ecclā.
 t^{em}pologic' aīa fioet. anagogice celestis pata. Igit'
 sac' sēptura. cetis suphabundat. In libris enī hebrei-
 co. r. uoces tñ. mediātib' intellectib' resignificant.
 In diuina pagina nō solū uoces. intellect' ⁊ res sigēt.
 S; res ipse. alias res significant. qñ claret. scientiā arcu-
 um ad cognitionē diuinā sēpturā. ualde utilem.
 In h' qd in diuina pagina tā rer' q. uo cū nectia
 est sigēo. artes ei subseruiūt d^{em}onstrates. ^{significationū} uocū. Qoru
 uyū. pphicā rerū amūstrat noticiā. Sigēo tñ rerū
 dignior ē. q allegorie sens'. acutior. t^{em}pologic'. suauior
 est. Itūm uoces. ex humana. res ex diuina institutioē
 significāt. Sic. h. hō p uoces altī. sic d's p creatas. uo-
 luntatē indicat. Est ⁊ rerū sigēo pfundior. q. uocū.
 q uoces aut uniuoce. aut equoce sūt. S; uniuoce. unū.
 equoce pauca. put ab hoīe facta ē uoluntati. significāt.
 Res ū mltō aut. q q^u figurat. q^u natas ⁊ ppetates. tot
 sigēatūū habet diūsitates. Res aū oīs aut scdm exē-
 orē formā. sigēat aut m^u p albedinē. aut scdm intio-
 rē natam. uix illō. Capilli tui sic grex caprarū. p^{er}

q sua Arcu
 lte uilis ad
 uione diu
 sēptur.

subtilitate uidendi. Patet g^o q^{uod} sit necessaria. scilicet
 artium. Mathematica. et exterioribus formis. applicata. et
 interioribus docet naturis. et theologia. Ut autem breuiter uti-
 litate arcum tangamus. dicimus quod philosophia. diuisa
 in tres species. Logicam. Ethicam. Theoriam. Logica. de vo-
 cabulis. Ethica. de moribus. Theorica. de rebus tractat. Item the-
 orica subdividitur. in mathematicam. ethicam theologicam
 Mathematica. de visibilibus formis rerum visibilium. agit.
 Ethica. de invisibilibus naturis rerum invisibilium. Theorica.
 de invisibilibus essentis. et earumque naturis. Sic ergo per artem
 uiuam in diuina pagina. ubi uocum significationem attendimus per
 litteralem sensum. et rerum significationem consideramus. ut capiamus mystice
 intellectum. ut per formam invisibilem. ubi uiuat mathematica.
 aut secundum invisibilem naturam. ubi ethica. et theologia fuit.
Est materia diuine scripte. **De materia diuine scripte.**
 spiritualis operis restorationis. materia est philosophorum gen-
 tilium. s^{ed} differt. quia in sex diebus. et in sex etatibus
 perficitur. uiuendens autem hec materia in rem interiorem. et specie
 exteriorem. Res interior. in uirtute et uirtute. Exterior species in
 signum ueritatis. et in signum uirtutis. Cum enim auris interior
 obsoletuerat. foris locutus est deus hominibus. per signa. Signum
 autem ueritatis. aliud in operatione. ubi res allegorice si-
 gnificatur. aliud in uoce. ut h^{ic} dominus deus tuus. deus unus est.
 Item signum uirtutis aliud in operatione. ut cum res theo-
 logice tractatur. aliud in uoce. ubi diliges

dominam dominam tuam. Et signum iustitiae fides. Et signum utilitatis.
moralitas docetur. Res ergo interior: ueritas. Et utilis dicitur.
Res exterior: signum est. Res interior: iustas et utilis. Et utilis dicitur.
Res exterior: signum ut in sacramento ubi incarnati. duo in
ueniuntur. Humanitas. et diuinitas. Et in sacramento corp
oris domini spes exterior: signum est. Res interior: iustas et utilis.
id est corpus domini. et gratia quam soli boni percipiunt. Idem autem res.
et signum habent inueniuntur. Omnis ergo materia. diuine pagine aut
res. aut signum est. Res habet dicitur: quod non habet significare.
Signa que habet. Quorum quedam iustificat. quedam non. Item
rerum alie sunt. quibus fruendum est. ut summum bonum. alie quibus
utendum est. quibus adiuuamur. alie que fruuntur et utuntur
ut homines et angeli. Frui autem: amare est aliquid per ipsum.
ut ibi finem ponas. Vti est quod in usum uenit referre.
ad habendum id quod fruendum est. licet frui et uti quod uis
frequenter et aliter et in parte accipiantur. Virtutibus ergo non fruimur.
sed utimur. licet et ipse sit amande et petende. tamen non propter se
tamen. sed propter solum deum finaliter. quod habet fruuntur sancti. in spe et ali
quod in re. quod iam quodammodo habent. quod plene et perfecte fru
entur in futuro. Utendum ergo uirtutibus. et per eas fruendum summa
diuinitate. id est summo et incommutabili bono. Idem de bona uo
luntate dicitur. Unde augustinus. Voluntas est per quam fruimur. Per uirtutes
ergo fruimur non eis. nisi forte aliquod uirtus sit deus. ut caritas.
Utatur autem deus nobis. non ut nos aliis rebus. Misereatur. et nobis
non ad suam utilitatem. Nos uero misereamur aliis

40

ad nr̃am utilitatē. Cū ū ut dictū ē oīs mat̃ia sacre
 sēpturę aut res sit aut signū. q̃ de occultis intendimus.
 de re intiori p̃ dicam. Ex p̃mū de illa q̃ iūtas dī. n̄ aq̃ ū;
 s; a sūma iūtatē. ip̃a uante incipiam. a monte ūbroso.
 ⁊ adenso. qui uocib; sig̃cat eū dī. d̃s ē un' ⁊ t̃n' ē nec
 sole uoces hāc sig̃cat t̃nitatē. s; res q̃; q̃no abrahā
 in fig̃a sūme t̃nitatistres angelos uidit. ⁊ unū ado
 rant. In baptō q̃; x. ⁊ t̃nfig̃atione. ostensi ē t̃nitas. ei'
 imaginē aīa rep̃sentat. cui d̃s se manifestauit. p̃ nat̃ā
 ⁊ gr̃am. p̃ nat̃am. i. p̃ rōnem ⁊ creat̃am. p̃ gr̃am. i. p̃ inspi
 rat̃nē ⁊ doct̃nā. p̃ inspirat̃nē ⁊ doct̃nā. ut' uiuat rōnē.
 p̃ er doct̃nā. foris creat̃am. Hos. ūū. m̃s apt̃s breuit̃r ap̃h
 endit dicens. Q̃d notū ē dei. manifestū ē illis. Hūc aū
 uidēam' q̃ntū rō p̃ se ualuit. Ratio inuenit dīm ēē. ⁊
 unū ēē ⁊ t̃num. Cōsidans enī se nō sēp fuisse. itell̃g
 se ēē. Itē cōsidans q̃d si plures ēēnt. t̃ singularitas imp̃fe
 cta. t̃ p̃t̃alitas sup̃flua ēēt. p̃bat unū ēē nō unū colle
 ctione. t̃ op̃ositione. aut similitudine. s; ēēntia. q̃ ēret
 partib; ⁊ q̃ nō uariat. ⁊ ideo uere ⁊ sūm
 un' est ēēntialit̃. S̃ps aut̃ creat' uere. s; n̄ sūme un'
 ē ēēntialit̃. nō inuariabilit̃ ut d̃s. Hūc q̃nt̃ aīa rōnat.
 dep̃h̃ndit dīm ēē. uidēam'. Aug̃tin' in libro de t̃nitatē.
 t̃nitatē q̃ndā in oī re ēē demonstrat. ut facili' p̃ t̃
 nitates creaturā ad t̃nitatē creatoris ascendat.
 Set q̃ h̄ longū ē. recurrām. simulacrū. i. ad mentē

que ē imago dei. ut sic p̄ illā dñm ēē. ⁊ unū dñm cog-
nouim⁹. ita p̄ eundē tñm ēē intelligam⁹. Anima igit̃
in se reperit quādam tñitatē. s. memoriā ⁊ intelligentiā
delectationē. ⁊ gaudiū. Aut si dicam⁹ natālē uim intelli-
gendi. q̄ mens appellat⁹. ex q̄ nascit⁹ noticia. et ex his
pcedit amor. Hec t̃a idē sūt in ēēntia. S; sedm̄ p̄peta-
tes differēt. Tria q̄ ad se inuicē referunt⁹. nec tñ sunt
accidentia. s; substantialit̃ in anima. ⁊ unū in ēēntia:
q̄ una uita. una mens. una ēēntia. ⁊ q̄cūq̄ ad se ip̄a sin-
gula dñr. ⁊ sunt nō sp̄atit̃. s; singlit̃ dñr. ⁊ insep̄a-
bilia. ⁊ eq̄lia s̄ sūt. q̄ a singltis capiunt⁹ oīa. ⁊ tot ⁊ A.
Ex h̄ enī sensu. h̄ t̃a unū dñr. q̄ sedm̄ auḡstinū subaliter
existit in aīma. nō tanq̄ in subiecto ut color in corpore.
q̄ ⁊ si latē dñr singla. tñ sublit̃ sūt in sua substantia.
Mens se cognoscens noticiā. tanq̄ plē gignit. Terci⁹ ē amor
qui ab ip̄is pcedens. utriusq; op̄lerio ē. Aīa aū ex h̄ q̄d
reperit in se. inuestigat sup̄ se. ⁊ inuenit in deo potēciā
sapiam. gaudiū. s; different. In aīa. ⁊ sic sūt q̄ t̃p̄e
pcedit ex qua ē intellect⁹. ⁊ seq̄t⁹ gaudiū. In deo sunt. q̄
ab et̄no. Sic rō p se inuenit dñm ēē. ⁊ tñm ēē. S; q̄ de-
bilis est ip̄a. n̄ uiuet. id̄co q̄sultat creatam. ⁊ t̃r aliqd
uestigiū tñitatis in ea repiret. ⁊ ideo p̄ eā cognouit
q̄d in se sentiebat. P̄ tñsitū ⁊ rerū cognouit dñm ēē. q̄
qui tñsit ab alio. h̄t initū. P̄ statū rerū intellex̄ unū
ēē q̄ ordinate res s̄ pueniūt. ut sūma in fumis. ⁊ p̄ma

48

postremis acorder. Itaq; p̄ unicā cōcordiā nō dubitauit
 unū ēē artificē. Trīnū q̄ cognouit. q̄ p̄ immensitatē
 rerū. diuinā inuestigauit potentiā. p̄ pulcritudinē. sa-
 pientiā. p̄ utilitatē. benignitatē. S; lic; q̄ sit idem
 rō ⁊ creatā. h̄ int̄ ē qđ tā que in mente repūnt̄ signa
 sūt ⁊ imago t̄nitatis que in deo ē. Trī ū q̄ foris in
 creaturis cōspiciunt̄ t̄m signa sūt. s; nō imago. Licet. h̄
 p̄ immensitatē creatē inuestigare potētia dei. nō t̄m
 immensitas ē potētia. t̄ pulcritudo. sapia. t̄ utilitas. beni-
 gnitas. Que ū in aīa sūt. ⁊ imago sūt. q̄ sic in mente
 est potētia. ita in deo ē potētia. s; nūm̄ incompārabiliter.
 Cui in mente potētia imago ē. Item sapia t̄ gaudiū in
 mente. imago sapie t̄ gaudiū. que in deo sūt sedm̄ h̄
 mōi. Que h̄ in deo in ueritate sūt. h̄ in imagine q̄p̄t̄.
 Nec t̄m p̄ testimoniū creatē uiuabit̄. Indiciū rōnis s; ⁊ p̄
 doct̄nā ⁊ inpirationē. Cū aut̄ rō inueniss; ut dictū est
 dīm ēē. ⁊ unū ēē ⁊ t̄nū in unitate. ⁊ inuenit et̄nitatē. ⁊
 immensitatē. in et̄nitatē. immutabilitatē. immensitate. sim-
 plicitatē. h̄ ē et̄nitatē sūū t̄p̄e. immensitatē sūū q̄ntitatē.
 et̄nitatē dico sūū t̄p̄e. q̄ mutui nō habuit. s; enī a q̄ oīa
 ēē habent. a nullo ēē hab; nec habitū ē finē. q̄ idē ē ei
 ēē. ⁊ idē qđ ē. nec ullā recipit mutabilitatē. Nullo enī
 gēne mutabilitatis. p̄ mutari. Nec. h̄. loco t̄ forma. t̄ t̄p̄e
 mutari p̄. q̄b; modis corpora mutant̄. Mutat̄ h̄ corpus
 sedm̄ locū. q̄ndo totū de loco in locū t̄nsfert̄. Sedm̄

formā. i. dispositionē partitū. t̄b; modis. cū aliq̄ pars ad-
dit̄. t̄ aufert̄. t̄ t̄nsfert̄ ut aliū sit. Qnō 4 aliq̄s rubet t̄
pallet. t̄nsfert̄ sanguis. 7 ē mutacio scdm formā. Scdm
uero t̄p̄: q̄no res p̄ est. uno modo. postea alio. Cū ḡ
trib; modis corpora mutant̄ scd̄ formā t̄ locū. scdm t̄p̄
p̄m̄ infert̄. scdm 7 t̄eum. Scdm. t̄eū t̄m. Teret̄ infer-
tur ab utq;: 7 infert̄ neutrū. Incorporalia q̄ t̄b; m̄is
mouent̄. cognitione. affectu. 7 t̄p̄e. Cognitiōe: t̄b; m̄is.
P̄er augmentū. P̄ diminutiōem: 7 p̄ successionē. Affectu
mutat̄ sp̄s. Cū in t̄stis sit. nō letus. S; siue mutetur
cognitiōe. siue affectu. necesse ē. ut mutaciō scd̄ t̄p̄
ḡmutet̄. Sēp h̄ aliq̄o ibi p̄. 7 aliq̄o post̄ ē. Singl̄e
aut̄ har̄ mutatiōū remouent̄ a deo. q̄ n̄ loco mouet̄
qui ūq; ē. nec forma: q̄ simplex ḡntia partib; caret.
q̄ scientia ei nec crescit nec minuit̄. n̄ unū p̄ t̄ alq̄o
post̄ cōphendit. Siml̄ nec affectu mutat̄. q̄ sūme
boni. t̄ ḡrui sue bonitati recipit. Cū ḡ d̄s nullo ḡne
istoz. iū. mutetur. n̄ t̄p̄e mutabit̄. q̄ ḡ p̄ncipio 7
fine. 7 mutabilitate ^{curat} ut dictū ē. d̄s et̄n̄ ē. Repit q̄
ratio in t̄nitate. cognitiōe unitatis. coeuitatē et̄nitatē.
eq̄litate immensitatis. Cognitiōe quidē unitatis. S;
sūm̄ diuisione. Coeuitatē et̄nitatis. sūm̄ successionē. Eq̄-
litate immensitatis. sine diminutione. hoc ē singlis
in unitate totū. in immensitate plenū. in et̄nitate p̄-
fectū. Cū aut̄ aīa in deo t̄nitatē. p̄ h̄ q̄d in se sentie-

bat p̄ creaturas. p̄ doctrinā ⁊ inspiratiōē inuenisset. ut
 aliq̄b; certis ⁊ discretis uocabulis. de trinitate ageretur
 fides. tā q̄i p̄p̄a imposuit noīa. Cū q̄ a nullo ē. appella-
 ndo patrē. qui ab illo solo ē. filiū. q̄ ab utq; ē. sp̄m sc̄m.
 Q̄ue uocabula ut q̄d etnū ē. significaret. ab humano
 usu accepta sūt. S; ne oīmoda inter diuina ⁊ hūana
 uidetur silitudo. adiecit ut patrē potentē. filiū sapi-
 entem appellaret. ne putaret̄ ēē ut in aliis. Ex qui a
 nullo ē. pat̄ dīr q̄ i erat q̄ ab illo erat. Et ille filius cū
 in sub̄a ⁊ natura idē sit q̄d ille. nō qui ille. Q̄ ab utq;
 est sp̄s sc̄s. q̄ ab utq; inspiratur. Ut ait augustinus.
 h̄ uocabulū p̄sona. fides cepit catholica. ad discretiōē
 nō ut p̄deretur q̄d ēēt. s; neccio taceret̄ quid ēēt.
 P̄er h̄ ⁊ uocabulū. ut idē dicit nō diuinitatē signare
 uoluit. s; singularitatē uoluit. Cū ⁊ fides p̄p̄i nūm̄o
 p̄sonas ofitet̄ nō p̄ h̄ in ḡntia tā ēē intelligit. set eandē
 p̄sonā nō ēē declarat. Et h̄ ē solū uocabu-
 lum. Q̄d cū d̄ singlis singularit̄ dicatur.
 in sūma tñ nō singularit̄. s; p̄lalt̄ p̄nuntiat̄. Pluralitas
 ⁊. t̄ distinctio p̄sonar̄ n̄ aliq̄d ponit. s; remouet nō uni-
 tatem sube set solitudinē. Negat enī solitudinē. ⁊ diu-
 sitatē. ⁊ singularitatē. S; nō ilarit̄ p̄fessio ofortū. sustulit
 intelligentiā singularitatis. Itaq; plures p̄sonas cū di-
 cūm̄. tollim̄ solitudinē. ⁊ significam̄ q̄d pater n̄ ē sol.
 Cūq; tres p̄fitem̄ p̄sonas. p̄dicam̄ q̄d nō tñ una ē. n̄cñ

due. s; tres sunt ⁊ tres cōfitem̃. q̃ q̃dō de deo uere
dī. ad potentiā ei' t sapientiā. ⁊ bonitatē refert̃. S; q̃ri
pōt cū h̃ tria in deo p̃ dicant̃. quare illa tā in aīa q̃ s
imago. h̃ trinitatis persone n̄ dicant̃. ad q̃d amius q̃d licet
sint substantialit̃ in aīa. nō tñ oīmodo sūt idē cū eo. s; et
uariant̃ ēca eū. Que aut̃ in deo sūt uariant̃. s; tū idem
sūt cū deo. in q̃ sūt. ⁊ unū q̃q; idē q̃d d̃s. ⁊ d̃s ē ⁊ unus
deus. ⁊ tres p̃sone q̃ una dītas in t̃h̃ ē. S; ecce dū in
uestigat̃ sūma ⁊ uera trinitas. in ip̃a ei' imagine. ⁊ similitu
dine que tam pulcre tāq; subtilis resplendet in aīa.
apparent mire dissimilitudines. Aīa h̃ t̃ hō. p̃t̃ h̃ tā imago
dei dī. nō tam ⁊ h̃ tā d̃s aut̃ tres p̃. ⁊ h̃c tres p̃sone.
pater. un' d̃s. Itē hō h̃ns h̃ tria: una ē p̃sona. Sūma ū
trinitas: nō ē una p̃sona. ū tñ un' p̃sone. s; t̃s p̃. pater.
⁊ fili' ⁊ sp̃s sc̃s. Itēq; in animā mens p̃cedit t̃p̃e. s; q̃r
intellect' ⁊ gaudiū. In deo nū p̃ nū post'. Trinitas g̃
mentis q̃u q̃ respectu sūme trinitatis eri
gua ē. ⁊ ex maxima p̃te illi dissimilis.
s; tñ imago. Nec p̃ h̃ tñ ut dicit aō. q̃ sui meminit
mens. ⁊ intelligit. ⁊ diligit se. S; q̃ p̃ meminisse. ⁊ in
telligē. ⁊ amare dīm. a quo facta ē. Q̃ aut̃ remunūcū
p̃ memoriā. intuet̃ p̃ intelligentiā. amplectit̃ p̃ dilec
tione. hic reperit imaginē. ⁊ illū cui' ē imago. Veri' h̃
inuenit amantē. q̃ disputans. **Ex p l j c j**

Incip̃ lib̃ quare ⁊ qua causa tali uocet̃ nōle. in sub

43

sequentijs patebit. In isto qđe rōnes reddunt, qua

Quare sic ordinati, ecclesiasticē celebrat officia:

Quare septuagesima celebrat. Ideo ut qđ modū
ppls dei, qđ p suis pccis in babiloniā, qđ intp̄tat doni
q̄fusionis: duct' ē captiuus, sub numō septuagenario
detent', qđ numō q̄pleto: reūs' ē ierlm. qđ intp̄tat usio
pacis. ita ⁊ nos qđ post bāptismū p pccis nr̄is alienam
a celesti ierlm. ag' m' dies. lxx. ut p̄sentis diei offiū
demonstrat: in luctu penitencie qđgūt' in gaudiū in
resurrectione, p quā reūtū ad celestē ierlm. sic tñ ū
p sex dies sequētes: nō ligem' cupiditate babilonie s; ita
p ambulem': ut vii die ueniente intm' ierlm.

Septuagesima p cui' numū figeat om̄e tēp' p̄sentis
scli: in die dñica hab; unciū. ⁊ in sabbo finē. signēns
tēp' captiuitatis ppli dei, qđ peccāto recessit a deo. ⁊ p
micā ei' reūtū ad regē. Altia. ⁊ glā in excelsis deo
illis dieb' nō canunt', siue qđ in captiuitate canticū
deo cantare neqm'. siue qđ ad opationē hebrēe lingue
latina lingua paupē. ⁊ paupē lingua: uti debem' hī
dieb': ut parci' loqm'. Tract' aut' qđ tūc canit': a thēdo
dr. ⁊ suauis ē aurib': figeat ut in longanimitate ⁊ sua
uitate pseuēim'. Greci^{ma} ximā ebdomadā suo sc̄ificāt
ieiunio. Latini ⁊ septimā septimanā añ pascha: au
ctore papa teleforo. **De sexagesi or**

Quare. lx. celebrat. Ideo qđ p hūc numū. uiuistas qđ

in magna tribulatione ē designat̃ lx dies: uiduitatem
 nr̃am ad memoriā n̄r̃ reducit̃ q̃ ut separati a ū sp̃so
 p̃gnam a dño. que p̃cūrit in fia septuagesima
 usq; ad quartā feriā paschalis ebdomade. Quarta
 feria in q̃ finit̃. hab; quementiā cū q̃ta etate
 mundi. in qua gens iudea regno dñi melita. salomo
 nis tēplo gl̃osa: totū nobilitat̃ in orbem. In n̄ra ū
 qua¹⁷² feria. tūphat dñs q̃ uenit lonem. ⁊ salomō et̃n
 pacific⁹ regnat. q̃ nobilissimū tēplū edificauit dō
 pat̃. q̃ dicitur̃ ē in finē mundi. Venite. bene. pa. m̄. p.
 regnū. ad qd̃ p. lx. oportet nos crete. Senari⁹ p de
 nariū ducit̃. ⁊ diuis. lx facit. Senari⁹ pfectionem
 opū. Denari⁹ ū: m̄cedē laborz significat. Siq; p senariū. i.
 pfectionē opm mercedē req̃rit: ip̃e p̃cipiet regnū
 qd̃ nob̃ p̃mittit̃. in. iiii. feria paschali. **De q̃nq̃gesima.**
Quare. i. celebrat̃. s̃o q; sic p̃p̃s dei. p tres grad⁹
 miss̃ ē ad reūsionē. i. plangendo. fugē uolendo. gl̃i
 liando. ita sūt tres grad⁹ officioz. tū celebrandi usq;
 ad. iiii. Prim⁹ significat plāctū captiuoz. Sed̃s. uolu
 tatē fugē. Cerec. osilium. & sic tres reūsiones fuer̃t
 in eodē p̃p̃. prima sub zorobabel duce. ⁊ ihu sac̃dote.
 Seda ⁊ t̃cia sub hesdra. ¹⁷¹ ⁊ nos in resurrectionē
 p q̃. reūtū ad ihum. tūphare debem⁹ ex uicis ut
 in die sc̃o pasche. ⁊ in. iiii. feria. ⁊ in septima. Q̃n
 q̃gesima. vii. septimanas h̃t. ⁊ p̃ tangit p̃mū diē

44

^{septem}
pasche. Quod^{septem} x. septimanas facit. 7 die unū. Quāgena
rius numus: figeat bona opa. q̄ p̄ficiunt p̄ x. sensus
corporis. Denari^{us} x. p̄cepta legis. Septenari^{us}: septifor
mē grām sc̄i sp̄s. Si q̄s p̄ extiorē amministrationē
decē uerba legis. in sp̄u sc̄o gpleūt. ad beatā resu
rectionē p̄culdubio ueniet cū sc̄is. **De quadagesima**

Quare quadagesima celebrat^{ur}? Ideo q̄ q̄ dies sūt.
ab ei^{us} initio usq; ad pascha: tot mansiones habuerūt
filij israel ante q̄. pueniret ad t̄iam p̄missionis. 7 tot
s̄ generationes in serie xpi. cū theconia his gputato. 7
eodē x. Merito q̄ ad celestē pat̄m tendit. 7 ad x̄m
p̄ baptismū t̄nseut eodem num̄o h̄ satagit. i. satisfaci
unt q̄ filij isrl ad t̄iam rep̄missionis ueniūt. 7 q̄ x̄
dignat^{us} est ad nos uenire. xl hac tēporalē uitā fige.

Quia sic tēpora q̄dripticis uicib; erunt. 7 mund^{us} iste
iij. partib; t̄minat^{ur}. ita xl. q̄ter hab; x. 7 x. ab uno
q̄ p̄grediente num̄o: usq; ad. iij. sūt. xl. **De ieiunio xl.**

Quare in. iij. fr̄a ieiunij incipit^{ur}? Ideo: **ē iij. incipiat^{ur} fr̄a.**
q̄ a capite ieiunij. usq; ad pascha: xl. dies sūt. 7 vi.
quo num̄o annoz tēplum dñi in iert̄in ē edificatū.
ita 7 nos rēdificare debem^{us} tēpla corpoz nostroz
auctis destructa. per hūc num̄ū ieiunando. rēdifi
care debem^{us}. ut in pascha dñi tēplū dñi possim^{us} ēē
ē st 7 alia rō. Prīm^{us} n̄r parēs ex. iij. lit̄is: gpositum
habuit nom̄. q̄d ap̄ grecos inueniebat^{ur}. munitio

nominiū .iij. partiū mundi; h̄ significat qđ gen̄ hūmā
ab eo ppagatū p. iij. mundi partes spargendum
erat; que .iij. l̄te quadragenariū ⁊ senariū continet
p̄ eundē numū qđ l̄te p̄mi hōis continebat. n̄m cor-
pus afluē debem⁹ ut nos qđ carnalit̄ p. iij. partes
mundi a p̄mo hōie spargū. illo num̄o afflict⁹.
ad nouū adam nos recolligentes spūali gorda.
corp⁹ dñi unanimi⁹ suscipientes. in scō pascha n̄re
redēptionis digni inueniri m̄am. **De .iij. lectib⁹**

Quare duē lectiones legunt⁹ in .iij. fr̄a. q̄te ebde
quādragesime. s̄o ut sciam⁹ qđ h̄s qđ ad scrutiniū
ueniūt. de fide ⁊ morib⁹ instruendi sūt. qđ eēde
lectiones cū responsorijs suis demonstrat. prima
de fide. Secda. de morib⁹ disputat. Eadē ḡ die. aḡ
scrutiniū terciū qđ maximū ē int̄ septē ⁊ tangūt
aures. ⁊ nares catecuminum digitis p̄sbitoz. ⁊ in-
struunt⁹ de unitis. iij. euāḡioz. Percipiūt ⁊ oratiōē
dñicā. ⁊ s̄bolū ad rediendū in sabacho pasche. Ideo
in iij. fr̄a iij. ebdomade h̄ fit. qđ om̄e h̄ tēp⁹ quādrage-
nariū significat. Ex .iij. dies sue vi ebde. sex etates sc̄i
significat. Quarta etas ē a dñi usq; ad transmigratiōē
babylone. in qđ nō solū uidet⁹ gentis impiū inchoa-
uit s; ⁊ x̄anū sup̄sit exordiū. ex p̄missione iurāte
dño de fructu uentis tui ⁊ cā. Non imm̄to ḡ
eadē die ⁊ eadē ebdomada catecuminum ad nom̄

xpianum accedunt: que pfigata e a quatuor etatib;
 seti in q x regnu ex pmissione supsit exordiuoy;

Quare ptitulant in sacm̃taria. **Offio i satto uacat.**
 in satto uacat. Vñs papp elemosinā frangit. qñ
 belemosina dat. ideo q legim ante sex dies pasche:
 ihēu bethaniā uenisse ⁊ mariā unguento nardi
 pistici: pedes ei unxisse. Aptic' g in memoriā de
 uotissime mulieris: mēbris x facit qd ipa fecit
 capiti. ut pedes ihu uigendo. i. dñi uestigia sec
 tando. ⁊ capillis tergendō. i. supflua paupib' dando.

Quare in **Offio in ramis palmar.** bona fama.
 sexta dñica. xl. ramos portam' in ecclā. ideo quia
 eodē die dñs descendit de betānia in ierlm. ⁊ obuiā
 uenerūt ei cū ramis palmar. ⁊ clamabāt osanna
 in memoriā illi' rei. nos p ecclās ñas solem' portare

hūmō ñri corpus
 ⁊ aplōz ac m̃ro
 uolū s̃m̃e rē

Quare dñs **Ungressioe dñi.** ramos ⁊ clamare osanna.
 decima die p̃mi mensis. h ē ante vi. dies pasche.
 ciuitatē in q patet' ingres' ē. ideo q pceptū erat. ut
 decima die mensis p̃mi agn' q in pascha immolādo
 erat: domū intoduceret. Et dñs uer' agn' q p nob' erat
 immolādo erat in pascha. **Offio. iiii. fr̃e. p' palmas.**

i iertm
 an vi
 dies
 pasche

Quare in iiii fr̃a p' palmas. una lectio ⁊ unū Respo
 sorū cū v' uisib' addit' ad missā. ideo ut ad memoriā
 ñri deducat' qd die iudei qsiluū fecerūt: u occident

xpm q̄ mortuus ē p̄ aīa ⁊ carne nīa. Caro ⁊ saluator
p̄ salute corporis nīi: mortua ē. Sanguis ⁊ p̄ aīa nīa
efusus ē. In p̄ma lectioe recolit̄ mors aīe nīe. ⁊ sic un⁹
hō hab; unā aīnā: ita p̄ p̄mū responsoriū: un⁹ vers⁹
seq̄tur. In scda ū: mors corporis. Et sic un⁹ hō p̄ s̄. sens⁹
corporis mortuus erat. ⁊ scdm̄ responsoriū. x̄. ūs⁹

De mutac̄ne duoz ps̄lm̄oz p̄ totū illud sequit̄

Quare a lxx. usq; in pascha. p̄ dñicas noctes ū ps̄li
mutant̄. i. miserere mī dñs. ⁊ ofitemini dño.

Deo ut un⁹q; in p̄gnac̄ne poit̄. q̄ siḡ septuagēma.
timori ⁊ spei subdī. Ps̄lm̄ miserere ^{timor} inculcat. q̄ opor
tet nos p̄ccōres hīre in p̄sentis seculi p̄gnatione de
uindicta dei. ⁊ informat fragiles ⁊ p̄ccōres ut plan
gant p̄cc̄a sua. ⁊ q̄ p̄ dolorē cordis ⁊ ofessionē reat̄
handa ē fiducia accedendi ad dñm: dñs altit̄rum
p̄cc̄a ūra ofitemini dño. *De uersis ^{b⁹} ps̄m̄ q̄ p̄ totā xl̄ freq̄tāt̄*

Quare in xl̄. freq̄tant̄ ūs⁹ de psalmo. Qui habitat
in ad uitorio. s̄o q̄ iste psalm⁹ eos informat q̄ in cer
tamine poit̄: in dño ponūt spem suā. ⁊ om̄e adiu
torū ab eo dep̄cat̄. Est ⁊ eccl̄a sc̄a in maiori etamine
q̄st̄uta deb⁹ xl̄. q̄ in alio t̄p̄e. *De celebrac̄oe passiōis dñi.*

Quare duab⁹ septimanis recolit̄ passio dñi an̄ p̄scha.
Deo q̄ in duob⁹ h⁹ uite t̄p̄orib⁹. i. an̄ legē ⁊ sub
lege: uaticinata ē passio eidē dñi. siue ut hec ī

46

septimane nobis ad memoria reducat eorum murmu-
ratione. quod ante legem et sub lege in inferno fuerunt
usque ad tempus quod fuit sub gratia quod significat tertia ebdomada
paschalis. Ab illa die quod amittimus gratiam patris. due
ebdomade sunt usque ad pascha. Dies pasche id est de tertia
ebdomada est. in qua restauratur genus humani omnis dimissa
glorificatio quod in tercio tempore quod fuit sub gratia. omnia benefi-
cia ecclesie redduntur. quod expectauerunt patres nostri. In ^{ecc} diebus
illis. in responsoriis et in officiis dimittimus gratiam
patris. siue pro humilitate quod legitur ihesus ab eis se abscō-
disse. siue et quod pro humilitate. ueniendum est ad passionem
christi. In tribus diebus ante pascha. non cantatur gratia patris. et
cāpane non sonant. quod per illos tres dies. dominum sepultam
celebramus. quod maxima humiliatio fuit. deperit ut quia
genuemur humilitati eius sepulture. dimittimus ea ut humilia-
tio nostra officii facta. subsequens celebratio tertiūane
sepulture. Scilicet. scilicet ideo operatur. quod dominica non in magis
gratia est et uenatione celebratur. **De silentio pastoris tribus
diebus ante pascha.**

Quare omnis doctrina pastoris in ecclesia **diebus ante pascha.**
tacetur tribus diebus ante pascha. id est domine labia mea aperies
et os meum. A. l. t. et deus in adiutorium et multa alia.
Deo quod per nostrum recessit. et quod discipuli et qui iam predestina-
ti erant ut pastores essent. dispersi sunt. Omnes qui officium
suum faciunt et per discipulorum. qui minus cogniti erant
discipuli et et per mulierum que presentes esse poterant

humiliatū x. Ante benedict. lic; nō pcedat lectio: n̄
debet cantores dimitte usū. Suū offm illi celebr-
ant. s; pastores offm reticent. **De dimissione in**

Quare in illis dieb; inustatorū n̄ cantat. **ustatorū i ill**
Ideo ut mal' quent' u; tet' q̄lis fuit ap' iudeos d' necex. **dieb;**

Quare in ill' tē dieb; saluatio de ē. **De defectu salutatiois.**

Id' u; tet' tā p' statera salutatio qualē exiuit iudas. **i ill. di.**

Quare ix. psli & ix. lectiones & ix. responsoria. **De celebrac**
celebrant' p' tres **me. ix. psor. lectū. x.**

dieb; ante pascha. Id' q' dñs descendens ad infernū: **eb' dieb;**
ta geña rapuit in hoīnū q̄s tñsuerit ad societate **ante**
nouē ordinū angeloz. Hec ta geña distinguunt' in **pascha.**

euēgio. p' eos q̄ lecto sūt. & p' eos q̄ in agro sūt. & p' eos
q̄ in molendino sūt. Et q' h' ta geña credunt' fuisse
in natali lege. & in tēp'e legis. sc̄ptē. līte seu
tēp'e pphar. mīto p' tē noctes recolunt'. & q' tñsuer
eos ad societate. ix. ordinū angloz. Hō mīto p' ix.
pslmo q̄ ptinet ad actionē. & p' ix. lectiones q̄ ptiet
ad cogtione uen' opandi. & p' ix. responsoria q̄ ptin
nt ad cantac scōz angeloz: nocturnalia officia
celebrant'. **De extinctione luminū.**

Quare lum̄ extinguit' tē noctib; añ pascha.

Ideo q' dñs q̄ uer' ē sol: tēduo in sepulc' iacuit.
Sol h' p' xx. iij. horas plustrat orbem. & n̄ra ecclā
illuminae x. iij. luminarib;. Et p' singtā cātica.

decidim' melioria. qz uer' nr sol occubuit. ⁊ sic qūsi
p singulas horas defect' sol augetur. usq; ad ple
nā extinctionē. h' enī fit ter qz p't nram infirmitatē
nō possum' sine lumine officia nra pagere. Cū que
nires poti' ut post p'mā extinctionē. extict' ēēt usq;
ad glā resurrectionis. **De uctōne catechuminum**

Quare pceptū ē ut ex oleo gsecto infir' **oleo gsecto.**
mi ⁊ catecumini ungan'. Iō ut ex uisibilib; in
uisibilia facili' capiant'. Sic enī oleū fugando infir
mitatē recipiat art' felloz ⁊ lumen pstat. sic crede
dum ē. qd uctio olei sacri qd ē signū fidei pēca fug
ando sanitatē aīe gferat. ⁊ lumen ei pstat. Oleum
uisibile: in signo ē. Oleū inuisibile in sacmto. Oleū
spūale: iust' ē. Ex oleo infirmoz: auctoritatē accepim'
ab aptis. Ex oleo catechuminum ab aptis. Potest d's
oleū spūale sine corporalib; t'buere. S; qz apti p infir
mis. aptici p catechuminis hac arte: usi sūt. nō
sine pēco p' dimitti. qd eoz auctoritas gsecuit. Sic
antiq' iusti sine cūcissione placuerūt deo. S; postq;
fuit pceptū eis ut cūciderent'. quoniam si nō hoc
facient: pēco inobedientie tenerent'. **De gseccione**

Quare oleū gsect' p infirmo. in ipso officio **olei p infirmis.**
gseccionis corporis ⁊ sanguinis dñi. Iō qz nouissima
oro gseccionis dñici corporis ex uoto penitentiū fit.
grue in ea gsectur oleū ppenitentib; ū eoz sacrificia

dn̄o offerunt. Aliū q̄sectio de q̄ nūc nō agit m̄to q̄
sectiōi corporis ⁊ sanguinis ungit̄ que fit in qm̄
moratione passionis x̄. p̄ q̄ auctor pecc̄i p̄tātus ē.
Passio x̄ auctore mortis destruxit. ⁊ ḡia eī que signi
ficat̄ p̄ olei unctionē: arma eī que sūt pecc̄a destru
it cotidie. **¶ Oleo.** Quare oleū p̄ infirmis. nō habz

in capite. uerba salutātis. nec orem̄ nec in fine
dī p̄ dn̄m. s̄ in noīne t̄m dn̄i nr̄i ih̄u x̄ clauditur.
dīq; p̄ q̄ oīa t̄ sēp v̄na creas. s̄ q̄ n̄ ē offm̄ p̄ se. s̄
embolism̄ sup̄dicti officii. sic p̄fationes ut uē dignū
⁊ iustū ē ⁊ comunicantes. ⁊ hanc ḡ oblationē in te
igit̄ elementissime pat̄. **¶ oblatiōe olei n̄ q̄secti a ip̄.**

Quare p̄ts offert oleū q̄scēdū p̄ infirmis. s̄ q̄ si
oblatiō signē t̄renā administratiōē debi p̄ sp̄ualibus.
Vn̄o paul̄. Si uob̄ sp̄ualia seminauim̄: dignū ē si

uīa carnalia metam̄. **¶ b̄dictiōe olei a p̄sule ⁊ a x̄ii.**

Quare cā ep̄s q̄. x̄ii p̄sbit̄i benedicūt oleū p̄ in p̄sbit̄is
firmo. s̄ q̄ mos fuit roman̄^{eccl̄e} ut in q̄sectiōe un
molationis x̄. adsit̄ p̄sbit̄i. ⁊ sint̄ cū pontifice ubi
⁊ manib̄ officiant. Et q̄ ibi fit q̄sectiō h̄ olei: opor
tet ut simili m̄ fiat. ⁊ cū pontifice p̄sbit̄i oleū q̄si

uare crisma q̄sect̄ in eo loco. **¶ crismate.** ⁊ ciant̄
in q̄ solem̄ dare pacē. s̄ ut pax ⁊ q̄cordia p̄ unc
tione crismatis: regnet in nob̄. Crismate ⁊ ungi
mur ut donis sc̄i sp̄s repleti: deo ⁊ hōib̄ pacifi

28

cemur. qz in malivolā aīnā nō intēbit sapia. Oleū
ū: ē arbor pacis. ⁊ insignis. Hī enī pacifici deo ⁊
hoībz fuerūt: nullomodo domis scī sps. que p
unctionē cōsmatis dant: oībz repleri mēbuī a dño
ihs u. x. *De additione balsa ori oleo*

Quare balsamū addit oleo. sō qz oleū qd artus
fessoz recreat: rectā quātionē fige. Balsamū qdē
bonū odorē foris parat. ⁊ int' doctnā. Sibi h duo
quicta fuerint: pfectū faciūt seruientē. Balsamū
q' oī oleo additur. ū omīs q' ex eo uēti fuerit: opāte
grā sps scī. s. bone quātionē doctnā uigē nitāt
h ec ⁊ duo. iustā. s. ⁊ doctnā sūt gnera in s. u. donis
sps scī. p qdā cōma t' unctio sit sapia pmiū ⁊ in
tellectus. Sapia ad iustā. ⁊ intellect' ad doctnā. qsilū
ad doctnā. fortitudo ad iustā. scia ad doctnā. pietas ad
iustā. habz crisma offm p se. Inēbat' ad fursū corda.

De pontificis banelitu i ampulla cōsmati ⁊ finit' p. d. n.

Quare balat ep̄s ter in ampulla cōsmatis. sō qz
sic balit' ab intioribz ⁊ secretis pcedit ad publicū
⁊ uocat' sps: ita pontifex p spm suū demonstrat
spm scm. a patre ⁊ filio pcedentē. in corpore habitē.
cū aduentu renouata sūt oīa. Ampulla cū cōsmate.
corp' dñi ex uigine assūptū. cū diuinitate unū x
ēē figeat Ter aliat. eo qd tres p sūt. ⁊ nlla hē ēē.
sine patre ⁊ filio. *De a o p ~ ~ ~ A:*

Quare ampulla cū ad altare fertur inuoluta ē alba
sindone. ita ut a medio in sursum possit uideri. s̄o q̄
corp⁹ dñi ante quā transiret ad aram crucis. co
optū fuit ⁊ nudū. ⁊ in p̄meo tēpre. x̄ps coopt⁹
fuit quō fugit in egiptū. quō portat⁹ fuit ad tēp
lum. quō requirebat⁹ int̄ cognatos ⁊ notos. quō su
bdit⁹ erat parentib⁹. Optū erat sindone alba. p̄ q̄
intelligit⁹ mundissima quīfacio ei⁹. Nudus fuit p̄
q̄ cepit miracula facere. que ult⁹ hominū opa erāt.
⁊ cepit sese monst̄re dñm. Ut illud. Ego ⁊ pater
unū sum⁹. In sin⁹^{ist}ro brachio tenet⁹ q̄ h̄ oīa ⁱⁿ hac
uita. que p̄ sinistri significant⁹. acta sūt. Ampulla
statim ut benedicta fuerit ita nuda ut lata est.
salutat⁹ ab ep̄o ⁊ p̄sbitis ⁊ diaconib⁹. q̄ corp⁹ dñi
postq̄. t̄nsiuit ad altare crucis. i. ad immolationē
⁊ seipm obtulit deo patri sic ampulla ad cōsecrationē
ep̄i aliq̄ parte corp⁹ suū nudū. demonstrat⁹ ū tho
me ⁊ aliis discipulis cū q̄b⁹ manducauit ⁊ bibit.

Postq̄. ampulla salutata ē a ministris altaris coopt⁹.
ut a nemine uideat⁹ nuda. Coopta tñ salutat⁹ q̄
p̄q̄. x̄ps manifestauit se suis discipulis. q̄s uoluit ēē
testes sue resurrectionis. ascendit ad celū. ⁊ inuisibilis
fact⁹ ē hoīb⁹. S; quī p̄sentiā ei⁹ corporālē non
uideam⁹. tñ ueniendo eā cotidie salutamus. S.

De unctione neofitorū de crisma

Querendū ē quis constituit ut neofiti ungan^t de c^osmate a p^rsbitis in i^urtice. ⁊ quare in t^{em}p^e p^rimitiue eccl^e ungebant^r a solis episcopis in frontib^{us} p^{er} man^u impositionē p^rimitiuo t^{em}p^e ut omⁿi^s gēn^{al}it^{er} baptizabant^r. ut in cū p^ratores p^recipue. ⁊ ministri eor^{um} pagani erāt ⁊ ideo p^{er} illa paucitate neophitis facile poterant epⁱ occurrere uel ip^si. epⁱ uenire. ut p^{er} man^u ep^oz o^mnⁱs unctio c^osmatis ageretur. posq^{ue} ū licentia x^{risti}anitat^{is} omⁿi^u ē g^essa ne p^{er} nimia pluritate c^osmatis p^{er}irent. siluester ep^us quantū potuit illis subuenit. ⁊ p^{ro} absentia ep^oz constituit. ut lauati de aqua baptis^matis in uertice sup^{er} cerebrū. q^{uo}d: sedes sapie a p^rsbitis ungan^t. nō in frontib^{us} q^{uo}d solis epⁱs debetur. cū sp^{iritu} scⁱm baptizatis c^{on}cedunt. **De neophitis.**

Querendū ē si sine impositione man^u possit^r **phitis.** neofit^{us} posside^{re} regnū celoz. H^{oc} ē negandū hoīem posse accipe^{re} sp^{iritu}m scⁱm sine impositione manuū. si eū illi d^{omi}n^us donare uoluerit. ⁊ ūba scⁱi siluestri. q^{ui} ob re^{med}iu^m difficultatis ep^om c^{on}sequendi aⁿ exitū aīe. iussit ut limiretur neophit^{us} a p^rsbit^o. sic omⁿi^s sonat q^{ui} possit recipi sūm man^u impositionē in regnū celoz. Accepunt olim q^{ui}dā sp^{iritu}m scⁱm sūm impositione man^u. ⁊ aⁿte quā baptizarent^r. Q^{uo}d possit recipi sūm impositionē man^u n^{on} ante quā baptizent^r. ut in actib^{us} ap^{osto}loz legit^{ur}. s^{ed} nō continuo lex eccl^e dedit. si semel aut raro aliq^{ui}d tale factū ē. q^{uo}d miraculi causa fit. siue necessitatis. nō ē

trahendū in consuetudine. Nō. H. uncta p̄ etis tēda
sūt. q̄ omibz sp̄s. s. p̄ manū impositionē dat̄ qđ cer-
tū ē. S; utr̄ det̄ oibz; n̄ qđ impositionē manū accipiūt
incertū est. Maxime cū mathus dicat. ip̄e baptiz-
abit uos spū scō. ⁊ igne. Baptizam̄ spū scō. qñō
ablum̄ a p̄ccō. Baptizam̄ igne. qñō spm̄ scm̄ acci-
piunt. p̄ impositionē manū ep̄oz. qđ p̄videns paul⁹
cū ueniret ephesū. exēplū sc̄is ecclesijs dando.
imposuit manū q̄bzdā discipulis ut acciperēt spm̄

Questio utr̄ illi q̄ carent manū ipositionē scm̄.

⁊ illi q̄ h̄ent. eandē gl̄am sortiantur. R.:

Querendo vob; si illi q̄ sūt ipositionē manū mori-
untur. ⁊ illi qui eā accipiūt. eandē gl̄am sortiūt.

Illi q̄ p̄ negligentia amittūt impositionē manus.
ap̄lica ostingunt̄ obfuaēne. ⁊ p̄senti cura eccl̄asti-
ca. De q̄bz; plorandū ē. ne forte carentes regalibz;
uestimentis que p̄ septiformē spm̄ fiḡat̄. ab aula
celesti eiciant̄. S; siq̄s p̄r subripit̄ de sc̄lo. q̄ pos-
sit occurrē tanto mistio. d̄s scit cur eū cogat p̄r
erire. qm̄ nouit dñs q̄ sūt ei. S; timendū ē ne illa
diferentia sit int̄ illos que ē int̄ stellar̄ claritatē
⁊ n̄ ē q̄uis nō excludant̄ a regno dei p̄ cetā
bona opa. tñ nō hant̄ ⁊ illū locū q̄ h̄ent. si illā
accipent. In domo pat̄s mei mansioēs m̄lte sunt.

Questio utr̄ ab illi det̄ sp̄s. s. q̄ manū iponūt.

Querendū ē si ab illis dat' sp's sc's q' man' imponunt.
Nō ab illis datur. s; deprec' tñm ut ueniat. Null'
q'ppe discipulorū unq' dedit sp'm. s. s; orabant u' ue-
niret in eos. q'bz man' imponebat. Nō ipi eū dabāt.

Quē morē q' nūc in suis postis: seruat eccl'a. **¶ signo**
Sare in frontib; signant' ex c'smate. **¶ c'smatis i fronte.**

So ut q'no ex'tinator illis signū uiderit in frontib;
nr's: p'tenseat domos nr's. 7 uideat q'd n' sui sum'.
s; illi' cui signū portam'. H. H. q'd in fronte ē: sciti'. 7
meli' uidet' q' q'd alibi ē. Aut. **Crux** ip'a in nullo me-
lius loco figit' q' in eo loco u' sum' pontifex lamina
aurea figebat. in q' sculptū erat nom' dei ineffabile

Sare unctio ip'a sit in modū crucis. **¶ unctioe.**

So ut monstrem' cui sum'. 7 q' signo crucis re-
dēpti sum'. 7 ut ostendami' illis in die redēptionis.
ut ob id enumerare ualeam' cū his q' redēpti sunt.
q' sine isto signaculo nō oportet nos p'sentari ante

Sare ep's dicit ad neophitū. **¶ saluta. Ideū. tōne p'sp**

Sare par tibi dū c'sinat' ē. s; q' hec **ad neo**
ūba sunt ūba salutacionis: ad nouū hoīem q' scdm **phitū.**
dñm creat' ē in iusticia 7 sc'itate iustatis. **¶ oleo. .**

Quare oleū p' infirmis. 7 c'sma p' oleū ē. q' oleū p'
catecuminis cū in actu ita nō fuit. s; q' maior. 7
antiq'or. 7 uenabilior ē doct'ia aptor' q' patrū

Sare oleū p' catecuminis solūm exorcizāt'.

In deo quod exorcismus est adiuratio. adiutor ablatum u recedat.
et illo oleo unguentur catechumini. ut si quando male ad
eferunt corpori. aut menti. postquam ad scrutinium acce
serunt. recedant et custodiam deinceps habeant per hanc o
iuramentum ne possit diabolus impedire. **De exorcismo.**

Quare exorcismus sic geluditur quod uentus est uiuos et mort
iudicare et secundum per ignem. Item quod hec adiuratio ad di
abolum. digna est huius iudicium nouissimum. in quo iudicandi
sunt uiui et mortui. et secundum per ignem. Ibi se scit potis
simus diabolus deponari et illi tremore undique geluditur.

Quare catechumini unguentur in sancto **De catechuminis.**
sabbato. inter scapulas et in pectore. Item ut habeant tutam
mentis et corporis. ne prius cogitationibus et prius operibus
diblis eos corrumpat. In pectore unguentur per munimine
cogitationum. Inter scapulas que sunt habiles ad portanda
hominia. per quas intelliguntur opera. unguentur catechumini
ut abrenuntiata opera diaboli non habeant locum redeundi.

De abrenuntiatione operum diaboli

Quare in unctione catechuminum abrenunciantur
opera diaboli. quorum alia sunt ^{spiritalia} alia carnalia.

Et spiritalia absint. unguentur in pectore. Ut carnalia absint.

De sectionibus unius liquoris sancti

Quare tres memorate **oleum** ^{scapulas} **et** ^{et} **scapulas**.
sectiones sunt ex uno liquore. Item ut ostendatur spiritus sanctus.
unum esse. licet multiformiter diuidatur per gratiam suorum donorum.

Quare innocenti papa pcepit ut sacrificium servetur in cena
domini usque in eternum. Item quod in pasce non officitur corpus
domini. et necesse est ut illi quibus est voluntas communicandi
habeant sacrificium ex priori die. *De vino sacramento*

*De precepto
innocenti
papae*

Quare vinum sanctum non servatur ut corpus domini. Item quod per cali-
cem qui assumitur in frastra intelligitur finis veteris legis quod
eadem die designavit eum dominus per calicem datus discipulis suis
secundum lucam. Autem. Vinum ideo non servatur quod facilius labitur quam
panis.

De pavimentis ecclesie

Quare pavimenta ecclesie in cena domini lauantur. Item quod est
signum lavationis pedum fratrum. Parietes domus qui sunt
vocabulum habent ecclesie quod continent eam. tamen non ipsi sunt ecclesia
quod possumus ex interpretatione cognoscere. Ecclesia vocatio dicitur.
Convocari autem parietes non possunt. Et ideo homines non parie-
tes ecclesia sunt. Et si homines ecclesia sunt pavimenta ecclesie quasi
hominum pedes sunt. Lavatio ergo pavimenti. signum est lava-
tionis pedum fratrum. Lavatio pedum fratrum. est signum remissi-
onis peccatorum. In baptismo namque unusquisque totus abluitur.

Sed cum in rebus humanis postea vivit. utique terra calcatur.
Ipsi et humani affectus sunt quibus in hac moralitate non vi-
vitur. quasi pedes sunt. Qui ergo non indiget nisi ut pedes la-
vet. ostendit sibi omnia peccata esse dimissa. propter illa sine
quibus vita non ducitur. Atque ita lavatio pedum. signum est
remissionis peccatorum. In baptismo namque totus unusquisque abluitur.

Quare in veteri fra peccatores ad remissionem *De peccatoribus*

peccatorum redeunt. et quare eadem die pedes lauantur?

Ideo quod dominus noster. scilicet etate uenit in mundum ueteri lege que non soluebat peccata. sed puniebat. finem dantes. peccata absoluit. ut in prima oratione misse eisdem diei dicitur. ac sic totus dies uite remissioni peccatorum consecratur. **De olei consecratione.**

Quare in sancta fra oleum consecratur. Ideo quod dominus in .v. etate factus est homo. unctus est oleo inuisibili. scilicet dono gratie dei. quod uisibili significatur unguento. quod baptizatos ungit ecclesia. atque ideo hec unctio conficitur sancta fra quod ipse uenit ad nos. sancta etate mundi. unctus per gloriam suam. **De oleo confecto et benedictione.**

Quare oleum confectum in cena domini et unctio seruatur usque ad baptismum. Ideo quod quousque credamus unctionem. in ihesu spirituale manere ex quo cepit homo fieri. tamen secundum euangelium quoddam modum unctionis dilatur usque ad baptismum. quoniam in specie colombe spiritus sanctus super eum uenit. et mansit in illo. hoc scilicet presignans quod precipue baptizatus accipit spiritum sanctum. **De altaribus**

Quare a sancta fra usque ad altissimum sanctum altaria sunt nuda. **nudis** Ideo quod altare christi. uestimenta apostolos significat. Altare uestimentis denudatur. quod fugientibus apostolis. christus solus remansit. Synodus quod est super altare usque ad passionem quod a iudeis diabolis aufertur in modum furti dum passio legitur. significat illum qui perseuerauit cum domino usque ad crucem. et per ea occultauit se. more furis. **De domino crucifixo.**

Quare in sancta fra crucifixus est dominus. Ideo ut dies qua crucifixus est dominus. scilicet. frater prime creationis. et .vi. etati

hui' mundi coaptaretur. In s'i fia p'm' hō ad i. magi
nē dei factus ē. 7 ex latē ei' dormientis sūpta costa.
femina fabricat'. In s'i etate fili' dei ut hoīnē ad i
maginē dei recrearet. in carne apparuit. q' dormiēs
in cruce sanguinē 7 aquā de suo latē i' p'n eccl'iam
sibi osēret emisit. **¶ responsorius pasceue**

Quare in pasceue responsoriū cantat' ē. iiii. uersibus.
Ideo qz x' hoīs natam sumens ex iiii. elementis
stat q' iiii. in cruce pependit. **¶ duab' lectionib'**

Quare in pasceue. i. lectiones legunt'. s'o qz sic in
i. fia mortē nrām du plā manifestauim'. p qua
ueniat x' pati. ita in p'seue ad memoriā reducim'
suā passionē 7 nrām imitationē. **¶ missa i pasceue.**

Quare missa nō cantat' in pasceue. 7 in salbō scō.
s'o qz stat aptōs p hos duos dies in c'ticia fuisse. 7
in merore. 7 int'm eos ieiunasse ut c'dicio eccl'e. h'at
in istis dieb' duo sac'menta penit' nō celebrare. **¶ t'cto p.**

Quare in pasceue tract' ē long'. Quia qd nob' p'missū
ē p osēe ū dicit p' duos dies resuscitabit nos. i. sp'e
tenē debem'. nō ūr. p hos duos dies. **¶ orōnib' ::**

Quare lecta ^{passioe} orōnes tm legunt'. s'o ut sciam'
qd q'no p'seq'm' ab inimicis. sēp reuertendū ē ad orōnē.

Quare p omīs orōnes genuflexionē **¶ genuflexioe**
in p'seue facim' excepto ^{cu} oram' p p'fidis iudeis.
Ideo ut p hūc habitū corporis. 7 mentis humilitatē

ostendam'. Cū p iudeis oram': genuflexionē nō faci-
mus. q̄ illi illudendo x̄m h̄ faciebāt. ⁊ caueam' opa ut
que simulando fiūt. - uitem'.

De pstracone añ cruce

Quare crux cū osculanda ē p̄stnū ante eam. Ideo *osculan-
da m.*
q̄ x̄ps humiliat' ē pati p nob usq; ad mortē. si h̄
mortis imitatores eē debem'. humiliatos nos eē o-
rret. Sñ p̄stnū ante crucē ut fixa huilitas men-
tis p habitū corporis demonstret'. *De adoracōe asine.*

Quare asina nō adorat'. siue cetā animalia q̄ dñs te-
tigat ut crux. Id q̄ nō legunt' miracula ⁊ sanitates
ex his fieri. neq; p illa aliq. redimi. neq; diaboli
artēs neq; portas inferni. p illa dissipatas neq; ai-
mas scōz ductas in paradisu. sicuti ex uirtute s̄c̄s.

Quare in pasceue par dñi n̄ dīr'. *q̄re n̄ fiat salutacō
ī pasceue.*
Id q̄ n̄ secunt' oscula cūstantiū. Posito corpore dñi
⁊ uino nō ofeeto in altari. dicit sacerdos orōne dñicā
⁊ sequentia ei' usq; p oīa. s. scōz. h̄ pacto sumit d'
corpore dñi. ⁊ ponit in calicē silendo. sc̄ificat' h̄ ui-
num n̄ ofeetū. p panē sc̄ificatū. p̄ea comunicat' om̄s.

*Offitio
tibi sc̄i.*

Quare in saltio scō celebrat' offm̄ in nocte. Id q̄ illō
offm̄ catechuminoz qd̄ sic celebrandū ē ut cathecu-
mini ofepulti cū x̄. p bap̄tismū in morte secū resur-
gere ualeat. qd̄ nō pcedit n̄ uigilem' ea nocte q̄
dñs surrexit. Aliū illā scām noctē uigilam' q̄ dñs
surrexit. cui diuici uigilando. timendo obediendū ē.

Quartū pceptū: ut uigilem in his horis quibus ducimur **de pcepto uigi-**
 ista uigilia. et corpus eius adhuc in sepulchro erat: **liariū.**

et in media nocte uentum in similitudinem egypti temporis. quando pascha
 celebratur est. Unde reor traditionem apostolicam promississe in die uigiliarum
 pasche ante noctis dimidium ipsi non liceat dormire expectantes
 aduentum christi. et per quod illud transierit tempus securitate presumpta: fes-
 tum licet agere diem.

Quartū pceptum est a papa zosimo si cere **de pcepto**
 um in nocte pasche: **zosimi**
 Iohannes uisibili re ad memoriam reue- **pape.**
 cet. Cereus. id est communiter significatio est columba ignis
 qui illuminabat populum israel in nocte. Columna illa significat
 christum. et cereus humanitatem christi. Sic mel diuinitatem. lumen
 cerei: doctrinam significat. Illa columna precedebat filio israel ante
 quam transiret mare rubrum in quo baptizati sunt. et nunc cereus lumen
 gerens precedit catechuminos qui ueniunt ad baptismum. Illa columna
 est necessaria filiis israel in tertia mansione per eum agni. et processit eos
 usque ad terram promissionis. et nunc cereus procedit nobis tertia die per passio-
 nem agni. et precedit pontificem. quem caput ipsum usque dum nos qui de pec-
 catis nostris per totam quadragesimam fuimus exules. veniam.

Quod nostra patria in sabbato per pascha. **de benedictione cerei.**

Quartū cereus benedicitur: Iohannes quod non ex benedictione ministri non per ex

fua non transire ad illud ministerium quod columna ignis habebat. **de accensione**

Quartū cereus nouo igni succeditur. id est ut designet christi doctrinam **eiusdem.**

nouam. quem in nouo testamento. siue nouam gratiam quam illius

trata est singulariter nox dominica uidelicet christi resurrectione.

Quartū addit alius cereus: Iohannes quod unus cereus offertur est in **de alteri cerei**
additione.

persona xpi. qui dixit. Ego sum lux mundi. Aliter cere in personam
apostolorum. quibus dominus dixit. Vos estis lux mundi. Vtque procedat
catechuminos ad baptismum. et nos ad terram promissionis. et se
et illuminat ecclesiam. Illuminant et per apostolos. quorum precepta di-
ligentissime. intueri et observare debemus quod ostendit

Quare in illuminatione cereorum *et in pronuntiatione doctorum in lectionibus*
quare in vigiliis pasche. et in vigiliis pentecostes *pasche et pentecostes.*
costes in lectionibus non pronuntiat. scilicet libri geneseos. nec exodi
nec aliorum doctorum. Idcirco quia istud officium natale est.
Quia ipse non querit. ut sic pronuntiet in nocte. scilicet. ita in pre-
sencia catechuminum pronuntiet. Aliter ipse cecitatem cordis
quod adhuc insipientes sunt. Compauimus lectiones eorum
nocas statui. quia ante catechuminos quod non cognuit
cuius iherusalem. frustra proferat auctor incognitus quibus
firmissima auctoritas potest uilesceat per ignorantiam.

Quare in sabbo sancto in officio catechuminum *et xii. lectionibus in*
xii. lectiones legunt. Apoc. xii. apostolorum honorem a quibus per sabbo. scilicet.
christum. omnis doctrina christianitatis processit. *et quatuor primis lectionibus.*

Quare. iiii. prime lectiones concluduntur uno cantico. sequentes
similiter uno. ultime. iiii. duobus canticis. Idcirco quod bo-
ni mores. et celestis patria. de quibus in his ultimis lec-

tionibus siue canticis tantum disputatum sunt iunguntur.

Quare in eodem officio cantantur cantica. *et canticis.*

Idcirco quod catechumini. in primo sunt facti. de cetui. scilicet.

.xl. iiii. milium quod cantant canticum nouum. Aliter ipse. facti

renouationē in uerā innocentia q̄i iā factū sit. q̄o
 cito est uentur⁹. Ex p̄sona ip̄oz om̄ia cantat. can-
 tor cantica. q̄ cet̄i cantare nō possūt. q̄ mactati
 sūt post susceptionē labrisim. Et lectiones
 sūt quasi ^{speculatores} interpretatores. i. p̄uermene. t̄ sp̄etione
 magistroz cantica. q̄i beniuolentia auditor⁹.
 et oīo sacerdotis. et responsio poplī. i. am̄. sūt
 q̄i affirmationes p̄cedentis beniuolentie. *de canticis.*

Quare uocant⁹ cantica. Iō q̄ cantat. siue in libri
 uno excepta sūt. i. de alijs sūpta. cantica uocant⁹.
 siue carmina. de p̄mo. sc̄ptū est. Tūc cecinit mo-
 ises. et filiū isrl̄. carmen dño. De sc̄do. ita. Cantabo
 dilecto meo canticū patruelis mei. De tercio ita.
 Sc̄psit moyses canticū. De. iiii. d̄o subsēpsit in p̄fa-
 cione cantici. sicut ceruus. *De eisdem.*

Quare eadē cantica. iiii. sūt. Iō q̄ sc̄pture q̄bz insti-
 tuunt⁹ cathedra. Alie habēt historicū intellē-
 tum. Alie allegoricū. Alie morale. Alie anagogicum.
 Anagoge ē sens⁹ ad sup̄iora ducens locutionē. q̄ue d̄
 p̄m̄is fut̄is et ea q̄ in celis ē uita fut̄a. seu mysticus.
 seu aptis sermonib⁹ d̄sputat. Sumit h̄. iiii. canticē.
 Pr̄mū ē historicū. Sc̄dm̄. allegoricū. Tercū. morale.
 Quartū. anagogicū. Quoz unūq̄q̄ subdit⁹ lect̄. n̄. et
 in eodē dogmate. i. doct̄na consistit. de iō ultime. iiii.
 lectiones. duo cantica habēt. q̄ materia eoz i mo-

ralib⁹ ⁊ in celesti pata iuncta consistit. ut matia
 eorundē canticorū. **De cereis:** **Q**uare clamate
 uoce sacerdotis. ut descendat uirt⁹ spūs scī in aq⁹
 deponunt⁹ cerei. ⁊ ut demonstret⁹ cereus spm
 scm figere in lege: una colūpnā fuisse in itinere
 filiorū isrl. que ex una parte lux erat eis in nocte
 a lra pte ptectio nubis in die. ⁊ legunt⁹ qī due: dñs
 aut pcedebat eos. ad ostendāndā uā p diē in colū
 na nub. ⁊ p noctē in colūna ignis. ⁊ p cereū
 illuminatū ad memoriā reducim⁹ colūpnā ignis q
 figabat xp̄m. a q̄ illuminati sūt apli. ⁊ sicut a
 benedicto cereo illuminat⁹ ē cereus alt. ita p cereū
 extictū p q̄ ad memoriā reducim⁹ colūpnā nubis
 sps scs psona designat⁹: a patre ⁊ filio pcedentis.
Quēadmodū un⁹ cereus illuminat⁹ eo q̄ tenet figā x̄.
 vae cerei neophitorū sūt sū lumine. **De eisdem:**
 usq; dum cerei ecclie illuminant⁹. Idō quia post qm
 sps scs purgauit neophitorū corda. ⁊ introdux̄ eos in
 societate ⁊ unanim⁹itatem ecclie tunc illuminauit
 corda eorū. **De eisdē.** **Q**uare cerei ecclie nō illu
 minantur usq; ad offm missę. siue idō ut prius
 accipiant neophiti impositionē manū epī ⁊ sic
 illuminant⁹ a spū scō. sicut p noctē: in qua cele
 brat⁹ missa. ut sic glā resurrectionis illuminata est.
 ita illustret⁹ lumine cēcorū. **De eisdem:**

Quare in bñdictioe fontis mutat^r *de uoce sacerdotis:*
 tociēs uox sacerdotis. Idō quia sacerdos in p̄mis orat
 dñm. ut dignet^r mundare mentem ei⁹ ad suscipiē
 dum sp̄m sc̄m. ⁊ deprecatur aduentū ei⁹. ac idō legit
 in modū orōis. Insequēti manifestat se habē sp̄m. s.
 ⁊ idō legit in modū p̄phatōis. ⁊ agit dō grās. quia
 dignatur tam magn⁹ hospes. ad tam humile ospi
 cum descendē. recolēs miracula quē^{ia} facta sūt p

Quare sacerdos sufflat *de sufflacione sacerdotis:* ⁊ aquā.
 in aqua baptistij. idō ut sacerdos p̄ suam sufflationē mon
 strēt. quali ignominia sit dignus diabolus ab aquis
 expelli ut isto adimplat^r q̄ dñs nr̄ dix. princeps mū
 di eicitur foras. Egresso illo. munit^r aqua crucis sig
 naculo p̄ inuocationē scē trinitatis. ut diabol⁹ nō
 hāt locū redeundi. *de mutatione uoci*

Quare post inuocationē scē trinitatis mutat uocē q̄
 ad legendā lectionē. Idō q̄ in p̄sentis oratione hūilis
 deprecatio ē. seu aliq̄ p̄paratio mentis ad impetandū
 aduentū sp̄s sc̄j in aq̄m. ut sic p̄ma deprecatio d̄p̄ci
 ta ē dñm uenire in mentē sacerdotis. sic ⁊ h̄ d̄p̄cat^r
 ut ueniat sp̄s sc̄s. in aquā. Post hāc humilē d̄p̄cati
 onē. mutat sacerdos sp̄um sc̄m. alta uoce. ut dig
 net^r uenire. ad ip̄am aq̄m. *de letaniis*

Quare letanie dicunt^r ēca baptistij cōsecrationē. ⁊
 q̄ int̄cedē scōs designat^r p̄ renascent ⁊ h̄ v̄s.

Quare ante baptm et p agunt? Jo q legit in apoc
calipsin. Yris erat inuentu sedis. Sedes: figeat
eccliam. Yris: que p diluuiū facta ē ut eēt indi
cium ppiationis: incessionē scōz designat: .

Quia yris erat inuentu sedis: agunt letanie añ q
zare legunt letanie septene post bapm.

ante baptm: Jo q oram scōs p nob incedere:

et ut sps scs cuius gĩa septiformis ē: ueniat i aq

Quare agunt qne dū chatecuini baptismit

baptizant? Jo ut dē digetur custodire qnq; sens

corpoz eoz. ne p eos illecebris secularib; incitati:

purificationē amittant. quā in baptismo accipiūt

Quare agunt tñe p baptm? Jo ut credulitatem

trinitatis q. p fessū sūt toto corde. tota mente.

totis uirib; diligat. **De catecuminorū saluatione: .**

Querendū si p ofessionē fidelū: catecuminū sal

uant. Legim' euose^m sciam mulierē uenisse ad ihū.

rogantē p filia que habebat spm immundū. q. sic

legim' fuisse saluatā p humilē smonē matris.

ita cedendū ē expelli demones a catecuminis.

et eos p ofessionē porrigencū illos ad fontē bapti

smatis. saluos fieri. **De pueris baptizati S: .**

Querendū ē si pfidia patnoz obest pueris iam

baptizatis. q. admodū fides eoz pdest eis ē baptiz

antur. Sciendū ē uirtutē baptismi ēē tantam:

ut aliqd parvulo cu semel fuerit renat⁹ p alioz
spūale uoluntate. deinceps nō posse alieno iniquita-
tis umculo attingi. cui nulla uoluntate cōsentit.

Quare neophiti portant albas uestes. p. vii. dies.

*d' abis neo-
corz uestit*

Item qd albe uestes speciosissime parat qualia corpo-
ra nra ēē debeāt in nouo testamento. Sic x. vii.
dies p̄tinēt ad uetū. t. p̄ sabbm. ita vii. dies ad
nouū p̄ vii. diē resurrectionis. Albe ueste sig-
nificāt corpora albata ⁊ aīas. Albati ū. portant
albas uestes p. vii. dies qd nos ⁊ aīas nras debe-
mus hīre mundas ⁊ albas ⁊ scā corpora. ⁊ in die
resurrectionis. que significat^r p. vii. dies. Albe
g̃ uestes p. vii. dies sūt in signū. qualia corpo-
ra nra debēt ēē in vii. l. in die resurrectionis
nre. ⁊ sic ab illoz capitibz nō deficit oleū p. vii.
dies. ita caritas ex mente nra nunq. deficiat.

Quare in sabbō exuunt^r ip̄a uestimenta.

d' exētoē uestimētoz

Quia in die erit^r qñō p̄cedet aīa de corpore si

ei^r uestes albe fuerūt. inueniet eadē aīa sabbm

verend^r ē a q̄bz uestes *de uestibz* l. i. regem.

Quare albatoz portande sūt p. vii. dies ab eisde a q̄bz
portate sūt in sc̄ificatis diebz. portande sūt p.
vii. dies. Nam alie aīe n̄ recipiēt corpora nra

in futū n̄ ille q̄ eadē in p̄senti reuerūt. *illuminatōne*

Quare illuminacio cereoz expectatur usq; ad *cereoz.*

agnus dei: q̄ p̄ illū agnū q̄ tollit peccā mundi:
un⁹q̄sq; lūmen accipe debet. *Oratio missa sabbati pasche ⁊ pen*

Quare nō cantat⁹ ur̄at⁹ in sabbato pasche ⁊ pente
costes. ⁊ costes. s̄o. q̄ anteq̄ mos tenet⁹ in illis dieb; q̄nō
missa nō habebat⁹ inc̄t⁹. Oratio gla in excelsis dō eadē missa.

Quare gla in excelsis deo in ip̄a nocte canit⁹ ad
missam. s̄o q̄ laudand⁹ ē d̄s. ip̄m in q̄b; diabol⁹
habitat. inhabitat in x̄p̄s sc̄s. Oratio alla in eadē.

Quare in eadē missa p̄ cantat⁹ alla p̄a tractus. s̄o
q̄ in comemoratiōe p̄ine uite q̄ hūit p̄m adam.
canit⁹ alla ⁊ q̄ nō fuit s̄p̄it⁹ tract⁹ canit⁹ postea
ut in lingua humiliorē: humilitas postioris uite
recordetur. Aliq̄ p̄ purificatione neophitorū.
cantat⁹ alla. S; q̄ post baptismū accidit comq̄
natio: canit⁹ tract⁹. Aliq̄ hebraea lingua: mat̄ ē oīū
linguarū ⁊ nobilissima gl̄at. p̄ auctoritē diuine
sc̄pture. Latina: inferior q̄i filia. p̄ h̄ canitur
alla si in eadē missa canit⁹. Oratio eadē missa lūmē.

Quare nō portat⁹ lūmen ante eūgelīū in ip̄a nocte.
⁊ mulieres dñi solūm mortales credentes. octo:
sine lumine ad tumultū ibāt ut eū ungeret. sic
idem refert eūgelīū. siue p̄ cecitate cordis iude
orū ignorantū posse fieri resurrectionē. Oratio in eadē.

Quare in ip̄a missa n̄ canit⁹ offerenda. s̄o q̄ ad
memoriā reducit⁹ silentiū mulierū cū offerret

deo unguentum. *De eadem.*

Quare agn' dei nō canit' in ipā missa? Incredulitate mulierū. earundē. qz qdā credebāt nō esse deū. sūt furtim ablatū. nō credebāt posse tollere pēca mundi. *De offiō sacerdotis in ipā nocte.:*

Quare tacentibz cantoribz agn' dei. sacerdos implet officiū suū? Iō qz dubitātibz discipulis de resurrectione. et timētibz mulieribz et nich dicentibz. xps ipē p suā gloriosā apparitionē. manifestū se fec. qb'cūq; uoluit. *De baptō illi' diei. et pentecostes.*

Querend' ē q' hora baptizandū sit. sabbō scō pasche et in pentecosten. Qua hora uen' ang'ls dñi ad corneliū nunciāns ei. ^{misit} et traxer' ad petrū. q' eū baptizār; et qua hora linteū missū ē pet' plenū animalibz. et q' hora petr' uenit ad corneliū. ea hora celebrat nūc eccl'a baptismū in sabbō scō et in uigilia pēte costes. u' sciat qz in morte. x' q' hora nona emisit spm.

Oportet nos baptizare. De tribz psis dñice noctis resurrectiois.

Querend' ē qd significet tres psi q' cantant' in dñice nocte resurrectiois. Opa tū diei sigcāt que dñs pmi sit scdm lucā. se tū facē in h' seculo. i. demones eicē. sanitates pficē. et tūc die consumari. qz in resurrectōe dñi h' oia sūt gpleta. Institutor h' officii. psos tres cū tribz antiphonis cantare pcep. pmi psus ē sua. ā. mōstrat impios. i. demones eici a gilio dei. Scōs

cū sua antiphonā monstrat bonos p̄ fidē q̄ sanitas
p̄ficiunt: quictos capiti. Terci' cū sua āphā tang
cōsumationē. q̄ dñs p̄misit se p̄fectur' in die t̄cia
Tercia dies ē q̄no eos de q̄b; diabolu eiecit. ⁊ sanita
tē restituit p̄ quictionē corporis sui: p̄dux ad soci
etatē angloz scōz. Aliz opa istoz tū die: fuit
cātecumini mēbra x̄. i. p̄ exorcizacionē. ⁊ abren
unciatōnē diaboli. ⁊ p̄ fidē q̄ sanitas p̄ficiunt in eis
⁊ īpoionē man' ep̄oz suae p̄ resurrectionē dñi q̄ ē
n̄ra iustificacio. ^{in iustificacioe} Hic ^{canum}

p̄ tres noctes añ resurrectionē dñi. Prima
ē q̄ diiungit nos ab impiis. Secda: q̄ iungit nos
capiti x̄. Tercia: q̄ ^{facit} nos resurgere p̄ iusti
ficatōnē. Aliz sic dies ostendunt x̄ resurrectionē: ita
⁊ noctes sepulturā. In q̄b; iō n̄ canit h̄ dies. ⁊ sic
t̄duana sepulcra dñi p̄cescit ei' resurrectionē: ita
rectū ē ut in nocte p̄cedenti diē resurrectionis p̄ q̄
significat t̄duana sepulcra canam' tres plōs. **De**

trib' p̄lis nocturnalib' illi' ebdomade.

Quare p̄ s̄u dies baptismales. in noct̄no canunt
tres p̄li. ⁊ iō q̄ q̄ baptizant' sp̄m sc̄m p̄cipiūt e'
dona sic sūt s̄u ita s̄u dies celebrant' q̄ dona
q̄ suscipiūt fidē sp̄e ⁊ caritatē. debent h̄e atq;
iō in una q̄q; baptismali nocte: canum' antiphonā
suā attā ē t̄b; p̄lis. ut recolam' sp̄m sc̄m q̄ h̄ oīa

opat. Septē dies celebrantur cotidie canendo si dies qui
 unū diē ut recolamur. *vi* ei dona. Dies celebrantur per
 septenariū nummū et ut recolamur spēs fidē et caritatē
 que usque in finē nobiscū manere debet. usque in septimū
 diē psalmos tres in nocte canimus. Alii baptismalia
 officia usque ad completionē septimane tenent quod septi-
 formi spū dicitur nup̄ baptizati. siue quod unūsi-
 tas temporis quod fine *vii* dierū uolunt per *vii* dies significat.
 in qua nullus christianus a fide. spē. et caritate alienus sit. seu
 quod una quicquid anima electa recedens a corpore. ilico. inueni-
 satim. i. requiem. et habet suū op̄ impletū. Deinceps in se-
 quenti tēpe. resoluuntur boni mores in diuisa. opa per

responsorii. vii. dierū per pascha. et plures psalmos.

Quare in *vii* diebus paschalis cantatur per responsorium
 ad missā. et per alta. Iō quod responsorium significat actionē
 illā quod exercebunt sancti in resurrectione corporum. die quippe sanctorum
 ante resurrectionē corporum sunt quodammodo in requie. sed dum reci-
 piet corpora erunt in actione. Tamen non sic erit actio.
 ut desinatur ex quiete. Inquiete namque erit. quod in illa non
 laborabunt. non cogitationibus fluctuabunt. ita in illa
 requie non erit desidiosa segnitates. sed sic ab operibus huius
 uite in fine quiescet. ut in altera uite accē gaudeant.
 Hec accē iō reducit nobis ad memoriā per senariū nummū.
 quod sic septenariū nummū significat requiem. ita senariū
 opa. Per responsorium igitur intelligimus actionē sanctorum in corpore.

que erit cū oī leticia, ut responsorij ūba declarā
que oīa sūt de pso. Cōfitemini dño. q̄ sonāt g̃f̃
sionē laudis. ⁊ q̄ oīs illa laus siue accio. ad gau
diū siue ad gl̃ificationē tendit. ab altā gcludenda
est. ut demonstret eadē accō. nich̃ aliud ēē n̄ laus
dei. Post dies sex. q̄tinuatī altā canit. *d' officiis neophi*

to 27.
Quare offia neophitorū t̃plicit̃ distinguūt. *to 27.*
Iō q̄ offiū sabb̃i sc̃i. qd̄ p̄ hab; altā ⁊ p̄ea t̃etū. P
altā: illā nob̄ uitā insinuat q̄. adā haūit ante q̄.
peccaret. Sic ⁊ adā fuit fact' ū sū aliq̄ labore uir;
E adē scilic; uitā. q̄. tūc haūit adā: eandē recipiūt.
pueri in scō baptismo. S; q̄ illa uitā n̄ fuit illi.
sēpit̃na: ⁊ nos p̄ baptisimū conūnam a uitis. tract'
sequit'. q̄ t̃hendo canit. ⁊ sua uis ē aurib'.
significans qd̄ q̄uis p̄uaricando cedim'. tñ
patient̃ p̄seuando p̄ore uitā ⁊ t̃rā p̄missionis adi
piscendi sp̄e habe. m'. In sequentib' ū. vi. dieb'.
p̄ responsorij. p̄ea altā canit. ⁊ sig̃cat qd̄ om̃e hu
manū gen' in sex etatib' sc̃i p̄pagatū ab adā p̄ ei'
p̄uaricatione in sudore uult' sui pane uescit'. ⁊ nō
conūnati p̄ baptism'. penitencie labore grauam'.
tñ altā canit p̄. q̄ om̃s p̄ laborem̄ req̄e speramus.
In sabb̃o p̄ pascha. qd̄ ē octauū sabb̃i sc̃i duo altā
cantant. p̄ que ad memoriā reducit nob̄. q̄ in
ressurreione q̄ p̄. viii. sig̃cat in t̃rā p̄missionis

uenientes. si in bonis opibus que per responsorium
significant. preuauimus in hiis seculo quod vi. etatibus sancti
constat. sex baptismalia responsoria. Illa uita que habuit
adam primo. et nos in baptismo huiusmodi adipiscemur.
que significat primum altam et sic erit ibi sempiternum sabbatum. id est.
requies. non reuertentes ad aliquem laborem. quod significat secundum.

Quare duo altam cantantur in dominicis **dominus ihesus christe altam** altam
diebus post pascha usque ad octabas pentecostes **dominicalibus** per pascha.
costes. Quia si fuerit unus homo constabit in resurrectione. id est. ex
anima et corpore. et domini resurrectio que nostra resurrectione per
cessit. in dominica die fuit. **dominus eiusdem.**

Quare in die recordationis illius resurrectiois. per dominicos
dies usque ad octabas pentecostes duo altam cantamus.
Ideo ut agamus per dominicos dies quod futurum erit in die
resurrectiois. uel mens et corpus laudabit dominum. **dominus uno** ^{altam}

Quare per alios dies unum altam canitur? quia anima resurrectio
nem nostrorum corporum. anima sine corpore laudat dominum.

Quare in festiuitatibus sanctorum per pascha. duo altam canu
ntur? Ideo quia anime sanctorum potius letantur de aspectu domini.
que habent que sunt in rege cum. Quia unum genus est eorum
qui resurrexerunt. alium qui uiuent dominum. **dominus neophitis.**

Quare neophiti per septem dies baptismales portantur
ad ecclesiam? Ideo quia operantur filius israel. Sic. et illi licet
transierunt mare rubrum in quo baptizati sunt. tamen non
uenerunt ad terram promissionis. nisi sub ducibus domino pa-

dominus altam
dominus ihesus christe
dominus altam
dominus altam

sciente eos ex manna. ⁊ colūpna nubis pcedente eos.
Sic nri. neophiti p .vii. dies sub ducibz. s. sub p'sbi-
teris. patris. matris. deducuntur ad eccliam ⁊ pas-
cuntur corpore dñi. ⁊ cerei pcedunt eos. ⁊ sic tandem

Quare a pascha usq; ad .viii. pentecostes canit altā *antiphon*
in oibz nocturnalibz antiphonis. in responsoriis. in no- *anū p*
ctualibz officiis. in offiō ad missā. i offerendis. i cōm- *pascha.*
unionibz. s. iō ut celebratio corporis p' resurrectionē
reducat nob ad memoriā cōtemplatiuā uitam.
sic illd tēp' qd ē añ pascha reducē actiuā ad immo-
riam. Itō tēp' qd ē añ pascha. sigēat heripnas h'
uite ⁊ tribulatiōē captiuitatis. in q' oū sum' canticē
dñi. i. altā cantare neqm'. Itō ē q' pascha sigēat
beatitudinē. ⁊ ppetuā exultatiōē. in q' p' resurrectiō-
nē erim'. Ip'tea illd tēp' qd ē añ pascha. ieiuniis
⁊ orationibz ex'cem'. Tēp' q' ē in pascha. relaxat' a
ieiuniis. altā canendo. q' int'ptat' laudate dñm. In
laudibz dei agim' sigēantes p' dñi resurrectiōē. q'
agem' p' nrām resurrectiōē. *d' diu noz offiōz distinctiōē.*
Sare offia diuina ita distinguunt'. ut alia celebre-
ntur cū solo responsorio. ⁊ alia ē solo altā. alia
ē responsorio. ⁊ altā. ⁊ alia ē R. ⁊ tētū. s. iō q'
neq; act' hoīmū sed q's distinguunt' sūt idē. neq;
habituō diei. p' responsoriū actiuā uitā itell-

gini. p. alta: *oratio* *placuit*: dies ieiuniorum in quibus respo-
 nsorium canitur. alta recolitur actus eorum qui prebitis confite-
 rentur peccata sua, ut ab eis corripiantur et consilium accipiant
 penitencie. Ipsi dies sunt alta significat quod non est pulchra
 laus in ore peccatoris. Et per absentiam alta in officio missae:
 dolor ecclesie monstratur quem habet de suis uuln-
 eribus, et non de sanatis. Ipsi dies qui sunt ab octavis pasche
 pasche usque ad octavas pentecostes in quibus alta
 canitur sunt responso significat *oratio* *placuit* uitae, que
 erit per resurrectionem in qua responsum non erit, quia
 penitentie actus erit superfluous, sed tunc alta cele-
 brabitur de precepta immortalitate, et redemptione corporis:
 sex dies festales, et dominici dies atque festiui, quos cele-
 bramur ab octavis pentecostes usque ad septuagesi-
 mam, in quibus canitur responsum et alta, recolitur actus
 eorum qui elemosinas faciendo, infirmos visitando
 et alia que bona sunt faciendo et operando, perseverant in
 scientia, que accepit in baptismo. Sic taliter perseverando
 et sine dubio ad contemplationem dei perveniunt, ita per
 actum uitae significat, et alta que sequitur *oratio* *placuit*. Domi-
 ni dies siue festiui, a lxx. usque in pascha, quorum
 responsorium alta non subdit, sed tunc recolitur eos qui
 in illis temptationibus tendunt, sine quibus non vita non du-
 citur. Inter responsum et alta: tunc est mediocris, quod nunquam
 in tanta est leticia, ut alta sit, non in tanto opere ut sit
 responsum.

Quotidiano ieiunando sit a pascha usq; ad pentecosten.

Querendū ē ut ieiunandū sit a pascha usq; ad pen-
tecosten. Non ex necessitate indicenda sūt ieiunia
pentecostes: ut ieronim'. et augustin'. et ambrosi' aut.
s; tñ ex uoluntate. licet unūquq; ieiunare. ab hac
auctoritate excludunt q penitentes uocant in
eccl'a. Voluntate oī tpe abstinē possum' a cibis
pepiendis: s; ex necessitate n oportet. Sēs tñ gg.
unū diē ~~casti~~ ieiunius inposuit. q uocat letania
maior. Jo: q; suo tpe romana plebs. repentina
morte uastabat. Vñ pcepit ut ad letanias ē lk
mis oīs ueniret. et null' ad trena opa in agro
eriret. null' aliq' offm ager. s; sic oīs peccaret.
ita similiter oīs deploraret q fecerat. Qd aut illi
fecerit p repentina morte. nos faciam' p oī impor-
tunitate belloz. que si tpe omouent. et p fructib'

Quotidiano ieiunio. an dñi ascensione. obseruandis.

Querendū ē q's constituit tduanū ieiunū an dñi ascen-
sionē. Sēs namq' eps uenensis. cui tpe maxi-
mus tremor fuit in urbe ipa. p q multe eccl'e
et dom' euulse sūt. Insup lupi. et ursi. de-
uorantes plimos: portas urbis inuasere. et p totū
annū sūt ingressi. necnō in sabb'o scō dñi scs ma-
mert' celebraret missā. regale palatū qd in
eadē urbe erat. diuino igne successū ē. Cūq; hec

agentur: vir scs ante ascensione dñi tduanum
indixit ieiunium. et tunc cessavit ipsa tribulatio. Hec
plu pps dei imitas: tduanas letanias celebrare
osueunt. ut qd illi fecerit. p insibilib' lupis. si un'

qsq; faceret p insibilib' hostib'. *¶ Vigilia pentecostes.*

Quare in vigilia pentecostes. legitur scriptum moyses
cantic. p' q. legat' apprehendet. vii. mulieres virum
unū. cū in saluo scō si n̄ sit. Lectōnes horz duoz
dier: ad memoriā nob' reducit duos patres: unū.
scdm carnē. i. adā q' p'm' peccauit. n̄ obediens pcepto
dei. cui n̄ subr canticū uictorie. Aliū scdm spm.
id ē abrahā cui' fidem imitādo: filiū ei' efficiū:;

Qui imolacionē filij sui obediens restituit. q' p'm'
nō obediens abstulit. cui m̄to: subr canticū
uictorie: ubi adā in p'ma lectōne ad memoriā
reducit. q' ē origo cōci' humani genis. p' c' inobe
dientiā. ante aduentū x̄ nemo dñm colebat. ex
ceptis aliqb'. q' de stirpe abrahe p'dierat. pced.

Ap'phendet. vii. m. cū suo cantico. qz n̄ his ueniss;
bōi mores nō colerent. p'mo p' aduentū ei' occis;
ē dñb'. p'ea p' dilectōne vii. mulier: gñctū ē x̄
humanū gen'. Deino' ad bonos mores directū est.
ū abrahā in p'ma lectōe memorat'. p' c' obediā
boni mores p'cesserūt. in ei' filiis añ q. app'ndat.
vii. mu. vir. unū. i. añ q. nascetur xps. Postea:

in nouo testamto: cōquēte sūt x̄ p̄ baptismū. p̄ced.

Sēp̄lit moyses cantic: cū suo cantico. *V celebracōe*

*S*zare baptism' celebrat' in uigilia pen *bapti i uigilia pen*
tecoster. s̄o q̄ dñs qñō ascendit in celū: p̄misit *tecoster.*
sp̄m sc̄m dicens. Ioh̄s qdē baptizauit aq̄: uos ā hap.
sp̄u. s̄. n̄ p̄. m. hos dies. i. p̄. x. dies: qd̄ ita factū ē.

*H*ac v̄ causa: in x̄ die p̄ dñi ascensionē. celebrat
eccl̄a sc̄a baptismū. ut neophiti n̄ri baptizent' in

3 sp̄u sc̄o q̄. admodū illi. *V celebracione bapti i sabb̄o sc̄o.*

3 *q*are baptism' fit in sabb̄o sc̄o. cū sp̄s sc̄s miss' sit
in die dñica. ⁊ hora tertia: s̄o q̄ baptisma
illd̄ quāuis in sabb̄o sc̄o agat'. tñ ad illd̄ baptis
ma ptinet. qd̄ apli accep̄unt in die pentecoster.
⁊ quū baptism' ⁊ impositio man' nō eadē die
ut eadē hora. p̄ aliq̄s actōnes fluctuātis n̄ri.
tñ p̄ sac̄mentū qd̄ in se ḡnet. imitando x̄ mor
tem ⁊ ei' resurrexiōē. ne p̄cedat mēbra' cap̄ debi
mus illū baptismū eadē die. ⁊ donac̄nē sc̄i sp̄s
eadē honori deputare.

V sp̄s sc̄i dacione aplis.

*S*zare sp̄s sc̄s dat' ē aplis hora tertia: s̄o q̄ p̄di
cati erāt fidē sc̄e t̄nitatis. *V celebrac̄ne gl̄a in*

excelsis deo in sabb̄o pentecoster.

*S*zare in sabb̄o pentecoster. canim' gl̄a i excelsis
deo. More aptōz. q̄ p̄ quā accipient sp̄m sc̄m.
in tēplo erāt laudantes ⁊ benedicentes dñm.

tenda. et prout bona opera: que in alios bonum
hodore inspirat. quia figatur per balsamum. est et in
olei: ut lumen prout. Hic et spiritus sanctus operatur in homine. ut
lumen habeat intelligentie. et lumen quod in
seculo dedit: ad ceterorum noticiam producat. quod figatur et dilectione.

De octiduo ieiunij per pentecostes. per balsamum.

Quare ieiunij octidui est in septimana pen-
tecostes. Id quod apostoli nobis exemplum reliquerunt quod accepto
spiritu sancto. quanto perfectius noticiam celestium bonorum et
suauitate fruebantur: tanto alius mentem a deliciis
abstinebant tamen. et sic auerterent mentem a ceteris mu-
ndi inuolucris: sic et ab epularum appetitu. Quandiu est
illis fuit. non ieiunauerunt. Sed per ablationem eius. spo-
tanter se subdiderunt ieiunio. Tamen quod gratia sancti spiritus.
est septiformis. Sollemnitas eius aduenit. Idcirco per septem
dies. colitur. multisque minorum ieiuniorumque cele-
brationibus.

De octabis pentecostes.

Quare celebrantur octabe pentecostes. Id quod est opus
uniformis spiritus. per septem dies celebratur. consummationem
atque glorificationem suae perfectionis eiusdem operis. octauus
dies demonstrat et recolit.

De septem lectionibus in

Quare. Sabbata ieiuniorum preteritulantur. *Sabbatis ieiuniorum.*
in septem lectionibus. Id quod ab antiquis romanis septem
lectionibus legebantur. graece et latine. ut adhuc
fit apud constantinopolim. Duodecim erant per septem lectiones.

res. s. vi. erat in sententiis qd ille. vi. qd legelāt
latine legebantur et grece. qd si dixim p aliq. p. am.
et p. ea uē: nō tō due res erūt. *¶ reiteratione illar*

Quare ille. vi. lectiones dupliciter *lectionū qd fiebat antiqd.*
legebant. sō qd tōne erat greci. qb. latina lingua
erat incognita. et aderat latini. qb. incognita erāt
greca. siue et p una cōmunitate utq. p. p. *¶ g. stitu*

Quare ieiunia quatuor tēporū. sūt g. stituta. sō qd. iiii.
tēpora *an.* solēt nos p delectamēta sua reuocare
ab amore dei. qd in his. iiii. emendat ieiunijs. tūc. *an.*

Quare ieiunandū ē. in unoq. *¶ ieiunio. 2. paginēt.*
tēpore. sō ut nra corpora. i. iiii. elemēta. qd in sua. n.
sūt quēta. iiii. tēporib. anni castigent. ne surri-
pian. a delectatōne mundi. In uē. ii. qd ē calidū et hu-
midū facim. ieiuniū. ut helementū humoris casti-
getur in nob. ne g. sciāt false pulētudini uerūq.
nascit. ex humore et calore. In estate que ē calida et
sicca. facim. altm. ieiuniū. ut helementū caloris.
castiget. ne g. sciāt incendio carnali. In
autūno qd ē sic. et humidū quo g. gregam. illa qbus
utim. in anno. facim. terciū ieiuniū. ne aliq. lango-
re āimi. arescam. et deficiam. et inueniam. sine
pinguedine olei. in etno habitacō. In hieme q

est frigida et humida: facim⁹. q^uitū ieiunū. ne
mēbra n^{ost}ra. fluxu atq^{ue} lyru soluant⁹ in omestaci
onib⁹ et potib⁹. et p^{er} hec negligat⁹ amor dei.

Quare tres dies **et tri⁹ dieb⁹ unūq^{ue}q^{ue} ieiunū:**
sūt in unoq^{ue}q^{ue} ieiunio. s^{ed} q^{uod} unūq^{ue}q^{ue} tēp^{us} hab^{et}
tres menses. et p^{er} unoq^{ue}q^{ue} mense singlos dies q^{ui}scim⁹.
quare in iiii. feria et vi. et septima. celebram⁹ eadē
ieiunia. s^{ed} q^{uod} in iiii. frā iudei q^{ui}silū fecerūt. u^{bi} oc
ciderūt xpm. In s^{an}cti. eū occiderūt. In septima. et ro
manoz more. ieiunia gcludunt⁹. p^{ro} t^{er}sticiā aptoz.

De celebratione ieiunior^{um} **et de morte x^pi.**

Querendū ē cū iiii. ieiunia p^{er} iiii. tēp^{or}a recolant⁹. q^uia
in p^{ri}mo mense. et iiii. et vii. et x. ita fiat. cū p^{ri}ncipia
distēp^{or}oz nō sūt h^{ic}. s^{ed} q^{uod} h^{ic} ieiunū tēp^{us} ē a uet^{er}i lege.
et q^{ui}sequē ē ut h^{ic} ieiunū agat⁹ h^{ic} n^{ost}ris in mensib⁹.
scdm numū mensū. in q^{uo} p^{re}ceptū fuit illis. iudei
ex xii. lunatōnib⁹ unū annū faciūt. et ex tri⁹ luna
tōnib⁹ unū tēp^{us}. et sic in p^{ri}ma lunatōne et in iiii. et
septima et x. celebrāt ieiunū. Et h^{ic} ē q^{uod} legit⁹ ie
iunū p^{ri}mi. et ieiunū q^{ui}rti. et ieiunū vii. et iei
unū x. erit domus iude in gaudiū et leticiā. Et sic
illi in p^{ri}ma lunatōne. et iiii. et vii. et x. faciūt
sēp ieiunū. ita nos in p^{ri}mo mense. et iiii. et vii.
et decimo. Quia sic p^{ri}ncipiū anni illoz ē. iⁿ p^{ri}m
lunatōne. marci ē mēsu n^{ost}ri an. 211.

De oratione ad ordines accedentium

Quare hi qui ad ordines accedunt oratione timore in his uis temporibus? Jo q: testante leone nullus clericus debet orari nisi in ieiuniis. qd nullom melius potuit fieri q: in his ieiuniis. que sunt timore: generaliter observantur ab oib: utriusq: testamenti. Et hoc ieiunium observetur in ordinatione sac: ordinis pmitte ecclesie mos obtinuit: ut scriptum est in actibus apostolorum. Et cum constitisset illi per singulas ecclesias presbiteros et orasset cum ieiuniis. commendaverunt eos domino in q: crediderunt.

De ieiuniorum constitutio

Quare ieiunia sunt constituta in prima septimana ianuarii. et in secunda iunij. et in tertia septembris. et in quarta decembris. et aliquando in quinta: ac non potius in his eorundem mensium aut in aliis septimanis? Jo q: dum oratio celebratur: in ea oratione agitur ut homo deo coniungatur. qd nullom melius potest fieri q: per interpositiones nominum illorum patriarcharum qui genealogie christi videntur familiari adiungi. et spiritualiter generantur. qd generatio christi secundum matheum sunt. ab abraham usque ad christum. cum reconta his computato. tot septimane sunt a primo sabbato martij. usque ad quartum sabbatum decembris. et q: congruum est ut sic unicuique generationi una septimana deputetur: ita per unamquamque septimanam oratio celebretur. placuit patribus ut oratio celebretur per eas

I septimanas que scdm numm coequant hoibus.
que unicus theserescedecadu. genealogie dñi.
positi sūt. Sic et theserescedecades sūt tres. et in
quarta theserescedecade ponit xpi. et in fine gene
alogie q̄ ē p̄m et nouissim. sic facta sūt iiii in q̄b;
q̄sectō fit. In capite et p̄me theserescedecadis. ponit
abraham. q̄ gcordat p̄me septimane marcū. In ca
pite scde. ponit dā q̄ gcordat scde septimane iiii
In capite t̄cie. ponit iechonias. q̄ gcordat t̄cie septine
septēbris. In capite. iiii. ponit x. q̄ gcordat septiane
iui. decēbris. A p̄ma g septimana marcū.
usq; ad scdam iui. fuit. xiiii. septimane.
sic sūt xiiii. genaciones. ab abrahā usq; ad dā. A se
cunda et septimana iui. usq; ad t̄cia septēbris.
xiii. septimane sūt. sic xiiii. septimane sūt genato
nes a dā usq; ad iechoniā. A t̄cia u septimana sep
tēbris. usq; ad t̄cia decēbris. sūt xiiii. septimane
et ita deb; h tēp p̄gredi. usq; ad iiii septimanam
decēbris. n̄ ēēt p̄ anticipacōne die. nativitas
dñi et ēēt iiii. decē septimane. Similit̄ sūt xiiii. gen
tiones a iechonia usq; ad xpm. S; si ēēt. xiiii. iech
onias bis oputaret. Atq; iō q̄ genealogia dñi
finit in ip̄o x. q̄ gcordat t̄cie septimane decēb.
si iechonias semel. oputa. et in q̄sectione unigir
homo deo. p̄m et aptici. sēp in decēbrio q̄sectionis

celebrabat. usq; ad simpliciū q̄ fuit q̄dragesimus
non. a bō petro. Ip̄e ⁊ p̄gsecuit. in mense marcio.

Sane gsec̄tiones fuit in septimanis q̄cordantib; *⁊ gsec̄tōi*
in genealogia dñi. cū habraam. ⁊ dā. ⁊ iecoma.
⁊ xp̄o. ⁊ nō in aliis. sō q̄ ip̄i fuerūt maiores in ge-
nealogia dñi. ⁊ in t̄b; theserescedecadib; ⁊ these-
rescedecades incipuit ab illis. siue p̄ int̄p̄tationes.
noīnū illoz. Abraam int̄p̄tāt pater multarū gen-
ciū. Dauid manu fortis. siue usu desiderabilis.

Iecomas. p̄paratio dñi. Ex illi q̄ gsec̄nt in septimanis
illoz. patres multoz. debet eē in doct̄nis. ⁊ fortes
ut p̄ fortitudinē humilitatis. deiciāt sup̄bos. ⁊ pa-

Questio d̄ ieiunij *⁊ ieiunij*
Querendū ē si ieiunia gstituta sūt cū p̄dictis septi-
manis. p̄ his q̄ ordinatōne accedūt. dū null' gsec̄t'
possūt ieiunia mutari. Non n̄ ex necessitate. cū
una sit eccl̄a. in auctorib; eidē. In oīb; deb; eē q̄cor-
dia. que nō eēt si tā gen̄ali ieiunio aliū p̄ndēret
⁊ aliū ieiunaret. Si ⁊ gsec̄tio in aliq̄ ieiunio h̄
nō fit. tñ alicubi agit. p̄ q̄b; si om̄s sum' fr̄s. ⁊
unanimes in domo det. sunt ieiunare ^{in possunt} debem' ⁊
orare p̄ nr̄is. ut digni ad gsec̄tione ueniat. *⁊ gsec̄tōe*

Sane gsec̄tō celebrat' in sabbio. sō q̄ sabb̄m i sabb̄o.
p̄ceptū ē p̄ p̄ou celebrari. ut figā eēt sc̄ificatōis
sp̄s s. Nūq̄. ⁊. in genesi sc̄ificatō ē p̄ om̄s p̄ores

dies. de solo sabbato dictū ē. Sēificauit dō die. vñ.

de oratione episcopi. id est sabbati.

Quare oratio epi fit in dñica die. sō qz uenit
est x. immo et aptoz. atq; iō dignū ē. ut eo die
accipiat donū sps s quo die dignat' ē illustrare
corda discipuloz. *de duab' lectionib' iiii. fr̃e*

Quare in iiii fr̃a *ieiunior*
ieiunioz legunt' due lectiones ad missam. sō qz
hū q' ad sac' ordinē accedūt. amonendi sūt ut
habeat noticiā legis et pphar. Quarta etate mūdī
lex et pphie inuēiūt siue ut habeat sermonē. et

doctrinā qbz si fuerit eruditi potunt cetos istruē.

Quare in de una lectione sexte ferie iiii.

sexta fr̃a ieiunioz una lectō legit' ad missam.

sō qz lex et pphie q' fuerit in iiii etate et uno eu

glio recapitulant' in sexta etate. *de quatuor lecti*

Quare in omib' in sabbato ieiunior

sabbato ieiunioz legunt' iiii lectiones ante q' legat'

angel' dñi. sō qz sūt iiii ordines benedicenti

dñm. q's p'sa enūmāt dicens. Domī isrl'. domī aarō.

domī leui. domī iacob. q' timetis dñm bñdicite dño.

In istis lectionib' imbuunt' ordinandi. ut ad exēp

la scōz iiii ordinū cū eis benedicūt dñm. siue

ut benedictio eoz ueniat sup eos. *De angel' dñi.*

Quare p' iiii lectiones in unoqz sabbato ieiunioz

legit angelus dñi. sō qz n̄ p̄ hō rite accede ad q̄sec̄
tionē. nisi p̄ t̄nseat p̄ fornacē tēptōis. 7 t̄bulatōis
atq; in fornacē. - benedicat dñi. S̄n̄ dicit sapia
Vasa figuli pbat fornax. 7 hoīes iustos tēptacio

V̄ q̄sec̄tione clericoz p̄ anḡlō dñi. 7 t̄bulatōis

Quare p̄ lectōnē anḡlō dñi q̄sec̄tōe ^{clericō} sō qz p̄
uari debet p̄ fornacē. i. p̄ multas t̄bulatōnes q̄
accede debent. ad sacrū m̄stīū sc̄dm paulū qui
7 hū p̄ b̄nt̄ p̄mū. 7 sic ministrēt. *7 epla un̄q; salū*
Quare in unoq; salū ieiunioz p̄ q̄sec̄tōnē legi *ieiunio*
epla. sō qz sic pat̄ mittens filiū monet eū qd
7 q̄lit̄ actur̄ sit. ita q̄sec̄ti ad dei seruiciū. p̄
capellis mittendo. p̄ uet̄ testam̄tū. p̄ eplis re
gantur. 7 instruuntur. ut alios corripiantes.
benedictōnē q̄. accepit̄ custodiāt. q̄i dicat dñs
illis. Euntes in mundū. uni. docete om̄s gentes.

V̄ t̄cto ieiunioz salū

Quare in salū. xii. lectōnū p̄ eplam canit̄ t̄ct̄?
sō qz p̄ctū siḡat̄ grauitas q̄. sc̄t̄ deb; seruare
ne in supbiā elatus. in iudiciū incidat dñi.

V̄ dimissione genuflexionis in orōne lectōis

Quare in salū de camino igni. *7*
ieiunioz in orōe lectōis. de camino ignis ge
nua nō flectim̄. dū p̄ singlas orōes eorundem
dier̄ flectim̄. excepto in octauis pentecosten.

I deo ut separata sit nra acō ab errore gentilium.
q̄s opellebat nabuchodonosor adorare statuā quam
De missa natat bī iohis baptiste. . . . fecerat.

Quare in natale scī iohis baptie. in exordio diei mi
ssa canit̃. Iō q̄ leg̃r in eūglio luce replet̃ fuisse ex
utō mat̃s sue. scō spū. ante quam nasceretur.

Quare in honore ei' laudand' ē creator in exordio diei.
q̄ illū dignat' ē honorā in utō mat̃s. *¶ repetitiōe*

Quare in iūibz *ūboz in iūsu offerende iur erat.*
offerende. *¶* Iur erat tocienē repetitio ūboz. Ideo
q̄ ūba iob egroti. continent̃ in iūibz. Egrot' ē cū ane
litus nō ē san' neq; fortis. solet ūba im̃fecta sepi^{us}
repetē. Officiū auctor. ut ad memoriā reduceret nob
egrotacionē iob. repetunt sepi' ūba in ore eg̃tantū.

In offerenda n̄ ē repetitio. q̄ in ea sūt ūba historici q̄ n̄
¶ p̃titulacōne septimanae iaduētū dñi. g̃stabat.

Quare in missalibz. et in lectōnariis. q̄ntē septimane p̃
titulant̃ in aduentu dñi. cū in antiphonario n̄ intitule
tur n̄ iūi. Iō q̄ scdm lectōnariū recolim' aduentum
dñi ēē significatū in mundū. *¶* S. mudi etates scdm
antiphonariū. recolim' aduentū dñi in mudi ēē nu
ngatū. *¶* iūi ordines libroz. i. p̃ legē. p̃ phas. p̃ psos.
p̃ p̃ncipū eūgelij. narrantis dñi g̃ceptionē. Aliiter.

Auctor lectōnariū. hortat̃ nos ut purgem' nri corporis aspiciū
sordidatū. *¶* S. sens' ad suscipiendū dñm. q̄ in

sordib' nō uult habitare rex uentur'. Aut. Auctor
 antiphonarū docet nos ut purgem' nr̄m corpus
 ex iij. cōstant' elementis. facientes dignā man
 sionē regi uentō ⁊ ideo cantor in responsoriis. ⁊ in
 officiis ⁊ in iij. septimanis ante natiuitatē dñi.
 exaltat uocē suā. ut si lectōnib' in s̄ septimana.
 sopore negligentie op̄si exercitari nolum'. saltem in iij.
 uociferationib' ⁊ tumultib' cantuū exitemur.
 Aut. duo ordines hoīmū sūt in ecclā. qui student se
 p̄parare. ad recipiendū dñm uentur'. Un' ordo est
 in seculari q̄satione. Ali' in spūali studet. p̄. s̄.
 septimanas. intelligunt' seculares. ut lectō ⁊ eūg
 lium illi' septimane demonstrāt. lectis sic. Vixit
 dñs q̄ eduxit ⁊ addux' semen dom' iacob d' cīra
 aquilonis. i. de p̄cīs ad uerā cōfessionē. que fuit
 p̄ aduentū dñi. Eūgeliū ita. Erāt aut' fere s̄. milia.
 uiroz q̄ secuti erāt dñm. ⁊ designāt eos. q̄ in se
 culari habitu adhuc pōti extiorib' q̄ possidēt.
 bene uti nouerūt. p̄. iij. septimanas. intelligūt
 sp̄ales uiri. qui p̄ iij. eūgeliis. ad p̄ciore p̄fectio
 nē exerant. Renouatō cant' p̄ easdē septimanas
 sigt electoz numū qui p̄ficiūt de uirtute i uirtutē
 in qua uidebitur d̄s deoz in sion. **V. uimoua**

Quōne antiphonar. ante natiuitatem. ~ ~ ~:
 Sare p̄ s̄i dies ante natiuitatē. o's antiphone

renouant. ⁊ fere oīa responsoria. Iō q̄ p̄ plures
⁊ frequentiores nuncios. mouet magis ac
magis animi subditor̄ ad sollicitudinē suscipie
ndi p̄latū. ita p̄ renouationē cantū monemur
magis ac magis. ad curā nr̄e p̄parationis in suscep
tionē dñi. ⁊ ut p̄ cotidianā renouationē cantus.
frequenter excitemur ad purgandas oī turpes cogi
taciones ⁊ tēnas. ut dignū habitaculū paremus
regi regum. *D' dimissione glā in excelsis deo*

Szare ab incipiente *toto aduentu domini.*
aduentu usq; ad noctē natiuitatis dñi. glā in
excelsis deo nō cantat. Iō ut ad memoriā redu
catur idē canticū in eadē nocte p̄mū celebratū
ē ab angelis. Ex iō q̄ maior x̄ glā ē in ecclā.
tēpore noui t̄s. quā tēpore ueteris testamenti.

D' incensione dalmaticar̄ in aduentu.

Szare dalmatice incensum i aduentu dñi.
Iō q̄ q̄q̄o raro fit. p̄ciosū fit. Qua de re. q̄n
aliq̄ claritas sac̄ ordinis. dimittit ad t̄pus. clarū
resplendet in animis deuotor̄ ⁊ auidi sumit.

D' distinctione. ix. p̄lor̄ in q̄no. reparatur.
nocte natali

Szare in nocte natalis dñi distinguitur nouē
psalmi p̄ t̄a nocturna. Iō ut ad memoriā redu
camur oī scī patres q̄ fuerūt p̄ t̄a t̄p̄a. i. ante

legē. sub lege. et in nouo testamēto sociati sūt p
 ei' aduentum. nouē ordinib; angloz. ut sic angli
 scē trinitati aggaudet. ita illi aggaudeat. Ex p̄mū no
 cturnū tangit eos. q̄ añ legē fuerē ut abrahā.
 ysaac. et iacob. Sedm nocturnū. recolit eos qui
 sub lege fuerē. ut dā. et p̄phie. et alij plures. Tercū
 nocturnū recolit eos. q̄ in nouo testamēto fuerē.
 ut apti. et alij scī et iō in illis antiphonis q̄ eos
 recolit. alla cantat qm̄ istos pl' honorauit su'
 aduent'. q̄ p̄cedentes patres. i scilicet. ut sit digni
 qd̄ qm̄o tñserūt de h mundo. tñfferant ad celū.
 et iungant societati angloz. q̄ longo t̄p̄ expecta
 uerē patres murmāntes itra claustr'. iferny.

Quare thelefforus **¶** **institutione theleffori.**

pa pa instituit. ut in nocte natiuitatis missa celeb̄
 retur. s̄o ut p̄ illā missā demonstrētur. qd̄ panis
 q̄ cotidie sc̄ificat' et manducat' in altari. natus
 fuit in eadē nocte. siue ut recolam' qd̄ angli ce
 cinerē. ea nocte gr̄a in excelsis deo. **¶** **missa na**

tiuitatis dñi in exordio diei.

¶ Quare in exordio diei natiuitatis missa canit'.
 s̄o q̄ sic dñs a gabriele fuerat nunciat' añ quā
 nasceret'. sic añ unciū natiuitatis sue missa cele
 brat'. Seu p̄ exortacionē noue lucis. seu p̄ uisita
 cionē pastoꝝ ad p̄sepe dñi. in q̄ inuenerūt pabu

lum. unde anime scōz cotidie efficiunt. Tres autem
diei eidē missē. significāt eos q̄ ante legē in ignoran
cia erāt. ⁊ q̄ sub lege. cū partim libertas ē reddita.
⁊ qui sub grā. cū plena luminis illustācio ē data.

V. missa vī iohis euēgeliste in natale euē S:

Quare in natale scī iohis euēgeliste canit missa i exor
dio diei. s̄o q̄ ab incepto lumine h' mundi. sacri
cū dignitatis. obtulit deo. *⁊ glā in excelsis dō ⁊*

Quare in natale innocentū glā *alta i. n. innocentū.*

in excelsis deo. ⁊ alta nō canunt. s̄o q̄ auctor officij
in illa festiuitate nos monet coniungi animis deuotarū
mulierū. que de morte innocentū planxerūt. ⁊ doli
erunt. Ex causa tristitie earū. duntaxat glā in excelsis

⁊ octabis natiuitatis ~~~~~ deo.

Quare octaue natiuitatis celebrantur. s̄o q̄ sic in
die natiuitatis. celebram' qualr. x̄ uenit ad hoīes. ita
in octauis celebram' q̄nt hoīes uenerūt ad xp̄m.

V. mutatio in epiphania

Quare in epiphania mutatorij nō canit. s̄o ut ista
mutō q̄ cotidie mutant' fideles. ⁊ exercitant' ad
p̄dicandū dñm. distinga' ē ab mutacōne ērodis q̄
fecit magis. S; tñsferē in sextū locū. ut salute
nrām sexta etate factā. mutati curram'. Luc. 4.
fideles t̄rrore p̄sli. nullū palā mutabāt. Prim'
psalm'. s. afferre. notat septiformē sp̄m de quo

agit xps. hoi datū. Est. H. X. VII. in ordine psaloz
qui num' figeat a partib; septenariū simlr aggrati.

De nocturnis theophanie. et de psalmo deo nro.

Quare in tercio nocturno theophanie canit' d's n'r
refugiū. cū p'si nō sūt ita ordinati. s' q' sēp dum
canim' in uno matutino tā noctūa. p'mū noctūū
recolit tēp' q'd fuit an' legē. Scdm q'd fuit sub lege.
d' tō; ideo antiphonis illoz duoz; nō subiungit' alla.
sic tū. q'd ad uet' testamētū ptinet. Terciū noctūū
tangit nouū. ē. q'd unicū hab; a bab'p'o. q' ip' hab;
in capite antiphona. s. fluminis impet' cū alla. q'
ue antiphona habet' in psalmo ip'o. q' clare tang' nouū
testamētū. seqntes siliū. *De octabis ei'de or :::*

Quare celebrat' octaua epiphanie. s' q' sic in theophania
recolim' q'd sit xps baptizat'. ita in octaua ei' recolim'
rem p' q' baptizat' ē. q'd et antiphonē ei'dē diei dimōst'nt.

De purificatione beate marie a r i e :::::

Quare in purificatione scē marie candelas portam'. Cōsue
tudo h' fuit olim ut mense in februario. q' februo erit
cōsecratus. i. p'u toni q' potens lustratione credebatur. cum
romana ciuitas lustrer'. et corā d'is in anib; placm sol
ueret'. hāc lustrandi gsuetudinē. Sergi' ip' mutauit. p'cipi
ens in die scē marie purificationis que est in eodē me
nse letanias fieri. et ut plebs uniu'sa portans cereos ar
dentes in manib; datos a pontifice. cū sacerdotib; per

ecclesias pcedant. et in memoriā celestis regni quō **uxta**
pabolā prudentiū uirginū. om̄s electi lucentib; bono
rū actuū lāpadib; obuiā sponso uementes. mox cū
eo ad nupcias supne ciuitatis int̄buūt. Vel iō cerei ar
dentes portant; ut unq̄sq; se illuminet. i. sua opa pa
tesfacta. lumine alijs insinuet. Vel ut uideat̄ quic
sit purificat; et q̄ n̄tio sit in cetū. ix. ordinū angloz
in qoz commemoratione. qm̄ nouē sūt ordines. cana
ntur in nocturnali offiō ip̄i diei nouē psalmi. **d' eadē.**

Quare ^{i. representacio obuiacio} ypapanti dñi n̄ hāt octauā. s̄o q̄ xps legalit̄
representat̄ ē in tēplo. ad quē null; doctor nos coartat.
ut. s. infantes n̄ri quadagesimo die natiuitatis sue
p̄sentent̄ in tēplo. q̄ in h̄mori octauis. sic p̄ p̄mum
diē recolim; qd̄ factū ē. ita p̄ octauū. rē p̄ q̄ factū ē.
Et sic p̄sentacio pueroz ad tēplū. scdm̄ uetēm ritū
deficit. ita et octauē ypapanti. **d' nocturnis festi**

Quare in noctūo festiuitatū cantam; ix. p̄os. **uitatū.**
s̄o q̄ credim; ip̄os ēē sociatos ix. ordinib; angeloz.
astantes et oram;. significantes eos ēē in p̄petua leticia.

Quare octauē scōz celebrat;. **d' octabis scōz.**
s̄o q̄ sic in natalib; scōz patrū. recolim; q̄l̄t nascit̄
in societate angloz et scōz patrū. quō anime exeuūt
de corporib;. ita et in octauis aggratulatur de eoz re
surrectione. Quia sic p̄m; dies fiḡcat natiuitatē. ita
octauis resurrectionē. **d' octab**

quare fuit octave in quibusdam. et non in omnibus. Item in
quibusdam ne lateat mutui. Non in omnibus ne ualeat.

Quare cantat in **V. uisito de in adiutorium.**
omnibus horis. de in adiutorium meum intende. Item
quod iste mos est. sumptus a uetere. et. Archa quod est moysi
que olim portabat. significabat sanctam ecclesiam. Sic et
ipsa cotidie exultabat ab inimicis. sic et sancta ecclesia
usque in finem exultabit a persecutoribus. sue apostolus.
sue occulsi. Moyses autem dum archa eleuabatur
ad portandum. dicebat. Exurge domine. et dissipentur ^{inimici}
tui. et fugiant qui oderunt te a facie tua. Et nos
nostro tempore dicimus de in adiutorium meum intende.
ne possit tantum prevalere inimici nostri. ut a nostro

collegio separet aliquem. a iusticia sua. **de gloria patris.**

Quare post de in adiutorium. addit gloria patris. Item.

quod recordantes simonem dominum qui dixit sibi me nichil
potestis facere. dixerunt sanctam trinitatem ut adsit

nostro adiutorio. **de diurnis cursibus.**

Querendum est unde sit ^{textum quod diurni}
cursus sunt. ^{iii.} nocturni ^{iii.} a libro esdre.

in quo legitur populus dei quod in die. et quod in nocte.
adorasse dominum. et confessum esse peccata sua. Secundum unumquodque

elementum ex quibus homo constat. per appetentes horas. oportet
se offerre creatori. Unde pulcherrimus mos

moleuit. ut quatuor in die. et quod in nocte ad imm

tacionē illi' p' dei. siue diurnos casus. siue noct'nos
agerem'. ⁊ p' singlas diurne siue noct'ne horas p'
almodie. lectō una de ueti. tō. siue de nouo. cunct'
audientibz a p'sbitō. n̄ in p'ma. ⁊ opletorio. ⁊ in no
cte. q' in die. ⁊ ex ordine diceret'. ⁊ sic ab aplicis.
siue pphicis. gfirmabat' ūbis. n̄ in sollempnitatibz. ad
instanciā oratōis oē genui flexat'. In nocte ū. q' a
laboribz cessant. ⁊ libere possūt aures accomodari
diurnis lectiōibz. ⁊ scdm habitudinē t'p'is. a lecto
ribz legunt'. lectōnes. iij. siue. ix. v' q' si in p'ma.
uel opletorio nō recitatur lectō. nō erūt n'rē letēs
tot. q't erat in illo p' antiq'. Statutū ē a sc'is patibz
ut p' p'mā in capito. legēt' illa lectō. q' p'missa ē
in p'ma. ⁊ ante opletoriū q' p'mittenda erat in eodē
offitō. Sūt q'dā q' dicūt morē cantandi. t'ciā. sextā.
q' nonā. horā. g' sūptū a daniēle ppha. q' ter i die
flexelut genua sua ad orientē. ut in libro es le
git'. q'd ē ueri simile. Tercia. ū. ⁊ sexta. ⁊ nona.
lic; in lectōnibz nō distinguunt' p' t'pus.
tū in unaq'q; die. in num'o. ⁊ ordine p'
almoz. ⁊ cantuū gcordantes. scdm habitudinē
diei. uno m̄ cantāt'. p'ma sēp ab alijs discrepante.
⁊ in lectōne. ⁊ in psalmis. Ex p'mā dicūt iō can
tari q' nob' surgentibz. necesse ē p'mo diluculo
ire ad mandata dei dicente sc'ptā. p'mū. q' r'ce. r. di.

71
De cōuentione ad ecclesiā

Querendū ē si iuxta morem iudeorum quoniam quater in die. et quater in nocte. ad rogandū dñm. Quia illi hēdificantes iherlm: hī faciebant. qđ si muri hēdificant a nobis ut illos imitari debām. oportet nos scire. qđ habem⁹ muros nrē eccle hēdificandos. sic illi huer⁹ urbis iherlm. & in cōtū inimicos. sic illi huer⁹. Mur⁹ nrē eccle hīc fundamentū xp̄m. sup qđ stabili ti sūt apli. et qđ p eos crediderūt. siue credet uel credit. Hos sum⁹ lapides. in structā hīc muri. qđ sēp usq; ad finē mundi hēdificant. Siue un⁹q; qui pdestinat⁹ ē ad uitā etnā. et ad fidē. Lapis sup lapidem ponit⁹. qm magist⁹ eccle assumit minores in studiū. ad docendū. et corrigendū. et stabiliendū. In scā et eccle: hīc un⁹q; sup se lapidē. Quis labore fratnū portat: grossiores lapides sūt. ac polit⁹ et qđr ti sūt. Ponunt⁹ intus et extus in quoz medio iacent minores lapides. s. pfectores inuicib⁹. Et pfectores uiri sūt qui otinēt infiores ul' infirmiores in scā eccle sūt monitis ac orōnib⁹. Stabilitas ūmuri: sūc cūto nō pōt ēē. Cimentū gstruit calce. sabulo et aq. Calx et feruēs: caritas: qđ sibi gūgit sabulū. i. tēnū op⁹. qđ caritas maximā curā hēt. et sollicitudinē puiduis. et ofectis etate. atq; egitudine. siue pupillis. siue debilib⁹ atq; iō studet

manib; operari: ut hāt unde eis benefaciat. Et at
capv et tñ ualeat ad bedificiū muri aque g-
mixture agglutinant; ita spū scō. omīs structē
bone gsolidant. Aqua h; sps scs ē. Sic h; sunt
nō iungunt lapides sine cemento ad stbilitē
muri: sic nec hoīes ad bedificiū celestis ierlm.
sine caritate possūt filiē adungi. q. sps. s. opē.
Ius bedificantib; muros ierlm: adueniunt inimici.
q uolent op' illoz impedire. Et nob' bedifican-
tib; muros scē ecclē: aduēt uicia. siue p'ui ho-
mines. q uolūt impedire opa nra. de nō s
uxta morē iudaei ip' inclit: teneam' arma
nra. i. scutū fidei. lorica iusticie. et galeā salutis.
et gladiū sps qd ē ūbū dñi in animab' nris. et
defendām' nos ab inimicis. clamantes ad dñm
et p'cebis n'r sit nobiscū uice x'. q dñe d's in ad-
iutorū meū intende. et doceat nos p' lectōne.
et muniat p' orōne. *O diurnis cursib;.*

Quare diurni cursus canunt cū duodecī gifica-
cionib;. Iō qz nos redēpti sum' a seruitute dia-
bolica. p'cio sanguinis xpi. Nō sum' n'r; s; redē-
ptoris n'r. Et h; ait ap'ls: ēpti sum' p'cio magō.
Quare debitores in iusticia et scīficatōne sum'.
et ceteris bonis opib' ac morib;. Fidelis ē h; fruis
et prudens: q uult ēē in seruitō dñi sui. S;

q̄a iūtm̄ q̄noq; ad opa t̄p̄alia. ne p̄ h̄ relin-
quam̄ seruicū quā debem̄ deo exibe labora-
ndo. Statuer̄ patres n̄r̄. ut q̄t̄ hore sūt nob̄
date ad laborandū p̄ sustentacione corporis: to-
ciens dicetur in diurnis cursib; gl̄a pat̄ sup̄ p̄s.

ut in om̄ib; horis dei fūctō monstrem̄ nos
ēē p̄sentes. In p̄ma ḡ sūt tres gl̄ificatōes. que
monst̄nt nos ēē p̄sentes in famulatu dei. p̄mā.
et scd̄am. et t̄ciā horā. Similit̄ in t̄ciā sūt tres.
ut p̄tegām̄: p̄. iiii. et v. et vi horā. dū it̄m queniām̄.
In sexta q̄q; sūt tres. que muniūt nos ab inimici
insidiis. p̄. vii. et viii et nonā horā. Hona at̄ cū
suis gl̄ificatōib; p̄tegit nos. p̄. x. et xi. et xii horā.

Quare psalmodie **o psalmodis diurnis**.
diurne accepit nom̄ a p̄ma. et t̄cia. ut nona.
et nō ab alijs. s̄o ut p̄ easdē horas agam̄ dei s̄-
uiciū. et p̄ quas eūḡtū narrat op̄arios m̄ductōs
in vineā. q̄ siḡcat sc̄am eccl̄am. **o p̄s̄ d̄s i m̄ne**

Quare ad p̄mā canm̄ hūc ps̄lm̄. s̄. d̄s i m̄ne ē. **tuo.**
quē dā cecinit. vū ziphej uolebat eū saul t̄dē.
deo q̄ p̄ zipheos q̄ m̄ptant̄ florentes: d̄ibol̄ in-
telligitur. qui caducā suis ostendit floriditatē.
p̄ se et siue p̄ se. siue p̄ sua m̄bra: insidiat̄ nob̄.
ut apte p̄seq̄t̄ ut t̄dat nos et̄ne mortē. ad ui-
tandā ḡ calliditatē ei' h̄ p̄s in p̄ma hora. et

summo diluculo cantando ē quē dā cantabat ū sal-
uaretur ab inimicis. *¶ beati immaculat.*

Quare p̄ d̄s in m̄ne tuo. s. m. f. seq̄t̄ p̄s v̄i immacu-
ti: s̄o q̄ ille p̄s ē de moribz. ⁊ oportet ut q̄s d̄s
liberant a iuncto ⁊ carcere inimicorū. bonis mo-
ribz ei assistant in om̄i deuotione. *¶ p̄ma*

Szare in p̄ma n̄ recitat̄ lectō p̄ p̄sōs. ut in aliis
horis: s̄o q̄ sic p̄s fiḡat bona opa. ita lectio.
doctrinam. Hic aut̄ exēplū nob̄ dedit xp̄s. ut
p̄mo opem̄. ⁊ p̄ea doceam̄. Et q̄ in p̄mo cursu
diei p̄cam̄ adiutorū ad opa pagenā. ut illd̄.

Respice dñe. P̄mittit p̄sbit̄ suā doctrinā. ut doce-
at unūq̄q̄ p̄mū opari ⁊ p̄ea dicē. Et h̄ ē cā
quā nō p̄cedit lectō neq; responsoriū sequit̄.
s̄tm̄ ūsus exurge dñe. q̄ iō uocat̄ ūs. ut audi-
to eo ūtam̄ nos ad orientē. Vel iō ut cogitatio
om̄is que foris exiit uidendo t̄p̄lia: reūtat̄
in se ip̄am. *¶ benedictione lectonū diurnarū.*

Szare in lectonibz diurnis nō petit̄ benedictō a
maiori: Ideo q̄ maior recitat qui solent uicē
xp̄i tenere in eccl̄am. In noct̄nalibz iō petit̄:
qm̄ a minoribz leguntur. *¶ nō p̄nunciat̄*

auetoris i noct̄nis siue diurnis horis.

Szare in lectonibz nocturnis. siue diurnis. nō
p̄nunciat̄ auctor sic in his que ad missā legūt̄.

Id quoniam hi qui in ecclesiasticis rebus et in lectionibus di-
uinis insistant, ut sint domestici ecclesie, non habent
necesse audire auctorem, quia ex lectione cognoscunt
auctorem. In his uero que ad missam leguntur, ideo auctor ad
memoriam reducit, quia bubulci et subulci pene omnes
operarii ad missam ueniunt, et si forte aliquis
illorum qui rari-
tatem
missam ueniunt, et si forte aliquis
agregantur ex uniuersis locis per
lectionum incognita habet historiam
audiat auctorem, qui fortasse non est incognitus, et ex eius
auctoritate, uerba lectionum firmiter infigat in corde.

Quare pactis omnibus officiis. *De hurreleyson*
excepto nocturno sequitur hurreleyson, non in festiuis
diebus, ante quam dicamus patrem nostrum, sed quod oportet ut prestat
aliquid tale quod repellat mundanas cogitationes
a mente, que accidunt, scilicet sensibus corporis, ut in oratione
diuina mens cogitet sola inuisibilia, quoniam de ui-
sibilibus loquitur. *De e o d e*

Quare dicitur per ter et semel hurreleyson, per ter et semel
christeleyson, sed quia tres sunt diuine maiestatis aliquid
celebramus in ecclesia, primum autem est, ante superiorem huma-
nitatem, quoniam trinitas inuocabatur sine copulatione hu-
mane nature. Atque ideo dicimus ter hurreley ut semel
numero per tres personas, ut unam substantiam. Sed
est per assumptam humanitatem, quoniam christus uidebatur in terra,
et nichilominus asseretur deus, et dei filius esse sciebatur.

Unde p assumpta humanitate. que quæta ē deo. et uē
ta spali oles. uocat xps. Ius in medio statu dñi
xpeleyion. Quo ū ter dicim xpet. ostendim eū
nunq. separati fuisse a substantia trinitatis. lic; hō
fieret. Quo autē semel. ostendim eū solū fuisse
int hoies. et neminē hūisse simile
Ierei status ex eo tpe q uolu se clari
ficare assumpta humanitate pl quā pxt.
quandū mortal erat. In q clarificatiōe qm os
tensa ē trinitas. t dicim kyriel. sui p unā subā
O orōne dñica. et d pso onfere. m. d. et semel.

Orare in oib' officiis excepto noctūo n in festi
uitatib' ozo dñica osequenti' pcatōnib' et psm'
miserere mī dñs cantat. Iō qz sūt in ecclā nra
qui minima cōtēpnūt. Sūt et q maxima. et p
his q minima gemitūt. et p se sacdos orat quādo
dicit kyriel. et in orōne dñica in q nemo p se
excusare n ūa eū dicat. dimitte nob. d. s. et n.
dimitim. d. n. Alie pces q secunt. retinet modō
orōnis. qz paul' enūnat dicens. Necesse ē fieri
obsecrōnes. grar actōnes. p oib' hoib'. et p his q
in sublimitate sūt gstituti. ut qetē et tñquā uitā
agam' in oī pietate et castitate. Obsecrō ē. ē solu
tiōne maloz postulam'. ut illd. Ego dixi dñe
miserere mei. Oro ē cū postulam' bona dari

nobis a deo. ut illud. Ostende nobis domine misericordiam tuam.
Postulatio est cum precamur ut omnia que sunt contra nostras
bonis ut est superpreto demonum. siue molestie pas-
sionum. et remoueantur. et minuantur. et dissipentur per dei
adiutorium ut illud. quate de usque. Gratiarum uero actio in
his que iam prestita sunt efficitur ut illud. Confiteantur tibi de
omnia opera tua. Per his que in sublimitate sunt. precamur
ut illud. Domine saluum fac regem. et oremus per pontifice
nostro. Per his que maiora gemitibus addimus plerumque. Mis-
erere nostri domine. que pertinet ipse ad penitentes. *De eadem oratione.*

Quare oratio dominica singulis et secte dicitur. Iohannes ut cum
magna diligentia. ipsas res teneamus mente. quas

De functione psalmi. orationis. in. d. uerbis preferimus.

Quare finito psalmo misere nostri domine. surgit sacerdos. et
stans dicit orationem. Iohannes quod tenet uicem illi sacer-
dotis que in celo est. et cotidie impellat per nos que
tamen per oratando cum ceteris. sic dominus cui uicari-
est ante que resurgeret. cum peccatoribus quiescat est.

Postea dicit orationem surgens ut resurrectionem eius re-
colat. cui uicem tenet. *De dimissione. de. per sollempnes*

Quare in sollempnitatibus non dicitur benedictio. cum oratione *horas*
dominica per horas. Iohannes quod sic dimittimus genuum fle-
xionem per dominicales horas. et paschales recolendo
secundam resurrectionem. et per dies penthecostes recolendo
libertatem nobis datam. per aduentum sancti spiritus. et per ^{statu} pfe

dies recolendo scām societate angloꝝ ⁊ scōꝝ q̄
est in leticia sēpīna. Ita p̄ eosdē dies dimitimus
flebiles p̄ces p̄sentis uite. q̄s solem⁹ p̄ horas cū genu-
um flexione ⁊ in alijs dieb⁹ p̄me ut ad memoriā
reducam⁹. q̄ in futā resurione ū erit ūa libtas. i
⁊ ūa societas: nlla depecto p̄ miseris erit neēia.

De clusione totius officij excepto nocturno :

Quare officium excepto nocturno claudit⁹ orōne? s̄o q̄a
dū sum⁹ in p̄senti seculo necesse ē nob⁹ ut munia-
mur orōnib⁹ p̄sbitōꝝ. siue q̄ mos ē. ut q̄no fa-
miliarit̄ colloq̄um habem⁹ cū seruis dei amore
religionis: ante q̄. separem⁹ ab illis in ultimo be-
nedictōne petim⁹. In nocturno autē si nō fuit q̄ i
nō separet⁹. s; matutinū gūctū cū eo canatur.

De salutatione ⁊ oratione

Quare saluatio p̄cedit orōne ⁊ p̄ea sequit⁹ orō.
s̄o q̄ sic dñs p̄q̄. surrex̄ saltauit discipulos dicēs
par uob⁹. ⁊ it̄m salutauit idē dicendo. Ita p̄sbit⁹
qui uicari⁹ ei⁹ ē p̄q̄. surgit ab acubitu: saluat
gfratres dicenō dñs uobcū ⁊ p̄ea p̄ ill⁹ orat. ⁊
post orōne it̄m dicē dñs uobcū. *De uisiculo.*

Quare p̄ orōne. seq̄t⁹ benedicam⁹ dño. *Benedicam⁹ dño*
⁊ deo gr̄as. s̄o q̄ sic dñs p̄q̄. salutaui discipulos
it̄m benedix̄ eis. Ex illi gr̄as referendo. adorauer⁹
eū. Ita p̄sbit⁹ q̄ uicari⁹ ei⁹ ē: p̄ it̄m factā saltacō

nem. gfratib; dicit benedicam' dño. s. subaudiens
eius mēbra sum'. in q̄ benedicim' om̄s. 7 gfratres
gr̄as referūt dicentes deo gr̄as. *¶ q̄nq; ps̄is*

Quare in uesp̄ino officio canunt. *uesp̄ini*.
q̄nq; psalmi. s̄o q̄ q̄nq; p̄ uñ horat diei dñi d̄
p̄cem. tñ p̄ q̄nq; sensib; corpis mlt̄a manus leticia
sue t̄sticia. impedit mentē iusti p̄ diē. Oculi
adducūt illicitas formas. p̄ aures 7 mēnt uerba
delectacōis. 7 det̄ctionis. 7 luxurie. Nares q̄ nō
sūt aliene ab h̄ ipedimēto. Mens q̄ p̄ os polluitur
dū loq̄m̄ c̄minalia ūba. siue ociosa. Man' 7 pedes
sepe id tangūt. uñ fit mens ociosa. 7 det̄ior. atq;
in istis s̄ sensib; cotidiano tendim' affectu. Sñ
euntes ad tenebras p̄ccōz. necesse ē ut in igne no
ctis. p̄ eis ueniā dep̄cem' p̄ccōz. *Questio si respo*

sorū cantandū sit ad uesp̄era *S* :

Querend' ē si ad uesp̄a. R. cantand' sit. Est utiq;
In oī officio p̄cedente lectionē. R. sēp̄ sedē. q̄d ces
sante lectione similē desinit in matutinali officio.
ubi lectō sine responsorio d̄r. q̄ uidet' sup̄flūū i
cantari p̄ responsoriis noct̄nalib; eo q̄d nocturnū
7 matutinū. quēti canunt. *¶ oblatōne incensū.*

Quare p̄ ps̄os 7 lectiones dū d̄r ūsus in uesp̄e. 7
in matutino incensū offertur. Q̄a null' ualet
reddē bonū odorē deo. neq; dare exēplū bene

opandi alijs. qđ signat p incensū. n̄ p̄ opet in dei
seruitō. qđ signat p p̄sōs ⁊ alios doceat qđ signat
p lectōnes. ymo mos moueuit. ut antiphonas ad
magnificat ⁊ ad benedict. ter siue ampli' canē
ndo uniuersū. donec oīs pp̄s qđ ē int̄ eccliam.
odore repleat incensi. *qđ qđ incensū sic oblat.*

Sereno ē q̄s debeat incensū offerre. Sacerdos q̄
maior ē in officio. ⁊ uicē aaron tenet. **o** imageat

vare magnificat cantat. Et ut frequenter dñice in
carnationis memoria animos fidelium in ope dñi.
et in doctrina se exercen. iū ad deuotionē incepti of
ficii accedat. fit et ut sic bē marie sēp dicta. et
facta recolam. quatenus iuribus sēp obseruancia
castitatis. et uirtutis opa pseruent. *¶ eodem.*

quare magis cantat ad uespas. sicut ut nostra me-
nis fatigata per diem diuersis cogitationibus. immin-
ente tempore quietis recolendo uerba genitoris dei.
quod superfluum et nocuum diurna cogitatione con-
trahit. totum capite et lacrimis ea incedente

Completo *uuuuuuuu* *(purget v R;)*

Szare opletouū dī. Io qz in eo usus locutio
nis. seu cibi. seu potus q̄ necessario sumunt.
ad sustentacionē corporis. oplet. *¶ iiii psis*

zare in opletorio iiii canum pios. **pletorii.**
 Jo qz in iiii psls: iiii elemeia nri corporis

deo commendamur. et hoc propter pietatem que per dormiendo
quod uigilando homines inuadunt. Sic et pietosum est
homini dum transit ex hoc seculo. non commendauerit se do-
ita pietosum est omnibus dormientibus. non commendati deo
fuerint aut per hos uel per sanctos. aut per crucis signaculum.
De quo agit ymnus. ut cum letor dei. quia sopor est in

De scdo pso qpletonij *imago mortis* S;

Quare sedis psalms gpletorii. cancat^r usq; ad ^{um} vii
uersu. Ito q; dñs in vi etate dicendo sextu
usu hui^r psi. emisit spum. Vno et nos. vi usus hⁱ
psi cantam^r in gpletorio. ut in vi etate gformm^r
dominion ei. h e^t ut mebra qescat. et cor uigilet
sic caro ei in sepulc^r qeuit et diuinitas uigilauit.

Y'cessacione lectionis in aploitorio.

Quare lectio cessavit in opletorio. s. ut reducat
ad memoria. q. post opletorium non solum cib. et
pot. et omnis locutio debet cessare. s. et doctrina q.
signat p. lectionem: non est referenda. *d. ymmo*

Quare in opletorio canit' cotidie ymn' *opltory.*

simon. Jo qe hē scs symeon hē ymnū
cecinit. dū cupiebat de hac uita ad altam
cōsue. ita ⁊ nos dū dormim⁹. qe sopn⁹ ē qī

mors. iō p̄ hūc gmnū nos dñs cōmendat.
 qare in noctnali. *Dñe labia mea.*
 officio dñi p̄mo. dñe labia mea ap̄es. iō

q̄a p̄de cū in nocte quēnim' amēdauim' nos
metip̄os dñō. ⁊ celsim' ora n̄ra. atq; p' singli
q̄dām q̄i in singlis sepulc' deum'. ⁊ soli deo m̄
nte altitim'. euj ūba nō sūt necessaria. q̄ omēs
cogitacōes nouit. At nūc qm̄ itm̄ quēnim' ad
cōfiteñdū deo. p̄cam' dñm ut n̄ra labia
ad suā laudē os n̄m nō fatiscat.

V'siculo d's in adiutoriu.

Quare p' dñe labia m̄a. ⁊ ceta. d's in adiutorium
meū intende ⁊ uenite exultem' cantat'. Iō ū
p' illō omēs fratres quocent' undiq; ⁊ quēniāt ad
cōfiteñdū dñm. *De eodem.*

Quare cantat' d's in adiutoriu. m. m. ante q̄ dicat'
dñe labia mea ap̄ies. Iō q̄ p̄lūto ēēt ut aliq's
os ap̄iret p̄q̄ licēcia rogaret' ab eo euj se gine
ndauit in completorio. *De nocturno pascale*

⁊ pentecosten.

Quare cantat' noctū cū t̄b; p̄is. ⁊ t̄b' lectōnib;
in septimana pasche. ⁊ pentecosten. Iō q̄ ijb;
septimanis p̄ceptū ē. ut p' resurrexōe ⁊ p' adue
ntu spūs sc̄i baptism' celebret'. q̄ cū in aq̄s bap̄i
m̄gimur. xp̄o sepelim'. Ex cū ab aquis baptismi
exemur. cū x̄ resurgim'. q̄ sic t̄dianā sepulcra
dñi resurrexō seq̄t'. oib' electis q̄ fuerit p̄ t̄a t̄p̄ia
seculi. s. ante legē ⁊ sub lege ⁊ sub gr̄a secum

uitatis dñi. ⁊ cōuersionis. ⁊ epiphanię. atq; dñi
ascensionis eis deputata tres p̃s̃os cōsequentes
nouenariū m̃m̃ū. gēnentes canm̃. Et sic ī scđo
tēp̃e qđ fuit sub lege tres ordines uirōz fuerūt.
scilicet; legis lator. ⁊ psalmista. ⁊ p̃ph̃e. q̃ x̃ natui-
tate. cōuersionē. baptisimū. ⁊ ascensionē uenati
sūt: ita ⁊ in scđo noctūno sup̃dictar̃ festiuitatū
q̃ eis deputant̃ canm̃ tres p̃s̃os. q̃ in nouenario
num̃o gēnēt. recolentes eos sic p̃ p̃mū noct̃
num sup̃dictos diu claustr̃ inferni retentos.
tñ tēp̃e noui. t̃. sociatos īr̃ ordinib⁹ ang̃lōz.
Et sic in t̃cio tēp̃e qđ fuit sub gr̃a natale dñi.
⁊ cōuersione. ⁊ baptō. ⁊ m̃cedente ascensione.
a t̃bz mundi partib⁹ ad īr̃ ordinū cōsorcium
angelōz uocam̃: ita in t̃cio noctūno sup̃dictar̃
festiuitatū tres p̃s̃os cōplentes. ⁊ nouenarium
num̃ū canm̃. Oib⁹ noctūnis tres lectiones sub
dñi. figēantes qđ oī electi q̃ fuerūt ante legē.
⁊ sub lege. ⁊ gr̃a: p̃ labore cōsociati sūt ang̃l̃.
⁊ deo docibiles scē trinitati g̃o. a. s. d. e. n. t. z.

In t̃cio nocturno festiuitatū

In t̃cio noctūno sup̃dictar̃ festiuitatū.
⁊ aptōz antiphōne cantant̃ cū alleluia.
sō ut p̃ noctūnū. nouū. t̃. deputatū sciam̃.
qm̃ electi tēp̃ore noui. t̃. dñi de mundo t̃m̃e

unt. angelis sociant^r qđ olim diu p̄tolati sunt
patarche. ⁊ p̄phie. murmantes int̄ claustra infe-
rni. Quid in duob⁹ noctib⁹ que illis deputantur
antiphone ex ueti. tō. ⁊ sine altā canuntur.:

Quare ix. psalmi. **V. diuisione psalmoz.**
cū ix. lectōib⁹ p̄ t̄a noct̄na diuisim cantant^r p̄
tres noctes ante pascha. s̄o ut ad memoriā re-
ducat^r qđ dñs descendendo ad inferos. t̄a gen̄a ho-
minū inde rapuit. ⁊ t̄nsuer̄ ad societatem ange-
loz. hec t̄a gen̄a distinguunt^r in euāglio. p̄ eos q̄
sūt in molendino. ⁊ p̄ eos q̄ sūt in agro. ⁊ p̄ eos
qui sūt in lecto. Sic t̄a gen̄a hominū fuer̄. ita p̄
tres noctes recolunt^r. Et sic si t̄a gen̄a hominum
fuer̄. ⁊ in nat̄ali lege. ⁊ in t̄p̄e legis lit̄e. ⁊
tēpore p̄phar̄. ita p̄ t̄a noct̄na ad memoriā redu-
cunt^r. Ex sic si t̄a gen̄a p̄ dñm mortē associata sūt
nouē ordinib⁹ angeloz. ita p̄ tres noctes. septē
dñi. ix. ps̄is. ix. lectōnes subdunt^r. **⁊ eisdem.:**

Quare in festiuitatib⁹ scōz sepe canunt^r ix. ps̄os.
cū ix. lectōib⁹ p̄ t̄a noct̄na diuisos. s̄o qđ eos
deo q̄ p̄sonis t̄is ē. corde. ⁊ ope. doct̄na seruien-
tes nouenario num̄o angloz. quētos ēē edum^r

Quare p̄mū dñicale noct̄nū cant^r p̄ t̄nas diuisi-
ones ip̄oz ps̄oz. s̄o qđ dñica nox. dñi resurre-
ctōne ad memoriā nr̄am reducit. In ei⁹ resurrex-
it

**⁊ n̄ am
cali...**

nō solū ip̄e resurrexit: s; om̄s sui electi q̄ fuer̄t
ab initio mundi. ⁊ qui futi sūt usq; ad finē
mundi. hor̄ ⁊ hoīnū resurrexer̄t recolim' in dñy
eis noctūis. p̄mū nocturnū recolit eos: q̄ fuer̄t
ante legē. q̄ sic añ legē q̄uis scī multi fuer̄t.
tñ. xij. pat̄arche maxime uiguerūt. ita ut ab
his in ueti testam̄to peculiaris p̄p̄s deo ouer̄t.
sic ex. xij. apl̄is in nouo. ⁊. p̄pagat' ē p̄p̄s x̄anus.
ita p̄mo dñicali noctūo cantam' xij. p̄sōs reco
lendo resurrexer̄t om̄iū eor̄ q̄ fuer̄t ante legē. Q̄s
diuisos p̄ quaternariū num̄um canim' q̄ iij. sūt
uirtutes. q̄b; credim' scōs pat̄archas coluisse scām
t̄ritatē. s; prudentiā. iusticiā. fortitudinē. tēp̄an
tiam. Scdm̄ noctūū. recolit eor̄ resurrexer̄t
qui fuer̄t sub legē. Sic aut̄ sub legē q̄uis ali
scī ex̄it: tñ legis lator psalmista ⁊ p̄ph̄e: ma
xime uiguer̄t: ita in scdo dñicali noctūo can
imus tres p̄sōs. recolendo resurrexer̄t om̄iū scōz
q̄ fuer̄t sub legē. Tercū noctūū. recolit resurrexer̄t
eor̄ q̄ fuer̄t t̄p̄e gr̄e. q̄ sic collecti sūt. ⁊
adhuc colligunt' de t̄b; mundi partib; .s. asia.
africa. europa. ita tres p̄sōs in nocturno t̄cio.
dñicali canim'. h̄i ē qđ in oī t̄cio noctūo siue
dñicali. siue festiuo. lectōnes subdim'. q̄ om̄es
electos p̄ dñm resurrexer̄t cū angelis in celo scē

trinitatis contemplacione gaudere credim'. **¶ nocturno**

Quare nocturnū cotidianū. n̄ festiuitas in **cotidiano**
 terfit cantat. cū xij. ps̄is sexies gl̄a pat̄ h̄entib⁹.
 Iō q̄ p̄ illū nocturnū. ostendim⁹ nos eē debitores
 seruiciū dei in xij. horis noctis. Sēp ⁊ sum⁹
 debitores seruire deo. sēp in nocte q̄ nō possu-
 mus sēp seruire deo. dū q̄eti oculū dam⁹. ut p̄mo
 p̄ ip̄am quietē dū reddim⁹ seruiciū debitū. canim⁹
 duodeci ps̄os. p̄ xij. horis noctis. q̄s canim⁹ binos
 ⁊ binos. q̄ nulls seruire ualet deo. n̄ uirtutem
 dilectionis h̄at. q̄ diuidit⁹ in duo. finitis binis ps̄is
 sēp d̄r gl̄a pat̄. ⁊. f. q̄ p̄ dilectionē debem⁹ iun-
 gi deo. Et sic hōi a natiuitate sex etates nat̄alit̄
 accidunt. ita in cotidiano nocturno sexies gl̄a patri
 d̄r. ut recolam⁹ q̄ in dilectionis uirtute. usq; in fi-
 nē debem⁹ p̄seuare. finitis ps̄is xij. p̄ binarium
 numū cantatis. sexies gl̄am h̄entib⁹ tres lectiōes
 subdunt. Q̄a siq̄s in dilectione usq; in finē p̄se-
 uerauerit. finito h̄i sexto sex etates h̄ent. q̄d p̄
 noctē xij. horas h̄ent. fiḡat⁹ pat̄. ⁊. f. ⁊. f. sēp
 noticia plenī replebit. **¶ horarū uersiculo:**
Querend⁹ ē un⁹ mos iste p̄cessit. ut in oīb⁹ horis
 dicat⁹ q̄dā uersicul⁹. Legit⁹ in num̄oz libro q̄d
 dū archa dñi. que fiḡat ecc̄lam. ponebat⁹ ī tab̄
 naculis. dicebat⁹ reuētere dñe ad multitudinem

isr̃. Reuſio dñi ad isr̃ nō ē alio q̃ ut reuſi
faciat isr̃ toto corde ad ſe. dñs it̃ nō habet
a quo reuſat̃. cui totū pſens ē. Iuxta h̃c morē
ſtatutū ē a ſc̃is pat̃b; ut uſus diceret̃ in unoq;
officio. ut ſi mentes nr̃e cogita. do illicita pro
nimio ope pſalmoz deuiauer̃. ſcdm ſignificatiōē
uerſus illos. ad eū reuſant̃ dū uſus canitur.
Hinc et̃ nom̃ accep̃. ab ip̃a reuſione. *¶ uſu nr̃i.*

Quare in noct̃no ante lectōnes dīr̃ uſ. cū i alijs
officijs in q̃b; lectō ē. dicat̃ p̃ lectōnē. Iō q̃ in
noct̃nalib; lectōnib; ſolem̃ ſedere p̃ magnitudinē
ſue numoſitate ear̃. Ne g̃ p̃ nimia ſeſſione aut
pſalmoz laſſitudine. doct̃nā dñi que ſignificat̃
p̃ lectōnes obliuiſcam̃. Cogitando inania. aut
dormiendo. aut g̃fabulando. ad exultandas lectōes
nō ſōpnitem̃ q̃ n̄h̃ p̃ficiet̃. ſi illis lectis dīretur
uerſus. In alijs ū officijs. nō expedit ut ante lectōes
uerſo dicatur. q̃ neq; tot ſūt lectōnes neq; tante.
ut aliq̃ int̃uentu negligant̃. Siue ideo in alijs ho
ris dicat̃ p̃ lectōnes. ut ad memoriā reducat̃ ne
p̃ int̃uallis horar̃ doct̃nā dñi negligat̃. In nocturno
ante lectōnes dīr̃. q̃ quēti cū matutino canitur.

Quare p̃ noct̃nū uſū canit̃ oīo dñica. *¶ orōne*
Iō ut orōnis auxilio. p̃ficiat̃ uſ; incitacio. *dñica.*
Quare canat̃ mutuinū. Iō ut deo gr̃as referendo

ipsi quisionē ad dñi sue nr̃a saluatōnē ab initio
baptismi. xp̃m usq; ad finē mundi recolant.

Quare incipiente auroa canit matutinū. *Idē quia* **de eodē.**
matutinū recolat nr̃am saluatōnē ab initio bap̃i.

Et illud baptm̃ signatū ē a bap̃to filioz isrl̃. qui
infectis egyptiis p̃c̃a significantibz. matutinali
tepe transierūt mare rubrū in q̃ baptizati sūt.

ut narrat exod. **ṽ. vii. p̃s̃is matutinalibz.**

Quare **ṽ. vii. p̃s̃is** canunt in matutino. *Idē q̃ illud*
officiū. statū eccl̃e recolat ab initio bap̃i. et aplice
stabilitatis. usq; ad p̃fectōnē electoz q̃ in fine
mundi futi sūt. Sub q̃. **ṽ. vii.** ordines belectoz
inueniunt in sc̃a eccl̃a p̃ baptismū saluati. sic
in archa noe. **ṽ. vii.** aīe salue facte sūt. p̃ aq̃m
eosdē sc̃ificantes. Diluuiū **et** baptismū signat.
et archa eccl̃am. Prim⁹ ordo ē p̃mitiue eccl̃e. quer
santis in iudaico ip̃lo. que reformata ē et edifi
cata **et** p̃dicatōne. ut p̃m⁹ p̃s̃ monst̃at. Sed⁹ ordo
p̃mitiue eccl̃e ūsantis in iudaismo. m̃t̃is ad
gentes. p̃ p̃dicatōnē ap̃loz monentū. p̃ om̃em
terrā in om̃em gentē. q̃. sed⁹ p̃s̃ d̃monstrat.
Terci⁹ ordo ē. credentis gentilitatis. q̃. terci⁹ p̃s̃
demonstrat refferentis gr̃as et benuolentiam
ap̃loz uocatōni. Quart⁹ ordo ē resipiscētis iu
daici ip̃. q̃. quart⁹ p̃s̃ ostendit ad dñi reũsū.

posce mihi misericordiam eius. Deus miserere nostri. Quintus ordo est
 eorum qui fuerunt tempore antichristi. In eius figuram precessit
 nabuchodonosor. qui quousque tribulauit sanctos. tamen non
 desistebat benedicere deum. Vel ad similitudinem
 tum puerorum. quod quintus psalmus recolat. Sextus. et vii.
 et viii. est ordo eorum. qui universaliter sunt colligendi
 de asia. et africa. et europa. propter antiquam persecutionem.
 et fruuntur maiori pace. quam modo habet ecclesia. in
 qua quodammodo ab uniuersis sanctis qui in tribu mundi per
 te tribus euadent de tribulatione. celebratur laus dei
 qui continetur tribus psalmis. i. laudate dominum. deus est. et cetera.
 et laudate dominum in sanctis eius. Qui est psalmus ideo
 sub una antiphona. et gloria patris. continentur. quod vi. et
 septimus. et viii. ordo electorum sine aliquo temporis intervallo
 glorificabuntur. et filii erunt. **De tercio. et iiii. psalmo.**
Quare tercio. et iiii. psalmus. sub una antiphona cantatur.
 Ideo quod futurus est ante persecutionem antichristi ut populus
 gentilitatis edentis. qui recolat per psalmum. deus deus meus
 ad te de luce. et iudaeus populus resipiscens. qui reco
 latur per psalmum. deus miserere nostri unum sint in fide.
 postquam hi fuerint coniuncti. ueniet tribulatio antichristi.
 in cuius figuracione. precessit nabuchodonosor. et mit
 tet in caminum tribulationis. tres filios noe. qui
 tres pueros. quos non solum liberauit deus de eius ma
 lignitate. sed et dabit eis qui electi fuerint ut bene

dicant dño. ad similitudinē triū puerorū — 7 —

81

Y cessacione alla in benedicte omnia

Quare in benedicte oīa nō cantat̃ alla. loco anti-
phone ut in alijs ps̃is. s̃ q̃ in benedicte ome-
morat̃ t̃bulo q̃ passuri sūt sc̃i. in dieb' antiq̃.
sic in pacunt̃ a mēbris suis. *Y glā patri in*

Quare in benedicte nō cantat̃ glā pat̃. *edem.*

s̃ q̃ in ip̃o ommemoram' scām t̃nitatē. dicendo
benedicam' patrē. .i. f. ē. s. f. *Y p̃so orserere in i. d.*

Quare miserere mei d̃s p̃m' cantat̃ p̃ in matut̃
no n̄ in festis dieb'. s̃ q̃ iudei q̃m̄ hūc ps̃almū
freq̃ntabat. q̃m̄ p̃dicatōne p̃t penitenciā eger̃t.
et q̃pucti sūt corde. Sūt p̃sequentes noctes. id̃
p̃ius nos q̃ de gentili q̃satione sum' q̃m̄. ad
penitenciā puocat. Siue id̃ q̃ iste ps̃ penitency
um q̃sationē recolit. et nos cotidie p̃ penitēciā
surge debem'. Vno nō imm̄to sic in diuicis. et
in festis dieb' recolendo dñi regnū. p̃ ei' ressu-
rectōne. canim' dñs regnauit. Qui p̃tēa ressu-
rexit. ut nos resurgerem'. ita et in sequētib'
noctib' recolendo nrām resurrexōne. que fit p̃
penitenciā. miserere mei d̃s canim'. *Y. vi.*

ps̃is in loco iubilare deo i festis dieb'.

Quare .vi. ps̃i canunt̃ in ebdomada. in loco i-
ubilare dō in festis dieb' ponit̃. s̃ q̃ scōz

p̄dicatione p̄mitua eccl̄a h̄ hereditatē accep̄. i p̄a
ad gentes m̄iuit. & sic gentilitas credidit. sic
iudaic⁹ p̄p̄s scōz p̄dicationē resipiscet. ⁊ qui s̄
fuit sub t̄p̄e ant̄q̄ t̄bulacionē ei⁹ euadent.

. ⁊ p̄ t̄bulacionē ei⁹ colligēt
de t̄b⁹ partib⁹ mundi. ita in loco iubilate psalmi
qui scōz p̄dicationē gemit. ponit⁹ p̄s uerba mea.
q̄ ē uox eccl̄e. uocantis ad hereditatē dñi. ⁊ p̄s
iudica me d̄s. q̄ recollit t̄p̄ q̄ p̄mitua eccl̄a in
trauit ad gentes. & p̄s te docet q̄ canit⁹ in fiḡa
gentiū. que ab ydot gūse sūt ad dñm. ⁊ p̄s. dñe
refugiū. q̄ ita int̄ulat⁹. orō moȳsi hoīs dei.
aggruens p̄p̄o resipiscente iudoz. ⁊ p̄s q̄ d̄d
cantauit. dñe exaudi orōnē meā cū fili⁹ suus
eū p̄seq̄bat⁹. p̄secutionē ant̄q̄ siḡans. ⁊ p̄s bonū
ē ḡfici. q̄ ita int̄ulat⁹. p̄s cantici in die sabbati.
io ē in die q̄etis. siḡans scōs p̄ ant̄q̄ p̄secutio
nē. a t̄b⁹ m̄di partib⁹ collectos. in q̄ete manē.
⁊ dñō ḡfici ⁊ psallere. **¶ canticis**

Quare cantica canunt⁹ in loco ben̄dicite. s̄o q̄
sic ben̄dicite ḡmet gr̄ar̄ actiones tūm pueroz.
ita in canticis ḡtinent⁹. gr̄ar̄ actiones electoz.

¶ mutacione sc̄di p̄s. ⁊ unū cant̄ i matu

Quare p̄ singlōs dies **omo p̄ ebdomada or̄.**
septimane sc̄ds p̄s. ⁊ unū cant̄ mutantur

cuius propheta fuit zacharias. et etiam iohannes. et ut
intelligamus hanc temporis gratia deo esse seruandum sine timore
et scitatem et iusticia coram ipso. non sic temporis legis
in multitudine sacrificiorum. quorum uarietas significat
in nocturno per uarietatem psalmorum antiphonarum responsorum

De uarietate in horis et ceteris.

Quare tres uarietates sunt in singulis horis ex
cepta prima. et completorio. hoc quod preceptum est nobis. ut
in psalmis et ymnis. et canticis spiritualibus deo seruiamus.

De quod inter psalmos et ymnos. et canticum distet.

Seruum est quod distet inter psalmos et ymnos. et canticum.
hanc scilicet quod per psalmos nostra opera intelliguntur. ex ideo
dum eos canimus stare solemus. ut ex statu corporis.
affectum nostre mentis demonstremus. hanc igitur nos patros
esse siue ad domandam carnem. siue ad exercitum
corporis. in cura nostra et fructum. In ymnis. id est. in lectio-
nibus sanctorum opera solum intemur ut imitemur. id
dum per eos sanctorum patrum commemorationem. ad laudem dei
impungimus. solemus sedere aut silendo stare. Respon-
soria nocturnalia. canticis spiritualibus comparamus
Cantica sunt quod cantantur spiritualia. quod procedunt ex iu-
bilatione spiritus mentis. que ideo cantantur ut exci-
tent mentes nostras per recitationem lectionum subleua-
ri ad contemplationem superne patrie. Quod et gloria patri
significat quod in unoquoque cantatur psalmo. per responsum

qđ ab uno incipit ut ab alijs cante. intelligitur
 exhortacio fr̃s ad fr̃s ad seruendū deo. p̃ uersū
 responsorū. qđ ab uno tot' canit. p̃ intelligi singulorū
 deprecato ad dñm. Siue ⁊ in istis t̃b; uarietatib;
 om̃e gen' musicoz accipit. qđ antic' p̃ls exercebat
 in laudē dei. Triformis ⁊ ē natā musice artū.
 uel melodia. aut p̃ pulsū digitorū sit in citara.
 aut p̃ uocē ut cant'. Aut p̃ flatū sic in tubis. qñ
 ⁊ p̃ios canim' gen' musice artis exēim'. qđ sit p̃r
 pulsū digitorū. Qñdo legim' utd' gen' exēremus
 qđ p̃ uocem fit. Vno ⁊ lectōnē uocauit uocē paul'
 ap̃ls dicendo. Ignorantes dñm ⁊ uoces p̃phar'. que p̃
 om̃e salūm legunt'. qño responsoria canim'. qñi
 p̃ tubā exaltam' uocem. ⁊ excitam' ad altiora fr̃s
 usq; adeo ut pueniāt ad scē c̃nitatis fidē g̃niti-
 dinē. ⁊ dicāt gl̃a pat. ⁊ filio. ⁊ f. scō. **Exordio**

Querend' ē un' sūpsit exordū. **antiphonarum.**
 ut antiphone dicant'. Ignaci' antiochie terci' ep̃s.
 p̃ petr' ap̃lm uidit uisionē angelorū qño p̃ anti-
 phonis dicebat ymnos. Hic q; mod' in eodē t̃p̃e
 uisionis t̃dit' ē antiochē ecclē. ⁊ ex hac ad ce-
 teras t̃nsit eccl̃as. **Antiphona.**

Querend' ē qđ sig̃eat antiphona. Antiphona est
 uox reciproca. ⁊ sig̃eat dilectionē. Ps̃i aut' qđ ad ei'
 symphoniā cantant'. sig̃eat bona opa. Qđ aut'

antiphona inchoant ab uno uni' chori. ⁊ ad ev
simphonia cantat ps p duos choros. ⁊ p̄ea ip̄a
antiphā jungit ijs choris h̄ significat q̄ vox p̄di
catorū q̄ ad utilitatē tenet. nos monet ut q̄o
un'q̄sq; singlit opando acq̄rit. fr̄i suo alē alteri
porrigat p dilectionē. S̄bi gr̄a un' legit ⁊ discit
in scolis. ali' seminat in cāpo t̄p̄e fruct'. doctor
seminant porrigit doctnā. factor doctori panem.
Vob' autē chorus iō alternat antiphona canit. qm̄

caritas nō p̄ p̄ ad minus q̄ inter duos. **¶ Vmo clericorū.**

Querend' ē q̄s p̄m fact' ē cleric'. In memoria passionis dñice petr' p̄m ita com̄
est. & nos q̄ p eandē passionē saluari desideram'.
passionis dñice. i. formā spinee corone. q̄ ip̄e in
passione portavit in capite portem'. ut spinas
p̄ccorū nr̄orū auferat. Iō gestam' in capitib' nr̄is.
ut sic ille p nob. ita nos p illo. irrisiones ⁊ obp
bria libent' sustinere parati sum'. **¶ Interpretatio clerici.**

Querend' ē q̄o interpretur cleric'. Cleros grece.
latine soris interpret'. ⁊ iō clerici uocant'. q̄ d' sorte
sunt dei. Vel q̄ dñs soris ē eorū. Qui ū pars
est ⁊ dñm partē habet. tal' eē debet ut nich
ex̄ dñm h̄at. ut cū p̄ph̄a dicat ps mea dñs.

¶ Qd cur caput radimu

Quare cap' radim' dca relinquentes capillos inferi

ad modū corone: sō q̄ cap̄ mentē signat. capilli
 seculares cogitationes. Sic et cap̄ emundat
 pilis: ita mens nra dū supiora cogitat: mun
 dari deb; a secularib; desiderijs. et cogitationib;.
 Pars capilloz q̄ dimissa ē cūtondet. q̄ nō per
 pic̄ x̄ano nec cli coū de seclārib; cogitationib;
 cogitet. sine q̄b; p̄sens uita nō ducit. h̄c m̄sic
 p̄uidet. ne capilli crescendo aures oclōs coopiat
 et oclōs impediāt. ita p̄uidendū ē. ne seclares
 cogitationes aures et oclōs nostros impediendo
 trahant nos ad seclāria desideria. Supiore capi
 tis partē rasorio sepe renouam;: cū supfluas
 cogitationes d' mente resecam;. In inferiori par
 te portam; coronā: cū t̄p̄ialia cogitam;. Circul
 uero capilloz: uirtutē eq̄litate undiq; rationi
 consentientē signat. Tūc et bene cogitant; res t̄p̄le;
 si rōi consentiūt. Sepe fit longa corona ad mod
 lingue. ut q̄ d' celestib; ē dō loqui uideamur?
 Sane in ieiunijs capillos p̄mictim; crēcere. **& capill.**
 sō q̄ cogitationes que nō sūt q̄ dñm. ut ē ecclā
 edificare. agr̄ colere. et similia q̄ solet fieri t̄p̄e
 abstinentie null; phibe debet. S; tñ añ q̄ pou
 cant nos ad aliq̄ piculosā p̄sūcionē: radere nō

Unnucupatione solūm. sacerdotū et dia. idem. conoꝝ

Quare paul' in eplā sua nominauit solūm a paulo

sacerdotes et diacones. et non alios ordines. Id quod
terminum eos nominavit. quod potissimum in ecclesia sunt
necessarii. et sine quibus immolatio in altari non potest
recte celebrari. Ceteri ordines preea adiecti propter uti-
litatem sunt ministri. qui propter multitudinem credentium
per alios adimpleri debere necessitas postulavit. Sic
enim unusquisque sacerdos habeat in se subdita ministria
tam propter multitudinem hominum. si adimplere non ualeat solus.

De subdiaconis. et inferioribus ordinibus.

Sunt subdiaconi. et ceteri inferiores ordines non asse-
cuntur ordinatione ad altare. Id quod non statuitur
administere ad altare. sed aliqui eorum lectionis
officium implet. alij uero ad diaconum illa preparant.
que ad dictum pertinet ministria. necnon sollicitudi-
nem implent luminum. *De hostiario*

Hieronymus est unus hostiarius acceperit exordium. Hostiarii
habent exordium a uetere et hi janitores uocabantur.
et stabant in illis templi partibus in oriente. occidente.
aquilone. et austro. portas singulas obseruantes. ut
nec puero uno a ministerio discederet. ne immundus
aliquis ingrederetur domum dei. Ex leuitico quod omnis
numerus ianitorum subditus erat preparabat eis cibos.
Hi quando ordinantur suscipiunt clauem ecclesie. et audiunt
ab episcopo. Ita agite ut deo rationem possitis reddere.
de rebus que huius clauibus includuntur. et accipiunt

Quod officium. Officium uero implem. dum per fidei aliquem in ecclesia
 sive lectores **d' lectore.** ~~~~~ inducimus.
 ordinant. Iohannes ut libros dei distincte. et apte intel
 ligendum legant. sic in ueteri est. hesdra fecisse accipi
 mus. Huius hesdre opera replicat episcopus in ore suo.
 ad lectorem dicens ut assiduitate lectionum sit
 aptus pronuciare uerba uite ac distincte ipse monstrare
 intelligibilia. Hoc officium implem. dum aliquis ~~~~~
 bonis moribus instrum. **d' exorcista.** ~~~~~

Querens est uero exorciste superseruit exordium. Refert
 iosephus regem salomonem excogitasse suamque gentem
 docuisse. modos exorcismi. i. orationis quibus in
 mundi spiritus expulsi ab homine uicti reuera non audiant
 huius quoniam ordinantur accipiunt libellum. in quo scripta est
 exorcizacio. et audiunt ab episcopo. ut habeant potes
 tem ponendi manum super mergum. Huius officium im
 plem. dum per nostras orationes uicium diaboli ab homine

Querens est uero **d' acolito.** ~~~~~ **terpellum.**
 acolitus supersit exordium. Acolitus ab aaron et
 filius eius supersit exordium. sui ministri sic in exodo.
 scriptum est. huius quoniam ordinantur. accipiunt ab archidia
 cono cerofetarium. ut portent cereos quoniam legendus
 est euangelium. uero sacrificium offerens est. **d' uis cereis.**

Quod duo cerei in festiuitatibus preducunt euangelium.
 significat tempus gratie quoniam dominus binos et binos ad predicandum

eugliū misit. qđ ū un^o. in p^ratis dieb^{us}. sigⁿat
iobm ut lūenā p^recessisse eugeliū. nō ad fugantis
tenebras: cū sol eodē t^{em}p^e rutillet. s; ad signū
leticie demonstrandū. hoc offm implem^{us}: dū ignē
tibi celestis q̄ illuminent^{ur} fr̄s. ⁊ inflament^{ur} ad
cognoscendū dñm ⁊ ad diligendū. p^rdicando m^{un}di
tram^{us}. **Offio subdiaconoz**

Querendū ē qđ sit offm^{us} diaconoz. Offm^{us} subdia
conoz ē. ut in tēplo dñi suscipiat p^rop^roz oblatiōē
⁊ corporis ⁊ sanguinis dñi uasa diacono ad alta
re offerat. hū qñō ordinant^{ur} suscipiūt ab epō
patenā ⁊ calicē. Ab archidiacono ū q̄ in ei^{us} adu^{er}so
rio o^{mn}ecti sūt: accipiūt urceolū ad ministrandū
uinū in eucaristia. ⁊ ciphū ⁊ aq̄ manile cum
manut^rigio q̄ necessaria foris ⁊ suis ministris
debent. ⁊ ad diaconos offerre sub quib^{us} sunt.

Quare usus ē in ecclā. **Offio subdiacono.**
ut subdiacon^{us} legat lectōnē ad missā cū hoc
nō recipiat ex minist^rio s̄ dato. neq; ex mⁱⁿis
suo. s; q̄ p^rimo tēp^e dictū nō legebat eū
geliū. q̄ nōdū erat sc^rptū. s; p^rq̄ statutū est.
si dict^{us} legeret eugliū p^rceptū ē. ut subdia
con^{us} q̄ diacono subdit^{us} ē. legēt eplām. siue
lectōnē. **Offio diaconoz**

Querendū ē qđ sit offm^{us} diaconoz. Offm^{us} dia

chonoz ē in ueti. ē. ut lib numm ostendit: cui
 toore eccliam ⁊ uasa ei. ⁊ supellectile ut leg.
 dicit. ⁊ que necessaria sūt ecclē. p se porta
 re debent. sō in sardinensi consilio institutū ē.
 ut qulescūq; pces epī habuerit. diachī ad pla
 citū eos pferat. In nouo. ē. offm eoz ē. ut a
 subdiaconis accipiat ea q ponenda sūt in mī
 nsa dñi. ⁊ ad celeste gurgitū. ⁊ disponant ea
 sup illā. De quoz oratione. ita in actib' aplōz
 legit. hos statuerit an' aspectū aplōz. ⁊ orantes
 imposuerit sup eos man'. In q ostendit n' solū
 epīm debē manū imponē sup diaconū dum
 oratur: s; ⁊ p'sentes p'sbī debent: . *d' man'*

Imposicione sacerdotū sup diaconos : : : :

Scire p'sbītoz man' imponēde sē sē diaconos
 orandos: sō q dū aliq orant: n' dat spm. s.
 ep's. s; orat ut sup eos ueniat. sic moyses nō
 dedit partē sui sps. lxx. uiris: s; dñs ut in
 libro numm legit. ⁊ sic idē ep's imponit ma
 nū quō p eis orat. ⁊ dona oīa scī sps raro ē
 in uno. S; quoz in aliq ē sapia. in alio est
 pietas. in alio ē fides: rectū ē ut plurime
 man' sup capita eoz ponant q orant: u' un'
 qsq; deprec' dñm. qten' p'tē o' suo spū det eis.
 Hare imposicio manū fit sup oratos.

In deo: quod per manus intelliguntur opera. Per digitos: dona sancti spiritus. Per caput: mentem. Mani quoque imponuntur quod donis spiritus sancti mente imbutus ad opera christi

De iteratione impositionis

Querendum est cum manus impositio imponatur super diaconum. ad quod necesse est. ut prius imponenda sit manus super presbiterum. Repetenda utique manus impositio. quod de opere ad opus transit per consecrationem. id est de ministerio ad immolationem. quod non possumus agere sic nec ulli sui dono spiritus sancti. et gratia dei. *De dicto.*

Quare dicitur euangelium legitur. Iohannes quod sic dominus donec euangelium predicavit minister fuit sic ipse ait. Non ueni ministrum. sed ministrare. Ita nulli quoniam magister legit euangelium quam diacono: qui minister interpretatur.

De unctione manuum sacerdotum

Quare presbiteris unguuntur manus de oleo dum consecrantur. Iohannes ut mundus sit ad offerendas hostias deo propitiis. et large sint ad pietatis officia. quia utique designatur per oleum. scilicet gratia correctionis et castitatis.

Querendum est in quo *de presbiteris* titatis ordine essent presbiteri tempore apostolorum. Antiquis quibus utique nominibus appellabantur presbiteri et episcopi. Sic apud iudeos presbiteri episcopi dicebantur: quod ipse pererat. Hoc nomen honoris ab illis accipientes: quod potest cognosci ex illis qui ad titulum scriptis apostolis. ubi

clare cunctos episcopos nominari et presbiteros. Id est est
ergo episcopus et presbiter. quod multis alijs testibus apparet.

De diuisione uocabulorum inter episcopum et sacerdotem:

Quare per diuisa sunt uocabula. ut si episcopus presbiter.
nec presbiter episcopus dicatur. Id quod antiquis temporibus
aliquid impietatis studebant presbiteri. quod in loco foras di-
nabant. Vocabant autem et episcopi ab illo opere quod implere
uidebant. eo quod considerare omnia quae ad cultum pertine-
rent. pietatis fuerant instituta. ita ut uniuersorum
dispensationem haberet commissa. apostolis uero docentibus
illi qui per eos ordinati sunt ut praesent ecclesiis. graue
existimauerunt apostolorum et uendicare nuncupationem.
Dimissa sunt ergo ipsa nomina. ut qui maior inter eos esset
in singulis ciuitatibus qui uocari. et caput subditorum.
episcopus uocaretur. Id autem unus electus est super alios presbiteros.

Quia ut dicit scriptura. ante quod diaboli instinctu studia in
religione fierent. et diceret in populis ego sum
pauli ego sum apollinis. ego uero cephe. communis
consilio presbiterorum ecclesiae regerant. Postquam uero unusquisque
baptizauit. suos esse dicebat et non. ad reme-
diu cismatis decretum est. ut unus de presbiteris electus
proponeret alius. ad quod pertinet omnis ecclesiae cura. et
cismatum semina tollere. ne unusquisque ad se trahat
ecclesiam. et rumpat. *De unitate ordinis episcoporum:*

Querendum est quod potius habeat episcopus quam presbiter. Id est. quod

pſbri nō aſcēnt clericos. uel diaconos. n̄ ecclās
nec cōſina. p se benedicūt. neq; in frontib; neo
phitos unguunt. ⁊ benedictōne in miſſa ante
pacē nō dicūt. S; ſciendū qđ ſic pſbri ſciunt
ſe ex ecclē cōſuetudine eiſ eſſe ppoſitos. q̄ pro
ſalute anime ſūt ſibi ſubieci. ita ep̄i ſciūt ſe
magis cōſuetudine q̄ diſpoſitōne dñice ueritat;
pſbriſ eſſe maiores. ⁊ in eodē ſeruitō. ecclā dei
debere regere. *D' aſcēſione eiude*

Quare ad ep̄i aſcēſionē duo ⁊ tres ep̄i debent
uenire. ⁊ iō ne furti benificiū ē pſtitū eſſe
uideat. Sive ut p eo oīpotenti deo pceſ fun
dant pariter. *D' effuſione olei ſup ip̄m.*

Quare oleū effundit ſup cap ep̄i. dū aſcētur.
iō qđ nec eſſe ē ut mag̃ auxiliū gr̄e t̄buat ei
a dño. qui plurimoz fuerit plac̃ regimine.
qđ p olei unctōne ſig̃at. Ep̄s nāq; uicari' xp̄i
efficit. ⁊ iō in capite ungitur ut uicari' x̄. qui
ex oleo unct' ē. monſtretur. *Qđ d' uestib;*

Querendū ē ſi ſac̄s uestib; uti debem' in coti
diano uſu. Stephan' nacione roman'. ut legitur
in geſtis ep̄ſcopalib; ap̄loz cōſtituit ſac̄dotib;
⁊ leuitis uestib' ſac̄s in cotidiano uſu n̄ uti.
niſi in ecclā. S; nō ſciendū ē nō in cotidianis
uestib;. ⁊ p uſu communis uite. pollutos n̄ in

gredi debe in scā scōz. s; cū munda ascia. et
cū mundis uestib; dñi celebrari sacramentum.
per uestes q̄b; utū tñ in scīs dieb;
intelligim' nō oīa sacramenta ēē reuelanda p̄
ne cū maiora audiat. dicāt se nō posse. et q̄
solido cibo suffocent; q̄ adhuc lacte sūt nu-
trienti. locutio ū ad ip̄m. tal' debet ēē. uel

Quā grōsa & grossa: ut ab eo intelligi ualāt.
Querendū ē qd. figēat amictus. **De amicto.**
Per amictū q̄ collū cingim'. undiq; uo-
cis castigacionē intelligimus. In collo uox
est. q; p̄ collū usus loque nōi exp̄m̄itur.
siue iō p̄ amictū opim' capō: ne circa p̄spi-
ciendo. illicita cogitemus. **De camisio :**

Querendū ē qd. figēat camisiū. Camisiū q̄ totū
corp' coopim': figēat castigacionē corporis. H
enī uestis ut ait lex. adēret corpori. et ideo
arta ē cū stētis manēis. ut nulla sit in ueste
ruga. et usq; ad pedes descendit. man' et bra-
chia deb; stringere. ne qd. inutile faciant. et
pect' ne qd. mali cogitet. et uenē ne deliciōa
ulē modū appetat: et subiuncta uenē pude-
nda ne lasciuendo tantā sacerdotalis habit'
pulcritudinē corrūpāt. Genua ne ab orōnis ins-
tancia torpeant. Tibias et pedes. ne ad malū

currat. Tamen apud nos idē uestimentū est
stictū ut in ueti. ē. sub q̄ iudei spū feruitutis
erant osteti. Nostri uero aliquantulū fit largū
p̄ libertatē qua xps nos liberauit. Cinglō ⁊
stinencie camisiū ostingit p̄cipiente dño. Sunt
lūbi uestri p̄cuncti. ⁊ lucerne ardentes. Ideo
ut oīs uoluntas carnalis cōstingatur. *⁊ stola.*

Quare stola deferatur. Jo ut p̄xi nos sub ju
go x̄i monstrem. Quā diacon' dū ordinat'
accipit. Jo q̄ eūgliū p̄ qd̄ largū dñi itellj
lectur' ē. que usq; ad gēua que curuant'
tenē. deb; ut nō amēs. ⁊ corde hūiles ēē i

sinuet. *De dalmatica a cccccccccccccc.*

Serend' ē qd̄ siḡat dalmatica. Dalmatica a
siluestro papa inuenta ē. que ē candida. ⁊
duas lineas ante ⁊ retro hab; coccineas. ut
religiosi ⁊ immaculati sim'. Et insinuat nob'
ut ⁊ pupillos ⁊ uiduas in eoz' t̄bulacionib;
uisitem'. ⁊ nos ab h' seclō immaculatos custodi
amus. p̄ candorē uestis mundicia designat'. p̄
lineas coccineas. religio que p̄ caritatē exer
cenda ē. erga pupillos ⁊ uiduas. intelligitur.
Que due sūt ante ⁊ ret'. q̄ i testamēta
dilectōne dei ⁊ pximi rutilant'. In unaq̄ue
xv. fimbrie hānt'. ante ⁊ ret' xv. q̄ caritas

in ueteri. t. et in nouo. xv. ramos ex se producit.
 In mea que est in medio: est quasi stipes caritatis. In
 ueste ista ueritas est sine scissura. quod licet opera re-
 ligionis erga dominum uarie agantur: tamen in uotis
 non discrepat. Dalmatica in sinistram latere habet fum-
 brias. quod actiua uita que per sinistram significatur: solli-
 cita est. et tribuitur erga plurima. Dextra latere fumbrias
 non habet. quod contemplatiua uita que per dextram significatur
 quiescit. Et larga dea brachia. quod brachii largi-
 tas: doctoris largitatem demonstrat. Ipsa pectus sub-
 alis quam illi qui eam induunt. insinuantur ut uestigia
 eius imitentur. quod lancea percussa fuit in latere. Diachon^{us}
 dalmatica carens: casulla ostendit. ut expedite
 possit ministrare. Et quod suum est ire ad comitatum pro
 uitantes ecclesie necessitates: sic in sardinensi consilio
 legitur. Qualescunque preces episcopi habeant ad palacium
 diachonum suum mittant. qui eas proferat. quod persona
 christi inuidiosa non est: **de casul** **4:**

Casulano est quod significat casula. casula que ad omnes
 clericos generaliter pertinet. opera significat que ad omnes
 pertinet. hec sunt fames. uigilie. et orationes. et
 cetera huiusmodi. Sic et in istis nullus negligens
 esse debet. ita casula que significat etatem. ad minores
 gradus magis pertinet quam ad superiores. Que duplex
 est autem pectus. et inter humeros. per humeros et pectus.

opa exprimentur. In eis duplex fit uestimentū. q̄
sic debem⁹ opa bona p̄missis foris hostendere.
ut eadē intus corā dñō integra seruentur. Sacerdos
in suo offiō: casula nō exiit. q̄ p̄cipiente dō
p̄ moysen. nō deb; erire de seīs ut dñs ietti.
debere eū in continentia iugiter manere;

tunica
episcopali. **Q**uare pontifex induit tunicā sub casula. Idcirco
ut p̄ illā doceat. q̄ sic tunica coopta a p̄lo n̄
cernit. s; a clericis scit. ita rō sublimiū. siue u
tutes intus quas sēp deb; bere p̄fect. que p̄
eā signāt nō debet patē oib; s; maiorib; ⁊ p̄fe
ctis. Reliq; sūt intenti ad uenacionē p̄ q̄. obte
gunt ne uilescant. Que licet n̄ eungant: tñ ad
ministracionē nō impedit. qm̄ uirtutes q̄s signāt.
libum nob; p̄bet intus: ad contemplatiuē dei.
Sūt plures q̄ utuntur duab; tunicis. ut ostendant
se ēē diaconos ⁊ p̄sbyros. Sūt ⁊ octo uestime
nta q̄zda scōz uiroz ad modū uestimentoz
aaron. ad cui⁹ normā hab; n̄r sum⁹ pontifex.
a capite usq; ad pedes. vii. uestimenta: excep
tis uestimentis pedū ⁊ manū. p̄mū: ē amictus.
Sedm;: camisiū. Tercū: cingulū. Quartū: stola.
q̄ntū. ⁊ vi. due tunice. Septimū: casula. Octauū:
pallū. uestimenta pedū. p̄ci⁹ p̄tinet ad n̄ros
episcopos: q̄ ad aaron. q̄b; dictū ē. reuincas

docente omnes gentes. Aaron autem tunc in uidea u
sabat. Sudarium et manuum: potest ad nostros episcopos
quod ad aaron pertinet. Quoniam maior mundicia. in
novo testamento: quam in ueteri. **De pallio**

Querendo est quod significet pallium. Pallium significet coram. quia
solebant legitime etantes accipere. Sic et torques
non dabatur. nisi legitime etantibus: ita ad honorem
pallii nemo est ascensus nisi qui in singulis gradibus
horum legitime per desudauit. quod ideo super omnia in
dumenta fertur. ut lamina olim in fronte pon
tificis ut ceteri hoc uidentes. ad legitimam etam
hortentur. Illo quoque discernitur ab alijs episcopis archiepiscopo
per s. qui habet duas lineas. a summo usque deorsum.

Quare sudarium portamus?

Querendo est quare sudarium portamus. Et eo etiam
sudore Christi corporis. qui fit ex calore sue per ef

fusione lacrimarū tēgendarū. Et de beato arsenio in
martirologio bede legitur. qđ ꝑ mundacionem
lacrimarū tēgendarū sudariū sēp in manu hēre
debem⁹. sic de q̄dā dī. Ex ideo sudariū in collo.
figē studiū mundane cogitacionis. q̄ natales. ~
uelut n̄as delectaciones nob ingem̄tis studia
mus tēgere. ut qñō tedio aliq̄ afficiam⁹. ita cō
solacione n̄ra q̄i q̄dā sudariū exēplo scōz pat̄i
ad corroborandā pacienciā. ⁊ tēgendū tediū su
mam⁹. In manu sinistra q̄ portat⁹. ut ostendat
tediū carnat delectacionis in hac uita. q̄ ꝑ sin
istram significatur nos ꝑ a

De tectōne pedū ac corporis ministr̄ altaris.

Quare ministri altaris in suis officiis uestim̄
ntis lineis. i. amictu. camisio.
cap⁹ pedes corp⁹ coopuntur. sō ut ad memori
am reducat⁹. qđ sic linū nē ducit⁹ torq̄t coq̄t.
~ i longo exēcio ad candidū colorē d' uiridi ꝑ
ducitur. ita corp⁹ n̄m ut ad ūtutē decorēq;
castitatis pueniat. necesse ē ut a ꝑuis cogita
cionib⁹. ⁊ opib⁹ siue inq̄namentis abstinendo.
actis multisq; laborib⁹ se t̄bulet. ut ꝑ mltas
tribulationes regnū dei int̄eat. *De sandaliis.*

Quare sandalia tam uaria apponunt⁹. Itē i usi
bus n̄is error auferatur. que n̄ oportet ēē

int' epōs. p̄sb̄ios. diachonos. p̄ similitudinē offiij.
E p̄s hab; ligatām in suis sandaliis q̄ nō hab;
p̄sb̄r. q̄ ep̄i ē huc ⁊ illuc discurrere ad regēdū.
⁊ ne cadat sandalia d' pedib' ligata sūt. Presb̄r
qdē hostias immolat. securi' incedit. Diachni' q̄a
dissimul' ē ep̄o in offiio. necesse ē. ut habeat san
dalia nō dissimilia. ⁊ ip̄e ligatām h̄at q̄ suū
est ire ad comitatū. Sandalia q̄ aliquō sine li
gamine sūt. figeāt q̄ x̄ incarnatō. humanis se
nsib' apta ⁊ aliquō. ut ē p̄nnis inuolui. ⁊ in p̄
sepio poni. Corrige ū sandaliis sup̄ erogantur
aliquō. q̄ sēptū est. Qdēūq; sup̄ erogauit. ego
cū rediero. reddā t̄. Ex q̄ huc illucq; corrige
ducunt. ut sandalia ligent. fige ut p̄dicator
q̄sq; sic firmo gressu eat. ut nulli homin' sit.

D' significacione sandalioz

Querend' ē qd significet sandalia. Sandalia cū
p̄dicatoris figeāt. Sandalia sub' coopunt' pedes.
desup̄ nudos relinquūt. ⁊ figeāt q̄ p̄dicator ce
lestia n̄ deb; absode. nec tremis inire. lingua
que albo corio q̄ sub calcaneo coheret. mon
strat eandē sepacionē suā dolo. lingua q̄ insur
git. ⁊ ē separata a corio sandalioz. linguam
eoz demonstrat. q̄ p̄dicatori bonū testimoniū
debet p̄ferre. q̄ qdām sepata sūt a cōfusione

spūaliū. lingua supior. lingua spūaliū ē. quā
p̄dicatores int̄ducūt in op' p̄dicatiōis. Int̄sec'
de corio albo cūdata sūt sandalia. Similiter
oportet p̄dicatiōis intencione candidā ēē. corā
deo. ex pura cōfēia. ex̄t̄sec' ū nigra apparet.
qm̄ uidet' p̄dicatoz uita despecta a secularib'.
p' multitudinē p̄sturat' p̄sentis mundi. Supior
pars sandalioz p' q' pes intrat. cōfuta ē mltis
filiis. ut nō dissoluant' duo coria que sūt nece
ssaria. q' in m̄to p̄dicatiōis studere deb; p̄dica
tor plurib; uirtutib' atq; sentenciis sc̄pturaru.
ut opa p̄dicatiōis forūfeca cū his q' int̄sec' in
trent corā deo distingant'. lingua sandalioz q'
sup pedē ē linguā p̄dicatiōis potest designare.
Linea ⁊ facta ope sutoris p̄cedens a lingua san
dalioz usq; ad finē. eūgelicā p̄fectiōem sigē.
Linee p̄cedentes exutq; parte. legē ⁊ p̄phetiam
sigēat. que in eūglī recapitulant'. Ipā enī repli
cata sūt ad mediā lineā. que usq; ad finē erit.

De dictōne glā pat' in fine psalmoz.

Quare in fine ps̄oz canim' glā. p̄. Jo ne p̄ui
iudei ⁊ heretici x̄ani credent nō op' q' ex ueti
testam̄to ē. nēq; ad eū p̄tine. uel q' illos q' nō
credebāt filiū dei. dr glā pat' ⁊ filio ⁊. fides
que ē adhibenda pat'. illa sit in filio. ⁊ spū

scō. i. illa fides que ē de patre in uob. sic ⁊ de
 filio. ⁊ d' spū scō. ⁊ sic sit in nob. ut erat in p
 mitiua ecclā. i. ut fuit in habraam. ⁊ in cetis
 pmitiuis. ⁊ nūc ē in p'sentibz fidelibz ⁊ sic sep
 erit qndū mūd' durabit. sic erit in secula
 seculā h' seclī amen. Velut g'muem' ad psalm.
 qī dicat p hūc cantat' ps. ut det nob d's ita n
 illa grā sit nob. p' diē iudiciū. q ē pat' ⁊ filio.
 ⁊ spū scō. Que sic ē in i. eo ut erat in p'nei
 pio. i. aū mūdī o'stitionē. ⁊ ut nūc ē. ⁊ sep
 erit. qndū mūd' durabit. ⁊ ut erit in seclā
 seclōz. i. p' diē iudiciū sū fine. Amen. g'firma

Ceo ē s'monis. i. optacio fiat fiat. **d' cāpanis.**
 Ampāe p mortuis. sūnt debet incipe. ⁊ simul
 finire. q' resurreo mortuoz sūnt erit. In fes
 to scōz: una p' aliā. ⁊ paulatī. ⁊ tandē sūnt.
 q' qī p q'sdā grad' t' p'gres. corp' x' qd ecclā:
 implebit' ⁊ erit d's omnia in omnibu. **S;**

d' cessacione glā pat' ⁊ altā i missa mortuoz

Szare in missa p mortuis nō cantat' glā pat'.
 nec altā suauitatē ⁊ dulcedinē significā. sō
 q' tūc magis afflictiō t'cticia p morte cari n'ry.
 ⁊ q' celebrat' ad similitudinē mortis x'. Oselm
 nō dat' h. q' ibi ē purgacio mortui hominis.
 p sacrificiū sacerdotis. **d' t'v' ⁊ vii dieb' hūiāe nā.**

5
Res .i. .vii. dies aggruunt humane nature. Cōstat
enī hō ex aīa ⁊ corpore. Anima qī t̄p̄ colūpnā
erigit̄. ut diligat toto corde tota anima tota
uirtute. ut q̄cqd̄ deliq̄d̄ in his dieb; deleatur
t̄p̄. Missa p̄ eo celebrat̄. Corp̄ ex .i. .vii. helemētis
q̄stat. ⁊ ut cet̄a purgent̄ que gessit p̄ corp̄
quarto dē. p̄ t̄cū. i. septimo p̄ mortē ei⁹ sub
uenire cupim⁹ denario ter ducto. .x̄x̄. faciūt.
p̄ er denariū. decalogus legis. Per ternariū. tri-
nitas siḡat̄. Ex iō t̄cenario die celebrat̄ missa
p̄ defunctis ut q̄cqd̄ in decalogo legis deliq̄d̄.
p̄ sc̄ā t̄nitatē diluat̄. Annūfari⁹ dies iō repe-
titur p̄ defunctis. q̄ nescim⁹ qualiter se h̄ant
in alia uita. Sic scōz dies ad memoriā re-
ducit̄ annūfari⁹ honori eoz. ad utilitatem
nr̄am sic defunctoz ad utilitatē eoz. **¶ missa.**
Missa iuxta scōz patr̄ instituta. hora t̄rcia
celebranda ē. Ip̄a ⁊ hora. crucifix⁹ ē salua-
tor nr̄ linguis iudeoz. S; sc̄dm̄ q̄suetudinē
p̄ci⁹. s̄i. hora. q̄ eadē p̄sus ē manib; p̄secu-
toz. T̄p̄re ieiunij. hora nona. q̄ in eadem
emisit sp̄m. Qui aut̄ necessitate q̄pull⁹. ante
t̄rciā horā nō p̄tue s; desiderio sacrificandi
missā celebrat. n̄ ē rephendendū. legit̄. ⁊.
sūmo diluculo sūmū pontificē missā cele

brasse. qđ ſi alij facere licet. qđ ualde mane p̃ma
 ſabb̃i redēptor ſurrex̃ a mortuis. qđ ſe ip̃m p̃ ñb
 hoſtiā unā deo pat̃ obtulit. in odorē ſuauiſſi-
 tis. Eſt unū altare in eccl̃a. xp̃s qđ hoſtia. ⁊
 ſac̃ficiū ⁊ pontifex ⁊ ſac̃doſ dicit̃. In eo ſac̃fici
 offerunt̃ oīa. ut ſūt ſc̃a altaria ab h̃ altari. ſic
 lux a luce. montes a monte. paſtores a paſtore.
 A ltare illud pat̃ repulit ā paſſionē p̃ iudejs ora-
 ntem. pat̃ transfer hūc calicē a me. A quibz
 repulſi. pat̃no iudicio ad gentes t̃ſfertur. S̃n
 dic̃ d̃d. Tu ū repulſi ⁊ deſperuſti. diſ. x̃ tuū.
 S̃c̃ h̃ illa ſac̃ficia p̃ſonā x̃ gerebat̃. ita altare
 de l̃pidibz in politis. qđ ferrū nō tetigit. puri-
 ficabat corp̃ dñicū cū nullo ope humano g̃-
 taminatū. qđ g̃ x̃ ad eccl̃am t̃ſfert̃. in eo qđ
 in altari. uota fidelū offerunt̃. p̃ qbz qđ apl̃s
 opaciens p̃ morte ei' t̃ſtata. ut p̃ cū eiſdē gau-
 deat de reſurrectōne. S̃n moſ moleuit ab apl̃s
 t̃ducit̃. in qđ die paſſo ē xp̃s. corporis ⁊ ſangu-
 nis ei'. hoſtia n̄ offerat̃. qđ ſic t̃bz de cauſis
 ⁊ el qđ in ueritate imolat̃ ē cui' hec c̃tis dieb'
 miſtica ſūt ſac̃menta. ⁊ ip̃e pontifex x̃ qđ ea
 recte offert. eo die p̃ ſe ip̃m ad inferos deſcendit̃.
 ⁊ el qđ tēplo ſoluto. ⁊ altari depulſo qđ ē xp̃s.
 nō ē in quo corporis ⁊ ſanguinis uictima offerat̃.

D' genu flexione i principio misse i quadagesima

Quare in quadagesima ad primam collectam que scilicet
est ante eplam: p pugna presentis vite genua fle
ctimus: sō qe pugnatī laboris ⁊ cōtinentie affli
ctionē ostendūm? Ad ultimā ū collectā que ē
de grarū actione. p acceptā eucaristiā. ⁊ itē
ad aliā que seqt qm̄o dicit humiliate capita. u.
deo genua nō flectim? s; cap p qd hūilitas me
ntis ostendit inclinam? qe in etnā^{uica} oīs labor ex
cludit. hūilitas aū mentis sēp manebit. qd n̄

Dicitur in presenti. qe n̄ ē reſes sub sole. *D' uab' eb*
se ebdomade passionis: domadib' passionis.
representat. ij. tēpora. an̄ legē. ⁊ sub lege. Tēp' grē.
pascha. Sabbō ante palmas: maria unx̄ pedes
ihu. Ad ē imitacionē pp̄ gregori: belemosinā
faciebat. sō offm̄ uacat an̄ s. i. dies pasche.
A gn' immolando in domū mēducit ita x̄ in ci
uitatē. s̄iā iiii. osculū fecerūt iudei: ut ihm
occideret. S̄iā s. ⁊ s. i. campane cessat. Dñe
labia mea. capitula. orō nō dñr. qe pastor n̄r
recessit. sōq; oīs p̄dicatō ⁊ amonicio aplōz ce
ssant pp̄ metū iudeoz. Minores suū faciunt
offm̄. in psalmis lectōnib' responsorijs ūsib'.
in exēplis eoz q nō erāt cogniti x̄ discipuli.
I nuytatorū nō canit. pp̄ malū quentū iudeor.

Salutatio ⁊ osculum nō fit ꝑ dolositatem: . . .

Bap̃o sabb̃i pasche ⁊ pentecoste

In sabb̃o pasche ⁊ pentecostes: baptism⁹ celeb-
ratur. Duo autē tēpora: bap̃o accomodata sunt.
ꝑ duas substācias baptizandoz. i. corp⁹ ⁊ aīam.
Sabb̃o idēco uti ibi incipuit in nouā renasci cre-
aturam: ubi deficiē opatō uetis. Sex enī dieb⁹
opat⁹ ē. septimo requieuit. uel q̃ septiformis
grā. in bap̃o dat⁹. In sabb̃o pasche ideo: q̃ tūc
mortuus est x̃. cū q̃ uet⁹ hō n̄r crucifixus ē.
Vndē baptizati sum⁹ ad similitudinē mortis x̃.
ut in nouitate uite ambulem⁹. In sabb̃o pente-
chotes: ꝑ sp̃m sc̃m. qui dat⁹ est plenarie apli⁹.
Et notandū q̃ que p̃ced⁹ n̄t in mansione d̃
ueti fieri. ē. que secunt⁹ de nouo. qđ p̃figatū
ē. in moyse sc̃ificante legē. ducente filios isrl̃
ꝑ desertū usq; ad iordanē. q̃ erat figā bap̃i.
Ibi iosue gerens figurā x̃: eos sc̃psit. ⁊ in t̃ra
p̃missionis deduxit. Et notand⁹ qđ tacitis t̃cū
lectōnes legi debēt. Q̃ baptizand⁹ tanq̃. ceru⁹
desiderans ad fontes aquarū. uno x̃ aqua dñi
festinans in ebriari: nō curat in cui⁹ potēcia
sit unū x̃ aqua. siue ysare. siue danielis.
s; cū ꝑclaro calice dñi cupit inebriari. Vt
aliter. baptizand⁹ relinquens tentoria etiope

cupiens in osoreu regis adhuc ignoti. recipi: nō
deb; querere qđ sit iste & ille. s; qđ sit rex &
quantus. ut ab eo recipiat. tandē autē qđat d' ill
qui ei famulant. Supflui & ext. illoz testimo
niū audire: qđ; credere nō nouit. **V glā pat.**
Ocare glā pat iste ūsictis p' unūquēq; psalmū
cantat. lō .i. qđ unūq; psalmi. siue de laude
tēter. aut d' ystoria. i. qđūq; in finiat. sēp ofir
matōne tūctat fit. Sic g' deo unūq; ps cātāt
qđ d' unaq; cōparatōne reddenda glā tūctat.
cui cōparatōne sic fit. Itaq; glā sic exponitur.
Glā .i. fama cū laude. Cantet & pferat a nob glā
pat. .i. f. .i. s. ut in oib; nrīs opib; sēp hono
rificet d's & laudet. sic apls hortat. Siue man
ducatis. siue bibitis. oīa in glā dei facite. Tūc
enī glificat d's in omib; opib; nrīs. qñō de
clinantes a mal cogitacionib; bene uolum'. &
bene opam'. n' tēnoz appetitu. s; celestiu affe
ctu. Ex qđqđ boni agim'. totū grē ascribamus.
Nec iō dico glā pat sit ut mō habeā nouas cau
sas qđ; amoneā eū glificari. s; p' his causis dē
glā. ut bene p' qđ; danda erat & reddenda in
pncipio glā. i. ante mundi cōtūcionē. & nūc
iō ē in p'senti. & sēp erit in secula futā cōtācia
multis. am. h' unō fuit fiat & sit. Sēp & d's

fuit misericors. licet aliquis quibus miserere non
 esset. Sēp ⁊ oīpotens. sēp benignus. ⁊ qđ fuit ⁊
 est ⁊ erit. qui immortat ē. ⁊ etn⁹. p̄ his qđ oīb⁹
 dignū ⁊ iustū ē. ut sēp a creatūis honorificetur
 ⁊ glorificet⁹ benedict⁹ dñs añ. *De aduentu dñi :*

Quare aduent⁹ dñi ubiq; ab ecclā obseruet⁹. ⁊
 qua signatōne hī fiat. uidendū ē. Antiq̄ patres
 ueteris. q̄. spū futū dñi incarnationē p̄uen
 tes. sūmo desidio expectabant. Sñ simeon se
 nex suū desiderū ostendens. dicebat. Putas
 uidebo? putas durabo? Eoz ⁊ desiderū dñi
 in semetipso ostendens. in p̄sona alioz patrum
 dicebat. Sñq; dñe obliuisceris me in finē.
 Sñ ei ⁊ noui. ē. scdm dñi aduentū scientes futū.
 ipm p̄tolant⁹ ardore. Sñ paul⁹ dicebat. Cupio
 dissolui ⁊ ēē cū x̄. Ex qđ antiq̄ patres p̄mū dñi
 aduentū. nos ū scdm expectam⁹ aduentum
 magna auditate. Id ēco ecclā aduentū dñi añ
 natiuitatē celebrare gsueuit. Qđ aut hac sigi
 ficatōne celebrat⁹. possum⁹ uidere p̄ ea qđ in x̄
 aduentu legunt⁹ ⁊ cantant⁹. quoz quedā de
 p̄mo aduentu tñ. qđā d̄ scđo aduentu tñ.
 quedā d̄ utq; tñ s̄. De p̄mo. ecce uirgo gei
 piet. Rorate celi. ⁊ mltā alia. De scđo. ecce
 in nubib⁹ celi. Erūt signa in sole ⁊ luna ⁊

stellis. De utroque ecce nomen domini. letentur celi et ea.
De eodem aduentu sciendum est. quod tribus septimanis
celebratur sacramentaliter. Quod autem quoniam per .iiii. sep-
timanas. et tres. et dimidia. et plures. et minus quoniam
durat. hoc primo contingit. quia uigilia domini quoniam
in sexta. quoniam in tertia. quoniam in .iiii. feria cele-
bratur. et sic de ceteris. Quod autem tres septimane
tamen in aduentu sacramentaliter contineantur. possumus
per quatuor dominicas que nichil fere petatis
habere uideri. Iam autem per tres septimanas obser-
uat. quia antiqui patres. qui octidadi seruiebant. fide
seculi trinitatis obseruantes. incarnationem domini ex-
pectabant. Ex nos eandem fidem habentes. in sep-
timana huius scilicet. secundum aduentum domini peristolam.
in octaua quod significatum est per et brachia candele-
labri. tamen ex una parte. et tamen ex altera. huius idem per
sex ciuitates refugii. tres uel iordanem. et
tres citra. *Valla in aduentu domini*

Videtur quare aduentus domini celebratur. et quare
tres ebdomade. nec uidendum est quare in erpna
et leticia. in ieiunio. et cantando alla obfuerit.
Antiqui patres primum aduentum domini desiderabant.
et nos secundum. Ex quod in desiderio rei que non habemus
quidam afflicti sunt. ideo in aduentu ieiunamus. Sed
quia illi primum aduentum spe obtinebant. et nos secundo

spe habem'. Ideo alta cantam'. s; gl'a in excelsis
 deo i'o i' aduentu n' cantat'. q' in dñi natiuitatē
 referuat'. Angli & ea tē p'mū decantauēr. u
 ⁊ nos audi' tanq'. rē nouā sūma leticia re
 cipiam'. Septē aut' antiph'e sac'm'tales. o sapia.
 o adonay. ⁊ ea. ideo añ natalē dñi cantātur.
 ut antiquoz patr' q' septenariū numū obserua
 bant: ipi' incarnatōnis desidiū. ostendat'. Ideo
 aut' in uespis p' vi dies ante natiuitatē dñi
 festiuitas celebrat'. q' in uespa mundi: salua
 tor ē incarnat'. Ante resurrexiōē dñi t'ib' dieb'
 in matutinis: festiuitas celebrat'. q' in mane
 xpi resurrexiō facta ē i' ueti. t. p' coruū helie
 qui sero afferebat carnes. mane panes: xps
 designat' q' de uirgine i' fine tēpor'. caro fact'
 p'ouit. Ex uer' panis q' de celo descendit: igne
 passionis excoct'. in mane resurrexit. Qd' aū
 p'ouet antiph'oē omīs de secundo sē tono:
 ostendit illos antiq's patres scdm legem
 expectare. nos scdm aduentū. Vigilia na
 tiuitatis dñi celebrat' eadē significacione que
 ceteroz. q' uigilias scōz obseruam'. ut sic
 ipi' passi sūt. ⁊ nē regnantes: ita ⁊ nos p'
 paciam'. ut p'ea cū eis regnem'. I'o aut' tres
 misse in natale dñi celebrant'. q' xps d's

et homo ante secula de patre genitus in tempore ue-
teris. et per legem et prophetas promissus in plenitudine temporis.
de uirgine natus est. quod etiam huiusmodi missis bene osten-
ditur. prima et missa. de eterna est generata. Unde
officiis dominus dixit ad me: quod ad eternam pertinet geni-
turi. Secunda ad promissiones de christo factas pertinet. Unde
in ea cantatur lux fulgebit hodie. Tercia autem
pertinet ad christi incarnationem. Unde et in ea dicitur. Puer
natus est nobis. Huiusmodi etiam huiusmodi missis ostenditur. quod ille uir
qui eternaliter genitus est. a prophetis pronuntiatus: in fine
temporis est de uirgine natus. quod ostenditur in ueteri testam-
to. ubi dictum est. si precepta mea seruaueritis: uetusti-
ssima ueterum comedetis. et nouis superuenientibus:
uetera percietis. Vetusissima ueterum sunt: unus dominus.
eternus unus. Veta sunt promissiones. Noua christi incarnatio.
Vetusissima ueterum comedimus: dum dominum eternum et
unum credimus. Nouis superuenientibus: uetera percietis
cum christi incarnatione promissiones iam completas: cessare
facimus. Tres missae in diuerso tempore cantantur. prima:
media nocte. Secunda: in crepusculo. Tercia: in claro
die. Quia ante legem in profunda nocte. id est in multa
hominum cecitate: pauci iudei filium credebant. et
eternum dominum et unum credebant et adorabant. Unde
habraam tres uidit et unum adorauit. Postquam uero
per leges et prophetas christus cepit promitti: iam amplius

noticia filiū dei cepit habi. S; tandē filio dei
 incarnato: ubiq; eidē filiū dei noticia apparuit
 p̄ rima missa et tertia: sollemni celebrat. q̄ scda.
 q; utq; natiuitas: p̄missione ē dignior. S; lic;
 eterna genitā dignior sit tēporali: tñ q; ma
 iorem utilitatē habem⁹ ex tēporali q̄ ex etnali:
 illā que ē de tēporali genitā: sollemni et reuerē
 celebram⁹. ut aū un⁹ et idē ostendat. et qd̄ p̄
 etnalic⁹ ē genit⁹. et d' matre tēporalic⁹ nat⁹: missa
 que ē d' etna genitā: eūgeliū qd̄ ē d' genitina tēporali
 dicim⁹. et in ea q̄ d' tēporali ē: eūgeliū qd̄ d' etna
 est legim⁹. Qd̄ aū in oī missa ante eptam p̄phā
 legim⁹. id fit q; p̄phie: eptē tanq̄ basis colūpne
 subponunt. Et ē tanq̄ si dicet⁹ qd̄ ap̄loz testimo
 nio: d' xp̄o dī laudano p̄phā uaticinio: op̄latū
 ē p̄betur. Tres itaq; misse in natale dñi cātāt.
 scilic; dñs dixit ad me. q̄ siḡat⁹ p̄ uetustissima.
 Lux fulgebit q̄ siḡat⁹ p̄ uetā que sūt abiciēda.
 Puer nat⁹ ē nob. p̄ q̄ noua siḡant⁹. et sic tñsent
 uetā. Vetustissima comedē ē: credē dñm tñū
 et unū. et q̄ in p̄ncipio erat ūbū. Hoc credere:
 sēp necessariū fuit ad salutē. et sū hac fide:
 nemo p̄ p̄m̄eri salutē. Vetā sūt: ip̄a lex. ceri
 monie. et legalia oīa. Noua sūt: eūgeliū et eptē.

De duab; natiuit

Ore sunt natiuitates. alia ad uitā. alia ad mo-
rtem. Illa que ē ad mortē. s. tēpora habet. p-
rimū enī puer cōcipit. p-ēa format. deinde
emittit. a matre portatur deinceps. adultū
ablactat. Sic ⁊ natiuitas que ad uitā. s. tēpa
habet. p-īmū enī ē ante catezizacio. s. in. iij.
fiā q-rtē septimane q-dragesime. deind' forma-
cio. usq; ad saltim scīm. deind' emissio ⁊ part-
cū baptizat. Ore emissio ⁊ part-. p- sex dies pā-
chales durat. Sic. ⁊. in uetī lege mulier par-
ens. s. iij. dieb' in immundicia sua sedebat. ita
nos e q- impuritate ⁊ mundicia gaudemus.
p- osterā ū usq; pentecosten. fit q- portacio.
q- tūc p-cessionēs fuit. ad uexillū crucis. in
designacione uictorie x- cū drachone. i. diablo
deueto portat. cui' cauda uacua ē. s. tū os b-
aptū. q- q-uis q- tenuerat euomuit. tūc
maligni' fraudis omentor. ēcūt querens q- ardu
absorbeat. p-ēa in pentecosten. fit q- ablacta-
cio. Tūc enī dat' ē sps scs. ⁊ q- nec iam
past' d' lacte matris. transit ad mensā patris.
solioū cibū aceptor. S. n. nec habraam nec
in annuntiacione filij. n. in cōceptioē siue
in partu. legit' quuquā celebrasse. n. cum
ablactaret. signat' maxime q- gaudendum.

cū de imfectōne ad pfectōne. d' futā ad
spem. qī de sinu matris: in gremiū patris
transim'. S'n ysaas. Q's docebit hoīes uicāre
ablactantes a matre. expulsos ab ubere.

Videno' ē qd alij sūt dies pene et culpe. alij
pene tm. alij dies gaudiū tm. Dies pene et *dieb;*
culpe sūt. a ecūdederūt me: usq; ad saltm
pascbe. et dñr culpe et pene: q' tūc recolit
ecclā: culpā et penā. hū uocant' et dies ade.
unde origo culpe et pene: sūpsit exordium.
De his dicit ypremas. Valedicta dies. in q'
natus sū. Secunt' dies gaudiū. q' usq; ad
octauas pentecostes durat. Qui dñr gaudiū
q' in istis p resurrectione. et ascensione. et sp's
scī missione. uigili leticia exultam'. et dñr
dies gaudiū. q' p'sentia sponsi sponsa ecclā
recolit. Vno' psalmista. Ordinatōne tua p'se
uerat dies. Ex alibi. H' dies q' fecit dñs.
Ad hanc diē ptinet omīs festiuitates anni.
et dñice. et octaue martirū. q' nodū tēim'
in re: s; in spe. Statim p' octauas pente
costes: incipim' historias uetis testamti.
recolentes dies ade: q' adhuc grauis uia
restat. añ q'. ad dies etnitate ueniamus.
q's dies nō p culpa. s; p pena recolimus.

tm. qd ad nos ptinet. qd si nō mente: corpo-
re tñ adhuc peregrinam̃ dicentes. cū paulo.
Infelix ego hō qd me liberabit d' corpore mortis
huius. Unde psalmista. Eoue d' carcere alāam meā.

Recapitulacio breuis totius anni

In principio septuagesime: incipit ecclesia seruitiū
totius anni. Ex legitur pentateuchū. usq; ad passio-
nem dñi. Septuagesima .ii. captiuitatē babilonis
figurat. i. ofusionis in q nos sumus. dñi in mundo
captiuam. De q exeuntes: debem' ad iertm reduci.
id ē ad domū pacis. unde dicitur nos captiuauit.
Quamuis .ii. captiuitatis nre memores sēp ex de-
beam'. spūalit' tñ in ist dieb; oportet. qd legitimus
et cantam' de abiectōne pacis nri adā d' paradiso.
et d' pēto noe in diluuiō. et d' habraam q erit
de tñ sua. et d' h'modi eoz laborib;.

d' numero.

A passione dñi usq; ad pascha: .xv. dieb; **lucroz.**
legit' ieremias. qm ipse redēptoris nri passionē
aperta lamentacione presignauit.

A octauis pasche .xviii. similis dieb; legit' apo-
calipsis: et cantatur. p mistia passionis. et ressu-
rectionis. que iohi reuelata sūt. et apti p'dica-
uerūt. Deind' usq; ad ascensionē: legunt' eptē
canonice. et actus aptoz. et cantat' d' psalmis.
narrabo. et si oblitus. qd et dñs. pphauit passio-

nem dñi. quā p̄dicauerūt apti.

A b ascensione usq; ad penthecosten: cantatur
de festo. s; apocalipsis. legiē. q̄ reuelatus ē x̄p̄s
filius dei cū ad celos ascendit. cunctis uidentibz;
et multa q̄ ante clausa fuerāt. ab illa die
reuelata patuerūt.

A b octauis penthecostes usq; ad k̄s auḡti: legiē
libri regū. et cantat̄ d̄s oīum. Qm̄ sic samuel.
saū. d̄s. et alij p̄ lege dñi pugnauerūt. sic nos
p̄q̄ accepim⁹ donū sp̄s s̄ in bap̄o et uirtute.
debem⁹ pugnare cō demones formati. nat̄. nu-
trici. armati. J. 2.

A k̄tois augusti usq; ad k̄s septēbris: legiē et
cantat̄ o' sapia. Ex q̄ augustus s̄p̄t' ē mensis
in v̄i etate qua dñs uenit. debem⁹ p̄ ei' p̄sen-
tiam sapientē uiuē. q̄ int' nos audita ē ip̄a
sapia. que ex ore altissimi p̄dit. Rursū m̄sis
iste calidus et medi⁹ annū. et i media etate u
q̄sq; p̄ accendit. p̄ deb; succurrere sapia.
que ex ore altissimi p̄dit.

A klendis septēbris usq; ad k̄s octobris: legiē
et cantat̄ de iob. thobia. helia. iudic. helter.
q̄ vij adū sa patientē sustinuerūt. et eccl̄a in
fine mundi. i. in v̄i etate adūsa oīa p̄ dñō
sustinebit. vel colex a b j

Aktis octobris usq; ad nouembrem: leguntur
libri makabeorū et cantantur inō responsoria.
q; iste octauus mensis: leticiā resurrexiois
figurat. q; sic iudei funtis p̄lis. et restaurato
teplo. i ymnis et gressibus benedicunt do
minū. sic in grā resurrectionis. et magne festi
uitatis. destructis p̄lis abli scī et iusti
in dño: festiualiter gaudebunt

Aktis nouembis usq; ad aduentū dñi: legi
t̄ur lezechiele. et daniel. et xij. p̄ph̄e. cū. x. i. iudj.
dñm. lezechiele h̄ uidit. iij. aīa. i. iij.
eūglistas. q; dñi natiuitatē. passiōē. ascensi
onem. docuerūt. daniel q; xp̄m uenitū p̄ph̄auit
dicens. aspicebā in visu noctis. et ecce ^{in nubib'}
filij hoīs. uenit. Similit̄ et alij p̄ph̄e: p̄dixē
rūt xp̄m uenitū. et iō isti ante aduentū
eī legunt. q; clari aduentū eī p̄dixerūt.

Ab aduentū dñi usq; ad natale eī. legitur
ysaias. q; quanto d' x' urbani p̄ph̄auit.
tanto natiuitati eī legitur uenitū

Ab octauis natiuitatis dñi usq; ad septuagesimā.
leguntur eplē pauli. c. x. dñe ne in ira tua.

Qm d' datus p̄ph̄auit: ap̄ls concordit̄ p̄dicauit.

Ors i aduocū. m. i. d. a. ad. m. f. h̄ uersicls
d' tota fere sēptuaginta extractus ē: adūsus

De fide et spe que in nob est omni
poscenti rationem reddere. ut ait
petrus in epla sua. parati ee debemus cu
modestia & timore. Itaq; ut pariter seruen
tur modestia in sermone. timor in assertio
ne: p fanas uerboz nouitates ut aples pci
pit uitemus. & in nullam parte pcepti as
sertione declinemus. **M**elius est eni no elo
qui ubi sine piculo no erratur magna.
qua diffinire cotraria. Sed ubicumq; pos
sumus auctoritatu uestigia imitemur. Vbi
certa de e auctoritas: his potissimum assen
tire studeamus. qui maxime auctorib; accedunt
& no de sensu suo psumentes: scripturas ex
pietate interpretantur. **S**criptura eni ut ait
beatus augustin' altitudine supbos iridat. p
funditate attentos tenet. magnos ueritate.
paruulos nutrit affabilitate: si qua g nob
obscura occurrerint: sit nri ppositi primum
ad auctoritates cofugere. deinde qd nri te
poris sapientes inde sentiant: in medium
coferre. & cur potius hos qua illos imitari
placeat: ratione & auctoritate simul coe
rentib' pfacultate nra in lucem ponere.

Qid sit fides.

N
distinctio fidei

Et qm fide tanquam mensura oia moderan-
da sunt: nequid ut superfluum defluat. Dicen-
te aplo. *S*ummeque sic ds diuisit s mensura fi-
dei: de ea i primis e uidend. qd sit. & quas
partes hat. *F*ides ut ait apls. e suba reru. s.
a. n. a: suba spandarum reru: qz p fide span-
da i nob subsistunt. spanda uocat bona illa et-
na que desideramus. ut immortalitas. & cetera. q
i nob p fide ia subsistunt. i futuro p experientia: ar-
gumentum n apertum. i pbatio. qia si quis dubitat i de-
n possit aliquam pbati humana ratione. *U*t si quis
quereret um scil partu uirginis. futurum. & statu
elector. n habeo aliud arg^{um} ntum. n credo i dubi-
tant qd pphe & alii q p spm scm in i locuti dixe-
r. qd ds nullom falleret cu i eis loqueret. & mira-
cula faceret. & cu magna parte q dixer unde
copleta: cetera n dubito copleda. Est itaq fides
suba. r. s. qntu ad nos. arg^{um} ntum. n. a. quatu ad ali-
os. S; hac diffone magis ostenditur effect fidei q qd
ipsa sit. nec etia os partes fidei comprehendit. cu
spanda n pnta s; futura tm otineat: qz sic diffiniri
potest. *F*ides e uoluntaria certitudo absentiu sup
opinionem & infra scientiam constituta: uoluntaria.
qz n cogit. absentium. i. sensib corporeis n subiacen

tū. sup. o. q. pl' ē credē. q. opmari. Infra. sc. q. min' ē
 credere quā scire. lō enī credim' ut aliqñ sciam'. **De fide**
 orit' spes. q. sic diffiniri pot. spes ē fiducia futōz bonoz. ex
 grā dī et ex bona cōscientia; de fide & spe s. q. dā orit' ca
 ritas. q. ē amor dī ppter ipsū. et paxim ppter dīm. de fide tāq
 fūdamēto oīū bonoz. spes. et caritas. q. nil pot' sperari ut
 speratū amari n' p' credat'. credi at' pot'. qd' n' speratur ut ama
 t'; licet nāq. tēpore siml' sint & n' p' fides q. meritū h't q. spe
 et caritas. tñ in causa fides pcedit spe et caritatē. q. a i'de spe
 ram'. & diligim'. q. credim'. simil' ex spe caritas. q. iō di
 ligim' futā bona q. speram'. qd' enī speram' nos adepturos.
 ill' diligim'. S; q. ut auctoritas dic. spes ē certitudo ue
 nīes ex pcedentib' meritis. h't sine meritis aliqd' sperare.
 nō spes. s. p'sumptio debet dici. et sine caritate nullū meri
 tū. uidet' q. dā. qd' ex fide & caritate sit spes; ut enī dic
 avg'. de fide & opib'. fides q. p dilectionē opatur. funda
 mentū ē. n' fides demonū qua ipsi credunt et tremis
 cunt. & si spes ē ex fide opante p dilectionē. tē ex fide
 et car: s. qd' auctores freqnt' hē ordinē ponit. si. s. c. hoc
 iō fit ut dic't. q. caritas maior ē. Illa tñ oppositio ut
 m' uidet' sic pot' solui. Spes ē certitudo ^{uenies} ex pcedentib'
 meritis. n' debet itelligi ex pcedentib' meritis ipsam
 spe. q. nullū meritū pcedit spe. s. pcedentib' illud qd'
 speratur. **Hoc** distat i' fide & spe q. fides: de p'tatis ut
 nativitas passio &. et p'sentib'. ut in altari u'ū cor
 p' &. et futuris: ut immortalitas et cetera. Spes at' de

Quia d' fide. spes
 d' h' caritas.

Merita nra n' pcedit
 s. spes pcedit merita
 nra. pcedit caritas
 luo quod sperat

futuris tñ. ^{q̄ credim⁹ mala q̄ uenitura sūt} Itē fides de bonis & malis. spes de bo-
nis tñ adipiscendis. Spes q̄ppe alicui i cōmodi
magis debet despacio aberi : q̄ spes appellari.
Illud q̄ sciendū ē qd fides ē de his que n̄ uiden-
t̄ solūm. Gregorius i om̄i quod apparentia nō
h̄nt fidē. s; agnitiōē. Idē i dialogo. Cū paulus
dicat. fides ē suba rerū. s. a. n̄. a. h̄ ueracit̄ dī-
Credi. qd n̄ uale uideri; Nā credi iā n̄ pot. qd ui-
deri pot. Tomas aliud uidit. aliud credidit. hōiē
uidit. & dñm cōfess⁹ ē dicēs. d̄s m̄s & dñs m̄s. Aug⁹.
Credim⁹ ut cognoscam⁹. n̄ cognoscam⁹ ut credam⁹. Quid
ē enī fides n̄ credē q̄ n̄ uidet. fides ḡ ē. q̄ n̄ uidet
credē. uirtas. q̄ credidisti uidē. Videtur tñ qdā auc-
toritates uelle. q̄ fides ē de his q̄ uident̄ sit. ut i iohē.
nē at̄ dico uob p̄ q̄ fiat. ut. c. f. f. credatis; lñ aug⁹
qd sibi uult ut cū factū fuerit edatis. Nā & ille
cui dictū ē qz uidisti me credidisti. n̄ h̄ credidit qd
uidit. Cernebat carnē. Credebat dñm in carne la-
tē. S; sic dicim⁹ credi q̄ uident̄ sic dic̄ unq̄sq;
se oculis suis credidisse; N; tñ ipsa est q̄ i n̄b edifica-
t̄ fides. s; ex reb⁹ q̄s uidem⁹ agit̄ i n̄b ut ea credan-
tur q̄ n̄ uident̄. Idē aug⁹ i libro q̄stionū euangliorū.
Est ē fides rer. qm̄ n̄ uib⁹ s; reb⁹ ipsis p̄sentib⁹ credit̄.
Cū iā p̄spēm manifestā se cōtēplandā p̄bebit ipsa
sc̄s dī sapia; de qua fide rerum lucisq; ipsi p̄sen-
tia. forsitan paul⁹ dic̄. iusticia enī reuelat̄ in eo ex

fide infidē. S; potē dici q̄ augustin' h' dicat nō de
 sacramento fidī. s; de re fidī. Est enī ipsa fides q̄ nō p̄spe
 culū i enigmatē dñi cernim'. sacramētū illi' fuit uisionis
 q̄ dñi facie ad faciē sicut ē uidebim'. Potē q̄ri si petr'
 habuit fidē passionis & q̄ oculis suis uidit cū fides nō sit
 apertentiū; ad qd̄ dici potē. nō fidē s; agnitionē in habuit.
 nō ut solē abusive dici credo oculis mīs. s; i h' qd̄ uidit.
 nullū meritū si cōdidit. S; i h' qd̄ illū credebatur dñi eē. q̄
 uidebat i ligno pende; fides itaq; q̄ ē ad edificatiōē
 de nō apparentib; ē. Solē q̄ri de fide utr' sit uirt'. Ap̄
 ex dictis ayg. Tres sūt sūme uirtutes. fides. spēs. caritas.
 Ap̄ts; etiā credidit abrahā dō & reputatū est ei ad
 iusticiā. Itē fides h't meritū. nō uirtus; qdā tñ dicūt ^{si uirtutib; mētā}
 qd̄ nō sit uirt'. p̄t illud ap̄li. si habuerō omnē fidē. ca
 ritatē nō habēā. nich' sū; tibi inuirt'. qd̄ fides sine cari
 tate possit habi; s; nulla uirt' sine caritate pot' eē; sa
 ne tam pot' qd̄ fides opans p̄ dilectionē sit uirt'. sine
 dilectione nō ē uirt'. Si opponitur tē i due fides. nō
 tñ due. s; eadē aucta; lūn illud. auge nō fidē; ut enī
 ieronim' dic. quantū credim'. tantū diligim' & gūso.

Sup̄dictis est addendū de **De fide antiquor.**

cognitione fidī q̄ antiq' habuer'. & qm̄ aucta sit;
 p̄ legē moyh. & p̄ legē euangli. & ē fides aliqñ par
 ua cognitione & magna cōstantia. ut deuotione. ut
 i muliere cui dictū ē; o mulier magna ē fides tua.
 Aliqñ magna cognitione & parua cōstantia. ut i petro

qm̄ negavit ⁊ inb ⁊ q̄ n̄ adō dō placet. ⁊ q̄a n̄
pot̄ eē fides penit' sine cognitione. licet n̄ pfecta.
Dē sic ab initio noticiā suā tēparavit. ut sic nūq̄
tot' potuit ap̄hendi. sic nunq̄ ^{pr̄ potuit} ignorari. Idō n̄
tot' uoluit manifestari. ut fides haberet meritū.
nec tot' occultari ut i fidelitas de ignorantia nō ex
cusaret. ⁊ ē q̄dā cognitio fidi sine q̄ nullo tēp̄ po
tuit sal' eē. s. cognoscē dīm eē ⁊ remuneratōre spe
rantū i se. iuxta illd̄ apli oportet accedētē adīm
credē qz ē. ⁊ qd̄ remunerator ē sp̄atū i se; si ē dī
iuisibilis sit iuxta illd̄ ioh̄s euangl̄stz dīm nemo
uidit uq̄ qm̄ i dicari potuit. partī humana rōne.
partī diuina reuelatione. q̄ utq̄ modū apte ostēdit.
Ui enī dic̄ qd̄ notū ē dī manifestū ē i ill' ⁊ n̄ dic̄
manifestū ē ill'. plane ostēdit qd̄ i ill' erat un̄ nocē
dīm potant; ē ū sub iungit. dē ill' reuelauit ostēdit
qd̄ ratio humana p se in̄ sufficiens eēt. n̄ reuelatio di
uina illi i adiutoriū eēt. Reuelatio diuina fit duo
b' modis. it̄na aspiratione ⁊ discipline eruditione;
q̄ foris fit p factū dicta. humana ratione pote
rāt scire dīm eē; cū enī humana mēs se n̄ possit
ignorare. scit se aliqn̄ cepisse. nec h̄ ignorare po
test qm̄ cū nō fuit. s. ut eēt sub sistentiā dare potuit;
ut q̄ eēt ab alio facta ē. q̄ ne ēco n̄ cepisse ostat. qz
si ab alio cepisset p̄m' oib' existendi auctor eē n̄ pos
set; i amministratione ⁊ inuisibiliū ⁊ gubernatione.

diuinā sapientiā & bonitatē potant dephēde. Apparet
 itaq; qd̄ ⁊ ante legē p̄ ea q̄ facta s̄. inuisibilia dī a crea
 tā mūdi aspici potuer; p̄ legē sc̄ptā cepit crescere cognitio
 fidi; tē enī ^{illū} cep̄ p̄mitti p̄ quē fieret libatio. s̄. messias. n̄ dū
 tam mod' redēptionis plene cognoscebatur. semp̄ tñ & an
 legē ⁊ i t̄p̄e legis fuer' aliq̄ q̄b; fides i carnationationis
 reuelata fuit. q̄ uelut colūpne eccl̄ie eēnt. **Q**uerit' de
 ist' simplicib' q̄b; n̄ erat facta reuelatio credebant tñ dñm
 eē & remuneratōre spantiū i se. utr' saluati sint. Qdā
 dicunt eos n̄ eē saluatos p̄ illas auctoritates. Aug'
 adoptatū. **I**ta tñ fides saluat q̄ credim' nullū hōiē
 libari a cōtagione mortis q̄ p̄ma natiuitate cōtraa:
 n̄ p̄ unū mediatorē. Cui' hominū eīdēq; dī saluberrima
 fide ⁊ illi salui facti s̄ q̄ p̄ q̄ ueniret i carne. credider'
 i carne uentur'; eadē nāq; fides est & n̄ra & illoz. qm̄
 illi credider' futur'; nos credim' factū. Idē i libro de cor
 rectione ⁊ gr̄a. nemo libatur a dāpnatione que facta
 ē p̄ adā n̄ p̄ fide ihu x̄. **G**regori' sup̄ ezechielē. & q̄ p̄ibāt
 ⁊ q̄ seq̄bāt' clamabāt dicētes. osanna filio dō ⁊ c. q̄ os
 electi. q̄ i iudea eē potuer'. siue q̄ nē i eccl̄ia sūt i media
 torē dī ⁊ hominū credider' ⁊ credūt. **A**ug' de nupciis
 & ocu' p̄sentia; eadē fides mediatoris saluos iustos
 faciebat antiq̄s pusillos cū magnis. q̄ sic credim' nos x̄ m
 carne uenisse. ita illi uentur'. sic nos mortuū. ita illi mori
 turū. sic nos resurrexisse. ita illi resurrecturū. & nos & illi
 adiudiciū uiuoz & mortuoz uenturū. & idō dicit isti

qđ null' de antiq's potuit saluari n' ista nū ad
 min' credē. it. s. uenturū & moriturū ⁊ ē; s; quib'
 n' erat reuelatio facta h' penit' ignorabāt; qm' g'
 h' credebāt. Alii qb' mag' asentim' dicit eos fidē
 & uelata i mistio habuisse. alii. ⁊ qđ: qb' reuelatio
 erat facta sciebāt ⁊ credebāt: h' isti & si nesciūt:
 credebāt. considerāt enī ill' fidē suā. un' i iob boues
 arabāt & asine pascebant iuxta e' s. Isti erāt asi
 ne pascentes iuxta boues. sic hodie i ecclia mul
 ti simplices ⁊ si ita distincte nesciant tñtatem
 assignare: credt tñ. qđ i fide & humilitate adherēt
 ill' q' h' & sciunt ⁊ credt. **S**opponit' cū h' ēet hie fidē
 & uelata i mistio. credē. s. dñm ēē & remuneratōrē.
 s. i. s. & philosophi ⁊ tē habebāt fidē &
 uelata i mistio. S; auctoritas dicit eos n' posse
 humanarē fidē i carnationis habuisse. S; ut iā
 dicim' h' credere. s. dñm ēē & remuneratōrē. s. i. s.
 p' humilitatē adherendo bub' arantib'. q' illi &
 sciebāt ⁊ edebāt. erat habē fidē & occultā in
 misterio. qles putam' fuisse qsdā gentiles. ut ui
 dua serept' na. iob etiā gentilis fuit. ⁊ ita dici
 m' simplices illi' tēp'is credidisse oīa q' nos edi
 m'. qđ credebāt sciētib' ⁊ credētib' oīa. **S**i i tēp' g'g'
 iā n' suffic' credē dñm ēē ⁊ r. s. i. s. sic tē. qđ mani
 festatio ueritatis iā facta ē. scdm tēp'ra enī ē p'fec
 t' & mensura fidei; corneli' enī habebat fidem

N

N

si nō q̄ sufficeret ad salutē. Vñ aug⁹. Dictū est cor
nelio p̄ anḡlū. accepte s̄ elemosine exaudite
sunt oīnes tue. ante q̄ i xpm crederet nec tñ
sine aliq̄ fide donabat & orabat. nā qm̄ i uoca
bat iquē nō crederat. s; si posset sine fide
ēē sal⁹. nō ad eū mitteretur architect⁹ ecclie petrus;
ex q̄ auctoritate apparet qd̄ corneli⁹ licet crede
ret. h̄ idē qd̄ illi simplices antiq̄. tñ p̄t t̄p̄s q̄li
tatē iā nō sufficiebat. **De partib; fidei ad unitatē substantie.**

Post sup̄dicta. partes fidei p̄seqm̄; duo s̄ i q̄b;
maxime consistit fides. mysteriū diuinitatis. & sa
cramētū i carnationis; ac p̄mū de illa parte fidei
q̄ p̄tinē ad unitatē diuine sube. sic rō approbauit
dm̄ eē ita - unū eē. ut p̄ncipiū oīū unū eēt -
finis. si enī duo eēnt. t̄ utriq; i sufficiens esse. ut
altū sup̄flui. q; si aliqd̄ de eēt qd̄ habet aliud. <sup>unū q̄ haberet aliud
nō sūme p̄fectū. si u
nich unū de esset</sup>
cū i uno oīa. alterū sup̄fluere. Est q̄ unum
p̄ncipium un⁹ auctor omnū. qd̄ ut uiuatur iō.
multe auctoritates p̄bant. ut i p̄ph̄a audi uis̄ d̄s
tanis un⁹ ē. - iō uē un⁹ ē q; i cōmutabilis. i uaria
bilis; ap̄ eū nāq; nō ē ulla p̄mutatio nec uicissitudi
nis obūbratio. q̄a nō ei aliud eē q̄ sapientē eē. i m̄
sū. et̄nū bonū. iustū. Cū at̄ d̄r iust⁹ sapiēs - ē. nō di
uinitatē p̄petat. ostendim⁹ q̄ i dō nulla ē. s; diuisos ef
fect⁹ q̄s d̄s i creatis opatur. Cū enī d̄r iust⁹. intelli
gim⁹ q̄a iuste iudicat; sapiēs. qd̄ sapientē omīa

DE VNITATE SVB

fecit & gubernat; misericors quoniam dicitur intelligimus quod medicus
 peccatoribus parit. Aug^o contra Iovinianum. Intelligamus dominum
 possimus quantum sine qualitate bonum. sine quantitate magnum.
 sine indigentia creatoris. sine situ presentem. sine loco
 usque totum. sine tempore sempiternum. sine commutatione mu-
 tabilia facientem. nichil patientem; quod si quis ita dominum co-
 gitatur & non dum potest omnino invenire quod sit. pie tamen
 caueat quantum potest aliquid de illo sentire quod non sit. hec
 divina verba usque tota & in ipsa omnia; quod omnia in deo sunt:
 iohannes testatur dicens. omnia in ipso vita erant. id est. mutabiles.
 quia eorum dispositio & ordo in ipso sunt ab eterno. non enim
 in deo ceperunt esse. sed in actu & ortum habent & mutabi-
 litatem; quod deus usque & in omni creatura sit. ipse ait per prophetam
 celum & terram compleo. & alibi. si ascendo in c. t. i. c. t. c.
 hanc sapientia quam attingit a fine usque ad finem. id est.
 a minima creatura usque ad maximam & ab una extre-
 mitate usque ad aliam; si aliter omnia in deo. aliter deus in omnibus omnia
 in deo non per essentiam. quia ut augustinus dicit. quicquid in deo est deus est. si ut
 diximus per dispositionem quia ut augustinus super iohannem dicit sic
 anima animam quam facit. est in mente artificis. ita omnia ab eterno
 nec tamen sequitur quod ab eterno fuerit. si in deo ab eterno. quia si
 in deo cepissent iam in eo esset mutatio. Sole opponi. si crea-
 te in deo quia ab eo sciuntur animam quam facit. quod mala in deo quia
 sciuntur ab eo animam quam facit; si ut diximus creature in deo
 quia eorum dispositio & causa in eo; malorum vero non est auctor deus;
 ut ostendimus eam non in deo per essentiam; deus vero in omni creatura

p[er] e[ss]entia[m] q[ua]da[m] t[em]p[or]e calu[n]iatores ueritatis dic[un]t e[ss]e p[ro]p[ri]eten-
 tia[m] - n[on] p[er] e[ss]entia[m] u[er]o e[ss]e. q[ua]si exco[n]tinge[re] possent i[n]q[ui]tationes
 sordid[us] si u[er]o e[ss]et e[ss]entialit[er]. q[uo]d t[ame]n frivolu[m] e[st] ut nec respon-
 sione sit dignu[m]. cu[m] - i[n] sp[irit]u creat[ur] sordib[us] corp[or]is - si lep-
 si ut q[ua]ntu[m]cu[m]q[ue] polluti i[n]q[ui]ari n[on] possit. postremo q[ua]ratur
 ab eis q[uo]d pot[est] de d[omi]no co[n]cededu[m] sit ut q[uo]d nusqua[m] p[er] e[ss]entiam
 sit ut q[uo]d ubiq[ue] sit. ut alicubi ita q[uo]d n[on] u[er]o sit. S[ed] q[ua]si au-
 deat dicere q[uo]d nusq[ua]m diuina e[ss]entia sit: q[ua]si - q[uo]d alicubi
 & n[on] u[er]o: Si eni[m] ita alicubi sit diuina suba q[uo]d n[on] ubiq[ue]:
 localit[er] - cedant q[uo]d q[uo]d ubiq[ue] e[ss]entialit[er] auctoritas n[on]q[ue]
 aug[er]e q[ua]m solet i[n] ducere illo[rum] erro[re]m pot[est] q[ua]m uiuere destruit;
 h. s[ed] d[omi]n[us] ubiq[ue] e[st] n[on] locis s[ed] actionib[us] ut erro[re]m foueant:
 fures ueritatis efficiunt[ur] sic n[on]q[ue] i[n] auctoritate illa; d[omi]n[us] q[ua]m
 u[er]o e[st] n[on] locis s[ed] actionib[us] appropinquat[ur]; fatendu[m] e[st] itaq[ue]
 d[omi]n[us] i[n] o[mn]i loco ueracit[er] & e[ss]entialit[er] e[ss]e nec t[ame]n loco co[m]p[re]hen-
 dit[ur] ullo: q[ua]ntu[m]cu[m]q[ue] scriptibilis e[st] Aug[ustinus] ad dardanu[m]. Si
 q[ua]si speciosa magnitudine opinem[ur] d[omi]n[us] p[er] cu[m]ta diffundi
 sic hum[us] aut lux ista diffundit[ur] s[ed] ita pot[est] sicut e[st] sapia
 in duob[us] q[ua]m neut[er] sapientior s[ed] alt[er] corpore g[ra]uior; una sa-
 pientia i[n] ut[ro]q[ue] n[on] e[st] i[n] maiore maior & i[n] minore minor. aut
 minor i[n] uno q[ua]m i[n] duob[us]; ita - d[omi]n[us] sine labore reges sine ho[m]i[n]e
 g[ra]tias m[un]du[m]. i[n] celo tot[us] i[n] t[er]ra tot[us] & i[n] ut[ro]q[ue] tot[us] & nullo g[ra]t[us]
 loco s[ed] i[n] se ip[s]o u[er]o tot[us]. Id[em] u[er]o e[ss]e d[icitur] q[ua]m nulli parti reru[m]
 absens. id[em] tot[us] q[ua]m n[on] parti reru[m] parte[m] sua[m] p[re]sent[em] exhibet[ur] alt[er]
 parti alt[er]a parte[m] - In se ip[s]o q[ua]m n[on] g[ra]tias i[n] q[ua]b[us] p[re]s-
 ens e[st] t[ame]n sine ill[is] e[ss]e n[on] possit. Na[m] spacia loco[rum] tolle corp[or]ib[us]

corpa n̄ erunt; tolle ipsa corpa q̄litatib⁹ n̄ er̄ ū s̄c̄.
et iō necesse ē ut sint; opponit; hodie fit noua cā-
tura sic aīa; p̄ nich erat ipsa. q̄a de nichilo facta.
Nō erat d̄s i ea cū nich erat; m̄ ē i ea; ḡ ē ū n̄ erat
p̄; mutabilis ē ḡ; s̄; quēadmodū si nubes opponat⁹ ra-
dio sol n̄ ē tñ radi⁹ alibi q̄ p̄. nubes ū ē ubi n̄ erat.
s̄; radi⁹ n̄. q̄ nubes ū radi⁹ erat i cepit ēē: ita d̄s cū
aīa q̄ creata illa ēēt ūq; foret: ibidē erat ū illa facta
ē. n̄ ḡ m̄. Alibi q̄ p̄. ita t̄ d̄m̄s de mūdo & de oīb⁹
creaturis. qd̄ licet n̄ semp fuerit. cū auctoritas di-
cat d̄m̄ i singl̄s ēē. n̄ tñ ē ū n̄ erat q̄ ubiq; sine
loco ueracit̄ ē. sic sempit̄ sine t̄p̄. *ut aug⁹ dīc̄. Quis*
ḡ ad plenū n̄ sufficiem⁹ discutere: i dubitat.
tñ credim⁹ d̄m̄ ūq; cēntialit̄ ēē. nec sine eo pot̄ al-
qd̄ subsistere t̄ p̄monit̄ ex oīb⁹ q̄ fec̄. q̄ om̄ia q̄tin̄.
penetrat. a nullo q̄tinetur q̄ nō pot̄ q̄phendi i men-
sitate. nec p̄ sui puritate maculari. nec p̄ simplici-
tate diuidi. *Aug⁹ addam̄. In solū uniuersitate*
creature uerū t̄ cui lib⁹ parti ei⁹ tot⁹ parit̄ ad ē. In eo-
dē fatendū ē ūq; ēē d̄m̄ p̄ diuinitatis p̄sentia s̄; n̄ ūq;
p̄ habitationis gr̄a. p̄t̄ hāc em̄ i habitationē ū p̄
culdubio gr̄a dilectionis ei⁹ agnoscitur. Nō dici-
m⁹. pat̄ n̄r q̄ es ūq; cū & hoc uerū sit. s̄; q̄ es i
celis; dicam⁹ ḡ d̄m̄ i oīb⁹ creaturis ēē & eq̄lit̄ ēē
p̄ p̄sentia d̄itatis. siue p̄ cēntia: p̄ i habitantē gr̄a
n̄ i oīb⁹ s̄; i bonis tantū; un̄ nec eq̄lit̄. q̄a q̄nto me

uores tanto habundanti' i eis habitat. i. pfecti' agnoscit'
 & diligitur ab illis; sic aia ut avg' dic' i epla ad ieroni-
 mu de origine aie. p os' particulas corporis tota simul ad e'
 nec minor i minorib' nec maior i maiorib'. s; tñ i aliis i
 tñli' i aliis remissi' effect' suos exeret. cū i singulis parti-
 culis corpus cōtialit' sit. In malis n̄ ē d's p i habitantē grā
 q̄a n̄ illuminant' ab eo; un' lux i tenebris lucet. & t. e. n̄ cōp-
 hender'. sic lux solis pfundit oculos cecis s; n̄ caput' ab eo; bonos
 ū illuminat lux ista s; n̄ eq̄lit'. Avg' ad dardan; ē d's q̄ ūq; ē
 n̄ i oib' habitat. & i q̄b' habitat n̄ eq̄liter habitat; nā in ē
 illo q̄ eliseus poposc' ut duplicet' staret i eo sps di q̄ erat
 i elia & un' i oib' scis aliis sciores i ū habundanti' habeat
 dñm habitatorē. Inq; ab eo lōge ēē dicit' q̄ peccādo disti-
 millimi facti s;. & in ei p̄p̄nq̄ q̄ similitudinē ei' bene ui-
 uendo recipiunt. Est g' ūq; d's p p̄sentia siue cōtia
 & eq̄lit' i oī loco s; n̄ ē in loco. v̄ n̄ ē localis. De spū crea-
 to q̄r. ut' i loco sit ut localis sit; q̄dā dicit qd' n̄ sit
 local. nec i loco. nimis i herentes isti auctoritati. Avg'
 sup' genesim. Corpalis cāta mouet' p t̄p̄z & loca. spūalis
 creatura tñ p t̄p̄za; moueri p t̄p̄ ē. moueri p affectio-
 nes ut de tristitia i gaudiū. discendo & q̄ nescit
 ut i anglis; i h̄ enī pri' & posteri' consideratur. D's p nec
 t̄p̄za nec p loca. S; ū avg' dic' qd' spūalis catura n̄
 mouetur p loca. h̄ itelle x̄ n̄ h̄t locale circūscriptio-
 nē; ea enī q̄ h̄nt dimisionē loco circūscribuntur. qm̄
 eis s; loc' p̄ncipiū & mediū & finis assignatur. Sps

Spiritus sanctus. i.
 ul' i loco.

ū creat^r h^t dⁱmⁱnⁱōnē & ^{trⁱnⁱtⁱmⁱnū} q^d t^riⁿiⁿū h^t ita ē h^t.
q^d n̄ alibi; locat ē. licet n̄ faciat distantiā in loco. q^da
& si multa sp^s e^{ss}ent hic n̄ co angustarent loc^u ut min⁹
de corporib⁹ g^rat^r. Sol⁹ igitur d^s q^d iⁿ se om̄ia g^ra
n⁹ iuxta ill^u in q^uo un⁹ū & mouem⁹ & sum⁹. nec h^t
t^riⁿiⁿū: loco n̄ g^rat^r. S; q^dq^d h^t t^riⁿiⁿū sed aliq^d lo
cale ē. Ambrosi⁹ i libro de fide ad g^ranū impatorē. Sic
enī dix^r isaia⁹ q^d miss⁹ ē ad me un⁹ deseraphim;
& sp^s q^de scⁱ miss⁹ d^r s; seraphim ad un⁹. sp^s ad om̄s.
seraphim mittit in ministeriū. sp^s opatur misteriū;
seraphim de loco ad loc^u t^ransit n̄ enī cōplet om̄ia s; ip^s
sū replet^r asp^u. hic plane dic^r ambrosi⁹ q^d ang^li loca
les sūt. **De p^{er}sonarū distinctione.** **H**is cōsidera
tis restat de his uide^r q^d p^{er}tinēt ad distinctionē trini
tatis. & p^{ri}m⁹ testimonia auctoritatis iⁿducam⁹. In gene
si. **i** faciam⁹ hōiem ad imaginē & similitudinē nr̄am.
p^{er} plurale t^rinitatē ostendit^r psalmista. D^ñs dix^r
ad me fili⁹ nr̄s es tu: e. h. g. te. In eug^lo. In p^{ri}n
cipio erat ūbū & c. Hui⁹ q^d in uestigationis & cōside
rationis h^t rō q^da exemplaria. In his que facta sūt;
d^s enī q^d iⁿ se uidi n̄ pot⁹ i ope suo manifestat^r. Nā
sic sapia hōis n̄ uidet^r n̄ ab ipso hōie donec manifest
etur p^{ri}uū. ita sapia dⁱ n̄ potunt agnosci donec
manifesta^r ē p^{ri} op⁹ suū. q^d ē quasi extrinsec⁹ ūbū. Sa
pia dⁱ q^da in reuelat^r: sic p^{ri} ūbū oris manifestat^r ūbū
cordis. i. cogitatio int⁹; 7 q^d iⁿ t^ris c^ontat^r magis acce
dit ad similitudinē dⁱ rōnat^r c^onta. ea enī sola adima

i gene^{si}

quæ & similitudinē dī ē facta. i. se ipsa potuit humana mēs
 uestigiū trinitatis iuenire euidēt. q̄ i cetis; uidet enī qm̄
 ex se ipsa nascit̄ sapia q̄ ē in ipsa. & qm̄ ipsa diligit sa
 pientiā suā & ita pcedit sapia de mte. & de mte & sa
 pia. pcedit amor. q̄ ipsa mēs diligit sapientiā genitā a se.
 & i simul hec tā & tñ una suba i q̄ h tā. s. mens sapia. iter se distine
 amor. & i h tā i t se distincta qm̄ mens n̄ sapia t amor.
 nec sapia mēs t amor & tñ unitas sube n̄t cedit. & ascen
 dit mēs ab istis ad creatore suū & cōsiderat eū sapiā hie. 7
 qm̄ nūq̄ sine sapia fuit. cōsiderat t qd̄ sapiā dilex̄ suā sep̄
 & qd̄ amore ad eā semp̄ habuit & ē amor coeternus etno.
 & coeternē sapie ipsi. Rursū cōsiderat qd̄ n̄ pot̄ i dō aliqd̄
 diuīfice ab eo. & ita sapia dī d̄s est. & amor ei⁹ d̄s est.
 & iō unitas manet in trinitate. & h trinitas ē pater q̄ a
 nullo ē. & sapia patris q̄ a patre genita ē. & sp̄s sc̄s qui ab
 utroq̄ pcedit. q̄ sepiissime in diuina scripta amor patris &
 filii apellat̄. & sunt iste tres p̄sone distincte. qz pat̄ n̄
 ē filius nec sp̄s. s. nec fili⁹ pat̄ t sp̄s. s. & tñ iste tres p̄sone
 una suba. un⁹ d̄s. **Aug⁹** in libro de trinitate. **Stres p̄sonas ei⁹ dē**
 cētie. t tres p̄sonas unā cētiā dicim⁹. tres at̄ p̄sonas ex
 eadē cētia n̄ dicim⁹ qz aliud q̄ cētia. aliud qd̄ p̄sona;
 h uidendū ē q̄r i scā trinitate illa p̄sona q̄ a nullo ē appel
 let̄ pat̄ iō. s. q̄a de suba sua genuit filiū; sapia patris
 seu ūbū dī fili⁹. qz genita ab ipso patre. un⁹ in psalmo erue
 tauit cor mīm ūbū bonū; q̄a a patre & filio pcedit dicit̄
 ē sp̄s sc̄s. q̄a inspiratur a patre 7 filio ad sc̄ificandum

n̄ sp̄s. s. pat̄
 7 fili⁹

Genitā a pa
 7 p̄cessione sp̄
 sc̄i ex utroq̄.

N

& n̄ tñ uenit sine patre & filio. q̄a tñitas ī diuina
 ē; s; īspirari a patre & filio h̄ illi ē eē a patre & fi
 lio. qđ etñū illi ē q̄ datur ex t̄p̄e. & accipitur.
 Sic sp̄s. s. donū ē patris & filij. & ē dat⁹ ex t̄p̄e dat⁹.
 & dari a patre & filio n̄ aliud illi ē. q̄ credat⁹ eē a
 patre & filio qđ etñū illi ē & n̄ t̄p̄ale qđ dat⁹ ex t̄p̄e.
 sic qđ sp̄s sc̄s ē patris & filij. etñū illi ē. q̄ ex
 t̄p̄e īspirat⁹. a patre & filio. Beda ī om̄i dñice p̄me
 p̄ ascēsiōe. Cū sp̄s dat⁹ gr̄a hominib⁹. p̄fecto sp̄s mit
 tit⁹ a patre mittit⁹ & a filio. p̄cedit a patre p̄cedit & a filio.
 q̄a & ex⁹ missio ē ipsa p̄cessio q̄ ex patre & filio p̄cedit.
 Aug⁹ ī libro. v. de tñitate ait. p̄cedit n̄ qm̄ nat⁹ s; qm̄
 dat⁹. qđ at datū ē. & ad eū qđ dedit refert⁹. & ad eos
 q̄b⁹ dedit. Itē si n̄ p̄cedit n̄ cū dat⁹. nec p̄cederet utiq;
 p̄ q̄ eēt cui daret⁹. Nā donū pot⁹ eē & an̄ qđ det⁹.
 donatū autē n̄ datū fuerit. nullo m̄ dici pot⁹.
 Hic magna oritur quēō. q̄re illa tria quę in aīa
 s; n̄ dicantur tres p̄sone. Sic illa q̄ hoz similitudine
 ī dītate reptā s; tres p̄sone dīct⁹. & s; ad qđ pot⁹ dici.
 qđ iō n̄ s; p̄sone q̄ affectiōes mutabiles cura aīa;
 Aliqn̄ enī aīa sine noticia & amore; nec pot⁹ dici
 noticia hoīs ē hō. amor hoīs ē homo. s; sapia dī
 d̄s ē. amor dī d̄s ē; q̄a n̄ ē ī dō aliud ab ipso; tres
 s; p̄sone un⁹ d̄s. una suba & un⁹ d̄s. una suba. una
 natura. ille tres p̄sone pat̄ fili⁹ & sp̄s sc̄s; pat̄ anullo
 ē. sūm avg⁹ dīc. pat̄ ē p̄ncipiū tñitatis. h̄ ē ī tñitate.

q̄a n̄ ē p̄ncipiū suū ip̄s. s; ab eo fili⁹ & sp̄s sc̄i. ip̄s a nullo;
 qđ a filio p̄cedat sp̄s s. auctoritates multas h̄m̄s. **A**p̄ts; dñs
 misit sp̄m filii sui clamantē i corda uīa abba pat̄. Et in
 euangl̄o. uirt⁹ dī exhibat de illo. Greci tñ dicit sp̄m s. p̄cedē
 a patre tñ. & n̄ a filio; hoc idō dicit: q̄a i simbolo ap̄lōz nul
 la fit in̄ m̄tio. Hoc ē i credo minori. nec i simbolo qđ fuit
 datū i nicēna sinodo. i fine cui⁹ habet. q̄ alit̄ dixerit ana
 thema sit. Qđ nos ita exponim⁹. quālit̄. i. q̄trū; s; ē istud n̄
 sit ibi affirmatū t̄ negatū n̄ dñs illi simbolo q̄trariū.

His p̄missis. uidendū ē qđ in sc̄a **De nominis diff̄entia.**
 t̄nitate i nōa qđā distinguētia p̄sonas; i & alia uni
 tatē nature ut sube. significātia ut h̄ nōa d̄s om̄ip̄s.
 et̄n? i m̄s. & h̄ dñs f̄ subā; n̄ enī aliud est illi natē eē. q̄ dñm
 eē. om̄ip̄m eē. et̄nū eē. in̄m̄sū. sapientē. iustū. & similia; i
 iō sic una eēntia i n̄ tres. ita un⁹ d̄s & n̄ tres. un⁹ om̄ip̄s. un⁹ et̄
 n⁹ i m̄s. sapiēs. & c. **A**vg⁹ i lib. vii. de t̄nitate. qz h̄ ē illi
 eē dñm qđ eē. t̄a tres eēntias q̄ tres d̄s dici fas n̄ ē; sunt alia
 nōa q̄b⁹ distinguūt t̄nitas. pat̄. i genit⁹. genitor. i h̄ queniūt
 patri t̄m; filio soli queniūt h̄ alia; fili⁹ genit⁹. nat⁹. ūbū. i alia
 similia. Sp̄ui sc̄o h̄ alia. Sp̄s sc̄i. donū. p̄cedēs a patre i
 filio. & h̄ nōa significāt p̄p̄tates quib⁹ p̄sone distinguūt.
 Soli⁹ nāq; patris p̄p̄ū est eē patre. eē i genitū. q̄a nullo ē;
 p̄p̄ū filii eē genitū a patre; p̄p̄ū sp̄s s. a patre i filio p̄cedē;
 s; i h̄ qđ pat̄ ē d̄s. om̄ip̄s. iust⁹. & c. n̄ distinguuntur a filio i
 a sp̄u s. qz i fili⁹ d̄s om̄ip̄s i similia. i sp̄s s. simit̄. **Q**r. cū
 sp̄ui sc̄o n̄ queniāt genitū eē. si eē in genit⁹ dici possit.

Avg' ad orosiu. Spm s. nec genuit² in genitu: fides eta de
clarat; qd si dixerim' in genitu duos patres affirmare uide
bim'; si at genitu duos filios crede culpam. **A**lt orosi' ad aug'
tanu. Voluntate genuit pat' filiu t necessitate. **A**ug'; nec uo
luntate nec necessitate; qd necessitas i do n e pure uoluntas sa
pia n pot. Na qda nrm cu eu itrogassa heretic' utr' uo
lent' annoles pat' genuerit filiu: laudabiliter respodisse fert'.
Dic i qd & tu heretice; ds pat' necessitate e ds an uoluntate.
Si dixissas necessitate: qnd seqlat' absimilitas; si uoluntate: respod
debat' illi; q uoluntate ds e: n nata. Itaq; sic pat' nata e ds: Ita
nata genuit filiu. It' genita etna i estabit e. **S**n ppha, gnitione
ei' q' enarrabit. Solent sic opponere qda; n e aliud filiu
gigni a patre q ee a patre. S; h ouenit spui s. ee. s. a patre; q'r
ouenit ei gigni a patre; ad qd dicim'. qd cu fili' & sps s. a patre sit:
alut' tn fili' a patre. alut' sps s. **A**vg'. Sps q' a patre e. S; no qm
nat': imo qm dat'; fili' i a patre pcedit: ut ipse ostendit in
Ioh'e dice's. ego ex do pcessi & ueni; & ita fili' a patre e pce
dendo & nascendo: sps a patre n nascendo s; pcedendo; utq; em
pcedit a patre. s; i estabili & dissimili m'; n e itaq; sps s. ge
nit'. qd e sit a patre & filio. si genuit' eet: ia habet' duos pa
tres. & sic itnitate eet ofusio: i q & duo patres & duo filii eont;
qd at sit gigni qd sit pcedere i hac uita sciri n pot. **A**vg' tn
i lib. ii. de trinitate. de hac genita dic. No aliud e illi ee de
patre. i. nasci de patre: q uide patre opate. q parit' opari; s; qd
h itelligit. **A**mbrosi' de trinitate. Qm fili' a patre sic genuit'
i possibile e scire. Mes desic. uox silae. n hois tm. s; angloz;

sup anglos. sup cherubin. sup seraphim. sup omnē sensum
 ē; credere iubem. discute n̄ p̄mittim. Aufer argumta. u
 fides q̄rit. It. licet scire qd nat' sit fili? n̄ licet discute quēad
 modū nat' sit; qdā tñ de ingenio suo p̄sumit. dicit se n̄ nes
 cere h. h̄mōi ad herentes. illi auctoritati Hieronimi sup ecle
 siasten; q̄s. i sac' scriptis. sepius n̄ p̄ impossibili. S; p̄ difficultati
 ponitur. ut ibi; gñone ei' q̄s enarrabit; s; h̄ intellex. Hieronim?
 de gñone ei' q̄ fuit & carne. q̄ aliq̄ m̄ enarrari pot. Queri
 solat. cū gñō filii a patre. nec p̄ncipiū hāt. nec finē q̄a et̄na ē.
 ut' debeat dici fili' semp gignitur t̄ semp genit' ē. Gregori'
 sup iob; dñs d̄s ih̄s x̄s in eo qd ut' & sapia dī ē. de patre
 ante t̄p̄a nat' ē; t̄ poti' q̄a nec cep̄ nasci nec desit. dicam'
 uū. semp nat'. Nō at̄ possum' dicere. semp nascitur. ne ī p̄fec
 tū eē uideat; at uū ut et̄n' designari ualeat & p̄fect'. &
 semp dicam'. & nat'; q̄tū & nat'. ad p̄fectionē p̄tineat. & semp
 ad et̄nitatē. q̄uis h̄ ipsū qd p̄fectū dicim'. multū ab illi'
 uirtutis exph̄one deuiam; q̄ qd factū n̄ ē. nec pot' dici
 p̄fectū; t̄ tñ īfirmitatis n̄re uibis dñs. ydescendēs. estote
 īqd p̄fecti & pat' ur̄ celestis p̄fect' ē. In psalmo q̄ d̄r. hodie
 genui te; hodie dixi. q̄a n̄ p̄t̄ illa gñō geniti. q̄a initio
 Sup̄dictis adici **De qualitate pat' & filii. i. l. l.** caret.
 endū ē. qd licet fili' de patre. n̄ tñ posterior patre. t̄ infe
 rior. s; coet̄nus. coom̄ip̄s. osubat. coeq̄lis. pat' fili'. patri &
 filio sp̄s sc̄s. Avg' in lib. iiii. de trinitate. Sic coet̄n' ē pat'
 fili'. sic splendor coeuius igni & eēt et̄nus. si ignis eēt et̄nus.
 Et ē notandū. qd fili' equalis ē pat' s; subā. n̄ s; p̄petatem

un. Nec tres.

qua distinguitur a patre; i eo enī qđ fili' ē un' d's
cū patre. una natura. una suba. equat ē pat'; s. f. qđ
de patre ē genit'. n' ē equalis ei; g' in eq'lis; n' ē uerū; qđ
f' h' qđ pat' ē ingenu'. fili' genit'. nec equalitas. nec ieq'
litas cōsideratur; idē & de spū s. **Aug'** de trinitate. qđ
ū fili' relatē ad patre d'r. n' f' qđ ad patre d'r fili'.
equat' patri fili'. s. f. qđ a se d'r. equat' ē pat' fili'; qđ qđ
at ad se d'r. f' subā d'r. Restat g' ut f' subā eq'lis sit pa
tri. Eadē g' utriq; suba; hui' scē trinitatis. n' debet
dici pars una de trib' p'sonis; tota enī trinitas. ē una
suba. simplex & i diuidua; nec sunt aliqd maius. due
p'sone q' due; cū enī una queq; illar' sit diuina suba.
& ille tres illa eadē suba. nō sunt tres maius aliqd q' una.
Aug'. In trinitate q' d'r ē. pat' ē d'r. fili' est d's. sp's ē d's. &
huius un' d's; nec hui' trinitatis t'cia pars ē un' d's. nec
maior ē pars. duo q' un'. nec maius aliqd i oī. q' singl'e
p'sone. q' spūat nec corpat ē magnitudo. Idē; n' qm d's
trinitas ē. idō t'plex putandus d's. Alioqn minor eēt in sin
glis q' trib' parit'. Hoc ē cōsiderandū ē. qđ de scā trinita
te nich d'r f' accidēs - qđ enī f' accidēs d'r. mutabile ē. s. i
dō nich mutabile; n' tñ oē qđ d'r de dō. f' subā d'r. qđ qđā
f' relationē t'p'etate d'n'r. ut pat'. fili'. **Aug'** i. v. libro. de
trinitate. accidēs dici n' solē. n' qđ aliq' mutatione rei cui
accidit amitti pot'. In dō at' f' accidēs nich d'r. qđ ei nichil
accidit. nec tñ oē qđ d'r. f' subā d'r. S' subā d'n'r q' sine ali
q' respectu relationis d'n'r. t' q' unitatē diuine sube exp'mūt

ut d's omips & similia. & h' oia ut ait **Aug.** de singlis
 dnr psonis. & n' pluralit' s; singlarit' de t' b' simul dnr.
 Sic em' d's omips. sapiens. etn'. iust'. & similia. ita fili' e' d's
 omips & c. & sps scs similis; & isti tres. un' d's omips. un'
 sapiens; & sic de oib' q' s' suba dnr. excepto h' no'e psona; cu'
 em' h' nom' psona s' suba dicat'. de singl' is pot' enutari
 psonis; pat' e' psona. & fili' e' psona. sps e' psona; nec tn' pot'
 dici isti tres una psona. **Aug.** psona ad se dr. sic d's & si
 milia; h' at' solu' nom' e'. qd' cu' dicat' de singlis ad se.
 pluralit' n' singlarit' accipitur i' suma. & e' inuentu' hoc
 nom' psona ut ait **Aug.** ut cu' q'retur qd' tres ut qd' ta.
 uno no'e respodet'. s. tres psonae; **Aug.** no' tres dicim' psonas.
 n' ut aliq' itelligat' eentie diuisitas. s; ut t' uno uocabulo
 respodi possit. cu' dr' qd' tres ut qd' ta. Id'e; cu' queritur
 qd' tres t' qd' ta. dicet' pat' & fili' & sps scs. dictu' e' tres pso
 ne; q' no'e n' diuisitate itelligi uoluit. s; singlaritate
 ut n' solu' ibi unitas itelligatur. s; trinitas. In trinitate
 naq; n' e' diuisitas. qa' q't pat' tat' fili'. s; distinctio; nec sin
 glis dicend' e' d's. q' ia' eet tm' una pso. **Aug.** q'stio
 nis uetis & noue legis. Un' q'de e'. s; n' singlaris. h' &
 exq'us i' mistio, q'sit' cu' alto. **Ambrosi.** de fide ad granu'
 impatore; q' uni' sube e'. separari no' pot'. & si n' sit
 singlaritas. s; unitas. Singlaritas. ad psonam p'nce.
 unitas. ad natura. **Hic** n' parua oritur q'stio; cu' nomen **h' orit' q'stio.**
 h' psona. testante **Aug.** s' suba dicatur. & e' hoc sit diffini
 tio psonae. psona e' ronat' sube in diuina natura. quom'

sit intelligendū. fili' ē alia psona a patre; hoc enī sane pot
 dici. pat' ē psona rōnat suba. ⁊ fili' ē psona. i. rōnat suba;
 s; cū dr' ē alia psona. n̄ audem' dicē qd' sit alia rōnat suba.
 Itē cū dicim'. pat' & fili' ⁊ sps s. s. tres psonae. n̄ possum' dicere
 tres rōnates sube; ad qd' pot' dici; qn̄ p se dr' pat' ē psona; fili'
 ē psona sane ita exponitur; pat' ē rōnalis suba. fili' ē psona.
 i. rōnat suba; s; p ad dictionē. restringitur significatio; fili' ē alia
 psona. i. discreta p alia ppetatē; pat' & fili' & sps s. sūt tres pso
 ne. i. discreta p tres ppetates; sic enī cū dr' fili' ē d's. n̄ distingui
 tur a patre. s; cū addit' fili' ē d's de dō. iā fit distinctio. Ita cū
 dr'. pat' ē psona. fili' ē psona. nō dū fit distinctio. s; cū additur
 alia psona. t p pluralē tres psonae. iā distinctio notat'. Siq's tñ
 cōuenienti' hanc q'stionē pot' soluē. ego nulli puidico; pterea
 ē nom' unū. s. trinitas. qd' de nulla psona singillatū dr' s; de
 omib' simul; nec ē subale. s; pluralitatē designat psonarum;
 ⁊ ita qdā nōa s i scā trinitate. q' dñr singularit' in cōiunctum.
 ut pat' fili' ⁊ c. q' ad ppetatē referuntur. Quedā iunctum
 & n̄ singillatū. ut trinitas. qdā singillatim ⁊ iunctū. ut d's om̄ps
 & similia. **De di uisa nominū acceptione.**

Post sup'dicta. istud cōsiderandū ē qd' illa nōa q' ad unita
 tē diuine sube p'tinent. p determinatiōes. qnq; ⁊ sine
 determinatiōe accipiuntur. i psonarū distinctione; ut
 sapia bonitas; ad subā enī referunt'; qā tres psonae. una sapia.
 una bonitas; ⁊ tñ ē dr'. sapia patris. ad filiū tñ. bonitas patris
 & filii; ad spm scm̄. ^{referuntur} Sumit' sps. caritas; tota enī trinitas. un'
 sps. una caritas. S; cū additur sps scs. cū ⁊ dr' caritas patris

VVI

& filii. Solūm ad spū sc̄m refert; pat̄ enī sp̄s. pat̄ ⁊ sc̄s. s; n̄
 sp̄s s. Solent ⁊ sine appositis det̄minationib; p̄sonarū signifi
 care h̄ nōa. ut p̄ sapiā intelligatur fili'. ū i p̄bys salomonis
 sepius p̄ bonitatē sp̄s s; h̄ ⁊ nōe sp̄s. ut ē Hieronim' i signifi
 catione p̄sonarū. sic dicit; i psalmo ofessionis. ⁊ tres sp̄s postulat dō.
 dicit; spū p̄ncipali ofirma me. Sp̄m rectū i. n. i. u. mens. Sp̄m
 sc̄m t. n. a. a. m; q̄ i isti tres sp̄s. P̄ncipat sp̄s. pat̄ ē. Rect'
 ⁊ ē. Sp̄s sc̄s. sp̄s s. ē. Ecce qd̄ Hieronim' dicit tres sp̄s. i. tres p̄so
 nas. Aug' q̄ i libro de doctrina x̄ana. tres res dicit. ad plura
 litatē p̄sonarū respiciēs. Aut q̄ppe sic. Res alie sunt q̄b; fruendū
 ē. alie q̄b; utendū. Ille q̄b; fruendū ē. nos beatos facit. Illi q̄b;
 utendū ē. tñ d. ētes ad beatitudinē uiuam. Si redire i pat̄am
 uolum'. utendū ē mundo. n̄ fruendū. Frui enī ē amore i
 herere alicui rei. pp̄ se ipsā. Res q̄b; fruendū ē. pat̄ & fili'
 ⁊ sp̄s s; eadēq; t̄ntas. una qd̄a res ē. communisq; omib; fruen
 tib; ea; patet itaq; qd̄ eadē nōa. modo ad unitatē sube. ⁊ ad
 pluralitatē p̄sonarū significandā ponūt; similiter h̄ nōa. poten
 tia. sp̄a. bonitas. nōa sube s; singl̄s p̄sonis eq̄lit̄ ueniunt;
 & tñ sepius in sacra scriptura p̄ potentia. pat̄. p̄ sapiā. fili'.
 p̄ bonitatē sp̄s s. intelligit; & q̄re h̄ fiat. n̄ ē utile t̄ q̄rere. t̄ q̄ren
 ti satisfacē. Cū h̄ nōa pat̄. fili'. sp̄s. translata sint a creatis ad
 ipsū creatorē. ne uideant; q̄ i n̄b; significāt. i dō significare.
 at̄bunt; pat̄ potentia. filio. sapiā; in hoib; enī pat̄. p̄or ē filio.
 fili'. posterior; & ex antiq̄tate. i pat̄ defect; ex posterioritate. i fi
 li' inspectio sens' solā notari; at̄bunt; pat̄ potentia. ne uideatur
 antiq̄or filio. ⁊ idē impotentior; filio sapiā. ne uideatur posterior

bonitas sp̄s
sco

& in min^o sapiens patre & inferior. Nec d^r fili^o sapia. i^o q^{uod}
ipse sol^o sit sapiens. cū tota trinitas una sapia; nec pat^{er} po
tentia. & ipse solus sit potens. cū tota trinitas una oīpo
tentia. S; ibi magis dicendū fuit. u^{bi} pl^{urimum} ^{dubitari} potuit.

h^{ic} orit^{ur} q^{uestio}.

Vñ in simbolo d^r. credo i dñm patre omnipotentē. Sp̄s & sol^o
poni ad rigore significandū. & crudelē sol^o de notare. & i^o
bonitas & benignitas frequē^{ter} appellatur. Hic orit^{ur} q^{uestio} adiffi
cilis. Si i dō tres p̄sone dñr eē q̄a potens sapiens & benignus
ē. q^{uod} n̄ pot^{est} quatuor t. v. & multo p̄sēs cū sit fortis. iust^{us}. mi
sericors. pi^{us}. & c. ad qd̄ dici pot^{est}. qd̄ q̄cūq; dñr de dō. & credun
tur uacit^{ur} i dō. ad h̄ tā referuntur. Si enī fortis d^r. i corrup
t^{io}. i commutabit. & similia. totū hoc potentie ē. Si pius.
i inspector. intelligēs. totū hoc sapie ē. Si pius. mansuet^{us}.
misericors. h̄ bonitatis ē. & i hīs t̄b^{us} sūma p̄fectio ē. & enī
ocurr^{it} ista tā. posse. scire. & uelle. q̄ ē benignitatis. nichil
de ē. Si aliqd̄ eorū tollas. n̄ ē sūma p̄fectio. Est g^o trinitas
p̄fecta. q̄ nec pot^{est} minui. nec pot^{est} augeri; i creaturis q̄. hui^{us}
scē & i diuine trinitatis signa apparēt. Signū potentie ē.
rerū i m̄litas. Sapie. pulchritudo. Bonitas. utilitas; & p̄ h̄
q̄ fortis ē. i uisibilia dī cognoscunt^{ur} a creatā rationali. Sic nōa
uisibilia de q̄b^{us} p̄^{rius} dixim^{us} dñr de singlīs p̄sonis. simit^{er} nōa
q̄ respectu creatū competunt dō t̄p̄alit^{er}. uelut h̄ nōa.
dñs. creator. miserator. Vt enī aug^{mentum} in lib^{ro} de trinitate. n̄ añ
fuit dñs. q̄ ei^{us} eēt finis. Itaq; t̄p̄alit^{er} cepit eē dñs. qñ cā
tā i t̄p̄e facta. cepit ei subsistere. Simit^{er} cepit d̄s creator
eē i t̄p̄e. ex q̄ fec^{it} creaturā. n̄ enī creauit eas ab et̄no. nec

creatori s' co etne; & cū pat sit dñs & creator. & fili' simit 142
& sps scs. n' s' tres dñi. s; un'. n' tres creatores. s; un'. Qd
aliq' dicant' t'pali' de dō. & sine mutatione sui. Avg' q'cep' esse; per
ostendit p'similitudine rei. nūm' cū dr' p'au'. relate dr'. sine summat
nec tñ mutat' ē cū cepit ēē p'au'. neq; ē dr' p'ign'. & siq'
s' similia. Si g' nūm' nulla sui mutatione pot' relate dici.
q'nto facili' de incommutabili suba dī accipiendū ē. Ut
quī t'pali' incipiat dici. n' tñ sube dī accidisse aliqd
dicatur ut intelligat'. s; illi creat' ad q' dr'. Qd g' incipit
t'pali' dici qd' an' n' dicebat'. manifestum ē relate dici.
n' f' accidēs qd' ei acciderit. s; f' accidens ei' ad qd' dr'; pa' accidere
tet itaq; qd' d's ex t'p'e ē. dñs & creator. & tñ uerū ē. dñs
omniū ē ab etno. creator ē ab etno. s; n' ē ab etno dñs. ab et' nec ē
no creator; & nec debet' m'r' uideri qd' aliqd' dr' ei ex t'p'e
competē. Nāq; assūpsisse carnē. ex t'p'e quēnit ei. & hoc
nom' xps. ex t'p'e quēnit filio dī. Tam' ē ab etno. Quid
Post alia uidet' in q'rendū. utrū sūt p'p'etates p'au'.
P'p'etates ille q'b' distinguūt' p'e. sūt ipse p'sone. Qd
p'sone distinguūt' p'p'etates. habet' in illa auctoritate. in
eēntia unitas & p'sonis p'p'etates. & in alijs multis auctori
tatib'. Quidā uoluer' dicere qd' p'p'etates ille n' eēnt p'sone
ipse. opposentes ita. Si p' eas discernim' p'sone qm' sūt
ipse p'sone. Q' auctoritas & nō q'fuitat. Dic' enī avg'. Q'qd'
i dō ē d's ē. g' p'p'etates pat' dī ē; sic pat' d's ē. ita
p'p'etates pat' d's ē q' p'p'etates pat' dī ē; ipse pat'; n' tñ dicet' ita sim
pliciter. p'p'etates ē d's. t' ē pat'. s; p'p'etates pat'; sic n' dr' uolūtas

ē d's ita absolute. s; uolūtas dī. - d's est. Q'd enī ppetas pa-
tē - filiū - sps scī n̄ psonē it se discrete & distincte. **Te**
ronim' i epta de explanatione fidi ad damasū ipā; cōfun-
dentes anrū unā eandē q; subā trinitatis dñs. Impietas sa-
belli declinatē. tres psonas exp̄llas sub ppetate distingui-
m'. **Itē.** n̄ enī nōa tm̄ m̄. s; - nōu ppetates. i. tū greci
exp̄mūt ypōstases. hoc ē substantias cōfitemur. **Ecce** qd
ier' dic. ppetates. i. psonas. **Isidor'** dic. iō dī simplex dī si-
ue n̄ amittendo qd habet. seu qā aliud n̄ ē ipse. & aliud
qd ī ipso ē. Rōne - pot' eis obuiari. h̄ m̄. Si tres ppetates
t relationes in dō s; q n̄ ī ipsa diuina subā. apparet n̄ fuisse
solā ab etno diuinā subā q trinitas ē; s; solā trinitas ab etno. q
un' d's est; fatam' g' tres psonas. t tres illar' ppetates unū dñm.
unā subā. Et unā diuinā essentia. illas tres psonas ēē t illas
ppetates; qd quis lōge sit a sensib' nr̄is. - ab humana rōne.
i dubitant' tm̄ credi oportet. **Sut** enī ait b's gregori'. fides n̄
h̄t meritū cui humana iō p̄bet exp̄mūtū. i. in ea parte ī q
humana iō p̄bet exp̄mūtū. n̄ enī ē o't rōne s; sup' rōne; - iō
q nich' uult credē. n̄ q rōne cōphendit. **Sut** philosophi. n̄ h̄t
meritū fides sua. s; q illud qd rōm n̄ ē o'trū - tm̄ ē sup' rō-
nē cre dit. **Vñ** ap̄ls ppe ē ūbū ī ore tuo & in corde tuo.
hoc ē ūbū fidei; ppe qā n̄ ē o'trū rōm. s; sup' eā. Q'd sit p̄pū
pat' sup' assignatū ē. s. ēē ī genitū. qd ē patrē. nec **turbet** qd
aug' dic n̄ ē ī genitū dicē qd patrē dicē. qā pat' dī ad filiū
s; ī genit' nullā relationē notat. - i dō n̄ ē idē dicē patrē ēē ī
genitū & ēē patrē. s; idē ē ī scā trinitate ēē ī genitū & ēē patrē

sic idē ē eē sapientiā patris & eē filiū ei' & eē ūbū patris. Sed
 tñ illud nom' fili' notat relationē & n̄ illud. s. ūbū. t. sapiā.
 Aug' i libro de trinitate n̄ ē i genitū dicē qd ē patrē dicē. qā & si
 filiū genuit. nich' phibet eū i genitū dicē. qā nec iō qsq.
 pat' qz i genit'. nec i genit' iō qā pat'; idō n̄ ad aliqd s; ad se i
 genit' dr. genit' ū dici n̄ pot' nisi aliqd; iō qipe fili'. qz genit';
 & qā fili'. utiq; genit'; sic at' fili' ad patrē sic genit' ad genitorē.
 & sic pat' ad filiū. sic genitor ad genitū. In h' loco notandū
 ē. qd cū fili' sit sapiā genita de patrē & pat' sit sapiēs sapiā
 sua. utr' sapiēs sit pat' sapiā genita de se. Aug' dic' h'
 n̄ ē cōcedendū si enī eēt sapiēs sa. genita de se cū ei sit idē
 ē qd sapiētē ēē. iā pat' a filio habet eē n̄ fili' a patrē; n̄ ē g'
 pater sapiēs sa. genita ex se. s; sapiā i genita q' ipse ē. Later
 enī sapiā i genita. si opponit' ē pat' sit sapiēs t sapiā genita
 t alia n̄ ē uer'. qā una sapiā tota trinitas. s; i patrē i genita. i filio
 genita sic dr' fili' ē d's de dō. lum' de lumine. pncipiū de pncipio;
 pat' n̄ ē d's de dō g' ali'. n̄ ē pncipiū de pncipio. g'
 aliud. n̄ ē uer'. qā un' d's cū filio & unū pncipiū omnū catā
 rū. lat' enī pncipiū fili' qā de eo fili'. pat' & fili' pncipiū sps. s.
 tota trinitas unū pncipiū catāt; simili t licet pat' n̄ sit sapiēs
 sa. genita ex se. n̄ tñ alia sapiā sapiens ē. Aug' in libro de trinitate.
 Si sol' fili' intelligit sibi & pat' & spū scō. illud sequitur
 ut pater n̄ sit sapiens de se ipso s; de filio. nec sapiā sapiam
 genuit. si ea sapiā pat' dicat sapiēs ēē q' genuit; ū enī nō est
 intelligentia nec sapiā pot' ēē. ac p' h' pat' si n̄ intelligit ipse
 sibi t fili' intelligit pat'. pfecto fili' patrē sapientē fac. t si

h' e dō eē qd sap. e. & illi ea eēntia q sapia. n' fili' apatre qd ue
 rū ē. s. a filio pot' pat' h' eēntia. qd falsū ē. s. d's pat' sapiēs
 ea q ipse ē sua sapia. & fili' sapia pat'. **S**olae aqbdam ta
 les qstio fieri. D's pat' genuit dñm filiū. & ita d's genuit dñm.
 qd sane pot' ocedi. legit' enī de filio. d's de dō. lum' de lum
 ne; si d' genuit, t' se t' aliū. quoz neutru' excedendū; qd n'
 genuit aliū dñm manifestū ē. qz n' ē n' un' d's; qd n' sit exceden
 dū d's genuit se. **A**vg' ostendit in lib' de trinitate dicens. **Q**
 putat hui' potentie dñm ut se ipsū ipse genuit. eo pl'
 errat. qd n' solū d's ita n' ē. s. nec spūat creatu—ra nec cor
 poralis; nulla enī omīno res ē q se ipsā gignat; & iō n' debet
 dici d's genuit se; n' enī diuina suba genuit se ipsam nec
 i' aliā diuinā subam. s. p'sona pat' genuit p'sonā filiū. **P**
 reterea sciendū ē qd sic trinitas inseparabit ē. ita opatur
 i' separabilit'; qd qd n' opat' pat' h' idē fili' & sp's s.; opponit'; soli fi
 li' ouenit assūpsisse carnē; s. h' ē qdā opo; q' aliqd opatur
 fili'. qd n' pater. qd n' sp's sc's; ad qd d'r. qd licet i' separabilit'
 opent'. pat' & fili' & sp's sc's. tñ aliqd ouenit unū qd n' aliq' qd
 p'similitudinē ostendit sc'i. In radio nāq; sol i' inseparabilit' ad
 unguunt' splendor & calor; splendor illuminat. calor exsiccāt.
 nec calor illuminat nec splendor exsiccāt. Similit' in scā trinita
 te tota trinitas opata est in carnationē filiū. tota enī trinitas
 opata ē ut hō ille eēt. & ut ūbo uniret'; q' illa opatio filiū q' ^{inmag}
 pat'. sed pmo filiū & n' pat'. sic soli' patris uox de nube n'
 magis audita ē h' ē f. m. d. i. q. m. b. c. si enī eēt uox filiū
 t' sp's sc's. falsū eēt h' ē fili' m's. n' enī fili' ip'si. t' fili' sp's sc's. &

As inseparabilit'
 opat' trinitas

s. n' ut tota
 trinitas
 a unū
 ret'
 u' s'

114

in tota trinitas operata ē uocē illā. s; soli pat̄r ouenit q̄a solus
 pat̄r p̄ eā significat̄ est. sic ⁊ sol⁹ sp̄s in colūba apparuit cum.
 tota trinitas eā operata sit. s; sol⁹ sc̄s s. in ea apparuit q̄a ip̄s ⁊ e
 sol⁹ p̄ eā significat̄; sol⁹ q̄ri si alit̄ sp̄s in colūba illa q̄ i alius
 erat; n̄ alit̄ q̄ntū ad p̄sentia ⁊ eētia diuinitatis sic iā di
 xim⁹ q̄ in oib⁹ creaturis ⁊ eq̄it. S; q̄ntū ad significationē
 aliter. **De p̄sentia ⁊ p̄destinatione.** Cū omniū q̄ operat̄
 trinitas. p̄scientia ei⁹ dispositio ⁊ uolūtas actū p̄cedat.
 oboritur hic inuestigatio de p̄scientia dī. de p̄uidencia ⁊
 p̄destinatione ⁊ de uoluntate dī ⁊ potestate; ⁊ ē sciendū
 qd̄ sapia dī p̄p̄dūsol effect⁹ p̄lib⁹ appellatur nōib⁹. sciētia. p̄
 uidētia. p̄scientia. p̄destinatio. dispositio; sciētia existen
 tiū. p̄scientia futurū p̄uidētia gubnandorū. dispositio
 faciendorū. p̄destinatio saluandorū. **De p̄scientia sol⁹ q̄ri**
 utrū ipsa sit causā rerū ⁊ ip̄se res. causē p̄scientie; s; ut boe
 ti⁹ i lib⁹ de consolatione ostendit. neutrū ē cedendū. Si
 enī q̄ p̄sciūt a dō iō eēnt ē ⁊ mala p̄sciantur. iā eēt
 p̄scientia. causa malorū qd̄ penit⁹ caret rōne. It̄ si res q̄ fu
 ture s; iō p̄sciūt a dō. t̄ qd̄ tēp̄rale ē. causa ē ei⁹ qd̄ eēnū
 ē. Origenes t̄n sup̄ eplā ad romanos dic̄. n̄ p̄pt̄ea aliqd̄ erit
 q̄a iō scit d̄s futū. s; q̄a futurū ē scit⁹ a dō. an̄ q̄ fiat; q̄
 sic pot̄ expom. qz futurū ē ut ibi n̄ notetur causa. id est qd̄ futū ē
 sic n̄aq; usual p̄dix cecitatē uidorū futurā. dicēs d̄s de
 dit eis oculos n̄ ut uideāt ⁊ ē. nec t̄n iō facta ē qz ille
 p̄dix. s; qd̄ futū erat ille p̄dix. ita d̄s ab eēno p̄sciuit
 illā cecitatē. s; n̄ iō facta qz p̄sciuit. s; qd̄ futurū erat p̄sciuit

quæ nich pot late; psciētia i ppe dr̄ dō. ap̄ eū nāq; nich
futū. nich p̄tū. in eo nec p̄ ē nec posterū: s; q̄ntū ad
res q̄ nō future s; dicim̄ eū futura p̄sere. qd̄ q̄ntū ad eū
ē ea tanq̄ p̄sencia scire; Sic auctoritas qd̄ ei' scientia nō pot
augeri nō pot minui. nō enī pl' pot scire q̄ oīa scit. nec mi
n' q̄ nō pot obliuisci. **O**pponitur de h' qd̄ ieronym' dic̄ sup
abacuche. Absurdū ē ad h' dī deducē maiestātē ut sciat
p̄ mōm̄ta singla. q̄t culices nascāt. q̄t ue moriāt. q̄t pulcū
& muscā sit multitudo. q̄t ue pisces natentī aq̄s & similia.
Nō s' m' tā fatui adulatorē dī ut dū potentia ei' ī adima
detrudim'. in nos ipsos ī iuriosi sim'. eandē rōnabiliū & irra
tionabiliū p̄udentiā eē dicentes; qd̄ qdā ita exponūt. Absur
dū ē. a. b. d. m. ut sciat p. m. s. q̄t culices. & ē. scit qd̄ ē. q̄a
eū nich pot late s; nō p̄mōm̄ta. ut nos q̄ simul omīa nō possum'
scire. Alii sic exponūt. absurdū ē & ē. ut sciat q̄t culices & ē.
ita qd̄ habeat idē curā. ut enī dic̄ ap̄ls nō ē dō cura de bob'. de
hoīb' ē dō cura. q̄ ad custodiā eor̄ anglos delegat. un̄ illud
angli eor̄ semp uident faciē pat̄; pot & alia diffici' oppo
h' fieri; ē aliq̄s q̄ nūq̄ lectur' ē. possē tñ eē ut ipse legeret;
q̄rit' utr' dī hūc lectur' sciat. tñ; nō possum' dicē scit eū lec
tū q̄a h' falsū ē q̄ ipse sit lectur'. **A**ug' in lib' ad renatum.
Qd̄ q̄ ipsa exmanit' oīo psciētia. si qd̄ p̄scit nō erit. qm̄ enī
recte dr̄ p̄sciri futū. qd̄ futur' nō ē. si dixerim' nō scit eū lectur'.
Opponit'. pot eē ut iste legat. qd̄ si ēēt. utiq; sciret' a dō. & h' pot
eē. q̄ pot eē ut sciat' a dō. q̄ pl' pot scire q̄ s. i. r. qd̄ penit'
falsū ē; h' q̄stionis solutionē alioz iudicio relinq̄. in tam uidet'

qđ neuit illarū sit ocedēda; siqđ em̄ qrit scit hūc lectur̄ n̄ dicā
 scit eū lectur̄ t̄ nescit eū lectur̄; s; scit eū n̄ eē lectur̄. nūq̄ em̄
 d̄s nescit h̄ t̄ n̄ scit h̄. cū eū nil lateat: dicendū ē. *H̄c distat* *Quid distat it̄ p̄scia*
 it̄ p̄scientiā & p̄destinationē. qđ p̄scientiā & saluādis de dā *tiam. 7 p̄destinati*
 nādis; p̄destinatio. de saluādis t̄m; de p̄destinatis. null' pot
 dānari; de repb null' pot saluari; repb̄i sūt p̄sciti ad mor
 tē. p̄destinati. p̄nisi ad uitā. *Aug'* de correctione 7 gr̄a. In
 apocalypsi d̄r. tene qđ habes ne ali' accipiat coronam tuā.
 si em̄ ali' n̄ ē acceptur' n̄ iste p̄didit: cert' ē electoz numer'.
 Idē; p̄destinat' electoz numer'. nec pot augri nec pot minui.
Opponit. qđ possit minui: q̄a os dānari possent; q̄cq; em̄ sal
 uat'. ex gr̄a saluat'. qđ & gr̄as dat'. possē n̄ dari: similē p̄bat'
 qđ possē augeri. q̄ os possent saluari. n̄ em̄ possē saluari:
 n̄ imputandū eēt eis qđ dānat'. s; iō ū-ū ē n̄ pot augi m̄s p̄des
 tinatoz. q̄ n̄ pot hoc eē ut aliqđ saluet'. ita q̄ n̄ sit p̄destina
 t'. n̄ pot minui: q̄a n̄ pot h̄ eē ut aliqđ p̄destinat' sit & dam
 net'. p̄ se em̄ ūum ē. iste pot dānari. qđ iō uer' ē q̄a possē n̄ eē
 p̄destinat'. s; n̄ ē uerū iste p̄destinat' pot dānari: q̄a n̄ pot utiq;
 eē ut p̄destinat' sit 7 dānet'. similē uer' ē iste pot saluari s; n̄ ē
 uer' iste repb' pot saluari q̄a n̄ pot h̄ eē ut repb' sit 7 saluet'. *De p̄scia*
 de p̄scientia solā sic opponi. *D̄s* p̄sciunt h̄c lectur̄ t̄ aliqđ h̄mōr.
 s; pot eē ut iste n̄ legat; q̄ pot n̄ eē qđ d̄s p̄sciunt. q̄ pot fal
 h̄ d̄i p̄scientia; s; sic d̄. *m'* de aliq̄ re futura: si h̄ futur' ē. s.
 qđ iste leget. n̄ pot eē q̄n illud sit; n̄ em̄ pot eē ut futū sit 7
 n̄ eueniat. 7 t̄n h̄ qđ futū ē pot n̄ euenire. q̄ n̄ pot eē ut p̄
 citū sit 7 n̄ eueniat. 7 t̄n h̄ qđ p̄scitū ē pot n̄ euenire; qđ

iō uerū ē qz possē n̄ ēē p̄scitū. nec in seq̄tur. q̄ pot̄ falli p̄sci
 entia dī. q̄a tē falleret si utrūq; ēēt. s. 7 qd̄ p̄scitū ēēt eueni
 re 7 n̄ eueniret. cū p̄destinatio sit diuina electio iuxta illud
 apli q̄l̄ elegit añ mūdi cōstitutionē. Solae q̄ri q̄re h̄c elegit
 d̄s maḡ q̄ illū. sicut de iacob & esau; qd̄a dicit. h̄c elegit q̄a talē
 futurū eū ēē p̄sciuit q̄ i eū crederet 7 ei seruiret; s; h̄ Auḡ
 retractat i lib̄ rēclationis. plane ostendēs qd̄ si p̄t̄ opa fut̄a
 elect̄ ēēt iā n̄ ex gr̄a ēēt electio; si enī ex opib̄ sicut ap̄ls ait
 iā n̄ ex gr̄a; id ē i lib̄ de p̄destinatione; n̄ q̄a futurū nos ta
 les ēē p̄sciuit iō elegit. s; ut eēm̄ tales p̄ ipsā electionē gr̄e sue.
 q̄ gr̄ificauit nos i dilecto filio suo; cū q̄ nos p̄destinauit op̄
 suū p̄sciuit. Id ē tñ Auḡ sup̄ l̄^{illū} c̄ in malachia p̄ph̄a. iacob di
 lexi. esau odio habui d̄it. cui uult miseretur 7 q̄ uult in
 durat. S; h̄ uolūtas dī n̄ pot̄ ēē iusta. uenit enī de ocul
 tissimis meritis. q̄a & ipsi peccōres cū p̄t̄ ḡn̄ale pecc̄m unā
 massam fecerūt. n̄ tñ nulla iē illos diuinitas ē; p̄cedit q̄ aliqd̄
 i peccōrib̄ q̄ quis n̄ sint dū iustificati. digni efficiātur iust
 ficatione. s; itē p̄cedit i aliis peccōrib̄ q̄ digni s̄ obtransione. s;
 qd̄ intelligē uoluerit nescim̄. n̄ forte dixerim̄ eū h̄ itellexis
 se. qd̄ sup̄ dixim̄ eū retractasse. **De uolūtatē dī.**

Nunc de uolūtatē dī restat uidē. Volūtas dī p̄ma cau
 sa ē om̄iū 7 iō inmutabit alie enī cause mutabiles s;
 q̄a n̄ sūt p̄me. 7 iō fallūt sepe. s; h̄ q̄a n̄ h̄t ^{causam} añ
 se falli n̄ pot̄ t̄ mutari. 7 q̄a uolūtas dī p̄ma ^{causa} ē
 om̄iū. ē dicat̄ h̄ iō ē q̄a d̄s uoluit. n̄ ē q̄rēdū q̄re d̄s uoluit.
 p̄me enī cause nulla ^{questio} ē. Cū uolūtas dī una sit q̄ ē

116

ipse dñs. ppter effectū tñ diuīlos dicit ples uolūtates ei. ūn
 i ppha magna opa dñi i omīs uolūtates ei. sic idē ppha
 ppter effectū micchie ⁊ iusticie pstat dñc. micchias dñi i etnū
 cantabo. ⁊ alibi iusticie dñi recta. l. c. cū tñ qñtū ad ipsū
 dñm una sit mica una iusticia. qđ ē h qđ ipse. sic de uo
 lūtate. Nā uolūtatis dī i sac scptā aliqñ accipit ipsa qđ idē ē
 cū dō ⁊ ipse co etna ē. ⁊ h uolūtatis sep implet. de h dñc apłs.
 Voluntas ei qđ resistit. ⁊ alibi ut pbetis qđ sit uolūtatis dī
 bona ⁊ beneplacens ⁊ pfecta; ⁊ pot h uolūtatis bñplacitū
 dī t dispo appellari. ūn ppha qđq; uoluit fec. i. qđq; dispo
 suit se facturū. Aliqñdo pceptio ⁊ phibitio dñr uolūtatis
 dī. qā signa s diuine uolūtatis. ut signa ire appellatur
 ira. signa dilectionis. dilectio; ⁊ dñr iratus dī ⁊ n ē ira i
 eo. s; signū tñ qđ factū sit qđ dñs irat⁹ ostendit. ^{ira} irat⁹ appellat⁹
 ut i egyptiis sub mīs; ita pceptio ⁊ phibitio qā indicāt nō
 qđ dñs uelit uolūtatis dī nōant. de qđ dñs in euglō. fiat uo
 lūtatis. t. l. i. c. ⁊ i trā ⁊ alibi. qđ fac uolūtate patris mī qđ
 i celis ē ipse fr mīs ⁊ soror ē; oī hac uolūtate multa sūt.
 Avg⁹ i lib⁹ de spū ⁊ littā. In fideles qđē oī uolūtate dī fa
 ciūt. ē ei⁹ euglō nō edunt; sic pceptio ⁊ phibitio s signa di
 uine uolūtatis; ita opatio ⁊ pmissio. ⁊ iō sepe i scptā sac
 appellat⁹ uolūtatis dī. ūn illud apłi uult oī saluos fieri
 qđ ita exponit Avg⁹ i lib⁹ de correchōe ⁊ grā. Vult oī s.
 fi. i. nos fac uelle; ecce qđ illa qđ opat⁹ in nob. uolūtatis dī no
 minat. similē ⁊ pmissio. ūn illud apłi. qđ uult i durat.
 ⁊ aug⁹ i enchiridion. nō fit aliqd nō omīps fieri. uelit. ut

sinendo uero fiat et ipse faciendo; ne dubitandum est deum bene facere et
sinendo fieri quicquid fuerit male. non enim hoc non iuxta iudicio sunt.
et propheta bonum est omne quod iustum est habemus itaque. xiii. signa
diuine uoluntatis h. s. preceptio. prohibito. ^{opacio} promissio; et diuolum
tas una et immutabilis dei diligere est itinuendum uero loquitur scripta
de ipso dei beneplacito uero et de signis beneplaciti. Cum enim in
uenit uult deus bonum non uult malum. de beneplacito dei in
telligitur. uult bonum. i. approbat. indicat sibi concordare. non
uult mala. non approbat. non indicat sui similia. et quis non uult
mala. tamen uult mala esse. Ad quod uidendum est quidam sunt bona in se
et ad aliud. et quidam bona ad aliud et non in se. quidam et bona in se
et non ad aliud. uult deus. i. approbat et uult ea esse quia ad aliud
bona sunt omnia bona que sunt bona in se et non ad aliud. ut bona que pos
sunt fieri et non sunt. Ea uult deus quia uult omne bonum. i. approbat.
si non uult ea esse. i. non approbat ea esse. quia non sunt bona ad aliud; que
sunt mala in se et ad aliud bona. sic mala que sunt. ea non uult
deus. i. non approbat. et tamen uult ea esse. quia bonum est esse ea; non enim
uelleret ut mala essent nullo modo esse potuissent. si enim uelleret ea non
esse. et non posset hoc efficere ipse potens esse sic et nos quod quod uolumus quandoque
non possumus; itaque non posset esse mala non uellet ea esse; eo namque in
uito quoniam aliquid fieret. Cum dicat scripta uoluntati eius quod resistit et.
Cum deus ab eterno in ^{perencia} sua omnia tam bona quam mala uiderit. ita
illa omnia uidit quidam. que si essent bona in se essent. et ad aliud. et ea
non solum uoluit. si et esse uoluit. Vidit et alia que si essent. licet
bona in se essent. non tamen ad aliud. et ideo si ea approbat. quod sine causa
nichil uult esse. noluit ea esse. Item cum uiderit alia que in se ma

quis bonum in se
ad aliud.

la et ad aliud bona. uoluit ea esse. Sed enim melius est esse et ea
 quam si bona in se tamen. aut ea quam si non si in se bona tamen ad aliud
 si bona. ea utique quam ad aliud bona; nec tamen concedemus. si uult
 ea esse et uult ea; nec illud. si si bona ad aliud. tamen si bona. Cum
 itaque aliquis peccat contra uoluntatem dei facit. quia contra preceptum eius.
 et quod non uult deus quod facit. et tamen facit quod uult deus esse. Verbi gratia.
 iudei autem occidendo contra uoluntatem dei fecerunt. et tamen uolebat deus
 illud malum esse. quia ad aliud bonum. Solet quidam sic opponere;
 uoluit deus patrem autem pati. mori. quod uoluit ut iudei flagellarent
 et occiderent eum. et ita fecerunt quod uolebat. quod non est concedendum.
 quia cum actus eorum malus esset. non placebat deo nullum malum uult.
 et si placeret deo ut esset actus ille. Ita enim solent accipi uerba.
 iste facit quod uult deus. id est. quod facit. remunerat gratia habet; patet ergo quod
 deus uult malum esse et tamen non uult malum. nec uult ut aliquis
 faciat malum. quia non inde remunerat imo punit. sed bonum uult
 esse et ut boni faciant. quod gratia habet. remunerat. et hoc est quod Augustinus
 dicit in enchiridion. Voluntas dei semper impletur. aut de nobis. aut
 a nobis; de nobis impletur si non tamen implem' ea quam peccamus; a nobis im-
 pletur. quando bonum facimus. ideo enim facimus quia deo scimus placere.
 Augustinus. h' sunt magna^{opa} domini excelsa in omnes uoluntates eius. et tam
 sapienter excelsa. ut et angelica et humana creatura peccasse. id est.
 non quod ille sed quod uoluit ipsa fecisse. et per eandem creaturam uoluntatem
 quam factum est quod creator noluit impletur illud quod noluit. bene uteris
 et mal' tamquam sume bonas. ad eorum dampnationem quos iuste predestinauit
 ad penam. et ad eorum salutem quos benigne predestinauit ad gratiam; quoniam
 tamen enim ad ipsos attinet quod deus noluit fecerunt. quantum uero ad omnipo-

tentia dī. nullo in id efficere ualuerit; si namque ipso quod contra
uoluntatem fecerit ei. de ipsis facta est uoluntas ei; propterea
namque opera domini exquisita i. o. u. ei. ut mirum & ineffabile
in non fiat propter ei uoluntatem. et quod non igitur ei sit uoluntatem. quia
non fieret si non sineret. nec utique nolens finit si uolens. nec
sineret bonum fieri male. non omnipotens & de malo posse facere
bene. **Gregori.** multi uoluntatem peragunt ut mutare ostendit.
& consilio ei resistentes obsecuntur. quia si ei dispositioni mili-
tat quod per humanum studium resultat. Potest opponi si in. bonum est
malum esse. si omnis boni deus est auctor. & facit malum esse. quod non est con-
cedendum. quia tunc non fuit mala eo auctore. si potest dici quod facit ut
malum esse sit bonum; ipse enim operatur malum in bonis. De preceptione &
prohibitione potest opponi. et solae ita opponi. **Secundum** patet deus quod non uult
esse. quia multis preceptum bona quae ipsi non faciunt. ut sepius pre-
cepit iudis quod non fecerit; si non erat in beneplacito dei. ut illa facerent
et quod illa essent. quia ^{scilicet} iam diximus quicquid uult deus esse cum omnia possit.
illud totum est; alioquin impotens esset. si uellet aliquid esse & illud non esset.
Similiter prohibere malum facere alicui. ut eisdem iudis sepius.
& tamen illud malum uolebat deus esse. quia nichil potest esse non deus ue-
lit illud esse. Unde apparet quod precepit aliquid. quod non uult esse. &
prohibere quod uult esse. Scilicet: si uult esse quod prohibere si non uult esse quod
precepit. Ad quod potest dici. quod ideo precepit illud quia bonum est. & deum est
precepte seruo quod bonum est in se. et quod bonum est illi cui precepit; et
si placet uiuere seruus illud faciat misericordia est. si non placet uiua-
re iusticia est. Similiter prohibere seruo malum. quia in se malum &
illi malum cui prohibere. et deum est seruum a malo prohibere ut non

hac in excusatione; ē t̄ h̄ uidendū qđ licet bonū sit illi
qđ p̄cipit ei. n̄ t̄n bonū uniuersitati. t̄ qđ phibet illi licet
ei malū sit bonū ē uniuersitati. & qđ mai' bonū ē qđ to
tius. q̄ qđ partis. t̄ min' malū qđ uni' partis. & maius
qđ toti' iō qđ bonū ē uni & n̄ uniuersitati. n̄ uult ēē. & qđ
malū ē uni & bonū uniuersitati: uult ēē ne bonū uniu
situdinis impediatur; nich enī sit qđ uniuersitati bonū n̄ sit. q̄m
iudicia dī n̄b occulta sint; s; ut dī i iob. nec sine causa
de arbore cadit foliū. **De omnipotentia**

Nunc de potestate dī dicēdū ē. qđ d̄s om̄ia possit.
multe auctoritates dicūt. Avg' i lib' q̄stionū ueteris &
noue legis. Om̄ia q̄ pot' d̄s. s; n̄ fac' n̄ qđ oueniat ueritati ei'.
& iusticię. In eodē. potuit d̄s simul cuncta facere. s; iō p
hibuit; fatēdū ē qđ d̄m om̄ia posse. s; opponit' qđ dīc' i lib' de
spū & lita. Avg'. Om̄is n̄ dīc' d̄s qđ om̄ia possit facē. s; qđ pot'
p̄ficere: qđqđ uult ita ut nich ualeat resistere ei' uoluntati
q̄a compleatur. aut aliq' n̄ impedire eā; ad qđ pot' dici; qđ
Avg' i dīc' om̄is n̄ dīc' q. o. possit. tā longe accepit om̄ia. ut
ibi op̄hēdet & mala. q̄ n̄ uult d̄s nec pot'. Idē i lib' de sim
bolo. d̄s om̄is n̄ pot' mori. n̄ pot' falli. n̄ pot' miser fieri.
n̄ pot' uinci; h̄ itaq; h̄mōi absit qđ nō sit om̄is. ac p̄ h̄ n̄
solū ostendit uitas om̄ipotentē ēē. qđ illa n̄ possit. s; t̄ cogit ue
ritas omnipotentē n̄ ēē q̄ h̄ possit; patet itaq; qđ d̄s ē om̄is.
qđ pot' om̄ia q̄ uult; absolute t̄ pot' dici. qđ om̄ia possit. nec
t̄n pot' peccare. qđ n̄ ē aliqđ de om̄ib'; s; si opponitur de actio
nib' n̄ris ut ambulare & ceta: pot' dici qđ ad potētiā ei'

ptineat luce iſe h're n̄ poſſit. n̄ enī poſt ambulare & tñ poſt
face ut ambuletur. **C**ōſiderandū arbitror ſi d's pla poſſit
facere q̄ uelit t̄ faciat. **A**vg' in enchiridion. Omnipis uolum
tas multa poſt face q̄ h̄ uult nec fac; potuit enī efficē ut
xii. legiones angloz pugnaret q̄ illos q̄ eū ceper. **E**u
gliſta mathe'. An putatis qz n̄ poſſum rogare patre mīm.
7 ex. m. m. p. q. xii. l. a. **I**n eodē. Tē in clariffima ſapie
luce uidebit. qd̄ nē pioz fides h't q̄ mutabit & efficaciffima
ſit uolūtas dī. q̄ multa poſſit & n̄ uelit. nich̄ aut uelit
qd̄ n̄ poſſit. Hiſ auctoritatib' patet qd̄ multa poſſit d's q̄
n̄ uult. rōne idē poſt pbari; n̄ uult d's oſ uſtificare & tñ
qſ dubitat eū poſſe. **A**vg' in lib' de natā 7 grā; dñs la
zar ſuſcitauit i corpe; numqd̄ dicēdū ē n̄ poſuit iudā ſuſ
citare i mte. poſuit qdē. ſ; noluit; ad illud qd̄ dicim' dñm
poſſe face qdā q̄ n̄ uult face. opponit' illud qd̄ **A**vg' dic' i lib' de
ſimbolo. ſ; ſolū n̄ poſt d's qd̄ n̄ uult; & ita uidet' qd̄ n̄ poſſit
face aliqd̄ qd̄ n̄ uult. ſ; ita exponendū ē. illd̄; hoc ſolum
n̄ poſt qd̄ n̄ uult. i. nich̄ poſt face nolēs; n̄ enī poſt eē ut nolēs
faciat aliqd̄ q̄ cogi n̄ poſt. **I**terū opponit'. qd̄ d's poſt face. po
teſt uelle. ſ; qdā poſt face qd̄ n̄ uult. poſt q̄ uelle qd̄ n̄ uult;
& ſi poſt uelle qd̄ n̄ uult. mutabit ē uolūtas ſua. nec et̄na;
poſt uelle qd̄ n̄ uult mutabit ē uolūtas ſua. nec ē et̄na ſ; in
cipit aliqd̄ uelle qd̄ pri' n̄ uolebat. **A**vg' 7 i lib' oſſionū
loqñs ad dñm ait. Nec cogeris inuit' aliqd̄ q̄a uolūtas tua n̄
eſt maior q̄ potentia. eēt at̄ maior ſ; te ipſo tu ipſe eēs ma
ior. **V**n̄ uidet' qd̄ n̄ poſſit d's face aliqd̄ qd̄ n̄ uult face. ad qd̄

pot dici qd uoluntas di accipit' multum ut sup assignati
 e; aliquando p effectum diuine uoluntatis. aliquando p ea q i do e q
 e ipse ds. **C**um g aug' dic' multa pot face ds q n uult.
 ad effectum respex. qn uult. i. q n opat' pot opari; n ex i po
 tentia dimittit; scdm h pot dici: pot ds uelle qd n uult.
 s; si de ipsa di uoluntate loqm' q e h qd ipse. nich pot face
 n qd uult. nich posse uelle n qd uult. id e eni ei uelle qd
 e id e i uelle qd posse. **E**t ideo aug' dic' n e maior uolun
 tas q potentia; ut h t alio competenti m pot p dicta qnietas
 solu. **N** e h p'mittendu qsdā scientia i flatos dic' dñm n pos
 se face aliud quā fac t dimittē aliqd de his q fac. qd ita uo
 lunt asstruere. Q'qd ds fac bonū e fieri & iustū; n eni po
 t face n qd iustū e; & qd bonū e fieri: n debet n fieri; g n
 debet ds dimittē ea q fac. & qd n debet n pot; n pot g n
 face q fac. Sumit' pbat qd n pot face ali^{ut}. q fac: h m; qd n
 fac n debet fieri. qz si debet fieri: illd facit. i qd n debet
 fieri a dō. n pot ab eo fieri; g n pot face: ea q dimittit face;
 s; ut m uidet' sub h uo. debet. latet uenenu. Si eni dici
 m' n debet ds illa face: ifert g nec pot face; si dñs ex debet
 ea face: g n pot dimittē qn faciat; s; neutru de dō
 ecedndū e. **N**ut eni dic' aug' fuit ali' mod' passibilis
 dō: s; null' nūq miserie sanande quementior; nec tñ dicemus.
 debuit alio m redemisse mūdū t n debuit. qā nich ex debi
 to s; sola bonitate fac; hoies ex debito faciūt q meliores m
 fuit t detiores si n faciūt; solēt dic' qdā qd ea q fac ds n
 pot meliora face qā si posset & n facit. mūd' eēt. **A**ug'

i lib^o q^oonū. Lxxxiii. d^s q^o genuit. melior ē se gene-
rare n̄ potuit. Nich dō meli^o debuit eq̄lē. si enī potuit
et noluit iud^o est; et ex hⁱ ^{uoluit} dicē qd si posse d^s rē meliorē
facē et nō facēt iud^o eēt; s; n̄ ualē simile. q^o filiū genuit
ex suba^{sua}; et iō cū ex suba sua filiū genuit. si pos-
se eq̄lē g^oirare et n̄ faceret: iud^o eēt. Alia ū q̄ n̄ de su-
ba sua fecit meliora potuit facē. Aug^o sup̄ genesim. Talē
potuit d^s hōiē fecisse q̄ nec peccare posse nec uelle. S;
si talē fecisse q^o dubitat eū meliorē fuisse. Querendū
ē q^olit̄ itelligant rē n̄ posse meliorē. siue iō n̄ pot̄ eē me-
lior. q̄a sūme bona ē. qd si eēt creatura suo creatori
eq̄retur. siue iō n̄ pot̄ eē melior q̄a mai^o bonū qd ei de ē
capē ip̄a n̄ pot̄. q̄ si ita ē pot̄ eē melior si fiat capax
maioris boni. q̄ et ip̄e q̄ fecit pot̄; illa tñ locutio ē ambi-
gua. d^s pot̄ meli^o facē. si enī ita exponat^o pot̄ meli^o. i.
maiori sapiā aliqd facē. falsa ē. q^o n̄ pot̄ augē sua sapiā.
s; h̄ m̄ ūa ē. pot̄ meli^o. i. rē meliorē facere. **De fide i carna-**
tionis.
Nunc de illa parte fidē ē agendū. q̄ ad sacm̄
tū incarnationis p̄tinē. sicut aut ap̄s. misit d^s filiū suū
i similitudinē. c. v. ut de peccō. d. p. q̄b^o ūb ex parte ap̄it
missiū in carnationis; ad h̄ enī uenit i mūdū. ut dānaret
daabolū et hōiē liberaret; s; ē i mūdo eēt fili^o dī q̄ ūq; est
qm̄ uenit i mūdū. uenit q̄a uisib^o apparuit. Solē q̄ri
q̄re nec pat̄ nec sp̄s s. carnē assūpsit sed sol^o fili^o; ad qd pot̄
dici qd pat̄ n̄ decuit. q̄a ei n̄ uenit mitti. ē n̄ sit ab
alio. Neq; ip̄m sc̄m. ne ali^o eēt fili^o i humanitate et ali^o

i diuinitate. & ita eēnt duo filii i cōnitate. Est g̃ p̃sona filii
 i carnata. ut idē q̃ erat fili⁹ i diuinitate eēt fili⁹ i humanita
 te; erat i decēs: ut sicuti p̃lapiā suā pat̃ mūdū fecit. ita p̃ eam
 dē redimeret; & q̃a i hoīe utraq; natā corrupta erat. s. aīa &
 corp⁹. utmq; suscepit. ut utmq; libaret; nec tñ p̃sonā hoīs sus
 cepit: natām nāq; suscepit & n̄ p̃sonā. **Aug⁹** in lib⁹ de fide ad
 petrū. d̃s enī ūbū. n̄ accepit p̃sonā hoīs s; natām. In x̄ enī
 due natē s̄ diuina & humana; & tres sube; carō. aīa. & ūbū.
 s; n̄ due p̃sone. alia enī natā d̃s. alia hō. s; n̄ alia p̃sona d̃s &
 alia ille hō. **ut enī aug⁹** dīc̄ ad felicianū aliud dī fili⁹. aliud
 hoīs filiū. s; n̄ ali⁹. **Item** fili⁹ dī. aliud de patre: aliud de ma
 tre. s; n̄ ali⁹. Ad illō d̄ dī n̄ assūp̃se p̃sonā. opponit̃ sic; aīa
 & corp⁹ assūp̃sit. s; s̄ sūt una p̃sona; g̃ suscepit p̃sonā; qd̄ ita
 soluit̃ qdā; illa duo simul uicta. s; una p̃sona; s; an q̃ assū
 ment̃ a ūbo. n̄ erant simul uicta; illa enī assūm̄do unuit
 & uniendo assūp̃sit; s; **sūt** pot̃ opponi. qd̄ aīa ē iōnat̃ sūta
 i diuine natūe. q̄ ē diffinitio p̃sone; g̃ si assūp̃sit aīa &
 p̃sonā. qd̄ utiq; seq̃ret̃. si p̃ eēt illa aīa q̃ assūmet̃; ē nāq;
 aīa p̃sona. sic̄ ang̃l̄s; qd̄ enī ē hō n̄ aīa h̄ms corp⁹. si iō n̄ assū
 p̃sit p̃sonā q̃a n̄ erat p̃sona. q̄ assūp̃sit. aīamā nāq; cādo
 assūp̃sit & assūm̄do creauit. Eadē oppo fieret sic; fili⁹ dī hoīe
 assūp̃sit; s; null⁹ hō ē q̄ n̄ sit p̃sona q̄ satis ocedim⁹. s; ut di
 xim⁹. n̄ erat hō ille p̃ q̄ assūmet̃; licet enī corp⁹ eēt p̃. n̄ tñ
 aīa; itaq; n̄ assūp̃sit hoīe q̄ p̃ eēt. s; q̄ assūm̄do cauit. un
 uidet̃ ocedēdū assūp̃sit aliq̄ hoīe. s; simpliciter hoīe; qd̄ tñ
 nē p̃bari posse uidetur; assūp̃sit q̄ i cruce pependit. q̄ de

spū s. ocept. g. aliq. q. uidet' sophisticē ēē. ut istud aliud. i. p'tito
 anno uidi illū q. ē ep̄s. g. aliq. ep̄m. s. q. q. d. i. h'mōi ūboz o'tro-
 ūsia o'cedat. h. i. dubitat' teneam' q. n. assūpsit p'sonā. **S**ut enī di-
 cit avg' ē de reb' o'stat i' ūbis n. ē habēda o'ūsia; p'dicta tñ q's-
 tiōn rurs' pot' istud adiungi. si iō n. ē p'sona assūpta qz n. fuit
 homo ille añ q. assumet' a ūbo. tē hō ille ex q. fuit assūpt' p'so-
 na fuit. 7 si hō a ūbo assūpt' ē p'sona ē hō ille sit unit' ūbo. p-
 sona ē unita ūbo. & sic p'sona ē unita p'son. e; q. n. ē o'cedendum.
 hō assūpt' a ūbo
 s. una p'sona
 n. ē enī alia p'sona ē ūbo; legit' nāq; hō assūpt' i' unione p'sone
 n. nat'. q'a n. ē una nat'a ē ūbo s. una p'sona. sic enī aīa 7 c-
 un' ē hō. i. d. 7. u. ē x; quī multo maior ūmo sit i' t' dñm &
 hōiē q. i' t' aīa & carnē; maior q'pe ūmo m't spūalem nat'am
 & spūalē pot' ēē. q. i' t' spūalē & corpālē; d's ū spūat nat'a. 7
 hō: spūalis nat'a; un' tanta ē unio i' t' dñm & hōiē. hō dicat'
 d's & d's hō. s. nec aīa caro d'r nec caro aīa. **S**it illa p'sona x
 ē i' ū' hō i' ū' d's. s. n. pot' dici hō ē caro. hō ē aīa; hō ē d's
 sic exponit'. i. unit' dō; d's est homo. unit' hōi; q. expositio
 nē ego n. impbo. s. tñ m. uidet' qd pl' i' ūbis ill' o'tineat'. Si enī
 nich aliud d'r hū ūb hō ē d's. n. hō ē unit' dō. q're n. pot' dici
 caro ē aīa. ē sit unita aīe. t' aīa ē d's ē sit unita dō. iō itaq;
 d'r hō ē d's. d's ē hō. q'a ille idē q. ē d's. ē hō. 7 q. ē hō ē d's. **V**n
 i' p'p'ha hō nat' ē mea & ip̄e fundauit eā. **I**n iohē. nemo
 ascendit i' celū n. q. d. d'. ut enī **G**regori' ip̄e t'p'at ex mat'
 ip̄e etn' ex pat'. ip̄e q. fec' ip̄e q. fact' ē; de hac solē q'ri hō
 assūpt' ē d's. utrū sit o'cedenda. s. **A**vg' dicat hō assūpt' est
 unigenit' d'i fili' n. uideo q. fronte negari possit; q'da tñ eius

negatā necesse. hō assūpt' n̄ ē d's. i. humana natā n̄ ē diuina.
 & qd' hō sensū habeat pbat auctoritate ~~verē~~ q' ait. ūbū ē d's
 n̄ caro assūpta. q' auctoritas nich' ^{otra} nos facit; null' enī oce
 dit h' ūba. caro assūpta ē d's. t' humana natā ē d's; licet enī
 idē sit hō assūpt' & humana natā. differentiā tñ faciūt in
 dicendi. sic d's nō ē aliquid q' diuinitas & ē dicat' hō ē d's nō
 tñ d'r hō ē diuinitas; hoc enī eēt dicē. hō ē diuina natā. ut
 enī ~~dic' amb'si'~~ n̄ i uisibilitate natē s; unione p'sone & homo
 d's & d's homo.

Preterea h' i dubitant' ē credendū qd' n̄ p' **Ad xpi carnē**
 carnem ut qdā dixer' & deū aiā assūpsit. s; simul unuit sibi **7 aiā suscep**
 ūbū dī carnē & aiā. In h' ū differe inueniunt' sapiētes. qdā
 dicūt qd' caro illa q' de maria suscepit q'dragta dieb' formata
 sit. & ea iā formata. s. lūmāta hoīs habente. ūbū dī simul
 unuit s' & carnē & aiā ipsam. & h' uolūt h'r ~~ex~~ auctoritate
 aug'. sup iohm ū d'r. soluite tēplū h' 7 i t' b' dieb' excitabo illud.
 Dixer' q' iudi. q'draginta & vi. annis ē. ē. t. 7 t. d. e. i. sup
 q' loc' ~~dic' aug'~~ h' nūc' quēnt p'fectiōm dñici corpis. q'
 ut dicūt filici tot dieb' forma humani corpis p'ficiē; alii uolūt
 dicē q' q' cito p' spm s. separata ē illa caro. habuit aliq' mēbroz
 distinctionē. s; ad eo par uā q' oculis n̄ subiaceret; s;
 p' illos xl dies de q'b' loq't'. ~~Aug'~~ **Aug'** p'fecta & notabilis facta
 fuit. & i ipso mōmto separationis carnē & aiā simul suscep.
 7 istis mag' assentiūt auctores. **66** i mor. anglo nūtiātē & ad
 ueniente spū ^{iea} mox ūbū i u'to. it' ū ūbū caro; **Aug'** in
 lib' de t'nitate. **H** eēt dī hominūq; mediator n̄ idē dī idē h' ^{ano}
 iutroq; & un' eēt & uer' q' seruile formā a solo filio susceptā

201
tota trinitas cum una est uoluntas et operatio fecit; non autem in utero uirginis
prius caro concepta est et postmodum diuinitas uenit in carnem. sed mox
ut uerbum uenit in uero. seruata ueritate prope nate factum est caro. et
perfectum homo. id est in ueritate carnis et ante natum est de carne illa cum uni
tati est uerbum. quoniam utrum prius in maria fuit obligata peccato quod ita fuit
se augustinus dicit. sed in ipsa separatione et spiritu sancto mundata fuit et
a peccato et a fomite peccati. maria uero tota a peccato prius. sed non
a fomite ^{peccati} mundam. quod tamen sic debilitauit quod postea non peccasse
edit. Augustinus de natura et gratia; excepta sacra uirgine maria de
qua propter honorem domini nullam prius est de peccatis agere habere uolo
questionem. in enim scimus quod ei prius gratia sit collatum ad uincendum omni
parte peccatum. quod concipere ac parere meruit. quod constat nul
lum habuisse peccatum. hac ergo uirgine excepta. si omnes sancti et
sanctae congregari possent quod responderet nisi quod iohannes ait. si di
xerim quod peccatum non habemus. non. id est. sed; si caro et in maria
et in aliis de quibus descendit fuit obnoxia peccato. quoniam soluent il
lud. leui decumatur est in abraham et non est decumatur in abraham.
quod ita soluit augustinus. leui decumatur est in abraham. quia tamen per concupis
centiam descendit. sed non est in eo decumatur. quia caro et non descendit
in per concupiscentiam; sed tamen in deo. in maria per concupiscentiam
eadem caro descendit. non tamen caro christi quia hoc esset dicere quod in
descendit per concupiscentiam. quod falsum est penitus; quidam uoluit dicere
quod sic ante peccatum in adam fuit illa particula munda et sancta. ita prius
peccatum in ipso adam et in omnibus successoribus recta linea usque ad ma
riam seruata sit. et hoc dicta gregorio se habere. Quod homo ille ab
ipsa conceptione plenus gratia et uirtutis et quod tantam habuit sapientiam

q̄ auḡ n̄ potat & multe auctoritates testat̄. **S**eremias; nouā
 re faciat dñs sup trā: cūclabit uir gremio uti sui. qd̄ ē h. : femina
 femina cūclabit uir. n̄ q̄a ab ipsa oceptione pfect̄ hō fuit
 s̄ sapiā. licet n̄ scdm̄ q̄ntitatē corpis ut uoluer̄ qd̄a. s̄ qd̄ tāt̄
 i uirō q̄nt̄ i cruce; ab ipsa em̄ oceptione unā eū d̄s oleo letitie
 p̄participib̄ suis; s̄ ad hoc uidet̄ oppositū illd̄ qd̄ d̄r i. iuḡto.
 h̄s p̄ficiēbat etate & sapiā. a. d. 7 h. s̄; pot̄ dici: qd̄ si nō
 i se p̄ficiēbat sapiā. p̄ficiēbat i hōib̄. q̄. s̄. de sapiā ei' p̄ficiēbāt
 & meliores fiebāt. sic solat̄ dici: p̄fic̄ iste i ep̄atu suo. n̄ qd̄ ipse al
 q̄ndo sapiētiōz fiat. s̄ q̄a bñ iſtruit alios ap̄ dñm & hoīes. i.
 ad honorē dī & ad p̄fectū hoīū. **B**eda sup lucā recte d̄r plen'
 sapiā n̄ p̄terualla t̄p̄m p̄ficiēdo i sapiā q̄ sēp plen' fuit ab
 hora oceptionis: qm̄ i ip̄o ut ap̄ls ait habitat oīs plenitudo
 diuinitatis corporalit̄. **S**olat̄ aq̄b̄dā q̄ri utr̄ aīa & sapiā oīū re
 rū habuerit t̄ hāt. **D**ic̄t qd̄a qd̄ n̄ habuerit omnē scientiā.
 nec oīa sciuit q̄ d̄s scit; qd̄ ita uolūt p̄bare; aīa illa cātā est.
 s̄ i nullo eq̄tur cātā catori; n̄ q̄ scit q̄cqd̄ d̄s scit. iterū si
 aīa eq̄lē cū dō h̄t sapiētiā: falsū erit dñm i oī bono maiore
 h̄re sufficiētiā q̄ ei' creatam. **S**c̄ dic̄ ap̄ls. sol' sp̄s dī scrutat̄
 oīa t̄p̄fūda dī; q̄ illa aīa n̄ pot̄ scire oīa; ad qd̄ pot̄ dici. qd̄
 licet aīa illa unita ūbo dī sciat qd̄qd̄ ipsū ūbū. n̄ tñ eq̄lē ei i
 scientia q̄ ūbo dī i ē p̄natam illa scientia. aīe illi p̄ grā. **S**c̄ qd̄
 opponit̄. d̄s i oī bono maiore h̄t sufficiētiā q̄ cātura ei'. h̄
 ibi dictū ēē sciat ū aliud cātē bonū a bono catori iuenit̄; s̄
 ē sapiā. **A**li' aīe n̄ sit alia q̄ diuina sapiā. qm̄ pot̄ ibi op̄ara
 tio fieri. i dubitāt nāq; ē dicēdū qd̄ alia sapiā p̄t diuinā

sapiētia n̄ fuit i aīa x̄. si enī alia eēt aduina sapia: minor eēt;
 si minor sapia illi' aīe. a sapia dī. qm̄ illd totū op̄hendat. & minus
 q̄ sciret hō ille q̄ d̄s; iō ut illā uirtutē firmit̄ teneam'. qd̄ illa ni
 hil ignorauit. s; oīa sciuit. dicēdū ē qd̄ n̄ alia sapia erat illa
 aīa sapiēs. s; i dō p̄ naturā. i illa aīa p̄ grā; qd̄ dicit sol' sp̄s dī seru
 tat' oīa. magis facit q̄ eos. statim enī supponit ap̄l's. nos at̄ sp̄m dī
 habem'. s; illa aīa p̄ oīb' sp̄m dī habuit oī' illoz p̄uitate. dicit ihs
 euangelica. sp̄s alius ad mēsurā dat' s; x̄ n̄ ē ad mēsurā dat'; s; ē i x̄
 sit due natē uideam' cui sit sp̄s dat' t̄ diuine t̄ humane; diuine
 n̄ ouenit dari. s; dare; ē q̄ humane natē dat' sp̄s sine mēsurā; s;
 ū n̄ ē mēsurā n̄ ē t̄min'. igit' illa aīa sciuit. si enī qdā sciuit
 qdā n̄. cū mēsurā sciuit. qz t̄minū habuit scientia ei'. **S**ulgen
 ti' t̄ multa opponit oī' illū enorē. asserēs qd̄ oīū rerū scientiā h̄t
 illa aīa. auctoritate ap̄li ū ait i quo sūt oī' thesauri sapie & sciē
 tię absconditi; rōne cuiq; pot' idē p̄bāri h̄ m̄; nich̄ scit aliq̄s. qd̄ ei'
 aīa nesciat; s; h̄ om̄s ocedit qd̄ xp̄s oīa scit; q̄ aīa ei' oīa scit. s;
 qm̄ sup̄dictis respōde neq̄ant. ad huc t̄n nob̄ opponūt. si aīa
 illa scit oīa q̄a unita ē scientia oīa. q̄ debet dici om̄ps. qz
 unita om̄ipi; ad qd̄ pot' dici. qd̄ aīa natalit̄ capax ē sciē & illd
 ei collatū ē sine mēsurā cui' ipsa natalit̄ capax ē; s; cū idē sit d̄m
 eē qd̄ om̄ipotentē eē. n̄ potuit illud osferri carē. **P**ost sup̄dicta
 uidēdū ē qd̄ ut dicit leo pp̄ d̄ns n̄r in se suscepit oīa i firmitatis
 n̄r p̄t peccm; ut enī p̄baret' uerū corp' h̄r. suscepit defect' corp̄is
 famē. sitim; ut p̄baret' uerā aīam h̄r. suscepit defect' aīe. s. t̄ficiā
 timorē. t̄ hūmōi; s; pot' opponi. qd̄ ignorātiā n̄ habuit. & t̄n
 ignorātiā n̄ ē peccm; n̄ q̄ oīa n̄r i firmitatis suscepit; ad qd̄ pot'

Dom̄s n̄r
 suscepit i firmitatē
 p̄t peccm. 7
 in h̄ sit itelligē
 uoy

dici qđ sicut occupiscentia peccm est & tñ post remediũ sacm̃ti ñ
 imputatur ñ olemiat illi motu. ita ignorantia peccm est tñ
 ñ imputat ñ ex negligētia sit; de qđ dñr aplo. qđ ignorat ignora
 bit. s; in uincibilis ignorantia ñ imputat. ē tñ ut assignauim⁹
 peccm; oē enī qđ separat int̃ nos & dñm. dñr peccm; s; p ista. dissimi
 les dō sum⁹ & ab eo recedim⁹. & iō dñr peccm; si opponit⁹ qđ ñ hñt
 penitētiā. s; ñ ē aliqd it̃ oīa nř infirmitatis; qđ tñciā habuerit
 & timorē. in euangl̃o habem⁹. tñtis ē. a. m. u. a. m. ⁊ alibi. cep
 ih̃s paue & tede; aug⁹; tñciā sic assūpsit qm̃ carnē; si enī ñ fuit
 tñtis cū euangl̃iū dicat tñtis ē aīa mā. g. & qñ diē euangl̃iū dormi
 uit. ñ dormiuit ih̃s; g. tñtis fuit ih̃s. s; uolūtate suscepit tñciā ue
 rā. Ambrosi⁹; suscepit g. tñciā meā. suscepit uolūtate meā. osidēt
 tñciā nōmo. qđ crucē p̃dico. In ueniunt tñ alie auctoritates qđ
 uidētur a saluatore tñciā timorē remouē. Neq; ne passiōm illi⁹
 aīo dñaret⁹ p passiōē. cepit tñtari. aliud ē enī tñtari. & aliud
 ē i cipe tñtari. Itē erubescāt qđ putāt saluatore timuisse mortē.
 & passiōis pauore dixisse. Lat si pot fieri tñseat. a. m. c. i. Aug⁹;
 infirmos i se p̃signās ait. tñseat a me. c. i; ñ enī uere timebat dñm
 pati. tñtia die resurgetur. ē ardet paul⁹ dissolui & eē ē x. ad qđ di
 cendū ē. qđ ē qđā tñciā & quidā timor qđ itant dñatur aīo
 & sub ui gat iōnē. ut oīnē oīptō dñi p̃cepto ducāt i peccm.
 sicut petr⁹ timore negauit. ⁊ de h̃mōi loc⁹ auctores qñ diēt xpm̃
 ñ timuisse; s; ē qđā timor moderat⁹ qđ natalit i ē oī homi & sine
 peccō ē. sic famel. sitis & ille fuit i x. horruit q̃ppe mortē. ē i no
 tandū qđ i x. due fuer uolūtates. Dic nāq; aug⁹. ñ ē alia uolū
 tas pat̃ qđ filii ⁊ illā uolūtate uoluit x. pati. mori. sic & pat̃ uolūtates.

uolebat; si est alia uoluntas quam naturalis appetit potest dici cui est nol-
le mori. et iuxta illam uoluntatem dictum est non mea uoluntas sed tua.
Et alibi non ueni facere uoluntatem meam sed ei qui misit me patris; sed in eo
pualuit uoluntas ueris quam idem uolebat est pater; quod due uoluntates
fuerunt in christo. hinc ametropolitana synodus in qua fuit macarius
archiepiscopus dampnat. qui assererat in christo non fuisse duas uoluntates. **S**olus
et qui utrum aliquid oraret et desideraret quod non impetraret; quod uo-
luit dicere quod non sit exaudita illa oratio quam ipse ora-
bat: pater si possi-
bile est transeat a me calix iste. quia ex humana infirmitate illud
orabat; similiter uoluit dicere. quod ipse secundum humanum affectum uo-
luerit salutem omnium. Unde illud misit mea potauerunt me aceto. id est
et desiderare fide illorum. **S**ed dicat in iohanne non pro his rogo qui de mun-
do sunt. non uidetur quod ipse unusquisque orauit. non pro saluandis; non enim uidetur
ueniens quod ei oratio non exaudita fuerit. et quod ipse aliquid rogauit
quod pater sciret non placere. et ipse omnia sciret. **Q**uod dicitur solus queri
utrum sit cedendum; christus est creatura. non uidetur pro se cedendum. namque si
creatura est iterum habet sed christus ab eterno habet itaque sequitur in si est creatura habet
initium. et si habet non fuit semper. sed est determinatione potest cedere. christus
est creatura sed quod homo. quia si quod homo habet initium. nec tamen pro se est cedendum
et habet initium. **A**mbrosius quoque in multis argumentis aduersus arrium quod non
est creatura et tamen adoptus filius; quis enim non sit filius dei per naturam sed quod homo.
quia non est unigenitus sube est pater sed quod homo non tamen adoptiuus; adoptiuus enim
est qui est prius esset non filius: adoptatur pro ea in filium; sed non prius homo ille qui filius dei
fuit; si ergo gratia a me est et filius dei per naturam: concedam; si est determinatione.
et si quod homo est filius dei per naturam et per adoptionem: neutrum concedo. sed per nati-
uam. Unde apostolus. qui predestinatus est filius dei in uirtute et cetera; predestinatio

**Christus est
creatura.**

125

em nā qd dī s; scdm qd hō ei ouent. *De h qd dī ambli*
 qd hō fili' dī p naturā. hō fili' hōis p grā. *solē opponi dē*
 ē etn'. immō. immortal; qd hō ille etn' & cetā; s; hō ille ex
 tē. mortal. passibil; ad qd pot' dici. qd sic dī dī pass'. mor
 tuus. crucifix'. *Nū apte dīm glē crucifixer' & tū dī in*
 nat' sua n' pot' mori. n' pot' pati. s; p unionē hōis. dīr de dō
 h oīa ita qd dī dīr de hōie illo: p unionē ubi *sum i ppha*
 hō nat' ē i ea. *et a. f. e. a. si i iohē nemo ascendit in c. n' si*
 h'. h. q. d. c. d; *opponit' si hō ille ē etn': qd caret initio. qd*
 falsū ē; hō enī initū ex tē. s; n' seqtur de hōie si ē etn'us
 & caret initio. qd pma ē figuratiua. sic ut n' seqtur dē
 crucifigitur. moritur: qd desinit uiuē. *ut enī dīc aug'. ui*
 dendū ē qd dī qd dicatur; *hōi i solē. si xps habuit fidem. fides. spes. car*
 spē. & caritatē; de caritate certū ē. ipse enī ex caritate
 aiā posuit p frīb; qd spē habuit i psalmo habem'. Cōserua
 me dñe qm in te spau. i alio ite spau dñe. qd psalmos
 de x' exponit auctores; *aptes dīc spes q' uidetur n' ē spes;*
 qd enī uidet' qd spat' xps at oīo uidebat: s; illud dīx apte
 de spē f' qd i nō ē; qd fidē habuit n' ē ocedēdū; *hōi i si al*
 qd meruerit sibi. xps scū ē enī. qd mēbris meruit; qd i *xps.*
 mūt *aptes dīc u' ait. p' qd i dē exaltauit u' i ppha*
 de conēte i uia biba p'pā exaltauit. c; meruit nāq; corpi
 suo i mortalitatē in passibilitatē. sed ē ipse inocēs ēēt h
 totū debebat' sibi. i ita n' ex mōto hoc habuit; pot' tū ali
 qd pmeri. qd debe tur. ut fili' cui debetur hereditas pa
 tris. pmetur eā pat' seruendo; qd aīe nich pmerūt xps

An i x sit
partes

An xpi peccare
potuit

plures dicit. & qd nich aie ei accreuit; pfecte eni ut dicit ba erat.
qia ut iohs dicit h e uita gna cognosce te. 7. q. m. 1. x; gregori'
q; dicit n hnt aia x i q p fice possat pbari tn pot qd i aie pme
ruerit. & qia aie accreuit aliqd post passionē prius eni timo
re & tificia^{hic} s; p passionē nec tltari pot nec turbari accreuit q
illi aie i passibilitat. s. ut iā pati n possit. qre n solū corpi s;
i aie pmeruit glificationē i ^{passione} s; qd dicit gregori' n
hnt aia x. i q p fice possat. intelligēdū ē de sciētia dilectio
ne. n eni potat augeri ei sciētia t dilectio. ¶ Illud q; sciendū
ē qd illi' plone q ē x. n ē pars dē & alia hō; si eni
partes integrales eēt illi' plone. augmētata eēt illa plona p
assūptū hōiē. Aug. xps una plona ē gemine sube. nec tn dē
pars h' plone dici pot. alioqn fili' dī an q formā seru suscepit.
n erat totū creuit ē hō diuinitati ei' accessit. ¶ Solū qri
utr' xps peccare potuit; qd qdā pbarē uolūt illa auctoritate. po
tuit transgredi & n ē transgressō. malū facē. 7 n fecit; s; h n puta
m' dictū de x s; de scis hōib'. Itē opponit. Xps habuit liberū
arbitriū. q mutāq; partē potuit flecti. sed h n ualē cū 7
angli hnt liberū arbitū & tn ita s; firmati p grā qd peccare n
possūt; s; multo magis credim' illū hōiē dō unitū p grā s; firmatū
ēē ab ipsa cōceptione. Itē opponit. hō ille potuit n ēē unit' ūbo 7 sinū uni
t' ēē ūbo peccaret. sic alii hōiēs; q potuit peccare hō ille; s; h n negamus
quī peccare possat. si n ēē unit' ūbo; s; p q fuit unit' ūbo. pec
care n potuit; si eni peccare potuit. & dānari potuit. qz pecēm
seqr dānatio; s; qd absinthi. q qd fili' dī q erat hō ille dāna
ri possat. ¶ Notandū ē tres ēē stat' hominis. & q de uno q; fuit

cepit di fili. **P**rimus stat' an peccem i q' fuit ho odit. Sed' stat' ad q' p' peccem e lapsus. Tercius stat' ad que p' resurrectione transfered'.
Primus stat' possibilitate moriendi habuit. n' necessitate; potat enim mori. potat n' mori. Sed' stat' necessitate moriendi h't. ne cessario enim moritur. Tercius stat' n' necessitate moriendi h't. ut scds. nec possibilitate moriendi nec peccandi. ut p'm'. De p'mo statu h'uit & posse mori. posse n' mori. sola naq; uoluntate mortuus; un' t' dr aq'b'da. uoluntate mortalis erat. nata erat imortal. q'a e' e'et sine pecco q' e' causa mortis. nuq' moreretur si uel let. De scdo statu h'uit defect' istos. fame sita t' c'. De t'cio statu h'uit n' posse peccare. Pot' q'ri. e' posse x'p's mori morte no illata ab aliis t' i ea redime humanu genus. q're uoluit mortali morte. i q' facta e' multoz dapnatio sic iude & alioz. R. Ut nos trahat ad dilectione sui; q'nto enim grauiore morte p' nob' sustinuit. tanto mag' illu dilige debem'. **I**tem sola q'ri utru' i morte sepata sit diuinitas ab humanitate; q'da uoluit dicere q'd a carne sepata sit diuinitas. n' ab aia. q'b' n' e' ededu. **E** dicat leo pp' ex q' ho'em assupsit n' de posuit. t' h' religiosi tene' t' q'd nec ab aia. nec a carne sepata e' diuinitas. p' illa i effabile unione. No enim e' diuinitas bis i carnata. nec bis assupsit carne. Indubitant q' d'ns ex q' di fili' fact' e' ho. ^{sep' d' ho'} ho' d's; aia enim separata a carne. f. diuinitas a neut'. **N**on t' ita exponi aug' illa. Potestate habeo ponendi aia. m. t' i. s. e. n' diuinitas aia de posuit. s. caro aia de posuit i morte. t' aia sup'it i resurrectione. **I**te i lib' ad felicitanu die aug'. Sic i sepulcro carne sua comoriendo n' desuit. sic in uero u'ginis nascendo formauit. Sic q' n' discedente uita mortu'

An sepe
 sit diuinitas
 a carne. tan
 e'et x'p's ho

4
ē sic passus est nō p̄ eunte uite potentia; erat uno atq; eodē
tēp̄e tot' in inferno. tot' in celo. erat ap̄ inferos resurrectio mor-
tuoꝝ. erat sup̄ celos uita uiuentiu. Vere mortuus. uē uiu'.
i q̄ & mortē susceptio mortalitatis excepit. ⁊ uitā diuinitas
seruata nō p̄didit. **O**pponit' si di fili' nō ē sepat' ab hoīe ipsa morte.
q̄ nō tē desm̄ ēē hō si hō mortu' nō ē hō. nec q̄ tē erat hō; qd̄ qm̄
frivolū sit. cuilibet manifestū ē. Ita enī dici possē. nō ē hō
q̄a nō ē aīal. r. ⁊ m. qd̄ penit' ē falsū. cū enī hī dicēnt philosophi:
hō mortu' nō ē hō. ⁊ hō ē aīal. r. ⁊ m. loq̄bant' de hoīe. s' hē sta-
tū. **I**te opponit' si tē erat hō ⁊ mortat' ⁊ immortal'; si mortat' nō.
quia mortu'. In mortalit' nō dū. q̄a p' resurrectionē tm̄. qd̄ nos
satis ocedim' qd̄ tē nec mortat'. nec immortal'; obitiunt ⁊ auctori-
tatē atanasii. hāc. **M**aledict' q̄ hē totū hoīe. i. aīā & corp' qd̄
assūpsit. denuo assūptū ⁊ libatū. p' tēā diē amortuus resurre-
xisse nō ositet'. fiat. fiat. **A**d qd̄ dñs. Atanasiiū tē loq̄cē illos q̄
negabāt ei' resurrectionē. & putabāt qd̄ in morte detinēt' ille
q̄ sol' i' mortuos lib. ⁊ iō dix' hoīe denuo assūptū. i. libatum
a morte. **I**te ambli' sup̄ lucā. clamauit ihs uoce magna dicēs.
D's d's m. r. i. me. q. m. d. Clamat hō separatione diuinita-
tis mortu'. Nā ē diuinitas mortis liba sit. utq; mors ēē nō potat.
nō uita discederet. q̄a uita diuinitas ē. **A**brosi' itellēx' diuini-
tate separari ab hoīe illo hī qd̄ morti exposuit hoīe illū sic
i psalmo. q. m. d. i. morti exposuisti. nō qd̄ derelict' sit. ⁊
ab eo diuinitas separata sit. uidebat' enī derelinq̄ a dō ⁊ ab eo
diuinitas discedē. ē nō ostēdēd' eū defenderet suā potentia.

De p̄meratione rerū. **T**ractatis partib' fidi. adiciendū uidet'

de p̄ma rerū creatione. Cū plato dixit tā eē p̄ncipia. **M**at̄ia 4
formā ⁊ opificē. fides catholica unū p̄ncipiū eduxit eē ōnū rer.
dñi sc̄l. cui⁹ bonitas causā ōnū fuit. Cū enī sūme bon⁹ ⁊ p̄fec
te beat⁹ ēternalit̄ eēt. uoluit alios eē participes sue beatitudi
nis; ⁊ q̄a n̄ pot̄ ei⁹ b̄itudo participari n̄ p̄ intellectū ⁊ q̄nto
maḡ intelligit̄ tantomaḡ hēt⁹. fēc rōnale cat̄am ut intelligeret.
⁊ intelligēdo amaret. amando possidēt. possidēdo frueretur. ⁊
eā h̄ m̄ distīnā ut pars in sui puritate p̄manēt. sc̄l angli.
pars corpi iūget⁹. ut aīe; q̄rit⁹ q̄re ita factū sit cū maioris
dignitatis eēt aīa si ī sui p̄māssūe puritate; ad qd̄ pot̄ dici.
qd̄ h̄c aīa dignior eēt sine corpe. tñ eā corpi uoluit d̄s associa
ri. ut ī humana ḡdione ostendā nouū exemplū ētne unio
nis. q̄ ē it̄ dñi ⁊ sp̄m. Videbat⁹ enī creature qd̄ n̄ possē uniri
suo cat̄ori. s; ē sp̄s q̄ est excellentior creat̄a. tā ī fine cat̄e sic
ē corpi it̄ tanta dilectione uniat⁹. ut n̄ possit coartari ad h̄ ut
uelit eā reliq̄re. patet sp̄m cat̄ū eodē m̄ tā sūmo bono uniri
posse. s. dō; ⁊ aīe ī associatē corpib⁹. ut in eis dō famulentur. ⁊
uer⁹ ⁊ sūmū bonū p̄mereant. **C**ū itaq; ī anglos ⁊ ī hoīes distinc
ta sit rōnal cat̄a. Prīmū de anglis agendū uidet⁹. de q̄b⁹ oside
rādū ē. Qñ cat̄a fuerit. ū facti fuerint. Quales ⁊ facti fuerit.
Quedā auctoritates uidēt⁹ uelle qd̄ an̄ omnē cat̄urā facti sūt
angli sūt illud. p̄mo ōnū cat̄a ē sapiā. qd̄ de anglis dictū ē. cui
uidet⁹ cōtrariū qd̄ dī ī genesi. In p̄ncipio creauit d̄s celū ⁊ t̄rā;
si enī ī p̄ncipio h̄ facta sūt. nich an̄ celū ⁊ t̄rā factū ē. ⁊ ī
p̄pha. In initio tu. d. t. f. q̄r dicendū uidetur qd̄ similit̄a fuit
⁊ anglica natura. ⁊ corpat. **N**ñ illd̄ salomonis; q̄ uiuit ī

etiam caruit oia simul; oia. i. spūale & corpale cāta; et ita nō
 p̄ t̄p̄ cāta s̄ angli q̄ illa corpal matia. iiii. elem̄toz; tñ p̄mo
 oīū cāta ē sapiētia; q̄ si nō t̄p̄ p̄cedit dignitate. **S**erz tñ i
 epla ad titū. Aliud uidet̄ sentire dicēs; sex milia nec dū
 nri t̄p̄s implent̄ annū. & q̄ntas p̄ et̄nitates. q̄nta t̄p̄a
 q̄ntas s̄ctoꝝ origines fuisse arbitrandū ē. i q̄b̄ angli. t̄m
 dñationes seruiet̄ dō. et absq; t̄p̄s uicib̄ atq; m̄suris
 dō iubente substatet̄. Cui auctoritati q̄dā ad herētes. dicit̄
 cū mūdo t̄p̄ cepisse. qm̄ nō fuit mutabilitas añ mūdu. &
 tñ fuisse anglos astruit añ mūdu. i mutabilit̄ i t̄p̄alit̄; nos
 tñ qd̄ dictū ē. Iri? maḡ approbam; qd̄ ieronim' dic̄. Ex
 dictis origenis fuit. nec asserēdo dictū ē. s; dubitando dix̄.
 & iqrēdo. q̄ntas et̄nitates & ē. arbitrandū ē p̄ fuisse et ē.
Ubi facti fuerit̄ q̄r. & uident̄ auctores uelle eos fuisse fac
 tos i celo. **S**ū i euglō uidebā sathan sic fulgur cadētē de
 celo. Nec appellam' hic celū firmanitū q̄ scda die factū
 ēst. s; celū splendidū ep̄yrū qd̄ statim repletū ē anglis. illā
 scilicet sup̄iorē partē usq; ad q̄ machina illa elem̄toꝝ
 adhuc indistincta porrigebat. simul enī ut dixim'
 cāta s̄ angli & illa corpea matia. **S**ū aug' exponit ita
 locū illū. In p̄ncipio ē. d. e. et t. Celū. i. anglos. t̄ā illā
 totā corpeā machinā. in cui' sup̄iori parte facti s̄ angli;
 s; si i celo erat. qm̄ ut legit̄ **I**saia dic̄ lucifer ascendam
 i celū sublimitatē diuinitatis; ascendā i celū. i. a deq̄lita
 tē dñitatis. **De statu angli i p̄ncipio sue creationis.**

Dein restat uidere facti q̄les fuerint. In p̄ma additione

p̄onā sedē meā ad aq̄lonē n. e. s. a. sed ibi uocat celū.

ta uidentur esse attributa essentia in diuinitate & in ma-
tialitate & ideo in deficienti ratione naturaliter intellectus
ta spatio. Libere lū q̄ arbitriū q̄ potant sine uolentia ad
utrumlibet p̄a uoluntate deflecti. Solus aq̄b'dā q̄m utrum bo-
ni & mali. iusti & iniusti. bī & miseri. cāti sunt. Eos fuisse
bonos in p̄mo exordio cātionis ^{ostendit} debet. i. si uicio n̄ em̄ cātor
optam. potat auctor mali esse; nec iusti nec iniusti t̄ fuer̄ nec ali-
q̄ ^{uirtutem} t̄ habuer̄; ē em̄ oīs uirt' meritū & oēs meritū ex libo ar-
bitrio. sed libm arbitriū semp̄ ē ad futū & n̄ ad p̄sēs. p̄tū; qd̄ em̄
ē n̄ post t̄ n̄ ēē & qd̄ n̄ ē n̄ post t̄ ēē; & ideo in potestate libi arbitrii
n̄ ē; n̄ q̄ erat libi arbitrii ut t̄ ēent boni. qd̄ erāt ex cātionē. & ma-
li qd̄ n̄ erāt. s; iposterū t̄m. sicut aliquis sedes in potestate h̄t ut stet.
s; n̄ t̄ ^{nō} post ut t̄ stet s; in futū; & ideo dici m̄ eos in p̄ncipio cātio-
nis n̄ habuisse aliq̄ uirtutē & iusticiā & aliā. n̄ accepim' uirtutem
naturale ut iō. i. genū. & humōi. Nec possum' dicē qd̄ iniusti ēēt.
q̄a sine uicio erat ^{et ēē sine uicio: non erat} miseri ē pena n̄ p̄cedat culpā. nec t̄m bī. q̄a
n̄ s; cāti in b̄itudine. s; ad beatitudinē; si t̄m aliq̄ auctoritas dicat
eos in ipsa cātionē iustos & b̄atos fuisse. b̄itudinē & iusticiā uocat
statū illū. sine miseria & sine uicio. ^{supponit} aq̄b'dā h̄ m̄. Si p̄nci-
pio cātionis nō h̄uer̄ uirtutē & b̄itudinē; t̄ fec̄ eos in p̄fectos; s; n̄
decurt eū q̄ sūme boni & p̄fecte potēs ē aliqd̄ face- re ip̄fectū; s; po-
t̄ dici qd̄ p̄fecti erāt qm̄ habebāt q̄cqd̄ t̄ h̄re debebāt; dī nāq;
p̄fectū t̄b' modis. & t̄p' scdm̄ naturā. & uniuersalit̄ p̄fectū. Scdm̄
t̄p' p̄fectū. qd̄ h̄t q̄cqd̄ t̄p' requirit. & ouenit scdm̄ t̄p' h̄ri. & h̄ m̄
angeli erāt p̄fecti; scdm̄ naturā. q̄ h̄t q̄cqd̄ debitū ē & expedit na-
t̄e suę ad gl̄ificationē & h̄ m̄ p̄fecti p̄t̄ cōfirmationē. & sc̄i p̄t̄

lumen. Vniuersalit̃ & summe & p̃fectū. cui nich de e q̃dē
soli dī; q̃les fuer̃ angli i catione hoc dixim; statim p̃t cationē
q̃dā s̃ q̃si ad cationē suū. q̃dā aūsi; q̃nti ad dñm fuit. dilige aūti.
odio h̃re. In q̃stis. quasi i speculo reluce cep dī sapia. q̃ ipsi illumi
nati s̃ aūsi excecati s̃. nec relux̃ i eis diuina sapia q̃ aūsi s̃ a
lumine tanq̃ speculū a facie uidentis. Illis stantib; & istis ruen
tib; disciunt d̃s lucē a tenebris; lucē fec̃ & disciunt. quia q̃d bo
ni erāt. ei' donū fuit; tenebras n̄ fec̃. s̃ ab eis lucē disciunt; &
ita angli p̃ cāti *un dictū.* In p̃ncipio. c. d. c. . i. anglos.
dein formati. q̃n sc̃t ad cāti q̃si. *un dictū ē.* fiat lux. S; pot̃
q̃ri utrū aliq̃d collatū sit istis. post cationē p̃ q̃d diligerent.
q̃d ita ē. scilicet co opas grā. sine q̃ n̄ pot̃ p̃ficē rōnalis creatā;
cadē enī poss̃ p̃ se. s̃ p̃ficē n̄ pot̃ sine grā coopante. Vñ uideri
pot̃ q̃d n̄ sit imputandū illis q̃d cecider̃. sine grā enī co opan
te p̃ficē nō pot̃ant. s̃ illa n̄ ē data. nec culpa illoz fuit q̃d n̄
ē data q̃a i eis nulla culpa ad huc p̃cesserat; ad q̃d pot̃ dici. q̃d
q̃b; data ē illa grā. n̄ fuit data ex m̃ito q̃ ad huc nullū erat
causa. q̃ sic meritū; s̃ q̃d aliis n̄ ē data. culpa eoz fuit. n̄ q̃ p̃cesserit t̃p̃e
grā causa n̄ p̃cessit meritū ipsū. ita i istis fuit culpa causa q̃re ex iudicio
dī iusto. grā n̄ daret̃. & tñ t̃p̃z h̄ n̄ p̃cessit illud. q̃ cū dō oīa
sint p̃sentia. nec eget alicui testimonio. q̃ cito aliq̃s peccat ius
te pot̃ eū iudicare. n̄ post. s̃ simul. q̃d si placet differe mīa ē. Il
loz culpa i h̄ pot̃ cōsiderari q̃a licet sine grā coopante quā
n̄ dū acceperant n̄ possēt p̃ficē. tñ p̃ id q̃d eis collatū erat ex
grā cāte. pot̃ant n̄ cadē; nich enī i eis erat q̃d hoc eos com
pelleret. & si n̄ declinassent p̃p̃a uolūtate. q̃d datū

429
et alius daretur et istis. Queritur utrum aliquam mora fuerit inter creationem eorum et casum. Ad quod potest dici quod non fuit mora et tamen illud potest istud potest sine intervallo. non enim semper fuerunt mali. ut quidam dicere volunt. nulla auctoritate. Ab initio homicida fuit et in veritate non stetit. Sed; non dicitur initio homicida fuisse ab initio. i. statim post initium. et in veritate non stetit. i. non permansit. non quia in ea fuit; homicida potest dici sui ipsi. quia et ipse appellatur homo. ut ibi munitur homo si fecit. et ut augustinus exponit ab initio. i. ex quo homo fuit. homicida fuit. quia eum per invidiam immortalis precipitavit. Ita dicit augustinus super genesim. Non frustra putari potest ab initio temporis diabolum superbia cecidisse. nec fuisse ullum alium tempus quando cum angelis sanctis peccatum inxerit et blasphemavit ab ipso primordio creaturae apostatasse. quia ut ait dominus. stetit et hoc ab initio ex quo ipse creatus est. qui staret si stare voluisset. quia auctoritas super dicto modo potest exponi. **De excellentia luciferi lapsu et pena post lapsum.**

Inter eos qui ceciderunt non fuit excellentior omnibus aliis. et non solum in his qui ceciderunt sed et omnibus eum fuisse excellentiorem. videntur auctores vel le quemadmodum iob dicit. Ipse est principium viarum domini. et in ezechiele. tu signaculum similitudinis plenae scientiae et perfecti decoris in deliciis paradisi fuisti. Quod ergo sic exponit. quanto in eo subtilior est natura. eo in illo imago dei. simili in similitudinem ipsa. Ita in ezechiele. Omnis lapis preciosus operimentum eius. omnis lapis. p. i. omnis angelus operimentum eius. quia ut dicit gregorius in illorum comparatione cunctis clarior fuit. unde appellatur lucifer quod non unum ordo sed unum spiritus putandus est. Quod ut dicit isidorus potest quod creatus est. absque aliquo interuallo profunditatem suae scientiae praepondens in suum creatorem superbum. et ut dicit in isaiam

dō eq̃ri uoluit. In celū ascendā sup̃ astra celi exaltabo solū
meū ⁊ ero simit̃ altissimo; simit̃ uoluit eē. n̄ p̃ imitationē s;
p̃ eq̃litate. ⁊ n̄ solū eq̃lis. s; ⁊ qđ sup̃ior eē uoluerit. uidet̃ illa
auctoritas uelle. extollit̃ sup̃ oē qđ dīr. aut qđ colitur d̃s. ⁊ qđ
r̃t̃ catorē suū itantū sup̃biū. deiecit̃ ē in istū caliginosū aerē
cū oib; illi q̃ ei oīenser. ⁊ hoc ad nr̃am p̃bōiē ut sint nob̃ ami
niculū exercitationis. Nō eis accessū habitare ī celo q̃ ē clara pa
tria. nec it̃iane hoīes nimis īfettaret. s; ī aerē caliginoso qui ē
carter eis usq; ad tēp̃ iudicii. tē enī de truderetur ī baratrū
īferni. scdm̃ illud. Ite maledicti ī ignē e. q. p. ē. d. ⁊ c. ⁊ sic
maioris scie ī t̃ minoris. ita h̃nt maiores t̃ minores p̃lationes.
q̃a qđā unī p̃uncie qđā unī hoī. qđā unī uitio. un̄ dīr. sp̃s su
p̃bie. sp̃s luxurie; de h; at̃ dubitatio t̃ utr̃ m̃ oī ī isto aerē sit
usq; ad iudiciū an aliq̃ eoz ī īferno īferiori iā sint. qđ de auc
toritate n̄ multū cū h̃m. qđā tū uolūt dicē qđ lucifer q̃ pl̃
cetis peccauit. statū illic dem̃s sit. ⁊ qđā ex alijs. **O**rigenes.
⁊ dic̃ qđ illi q̃ asc̃is uiste ⁊ pudice uiuentib; uincunt̃ n̄ h̃nt
potestātē ampli' tēptandi alios. s; statū illic dem̃gantur qđ satis
ueri simile ē. **O**rigenes. luto ⁊ sane q̃a ⁊ scī repugnantes ad
uīs istos īcentores. ⁊ uincentes minuunt exercitū demonū uel
ut q̃ plurimos eoz ītimāt. nec ultra fas sit illū sp̃m q̃ ab illo scō
qui caste ⁊ pudice uiuendo uict̃ ē impugnare iterū aliū
hominē. **S**ciendū q̃ ē qđ boni ang̃li ita sunt asfirmati p̃ gr̃am.
qđ peccare n̄ possūt. mali obstinati p̃ maliciā facē bonū n̄ possūt;
Ad hoc opponitur. qđ lib̃m arbitiū h̃nt. q̃ ī utrāq; partē possūt
flecti. s; n̄ uidet̃ lib̃m ut ī loco suo ostendem'. s; lib̃m. i. uolūta

rum. et bonum necessitate cogente. si liba uoluntate a malo ab-
 tinent. Similiter et mali a bono. **It** opponitur de hiis qui ieronimus dicit.
 solus deus est inque peccati eadem non potest. cetera cum sint liberi arbitri in
 utraque parte sua possunt flectere uoluntate; si quidem hi intelli-
 gendum sit ex his uerbis **Isidori** conice possumus. angeli mutabiles
 natura immutabiles gratia. Vnde uidetur cedendum. boni angeli possunt
 peccare. ex sua natura. id est eorum natura ad hoc non repugnat. Nec tamen
 cedendum est. boni angeli possunt peccare. si non potest possunt pec-
 care. id est gratia per quam confirmati ad hoc repugnat. et quod mali per ma-
 liciam obstinati tamen uiuacem sensum non amiserunt. quia ut dicit **Isidorus**
 triplici acumine scilicet uigent. subtilitate nature. experientia tem-
 porum. reuelatione superiorum potestatum. **Aug.** Spiritibus quidam uera
 de temporibus rebus nosse permittit. partem subtilitate sensus. partem
 experientia temporum callidior. propter tam magnam longitudinem uite
 partem sanctis angelis qui ipsi ab omnipotenti deo discunt et iussu eius
 reuelantur. Aliquam autem idem nephandi spiritus et qui ipsi acturi sunt. uelut
 diuina premonstratio. **Queritur** utrum prescienti sui casus fuerit; si si suum lap-
 sum prescuerit. aut uitare noluerit. et ita stulti et maligni erant ante
 lapsum. aut uitare uoluerit si non potuerit. et ita erant miseri ante
 qui caderent propter hanc inuenientia dicit **aug.** super genesis: eos sui ca-
 sus non fuisse prescientos. **De ordinum distinctione.**

Post supradicta uidendum est quod scripta noui ordines angelorum esse
 testatur in pluribus locis. et inueniuntur in istis ordinibus. tam terna esse.
 et in uno quod tres ordines ut trinitatis similitudo in eis per alios ca-
 turis inueniuntur in perfecta. scilicet enim tres superiores. tres inferiores tres medi-
 superiores. seraphim. cherubin. throni; medi. dominationes. prin-

cipat' potestates. Inferiores uirtutes. archangli. angli. h' uiden
dū qd appellem' ordinē. utrū ab ipsa catione fuerit illa
distinctio. ordinū angloz ordo dī multitudo celestiu spūū
q' i se p' alijs aliq' dono assimili lātur ut seraphim. q' p' alijs
ardent caritate. Seraphim enī i'p'tat' ardens. cherubin
q' p' alijs i' scientia eminent. Cherubin nāq; i'p'tatur
plenitudo scientie. Tronūs i'p'tat' sedēs. troni gregori' ut. uo
cantur. ait q' tanta diuinitatis grā replent' ut in eis sedeat
d's & p' eos iudicia decnat. Dn'ationes. q' potestate p'ncipatum
transcendūt; p'ncipat' uocantur. q' sibi subiectis dū q' i agenda
disponit. eis ad explenda diuina mysteria p'ncipantur. Potes
tates hui q' h' potenti' cetis in suo ordine acceper' ut uirtutes
ad u'se eis subiecte. earū refrenent' potestate. ne hoies tēptare ua
leant quantū desiderant. Virtutes. p' q's signa & miracula frequ
tius fiunt. Archangli. q' maiora nuntiant. Angli. q' minora. Et
q'ia maior donū est caritas q' scia. iō supior ordo a digniori
accepit nomē. Itē maior ē scire. q' iudicare; scientia namq; in
format iudiciū; sic & de alijs; & ita scdm excellentiā donoz; as
signat' excellentia ordinū. Et tū sic gregori' ait. illa dona oib'
sūt cōmunia; oī enī ardent caritate & scientia pleni sūt. s. q'nto
supiores tanto excellentius p' alijs ea possidēt. 66. An illa sūma
ciuitate q'sq; ordo ei' rei nōc censet' q' i munē pleni' accepit. h'
h'orū q'stio. orit' q'stio h'mōi; si q'sq; ordo pleni' possidet illud donū aq' nōat'.
tē cherubin i' scia p'minē oib'; s. qui mag' diligit. pl' cognoscit;
tantū enī cognoscit. quantū diligitur dī. Itaq; seraphim nō
solū in caritate s. i' i scientia p'minē. Vñ q'dā sic exponunt auc

toritate illā. ei rei nōe q̄scq; ordo censetur q̄ in .m̄. ^{une} pleni' acce-
 pit; pleni' n̄ adōs. s; ad inferiores intelligitur; t̄ nos possum'
 dicē qd̄ illa cōparatio fiat n̄ ad anglōs. s; ad alia dona. sic enī
 i hominib' cū id̄ habeat plures uirtutes t̄m̄ plenus aliis.
 ut iob patientia. dō humilitate. ita & in anglis. Vñ sic ex-
 poni pot. illa auctoritas. ei rei. u. c. q̄. i. m. pleni' accepit.
 n̄ pleni' anglis aliis oib'. s; aliis donis. **S**i restat iquire si ordines
 isti acatione eoz fuerit. qd̄ ita fuisse stat. ē auctoritas dicat de
 singlis ordinib' aliq̄s cecidisse; s; ex alia parte. n̄ pot̄ dici qd̄
 t̄ caritate ardet. Nō q̄ uidetur qd̄ t̄ eēt seraphim. Ad qd̄ po-
 t̄ dici qd̄ q̄uis in p̄ncipio cationis n̄ ardet caritate. t̄m̄ in h̄
 erat ille ordo dicit̄ ab aliis q̄a ad diligendū habilior cetis erat.
 Sic enī uidem' in corpib' qd̄ inatā sui quedā i aliis magis soli-
 da & firma mag' i aliis. & munda. & clara. sic & i illis spūalib'
 natū ouementes sue puritati & excellentie & i essentia & in
 forma disse iē qd̄. in ipso exordio cationis. t̄ aditionis potuer'
 ēē. q̄b' alii supiores. alii inferiores; supiores. q̄ in natura magis
 subtiles & sapia ampli' p̄spicaces. Inferiores. qui natura mi-
 n' subtiles. & sapia min' p̄spicaces. **O**dit̄ s; s; istas discre-
 ciones inuisibiles. inuisibiliū solō pondē potuit. q̄ oīa in nūo
 pondē & mīura fec̄. **Q**u' si oī ei dē ordinis pares sint & eq̄les; qd̄
 q̄bdā uisū ē s; illud n̄ pot̄ stare. ē s̄ptura dicat luciferū cunc-
 tis aliis excellentiorē. q̄ stat fuisse de ordine supiorz & t̄m̄
 i ordine illo excellentior; sic enī oī uīgines unū ordinis. t̄m̄
 unū aliū excellit in uirginitate. sic & in anglis pot̄ ēē. **legim'**
 qd̄ decim' ordo de hōib' opleri debeat; mali enī angli cū de

linguis ordinibus caderent: fecerunt unum ordinem. quia in malicia similes: licet ipse in eis dicatur ordo. & ille de hominibus restauratur: unde scriptum dicitur decimum ordinem coepit ex hominibus: sed etiam dicat assumptos esse homines in ordines angelorum: quodam in ordine superiorum. qui scilicet magis ardent caritate. quodam in ordine inferiorum qui minus perfecti sunt: non videtur quod de hominibus decimus ordo fiat: sed novae tantum remaneant. Ad quod potest dici quod si convenientia donorum quae habentur in angelis dicuntur assumpti in ordines angelorum. Sed secundum naturam quam habent differentiam ab illis: alium ordinem dicitur facturum: & quis de hominibus restauraret quod lapsus est in angelis: propter quod ait apostolus. iustificare omnia iuxta quod in caelis sunt. & quod in terris: non tamen est intelligendum dum quod solummodo pulvis qui ceciderit factus sit hominibus: cum angelis non cecidissent: hoc minus factum esset. Unde gregorius dicit. quod non sunt homines electi iuxta nomen eorum qui ceciderunt: sed iuxta numerum eorum qui permanserunt. 66. Quia enim superius a illa civitas. ex angelis & hominibus constat. ad quam transibimus humani generis ascendere: quantos illic attingit angelos remansisse. sic scriptum est. statuit terminos gentium iuxta numerum angelorum dei. **De missione**
Videntur quodam auctoritates velle quod non omnes angeli mutantur angelorum. Et in danieli. milia milium ministrabant ei & decies centena milia assistebant ei. Item dionysius in gerarchia. Superiora illa agmina ab ultimis nunquam recedunt. quoniam ea quae prominent. usum exterioris officii nunquam habent. Istis auctoritatibus dicitur quodam quod non mutantur nisi inferiores: sed eis opponitur illud quod isaias dicit. Volavit ad me unus de seraphim. quod ita solum dionysius. spiritus huius qui mutantur percipiunt eorum vocabulum: quorum officium gerunt. Unde dicit illi angelum qui missus est ad isaiam ut mudaret labia prophete. fuisse de ordine inferiorum. sed id appellatum seraphim. quia veniebat incendere & consumere

gerarchia episcopatus
 interpretatur

sacre principatus quod est ordo angelorum
 ibi agitur

delicta pphie. **I**ter dicitur aplos omnes in administratorijs sps in minimis
 tui uidetur quibusdam. quod omnes mittantur & quod ille qui missus est ad annun-
 tiandum scilicet scorum. fuit de superiori ordine; si opponitur. quod si non
 os appellantur. angeli. si duo tamen ordines inferiores quia sepius & quasi
 ex officio in ^{uic} ~~uic~~ ^{uic} hinc illi duo ordines. nec debet in dignum
 uideri. si in superiores mittuntur. & ille qui ceteros est omnium ad hoc in fe-
 riora descendit. **V**n uidetur quod micahel gabriel. raphael.
 de superiori ordine sint. nec in nostra ordinum si spirituum. Micahel:
 quis ut deus. gabriel. fortitudo dei. Raphael. medicina dei. **D**icitur
 scripta quod angeli sint deputati ad custodiam hominum **s**ic in euglio.
 Angeli eorum. semper uident faciem. p. **S**ed in dicitur. quod quisque habet unum
 bonum angelum in ad custodiam deputatum & unum malum ad exercitan-
 dum. Cum enim omnes boni angeli. desiderent bonum nostrum & comuni-
 ter saluti omnium studeant: ille tamen qui deputatus est alicui ad con-
 diam: eum specialiter ad bonum hortatur. sic legimus de angelo tobie
 & de angelo petri in actibus apostolorum; similiter & mali angeli. & deside-
 rent malum omnium. tamen magis incitat eum malus angelus qui promissus est ei ad
 temptandum; si hoc dubium non est. nec descripta huius de terminati
 utrum plures unum sit datus ad custodiam. an singuli singulis; si cum electi
 tot sint. quod & boni angeli. plures ostendit esse inter bonos & malos
 homines. quod boni angeli. quoniam quod singuli & boni & mali homines habent
 singulos in ad custodiam delegatos. **P**ropterea sciendum quod cognitio
 angelorum usque ad iudeum augeri potest. **V**n uidetur quod in ista dicitur **U**sque
 ascendere. quis est qui uenit de edom tinctus uestibus de bona. **E**t
 in psalmo. **Q**ui est iste rex glorie. itaque dici potest quod eorum cognitio
 non decrescit. quia nichil obliuiscuntur. & sunt confirmati per gratiam

Usque ad iudeum
 ascendere
 tinctus uestibus
 de bona

De illis dialogis qd e qd nesciat qd sciunt oia sciunt.

si esse pot' usq; ad consumatione futam. qm' fixi & immobili
les er' in eo qd sciunt ut nec pl' nec min' scire possit. Ad
h' d' dixim' cognitione angloz augeri posse. uidet' opposi
tu qd dicit ysidor'. Angli i uerbo di sciunt oia anq' fiant. s;
pot' dici qd si uideant imo hnt eu i q' os thesauri sapie
sunt. n' tn ibi cognoscunt nisi quantu ipse uult eis api
re. & tn dnt oia scire. i. nichil ignorare. nich eni ignorat
q' scit qd qd scire debet. & qd qd te uult scire; p oia nact
eoz uoluntas diuine cōcordat uoluntati. nec aliud uolūt
scire n' qd eos scire cognoscunt dñm uelle; meritū angloz
dr' ee in h' qd desiderant bonū nrm & nro pfectu student.
Un apte & angli nri s. **De opib' sex dierū.**

Sic dixim' in principio caturarū cavit dñs, c. i. anglos
& tiam. scil' illā matiam. iiii. elementoz ad huc qfusa
q' dicta ē chaos. & h' fuit an' omnē diē. Restat q' uidē qm'
p sex dies illā matia distina. sic i genesi dr'. Prima die
facta ē lux; qdā expositores dicunt qd illa lux fuerit
quiddā corp' splendidū. qsi lucida nubes quedā. q' sic sol
circūferebat' ortu & occasu suo. diē & noctē faciens. Ali
ū dicit qd lux illa q' facta ē pma die. fuerit anglica nata
ad caturē nra sic iā dixim'. Secda die factū ē firmanitū
ut diuideret aq's ab aq's. Beda dicit qd firmanitū sit de aq's
solidatis qsi xpalm' lapis. qd satis ueri simile ē c' color er'
h' indicat; qdā tn expositores uidetur uelle. qd igne na
ture sit; qd aq' sup firmanitū sunt. & i genesi habetur. &
& i pphet a. aq' q' sup celos s. benedicite. d; quales sint

aq̄ ille n̄ ē nob̄ cū. s; ut dicit̄ expositores ut glaciali solidi-
tate ī: aut uaporalit̄ suspense ad similitudinē uaporis. s. fu-
mi. qđ ueri simili ē. Tercia die aggregate sunt aque ī locum
unū & apparuit arida. Quarta die facta sūt luminaria. ut
ēent insignia & tēp̄a. i. ut p̄ ea distinctio fieret tēp̄m; ex q̄ enī
cāta fuit. & tēp̄ fuit: qz n̄ potuit catura ēē sine mutabilitate
& uicq; mot̄ ē. ibi p̄ & posterī. nec aliud ē tēp̄: n̄ mora. de illo qđ
ē p̄. in id qđ posterī; s; an̄ luminaria n̄ erat illa distinctio tēpo-
ris que n̄ ē p̄ solē & lunā & alias stellas. Quinta die p̄duā
aqua pisces & uolatilia. un̄ illud partī remittis coniungite: partī
leuas maere. Sexta die p̄duā t̄ia animalia diuersi generis &
ī eade die p̄oia fact̄ ē. ad imaginē & s. dī. & m̄to p̄t oīa fact̄ ē
hō q̄ oīb̄ p̄ferend̄ erat. sic p̄cessim̄ uidet̄ ipsa series & p̄tes ex
positores uelle. ut scilicet an̄ omnē diē illa īformis mat̄ia fac-
ta fuerit sic dixim̄ simul ē anglis: post modū p̄ sex dies ex
illa mat̄ia: genera rerū ī distincta; qđdā tñ uidetur qđ n̄ p̄
it̄ualla temporū facte sint ille distinctiones rer̄ s; simul. s;
ē moyses loq̄ret̄ rudi p̄to & carnali. oportebat cū loq̄ de dō.
sic de aliq̄ hoīe q̄ opa sua p̄mor̄s tēporū format & p̄fic. Vñ
auḡ diē. qđ a dō potuit siml̄ fieri. ab hoīe n̄ potuit siml̄
dici; nec nos negam̄ qñ dī illud potuisse fecisse si ei placuisse.
nec auḡ illud asserit. s; diē potuit siml̄ fieri. Hic auḡ.
q̄a illud un̄ fit aliqđ & si n̄ tēp̄e. tñ origine p̄ ē q̄ illd qđ inde
fit: potuit diuide sēptā loq̄ndi tēporib̄. n̄ diuisit. qui istis
auctoritatib̄ adherent. illos sex dies appella^{dicunt} sex^{om̄is} dis-
tinctiones. q̄ scdm̄ eos simul facte s; s; ordine dici opōtuit;

Qđ qñ uolū
siml̄ fca. & i
it̄ualla.

qđ dī facies

p̄ma tñ sententia multo ē p̄babilior. **S**eptima die requeunt d̄s
 ab oī ope qđ patrarat. qđ nō fec̄ postea noua genera rer̄. **S**;
 opponitur illud qđ d̄r in euangl̄o. lat̄ m̄s usq; m̄ opatur. ⁊ ego
 opor. Op̄at̄ enī cotidie nouas aīas cādo p̄pagando ⁊ unū de
 alio. s; h̄ n̄ ē facē noua genera rerū. Licet enī cotidie m̄ catur
 noua aīa tñ nich̄ nouū additur. ē & p̄ aīa fuerit. **A**lia littera
 ī genesi dīc̄. Requeunt d̄s die sexta ⁊ c. **S**; utrūq; uerū ē ⁊
 qđ die ^{vii} requeunt. qđ ī sex dieb' oīa cōpleuit. ⁊ qđ die re
 queunt septimo. qđ sexta die cōsummata & septima īchoata.
 agnib' rerū distinguendis cessauit. h̄ pot̄ q̄ri ē ī .vi. diebus
 oīa cōpleuit opa. ⁊ p̄t illos sex dies nich̄ nouū addidit. Qua
 re p̄cedim' nummādo dies usq; ad sept̄. **S**; d̄r. qđ ^{vii} ē alia
 ab illis. sic & octaua alia ab illis. & nona. & sic de alijs. **S**; n̄ sūt
 alie ī distinctione rerū. qz n̄ fuit ī ea alie' op̄is distinctio facta.
 sic ī alijs vi; facē enī septimā diē. n̄ fuit aliud gen' rer̄. qz iā p̄
 cesserat dies; ad qđ pot̄ dici. qđ licet ī .vii. die n̄ fuerit aliqđ
 op' factū tñ fuit ibi ali' stat' rer̄. scilicet cōsummatio om̄iū & iō
 usq; ad eā p̄cedim'. ⁊ postea statim reincipim'. **De creatione**
His excursis de catione hoīs restat agē. & de lap hoīs.
 su er'. & de repatione. **I**n genesi d̄r. **F**aciam' hominē ad
 imaginē ⁊ similit̄. n. Ad imaginē dī fact' ē hō. scdm̄ aīā.
 Sic enī imago rei c̄nt' ī speculo. ita aīa ī sua rōne d̄m cog
 noscē pot̄. **N**ō illd̄. signatū ē sup̄ nos l. u. t. d. **V**t enī ī fa
 cie cognoscit' hō. ita & ī ipsa rōne tāq; ī sua imagine cognos
 cit' d̄s. hō itaq; imago dī ē p̄ rōnē. **N**ō apt̄s. **V**ir ē ima
 go & gl̄a dī. & ad imaginē. qđ n̄ ē ei usq; q; similit̄; fili'

nūti. vii. nō
 alia ī distinctio
 rerū

imago patris. & n̄ ad imaginē: q̄a q̄cqd h̄t pat̄ totū h̄t fili⁹
 p̄ naturā. hō ū ita ē imago dī. qd̄ ad imaginē ^{q̄n} p̄ natā: s;
 partione. t̄ imitatione h̄t ea q̄ ditatis sunt. Ds̄ namq; ē ip̄
 sa iusticia. sapia. bonitas. hō n̄ ē ipsa sapia iusticia bonitas:
 s; pot̄ ē sapiēs iust⁹ bon⁹ & similia. **Aug⁹** i lib⁹ de trinitate. hō ē
 imago dī & ad imaginē q̄a n̄ ē eq̄lis pat̄. s; qdā similitudinē scdm̄
 accedit; fili⁹ imago & n̄ ad imaginē: q̄a eq̄lis pat̄; ⁊ ē notan
 dū qd̄ nō solū ad imaginē pat̄ s; toti⁹ trinitatis fact⁹ ē hō:
 ē sc̄ptū sit. faciam⁹ hōiē ad imaginē ⁊ simit. n. nr̄a dix. i. to
 ci⁹ trinitatis. Et ē notandū qd̄ imago appellat⁹. ipsa imago im
 p̄sa in re aliq̄. & res in q̄ imp̄mit⁹. Vñ & ipsa rō imago dr̄ q̄
 aīe ē tanq̄ sigillū ipsa & hō imago dr̄. **Aug⁹** in lib⁹ de trinita
 te; aliud ē trinitas ipsa res. aliud imago trinitatis i re aliq̄ p̄t
 q̄ imaginē similit̄ & illd̄. in q̄ ipsa ē imp̄ssa: imago dr̄. Sic
 imago dr̄ simul & tabula: & qd̄ i ea pictū ē. s; p̄t picturā
 q̄ in ea ē. Ad similitudinē dī fact⁹ hō ē. q̄a innocens & sine
 uitio factus. **De angelis** sol⁹ q̄ri. utrū ad imaginē dī. ē nūq̄
 legat⁹ sint facti. s; licet n̄ sc̄ptū. n̄ ē in dubitandū. qd̄ ⁊
 de hōiē dix̄ h̄ & de angelis itelligi uoluit. Dr̄ & alit̄ hō
 ad imaginē dī. q̄a sic ex dō oīa: ita ex adā oīes hōies. s;
 h̄ in eē ad imaginē dī. n̄ cōpetit n̄ p̄mo hōi. h̄ ⁊ pot̄
 dici. aīa ad similitudinē dī q̄a in mortat. i dissolubit. **Aug⁹** i li
 b⁹ de q̄ntitate aīe; aīa ē facta simit dō. q̄ immortalē. i. indis
 solubile fec̄ ea d̄s. nec de suba sua ut qdā heretici uoluer̄ fec̄
 ea d̄s. s; ex nichilo. Aug⁹ q̄ de dō ē necesse ē ut ei⁹ dē sit nat⁹:
 Cui⁹ ip̄se ē; ac p̄ h̄ ⁊ imutabile sit; aīa ū mutabilis ē; n̄ ergo

ē de ipso. Si autē de nulla alia re facta ē. pculdubio de nichilo
facta ē. s; ab ipso dō. Corp' u' formant de limo tē. Cui aīa
īspirauit. *in* i genesi. *in*flauit īfaciē ei' spūaculū uite. i. ei
aīa īspirauit. s; utrū ī corpe t' extra corp' cāta sit n̄ multum
de auctoritate cū habem'. Aug' tñ sup' genesim, de aīa pmi
hoīs uidet' dicē qd' extra corp' fuerit. & ppa uolūtate illud in
trauit. s; sic ipsema' dicē. magis querendo sup' genesim q' as
serendo locut' fuit. s; qēqd' de aīa pmi hoīs dicat' de aliis
ūi simili' ē. ut ī corpe cent'. Si qrat' m'q' etate fact' fuerit
hō. Aug' dicē. Adātinuo ē fact' sine ullo p'gressu mēbroz. in
etate uirili ut ungā de manu moy'si tinuo ūsa ē ī draconē.

Sic legitur ī genesi. Misit d's *De formatione mulieris.*

n̄ hoīes
ūi sic agtōs
Sopore ī adā - una tulit de costis. - ī mulierē formant.
Nē pot' qri qre n̄ creauit d's simul hoīes sic & anglos. q'a uo
luit ēē pncipiū unū humani generis. ad retinēdā supbiā
diabli; ut enī elatio. ofundēt'. h' hō accep' q' diab' p' supbiā
apetit. scē pncipiū ēē. ut sic d's oib' reb' existit pncipiū cā
tionis. ita hō ēēt oib' hoīb' pncipiū gn̄rationis; ē & alia cau' q'r
ex uno uoluit d's ēē oī. ut ^{du}cognoscerēt se ab uno. se q'si unū
diligēt. In q' facto mistū ē & ecclie figuratū ē; sic enī mu
lier de latē uiri dormientis formata ē. sic ecclia sacm̄ta q'
de latē d' dormientis ī cruce pfluxer'. scē sanguis. & aqua.
sanguine enī redemit fideles. aq' abluit peccā in baptismo.

Solae qri utr' cādditiōe rei extrīsec' sūpre de costa illa facta
sit mulier. qd' qdā solet'. s; si ad p'ficiendū corp' mulieris de
costa illa. D's extrīsec' augmētū ad didit. ē illō qd' addebat'

manus fuerit q̄ ipsa costa pot' de illo muliere facta sc̄pta dicē de
 buit. Vñ sc̄l ptes sube sue partes accepit. **R**estat q̄ ut dicam'
 costā illā īsemē ipsa multiplicatā. ⁊ ex ea muliere formatā nul
 lo additamento extrinsec' sup̄to; mai' enī fuit de nichilo aliqd fa
 cē q̄ parua subā īsemē ipsa multiplicare. Idē dñs de ist' q̄ncq;
 panib' euuglicis. Queritur utr' ī natā illi' costē eēt ut m̄ fieret
 mulier. Ad qd' uidendū ē q̄ oīū rerū q̄ ī cause ī dō ab ēt̄no fuer.
 ut enī hō sic fieret. ⁊ eq' ⁊ similia ī dī disponē ab ēt̄no fuit. ⁊
 iste dñs ī sc̄ptura p̄mordiales cause. q̄a istas alie n̄ p̄ce
 dēt. ⁊ q̄uis una sit cā oīū. diuina. s. disposicō q̄ n̄ ē aliud q̄ ip̄e
 d̄s. tñ p̄t effect' ptes. p̄talit' sic aug' p̄mordiales causas oīū
 rerū ī dō eē; un' ⁊ iduc' similitudinē artificis ī cui' dispositione
 ē. q̄lis futūsit archa: ⁊ q̄drata ⁊ ob lōga. Ita ⁊ ī dō un' cui' q;
 rei anq̄ fieret. cā ⁊ dispositō: ēt̄nalit' p̄cessit. Incat' u' q̄rū dā
 rerū ⁊ n̄ oīū cause p̄cedt. Inserunt nāq; d̄s ut aug' ait. q̄sdā
 causas reb'. s. q̄s aliq̄ ex eis pueniūt. ut de hī semine tale granum:
 de hac arbore tal' fruct'. Vt q̄ iuuenis m̄ ē tali t̄p̄ senescat ⁊
 similia. ⁊ he q̄ appellant' p̄mordiales cause. hec n̄ multū p̄p̄e
 dicat; h̄nt enī causas an se q̄ ī dō ēt̄nalit' fuer. q̄ ⁊ ī ^{et̄nitate} s. &
 uniuersalit' p̄me s. Ille at̄ q̄ ī cat' s. uniuersalit' p̄me n̄ s. s. tñ ī suo
 genē p̄me s. Ad postiora enī p̄me s. s. iō & iste p̄mordiales dñs.
 q̄a ip̄ma oditione rerū q̄ facta ē ī sex dieb' eas d̄s īserunt reb'
 ⁊ sic catē mutabiles s. ita ⁊ he cause mutabiles s. Cū enī sit
 ī natā iuuenis ut aliq̄ndo senescat. mutari tñ pot. s. ille q̄
 ī dō s. ⁊ ī catē ⁊ īmutabiles s; dispositō enī dī mutari n̄ pot.
 q̄a d̄s īmutabit ē. Apparet itaq; ex his. qd' oīū rer' cause ī dō

l. q̄runda u' inuatis rerū. sic ostendim' de semine. de arbore. &
h' dñr fieri scdm natam. i. scdm usitatū ē sum rerū. Ali' q̄ u' i
solo dō. & n' i naturis rerū cause consistunt. Vt illud qd' iniga ari
da floruit. qd' asina locuta fuit. & similia. & h' dñr fieri p' mira
culū q̄a ^{9^{ta}} natam fuit ipsarū rerū. i. n' scdm casus ill' reb' a dō
i'sertas. In' h' illd' ponit Aug' qd' de costa facta ē mulier. n' enī
erat i' costa causalit' ut de ea fieret mulier. s; i dī potentia qui
n' alligauit numeris rerū. potentia suā. Aug' sup' genesim. Ali'
ē q' mod' q' illa herba sic germinat. sic illa etas parit. illa u' n'.
hō loq̄t. pec' n' pot; hoz & talū modorū rationes n' tm i' dō
s; ab illo & i' reb' casis. atq; cate. Vt aut' lignū aridū flo
reat. fructū gignat. ut femina inuuentute sterit i' senectute
pariat. ut asina loq̄t & similia. dedit qd' nat' q̄s cauut ut
ex eis & h' fieri possēt. n' ut h'rent i' natāli motu; h'c q' dñs in se
māiplo abscondit q̄runda factorū causas. q̄s reb' addit n' i' seruit.
easq; implet n' illo ope prudentie q' natas substituit ut sint.
s; illo q' eas administrat ut uoluerit. q̄s ut uoluit
addidit; q̄z si unū erat q̄ ita mulier facta ē de latē uiri dor
mentis. n' h'uit h' rer' p̄ma additio ut femina sic fieret omīno.
s; tm h' h'uit q̄a sic fieri posset. Sic corp' mulieris de corpe
uiri tractū fuit. ita uoluer' qdā qd' aīa ipsi' eue de aīa uiri
p̄pagata esse. & oī aīe p̄t p̄mā de ^{traduce} eēnt sic & corpa. S;
Verz. h' sub anathemate p̄hibet. i' ducens hanc auctoritatē p
p̄he. q' sinā singillā corda eoz u' satis inuit qd' n' aīa de aīa cat
dēs. s; singillatim de nichilo eas fac. Aug' u' nich' in asserit
s; q̄rendo refert de aīa diuisorū sententias; q̄z qdā uoluer' qd'

simul oī cāte eēnt. qdā qd n̄ simul ē; de traduce. Alii qd nec
simul nec extraduce q̄ sententiā ieronim' asserit. **De statu**

Tulit d's hominē & posuit ī paradiso **hoīs ante peccatū.**
uoluptatis. q̄b' ubi plane ostendit moyses qd extra pa-
radisū cāt^{at} & p̄modū ī paradiso posit'; qd iō factū dīr qz n̄ erat
ī eo p̄mansur'. t̄ ne beneficiū dī imputaret natē s; gē. **Paradis'**
ī parte orientali a scīs fert' eē. loc' emmenissim' ut nec aq̄ di-
luuii illuc p̄tingē possent. ī quo erant ligna diūsi gñi. lig-
nū uite. lignū scie boni & mali. **Alia pla.** Lignū uite appel-
latū ē q̄a tal' nat' erat ei' fruct' ut defendat' amotis defec-
tu^{nois} infirmitatis molestia. Aliud erat lignū scie^{b7m4} qd n̄ a natura
nom̄ habuit. s; ex occasione q̄ p̄stitit. Nō enī ī natā sua h̄ habuit
ut oferet scīd. s; exhibitione h̄ ī secutūm erat ut q̄ cito co-
mederet de fructu ei'. sciret p̄expiētā mali. qd distaret ī
bonū qd reliq̄rat. & malū qd inuenerat; habuit nāq; p' scīā
boni & mali^{Boni} p̄scientiā. ^{mali} p̄expiētā;

Hic uidendū ē de statu hoīs an̄ peccem; sic
ap̄l's dic. p' adā fact' ē ī aiā uiuentē. i. corp' sensificantē.
qd erat adhuc aiāle. egebat enī alimonia ciboz; morta-
le. i. habebat corp'. potat enī mori. potat n̄ mori. potat
peccare. **potat n̄ peccare; s; cōpleto numo**
transferebatur ad illū statū ī q̄ nec mori possat nec peccare; erat g'
an̄ peccem īmortat. s; potat n̄ mori. n̄ īmortat. qd n̄ possat mo-
ri si n̄ peccasset. **Sic aug' dic.** eēt ī paradiso tōr' immaculat' q̄ fieret
cept' sine libidine. part' sine dolore; q̄les ū si n̄ peccasset
nasceret' eoz filii. uti mox & ambulare - i loq' - & cetā facere

posset nob de auctoritate etū n̄ ē. Aug' tñ uidet' uelle qđ q
cto nati eēt h̄ p̄dicta possent sic dicent. Mouet si
p̄mi hoīes n̄ peccassent: utr tales eēt filios habituri q
nec lingua nec manib' utent'; nā p̄t uti necessitatē fortasse
necesse fuerat paruulos nasci q̄m cū exigua pars sit corpus
^{cora} n̄ tñ p̄t h̄ paruulā uiro iugē d̄s fecit; un et ei' filios
poterat oīpotētia cātoris mox editos grandes facē; s; ut h
omittā: potat ēte. qā multis aīalib' p̄stet quoz pulli q̄m
sūt paruuli. tñ mox ut nascunt'. currit & matrem secum.
Cōt' hōi nato: nec ad incesū pedes idonei. nec man' saltē
ad scalpendū habiles & iuxta se iacentib' mammis mag
possūt esurientes flere q̄ suggē p̄m infirmitati m̄is aggruit
h̄ oīo infirmitas carnis. **S**; cū aug' in h̄ nich' asserendo di
cat. n̄ absurde qđdā uidet' qđ t̄ expectaret' t̄ par
uulū etas ad illa faciēda. t̄ similia n̄ qđ ex uitio t̄ n̄ pos
set: s; ex ordinatione natē. sic a cibo n̄ penit' abstinē potat
nec tñ illd' erat ex uitio s; ex natā ordinationis. **H** pot' sic
opponi; si n̄ peccarent. nūq̄ morerentur. q̄ & si n̄ comede
rent. n̄ peccaret. nūq̄ morerentur; potant itaq; sine alimo
nia uiuere. Ad qđ dicunt' qđ n̄ solū peccaret' s; de ligno
uento comedent s; t̄ si ocessis n̄ utent'. cū naturalit' ap
petant; i h̄ oīu faceret cōt' naturalē rōnē q̄ ad h̄ data erat
ut licitis utentur. **A**ltē opponit' cū famēs sit pena peccā.
n̄ peccassent famē n̄ patent'; s; sine fame supflūū uidet' co
medere. Ad qđ dīr. qđ licet n̄ peccassent. appetitū comeden
di habent. q̄ habito ut famē pueniret cōcessis utentur;

& ille appetit naturalis est & moderatus. famel uero immoderatus appetitus edendi. De hi statu qui ostendendum erat transferendum homo cum ope sua sine mortis dolore. ad illud summum bonum quod in celis preparatum fuerat. Sic enim due nature sunt in homine corporalis et spiritalis. ita duo bona homini preparauit deus. temporale et eternum; & quia primum quod animale. deinde quod spirituale. temporale primum datum fuit. altum. id est eternum. non tamen datum sed propositum fuit. Ad illi quod dederat custodiam. preceptum nature apposuit deus; preceptum naturalis fuit discretio per quam ei inspiratum est. quod essent nature sue necessaria. & quod noxia; ad illud appropinquauerat promerendum. preceptum obedientie dedit dicens. de ligno scie boni & mali ne comederitis. et cetera. Videntis ergo diabolus quod homo per obedientiam illuc ascenderet. unde ipse per superbiam ceciderat. mundit ei & quod primum per superbiam diabolus fuerat. id est deorsum fluens. per mundiciam factus est sathan. id est aduersarius; unde mulierem temptauit. in qua minus quam in uirum rationem uigile sciebat; sed ne illa temptatio minus occulta foret. et ideo carum non posset. non per serpentem temptare fuit promissum. ut per mundiciam quod foris erat. uersus interioris temptantis aduersionem posset. Augustinus super genesim. Cum accedere ad temptandum diabolus non posset non promissum non per alium potuit non per quod promittebatur. Quia quia non horruit mulier serpentem; quia et nouit causas esset. officium loquendi a deo accepisse putauit; hi in temptatio facta est primum interrogatione aggressus est ut ex responsione eius colligeret qualiter ea de cetero alloqui debuisset. Cur non comeditis de ligno scie. b. et m. Ad quam mulier. ne forte moriamur. et cetera. In quo uerbo dedit locum temptandi. est dictum ne forte. Unde diabolus mox inquit. Comedite et eritis sicut di. s. b. et m. et per tam temptauit. per gulam est dictum comedite. per uanam gloriam est dictum eritis sicut di. per auariciam est dictum s. b. et m.

Gula ē imoderat' amor edendi; uanagla: amor pp'e laudis; aua-
ritia: imoderat' amor hñdi. Cū tēptatio alia sit itior alia
extior: extiori tēptatione hō tēptat' ē. tēptatio extior foris
fit signo t' uibo ut ille cui fit: ad osensū peccati ielinet'. tēptatio ite-
rior ē mot' p'ue delectationis. p' q' anim' ad peccandū i pellitur.
7 multo difficil' uincitur. hō q' q' extiori tēptatione pulsat' ceci-
dit: tantoq' p' uincend' q'nto leuori ipulsi fuerat p'strat'. **De**
In hoc loco uidet' i'gendū q' fuerit origo **peccō p'mi hominis.**
Radix illi' peccō. Aug' sup' genesim dicit. n' ēēt hōiē deiectur' tē-
ptator n' i aīo ei' elatio p'cessissē. cōp'mda; un' q'dā uoluit dicē. q'd
anq' cederet tēptatori habuit illam elationē; s; ē elatio uicū sit.
in seque' q'd an' peccauit: q' tēptationi cederet; n' q' suggestionē
p' peccasset. ē auctoritas dicat. q'd iō peccm diaboli i curabile: q'a n'
suggestionē s; p'p'a supbia cecidit; hō q'a n' p'se cecidit s; palū: sur-
ge potuit p' mediatorē 7 iō illa auctoritas sic pot' exponi; n' erat
tēptator hōiē deiectur'. s; i has miseras: n' i aīo ei' elatio p'cessissē
7 ē. Si enī dicem'. n' erat hōiē deiectur' i peccm n' elatio p'cessissē
7 ē. tunc anq' peccaret elationē habuissē; p't' i dici q'd n' erat. h.
deiectur' i actū illi' peccō. ut scil' pomū uetitū comedet: n' elatio
p'cessissē. Est enī supbia radix oīs peccati. Audiēs ū mulier
eritis sic dū 7 ē. elata ē i supbiā. q' supbia erat cōp'mda p' pena'
illō peccm secuturas. S; cū nat' hōis sine uicio ēēt: solē q'ri un'
ille osens' mali p'cesserit; Ad q'd uidendū ē q'd d's ip'mo hōiē duo'
posuit appetit'. uidelicet appetitū iusti. 7 appetitū cōmodi; appetitū
iusti scdm uolūtātē: ut i eo hō p'mereri possē. siue bene retinen-
do ē possē deferere. siue male deferendo ē possē retinere. Appetitū

comodi secundum necessitatem; non enim potest homo non appetere commodum suum. et ideo
 illi in necessitate posuit deus in homine. ut in eo remuneraretur homo. Unde
 hoc erit impiorum maxima pena in inferno quia semper appetunt como-
 dum et nunquam assurgunt potestatem. sic augmentum glorie bonis quod ab amore habita
 comodi tepescere non poterit. et in hoc appetitu comodi mensuram posuit deus.
 ut quod appetenda essent. et quantum. et quomodo. homo appeteret; sed quia ultra mensuram
 commodum appetit. scilicet esse sic dominum: iustitiam deseruit et in hoc peccavit
 quod iustitiam deseruit; non enim ideo peccavit quia commodum appetit. sed quia illud
 appetendo iustitiam deseruit. quod fuit appetere commodum ultra mensuram.
 iusticia namque est mensura in appetitu comodi. Fuit ergo peccatum primi hominis
 desertio iusticie. quod apostolus vocat inobedientiam. **Queritur.** Vtrum vo-
 luntas illud peccatum precesserit; sed non videtur quod voluisse. unde libas
 scilicet iusticia deserere; tamen illud ^{voluit} appetere propter quod iusticia deseruit;
 potest itaque dici quod volens deseruit iusticia quia voluit illud propter quod de-
 seruit. nec tamen volebat quod iusticia desereret; sed volebat illud propter quod
 iusticia desererebat. Voluntate itaque iusticia deseruit non quod voluntas
 in tempore illud precederet non enim verum est quod omne peccatum voluntas tempore precedat.
 cum et ipsa voluntas mali peccatum sit; sed de actu illud dicitur. quod omne malum
 ex voluntate procedit. sic ille actus videlicet comestio pomi quod a quibus-
 da dicitur primum peccatum in homine. quod satis potest concedi; in uno enim peccato
 et reatus est et actus. nec dicitur duo peccata: sed unum; et quod habet voluntatem
 homicidium perpetrare et postea perpetrare. non tamen aliud peccatum facit. sed
 quod habebat in voluntate primum: tamen facit in opere. **Queritur** quod eorum plura peccata
 ceciderunt scilicet adam et eua. sic scriptis dicitur. adam non est seductus: sed mulier. **Unde**
 et in genesi. mulier interrogata inquit: serpens seduxit me. uir autem interro-
 gat non aut mulier seduxit me sed dedit mihi et manducaui; in hoc dicitur

Quod plura peccata
 uoluit adam et eua

seducta. qđ audi tñ ubi illi eritis sic di & c. Adđo intumuit
ut cđet iūm eē qđ dicebat. Adā ū n̄ ē seduct. **ut** Aug' dñe n̄
credidit illud uerū eē. s; putauit utiq; fieri posse. ut & uxo
ri morē geret & p penitentiā satisfacc; min' g' peccauit. qđ de
uenia cogitauit; exqđb' ūb apparet qđ maior fuerit supbia in mu
liere qđ iūro. g' & mai' peccm. Mulier qđ peccauit i dñm &
i p̄ximū. uir i dñm tñ. Itē mulier mag' punita fuit cui die
tū ē i dolore p̄ares filios & c. Vñ apparet qđ pl' peccauit; op
ponit' de h' qđ dñe isidor' tñ modis pecc' geritur: ignorantia.
ifirmitate. idustia. Ignorātia peccauit eia qđ ut apłs ait se
ducta fuit. Adā idustia peccauit. qđ n̄ seduct' s; sciēs & pru
dens peccauit; petr' ifirmitate deliqđ; gñi' ifirmitate. qđ ig
norātia peccare: gñi'q; idustia qđ ifirmitate. Industria pec
cat qđ studio & libatione malū ppetrat. Infirmitate: qđ casu
& p̄urbatione deliqđ; ex his ūb uidet' asseri. qđ pl' pecca
uit uir; ad qđ pot' dici qđ scđm aliqđ pl' peccauit. i h' sci
licet qđ maior de libatio fuisse uidet' in uirō. qđ i muliere. &
qđ maioris scie erat. & cui pl' cōmittit'. ab eo pl' exigit'; nec
tñ dicem' absolute. qđ pl' peccauit. sicuti de aliq' p̄bro & de
aliq' laico dicem' si cōmittet homicidiū. laic' ex longo odio
p̄br ex subita ira. n̄ posset absolute dici qđ ille ordinat' pec
cauit. & tñ scđm aliqđ pl' peccauit. i h' scilicet qđ fec' eē ordi
nē. **Sol** & qri ē dñs tēptari hōiē p̄miserit. qđ tēptanti cessu
rū eē p̄saebat. **Aug'** Nō in uidet' magne laudis futurū fuis
se hōiē si p̄ptea posset bñ uiuē. qđ nemo male uiuē suadet;
ē & i natā posse & i potestate h̄ret uelle n̄ q̄sentire suadeti

dō adiuuante. Illud & solē qm̄ qm̄ cāuit dē hōrē q̄ p̄sciebat
ēē colur. ē sit sūme pī; eadē q̄stio de anglis q̄ cecider. Aug' sup
genelīm. Cū p̄ iustos iusti. ac p̄ impios p̄i p̄ficiāt. frustra dīr.
ut n̄ cāret dē q̄l p̄sciebat malos futōs. Cur enī n̄ cāret q̄l p̄sci
bat bonis p̄futōs. q̄a sic p̄uidit qd̄ mali ēent futi sic ī p̄uidit
de malefactis eoz qd̄ boni ēēt ipse factur'. **De grā habita an**

Nūc restat īq̄rē q̄ grā hō an casū habuerit. utri **peccatū.**
p̄cā potuerit stare t̄ n̄. Ad qd̄ uidendū ē. qd̄ sine apposita
grā p̄ficē n̄ potat. sic ⁊ de anglis dixim'; s; n̄ declinare ab
eo qd̄ accepat p̄ grā ī creatione collatā potat. Aliud ē enī facē
bonū aliud declinare a malo; p̄ illō adiutoriū gr̄e. qd̄ accepe
rat ī cātionē potat declinare a malo. s; sine sup̄ apposita grā
n̄ potat facere bonū. Aug' ī hb' de conectione & grā. Si h̄ ad
iutoriū t̄ anglo t̄ hōi ē p̄mū facti ī defuisse. qm̄ n̄ tat nā
tā facta erat ut sine diuino adiutorio posset manē siuellae.
n̄ utiq; sua culpa cecidisse. Adiutoriū defuisse q̄ppe. sūn q̄
manē n̄ posset. An eodē dedat dī hōi bonā uoluntatē. In
illa q̄ppe eū fecat rectū; dedat adiutoriū sūn q̄ ī eo n̄ posset
p̄manē si uellae. ⁊ p̄ q̄ posset. Ut at̄ uellae relīqt ī ei' arbitrio.
In eodē accepat posse si uellae. s; n̄ habu^uit qd̄ posset. nā si h̄
abuisset p̄seuerasset. Istis auctoritatib' patet qd̄ hō poterat
p̄ id qd̄ accepat ī cātionē n̄ cedere temptanti; nisi enī tat fact'
ēēt. q̄ posset n̄ cadere & tēptanti resistere. Sic aug' ait. n̄ sua
culpa cecidisse. **Opponit'** qd̄ sine grā co opante potat p̄ficē hoc
m̄. Potat hō p̄ illō adiutoriū cāricis gr̄e n̄ osentire suadenti.
s; nā ēēt m̄itū ⁊ oē meritū p̄fect' ē; q̄ p̄ eā p̄ficere potuit.

Ad qđ dicitur m. qđ ipsū n̄ osentire malo n̄ ē meritū. s; h; qđ
malo n̄ osentiendo diligit bonū; n̄ enī meritū i h; qđ declinat
a malo s; i h; qđ declinando a malo fit bonū. nec tñ unū sine al
tō ēē pot. Ita dicitur m. qđ si hō t angls declinasset a malo habet
utiq; meritū r̄ p̄ficeret. s; n̄ i h; qđ a malo declinaret s; i h; qđ dech
nando a malo bonū diligit. ad qđ egebat grā coopante. Ad illū
ū p̄mū sufficiebat adiutoriū cāq; gr̄e; habebat enī hō an̄ pec
catū ex libo arbitrio & ex illo adiutorio gr̄e posse n̄ p̄ eecare. i.
uitare malū; s; ut dixim. egebat grā coopante ad bonū facien
dū; p̄t lapsū ū n̄ solū coopante s; r̄ opante grā eger; opans grā
fac̄ a peccātū surgē. fac̄ r̄ uelle bonū; coopans grā uolētī coopat ut
bonū faciat; s; an̄ lapsū n̄ egebat n̄ coopāte. n̄ dū enī ceciderat.
r̄ iō n̄ egebat grā p̄q̄ surgēt s; ea sola p̄q̄ p̄ficet; p̄t lapsū opans
p̄cedit; q̄ mouet & excitat cor. de q̄ dicit p̄pha r̄ grā ei p̄ueniat me;
h; i spirādo p̄uenit. illa adiuuādo p̄sequit; p̄ enī opat grā sine n̄b.
r̄ nich; ibi mēt hō. q̄ tē accip̄ bonū uelle. s; p̄t utat accepta
bona uolūtate r̄ coopat gr̄e in q̄ meritū hōis ē. Nō enī meritū ē hōis
i h; qđ accipit bonā uolūtate. q̄a ibi nich; fac̄. s; i h; qđ accepta un
t. Vñ apls grā dī sū id qđ sū & g. e. i. m. u. n̄. f; h; & i simili
pot̄ uidi; fit p̄ ferramētū ut p̄t p̄ illū hō aliqd faciat. qđ p̄ se i cōdit.
s; ducēte manu artificis. Ita uolūtāt p̄ erigit opāte grā. q̄ erec
ta ad bñ opādū uiuat r̄ ducitur p̄ coopātē grā. Vñ i aplo uelle
adiacē r̄ c. s; grā opat uelle r̄ p̄ficē; opat uelle. h; ad opātē p̄ficē.
h; ad coopātē. Prole q̄r utr̄ hō an̄ lapsū hūerit uirtutes; qđā dicit qđ
n̄ hūit. qđ sic ostēde uolūt. fortitudinē n̄ hūit. q̄ cessit p̄ue suggestio
m. nec iusticiā. q̄ n̄ p̄p̄it p̄ceptū dī. Irudētiā n̄ habuit. q̄a sibi n̄

trū an̄ p̄m
abūit hō uir
utes

cauit. tēpantiā qz aliena appetuit; s; illd satis qcedim' qd n̄ tē
huit qm̄ sēl peccauit. s; qd p' n̄ hūit n̄ ē qcedendū. **Aug'** dicat
i qdā omēha. adā p̄dita caritate mal' iuēt' ē. **Itē** p̄nceps uitioz
dū uidit adā de limo tēz ad imaginē dī fact'. Iudicicia arma
tū. tēpantiā opositū. caritate splēdidū. p̄mos parentes illi donis
ac tantis expoliāū paritq; pemit. **Amb.** Ad sabinū. **Qm̄** adā sol'
erat. n̄ ē p̄uariat'. qz mēs ei' ad herēbat dō; qdā ū asserēt'.
qd ex q' aliq's h̄t caritatē. n̄ pot' eā amittē; oppon' t' sic ad il
lud qd dixim'. **Aug'** ad uiliamū comitē; caritas q' deseri pot'.
nūq' ūa fuit; ad d' dñs qd ūa duob' mōis. 7 qntū ad p̄manen
tiā & qntū ad subsistētiā n̄ fuit ūa. i. p̄manēs 7 qstant'. **Itē**
sit t' fons p̄p' cui n̄ cōmunicat' alien'. 7 c. s; n̄ dī q' futū' ē alien'
i. mal'. s; q' tē ē alien'; dū enī mal' ē. nō pot' habē caritatē
tñ q' futū' ē mal'. p̄t alio tēz h̄t. ^{h̄t caritatē} Stultū nāq; uidet' dīe qd i hac
uita aliq's ita osfirmat' sit qd n̄ possit mal' fieri qd i alia uita tñ
p̄mittit'; fatem' itaq; eū caritatē hūisse & p̄ea p̄didisse. nec tñ
aliq's putet nos dīe qd i ipso exordio cātionis sue habuerit. sic
sup̄ de anglis dixim'. s; p̄t cātionē; n̄ enī statī cecidit sic angl's.
s; p̄ aliq' morā i paradiso fuit ēsc̄ptā dicat soporatu' eū fuisse. aīalia
7 an' eū ducta. qb' nōa iposuit. **Er** utrū p̄sci' fuit sin casus.
ad d' dñs. qd sui casus p̄sci' n̄ fuit. sic & de anglis dixim'. & hoc
illa eadē rōne q' i dixim'. **Aug'** q' sup̄ genesi dīc. **In** penā pec
cati h' elect' ē hō de paradiso. i loē istū miserias sic ibi dīcēiecit
eū de paradiso. i. ne forte comedat de ligno uite 7 uiuat i ēt
nū; h' ūba uidet' uelle. qd si p̄ea cōmedisse nūq' morerē'. s; ex
alia parte p̄t peccm̄ fact' ē mortat; qm̄ q' peccō remanente n̄

p̄m̄ h̄t lē
t q' m̄ ē mal'

morentur. ad qd dicitur si non puniret ista pena scilicet mortis. puniret
et gravius. quia nunquam finiret miserie quam in fine morte. sic et dia
boli miserie nunquam finiret; et quia hoc est de auctoritate non hominis. vo
luit quidam dicere quod et si comedisset peram. non offendet ei immortalitatem
et sub tali sensu exponunt verba illa. ne comedat de ligno vite
et u. i. e. i. i. dignus est illo ligno uesci. quod per offendet immortalitatem
et ideo ne possit ad illud accedere. posita est autem paradisi quidam ignea cus
todia. scilicet flammens gladius et usatus. qui ministerio cherubin autem pa
radisum uoluebat; gladius ille significabat tribulationes huius pre
sentis uite quam urunt ad tempus sed transitorie scilicet cherubin plenitudo
scilicet. significat caritatem; ad eum itaque lignum uite. per tribulationes
multas et per caritatem quam est plenitudo scilicet. per peccatum redire fuit
necesse; est enim cherubin et flammens gladio sit autem ostium paradisi
non potest homo ad illud ingredi nisi transierit per flammens gladium. Solus qui
uitrum per de ligno uite comedisset. Augustinus de baptismo paruulo
rum. Recte profecto intelligitur autem malignam diaboli persuasionem
ne abstinuisse cibo uetito. atque usi fuisse necesse et precipue ligno
uite. sed hoc non uidetur sub assertionem dictum **De libero arbitrio.**

Per alias penalitates. pro peccato illo incurrit homo penam de pas
sione liberi arbitrii. Et enim augustinus dicit in encheridion. homo male
uitis libero arbitrio. et se perdidit et ipsum. Videndum est itaque quod sit liberum
arbitrium. et quod sit autem peccatum. et quod sit de peccato sit per peccatum; sic potest
diffiniri; liberum arbitrium est habilitas rationalis uoluntatis. quam bonum eligi
tur. gratia cooperante. et malum ea deferente. et consistit in duobus scilicet in uo
luntate et ratione; liberum namque dicitur quantum ad uoluntatem. arbitrium quantum ad
rationem; bonus est uide quod sit eligendum non. uoluntatis appetit; et ita ratione

tāq̃ pedisseq̃ mōstrat unā cōsulēdo illd qđ uideā faciendū: distina-
 dendo qđrū; uolūtas tāq̃ dñā ducē secū rōne ad qđcūq̃ sūt in-
 dinata; n̄ em̄ tñt uolūtas a rōne. s; solūm mōstrat rō qđ appe-
 tē debeat uolūtas; rō ū tñt a uolūtatē. & ducit ī īh̄s q̃ fuit
 ēē rōne; natalit̄ nāq; rō cōdicē. h̄ ē n̄ ēē illd faciendū iudi-
 cat. & tñ iunxit & cōsentit; ī qm̄ ī istis duab' cōsistit libm
 ar'. solū rōnali catē datū ē; ea em̄ sola m̄ catas uoluntatē
 h̄t & rōne; bruta aīalia h̄nt sensū & appetitū. uidelicet sen-
 sualitatē. s; uolūtatē & rōne carēt. ī iō libm arb n̄ h̄nt.
 Cū itaq; h̄am' cōmunē ē peccorib' sensū ī appetitū. libm arb.
 nos ab eis disc̄nit. penes q̃s oē m̄tū cōsistit. Cū em̄ nulla ui.
 nulla necessitate cogatur. n̄ ī m̄to b̄itudinē seu miserā p̄me-
 ret; sens' ī appetit'. nec b̄m nec miserū faciūt. Alioq̃n bruta
 aīalia b̄itudinis t̄ miserie possent fieri participā; ī genū q̃
 ī memoria t̄ cetā similia. nec iustū nec īiustū cōstituiunt. siq̃
 nec tantū ī genū nec labit memoria īputat'. Sola itaq; uo-
 luntas. q̃ semp liba ī nūq̃ cogi pot' m̄to ap' dñm iudicatur;
 ea semp anecessitate liba ē; ū em̄ necessitas. ibi n̄ ē libtas. ū n̄ ē
 libtas. nec uolūtas. ī iō nec meritū. **P**osterea sciendū ē qđ libm
 ar. solūm ad futū se h̄t; qđ em̄ īp̄senti ē n̄ ē ī potestate n̄ra ut
 tē sit. t̄ n̄ sit; s; ut ī futū ita se h̄at t̄ n̄ ī potestate libi ar. ē;
 nec ad oīa futū se h̄t s; ad ea tñ q̃ possūt fieri ī n̄ fieri. **N**unc
 uidēdū ē q̃le fuit aī p' ec̄cm: ī possūt notari ī hoīe. iū. stat'
 libi ar; aī p' ec̄cm ad bonū nich' īpediebat. ad malū nich' cōpel-
 lebat. tē sine errore rō iudicabat. sine difficultate uoluntas bo-
 nū appetebat; p' peccatū ū aī q̃ p' grā sit repatū: p̄mit' acōcu-

que erit iusticia
p'me s; n' u
at. Post
firma
cione
m

puscentia & uincitur; p't reparatione an confirmatione. nec potit
uinci nec p'mi; e' naq; t'plex libtas; a necessitate. a peccō. a miseria.
A necessitate: & an peccm. & p't peccm eq'lit libm ē. Sic enī tē
cogi nō potat. ita nec in ^{h'ec} libtas eq'lit ē i oīb; n' minor in bonis q' i ma
lis; tā plena p't peccm sic & an peccm; ē alia libtas. a peccō scd. de q'
dic ap's; u' sp's; ibi libtas. & alibi. ē serui cētis peccō libi fuistis iusti
cie. nē aut libati a peccō serui aut facti dō habetis fructū ur̄m
i scificatione. Ista libtatē hō peccādo amisit. **¶** Si ē qd aug' dic.
hō male utens. l. a. se pdidit & ipsū; n' ē amissa libtas a necessita
te. s; libtas a peccō. qui enī fac peccm seruus ē peccō; hanc libta
tē q' ē a peccō. illi soli hnt q' p' grā repantur: n' qd penit' sine
peccō sint. s; q'a n' dñat' eis peccm. **¶** Ii p'pe appellat' libtas. In
male faciēdo n' p'pe libm dr̄ ar; q' rō discordat ibi a uoluntate.
Indicat nāq; rō n' eē faciendū qd uoluntas appetit. In bono cō
cordat rō uolūtati ei; n' q't dicens seruit. **¶** N' aug' in encheridion.
Ipsa ē aut uera libta: p't recte faciendi licentiam & pia seruit'
p't p'cepta obediētā; ita apparet qd i bonis & i malis uolūtas liba
ē a necessitate. s; i sol' bonis liba ē a peccō. **¶** N' aug' i lib' de grā
& libo ar. Sēp i nō uolūtas ē liba. s; n' sēp ē bona; aut enī a ius
ticia liba ē qn seruit peccō. & tē ē mala; aut peccō liba ē qn ser
uit iusticie. & tē ē bona. Est itē libtas a miseria de q' s'c't ap's:
& ipsa cāta libabit' a seruitute corruptionis. i libtatē gl'e filioz
dī. hanc libtatē in p'senti uita null' h't; pot' enī hō i p'
senti lib' eē a peccō: q'a ut sup'dixim'. Quis sine peccō null' sit.
tñ ex q' n' regnat peccm i hoīe lib' ē a peccō. s; a pena peccati null'
libat' in p'senti. **¶** Ex p'dictis stat. i q' p' peccatū sit in minutum

in u' cōe
r b'z

libm ar. q: t nulla difficultas ad recte uolendū. nullū in pe
 sumtū de lege membrorū ad bonū pficiendū. S; m an q p grā
 libatū sit a peccō. nec uelle nec pficē boni pot. sic dicem' de
 aliq cōpedito: n pot h ambulare. i. i potestate sua n h hē. &
 tū ocedem': possibile ē hē ambulare. q: pot euenire ut soluat.
 & ambula; hē n^{defectu} ap^{le} memorat. in qens; uelle adiacet m: pfi
 cē n iuenio; n enī libet' p grā it' opantē & excitantē cor: n pot
 ipsū arb erigi ad bonū. Vñ si fili' uos libauit uere libi eritis;
 & p^t q libatū fuerit. n uiuet' p grā co opantē: n pot pficē bo
 nū & ita i diget m opante grā p q libet': & co opante p q ad p
 merēdū uiuet'. Cū an peccm sic sup'dicim' sola co opante in
 diget; p' enī q caderet: n egebat libatore s; co opa^{te} e; s; sole
 opom h m. An aliq's repatū hāt arb donec. s. in peccis ē. hē
 ipse libm ar. si hē l. ar; q pot i utrāq; partē flecti. itaq; t arb
 n ē lib. si ē libm & ē i peccis adhuc ē: pot ipse bonū uelle. & ita
 uidet' qd an q det' grā possit bonū uelle; s; ita ē h sic i cōpedi
 to illo q. s. n pot ambulare an q soluat'. & in pse uum ē pos
 sibile ē hunc ambulare. t h pot ambulare. i eodē sensu. Si
 milit' n negam' de illo peccore t pagano t quis alio qn possi
 bile sit cū bonū uelle t qn possit bonū uelle. s; n n h m. s.
 si det' grā. p q libet'. & q ei co opet'; aliud ē uelle simpliciter
 aliud ē uelle bonū. sic ē aliud timē simpliciter. aliud timē dñm;
 aliud amare. aliud dñm; timē & amare simpliciter plata: affec
 tiones sūt. ē ad dñm uirtutes s; uelle ē nō p naturā. uelle
 nob bonū p grā. simplices nāq; affectiones i nō natalit' tāq;
 ex nō. ad dñm ex grā. Vñ aug' i lib' retractationis. qdam

¶ magna bona. q̄dā media. q̄dā minima; uirtutes q̄b' recte ui-
uit' sunt magna bona; spēs q̄libet corporū sine q̄b' recte uiui
pot'. minima bona s; potētie aī sine q̄b' recte uiui n̄ pot'. me-
dia bona s; uirtutib' nemo male utit'; cetis at' bonis. i. medijs
& minimis. n̄ solū bene s; & male q̄sq; uti pot'; & iō uirtute ne-
mo male utit'. qz op' uirtutis ē. bon' us' istoz. q̄b' & n̄ bñ
uti possum'. q̄a i medijs bonis reperit' libm aī. q̄a & male illo
uti possum'. s; tñ tale est ut sine illo recte uiuere neq̄am';
bon' aut' us' ei' iā uirt' ē. q̄ i magnis reperit' bonis q̄b' male
nemo uti pot'; ex hac auctoritate apparet qd uolūta' int' me-
dia bona sit; bona uolūta'. ut magna bona q̄ n̄ p natām s; p
grā i ē nob; & tñ pot' dici qd & mali natalit' uolūt bonū.
& ita uidet' an susceptā grā aliq̄s hāt bonū uelle. s; nich
aliud ē natalit' uelle bonū q̄ p iōnē iudicare illud bonū ē; sic
aliq̄s trān' dīc. ego uellē ēē bon' monach'. exire de sclo & si-
milia. Iste natalit' appetit bonū. s; cū n̄ delectat bonū. uñ nec
ap̄e dici pot' uult bonū; nec h̄t meritū illd tale uelle. s; il-
lud qd ē ē delectatione boni. qñ sc̄l placeat ei bonū & i pposito
h̄t. uñ ap̄s. **D**s q̄ opat' i nob & uelle & p̄ficē p bona uolūta-
te; p' ē uolūtas bona p natām. q̄ n̄ h̄t meritū. s; postea fit
bona p grā. & tñ h̄t meritū; p̄tea sciendū ē qd n̄ iō dīr libm
aī. qd eq̄līt se hāt ad utrūq; ad bonū. s; & ad malū. ē p se
possit q̄s eadē s; p se n̄ pot' resurgē n̄ uiuet' a grā aī; p se enī
suffic' ad malū. libm aī. s; ad bonū n̄ suffic' p se. **B**oni &
angli n̄ carent libo aī. & tñ ita i confirmati. ut n̄ possit ēē
libm itaq; aī. ex eo dīr. q̄a ē uolūtariū; qd
Similit' mali agli nō carent libo aī. cū tñ ita sit obsti-
nati. ut n̄ possit ēē boni

enī boni angli n̄ possūt mali eē n̄ fac̄ necessitas. s; confirmata
p̄ grā uoluntas; qđ mali n̄ possūt boni eē n̄ fac̄ aliq̄ coactio s;
uolūtas obstinata ī malo. ⁊ tñ ⁊ isti ⁊ illi natā mutabiles s̄.

Vñ ieronim⁹. Solus d̄s ē ī q̄ peccēm cadē n̄ pot̄. cetā ē sūt
libi ar̄: mutraq; partē possē flecti; de dō ⁊ legit̄. qđ l. a. hāt.
Ambrosi⁹ ad gratianū. Sp̄s ū uult spūat. **Apts qđ dic̄.** qz
oīa opat̄ un⁹ atq; idē sp̄s diuidēs singul̄ p̄ ut uult. ^{Putat uult} inqt. i. p
libe uolūtat̄ arbit̄. n̄ p̄necessitat̄ obseq̄o; nec ē aliud libm
ar̄. ī dō. n̄ uolūtas diuina. q̄ n̄ necessitate s; sola bonitate oīa
fac̄. ei⁹ enī natā bonitas ē. **Quare peccēm p̄mi hoīs impu**
Postq̄ assignauim⁹ peccēm p̄mi **tetur posteris.**
hoīs ⁊ penā q̄ tñ incurrit. uidendū ē q̄r iputetur poste
ritati ei⁹; oī enī q̄ ab eo p̄ cōcupiscētiā descendit obnoxii
s̄ illi peccō. ⁊ p̄ illo rei s̄. originat̄ peccē; ad qđ pot̄ dici. qđ iō
imputat̄ oīb⁹ q̄a oī illd̄ comiser̄. **sūt apts dic̄.** ī q̄ oī peccauer̄;
qđ ita pot̄ exponi; eo oī peccauer̄. i. peccō ei⁹ rei tenent̄. ut
enī **dic̄ apts.** p̄ unū ī obediētiā peccōres constituūt multa. qđ
in ē. q̄a p̄r legē peccē ab eo descendit; n̄ iō imputat̄ eis q̄a
ī eo tñ fuer̄ originat̄ ē ⁊ s̄ scđm carnē ī eo tñ fuerit. s; q̄a p̄
cōcupiscētiā q̄ uenit de peccō illo. in descendit; ⁊ ita pot̄ di
ci qđ iō imputat̄ hoc peccēm toti posteritati. q̄a ī effectu h⁹
peccē. i. ī lege peccē de h̄ ueniente cōcipiūt. uidelicet ī cōcupis
centia. Furtū. homicidiū & cetā. n̄ iputant̄ postis. qz n̄ sūt
ipsa gñō scđm effect⁹ illoz. i. scđm motū de ill uenientem.
Solus aqb⁹ p̄dicta q̄stio sic soluiō illd̄ peccēm oīb⁹ imputat̄ pos
tis. ⁊ n̄ alia. q̄a illud peccēm īparado cōmissū grauissimū fuit.

84V
un adō fuit maximū illō peccatū qd ē natā mutauit; tota
enī natā hoīs p peccatū illō corrupta fuit. Aug' de ciuitate
dī. tanto maiore iusticia uiolati ē illō mandatū. qnto facilio
re potuit obseruātia custodiri; nō dū uolūtati cupiditas resis
tebat. qd de pena trāsgressionis postea secutū est; si n̄ uidet
absolute cōcedendū qd illō peccatū graui' oīb' aliis fuerit ē lega
tur: qd peccat i spm. s. n̄ remittet' ei nec i h̄ sclo neq; i futū. s. illō
p. p̄mis parentib' postea adonatiū fuisse dñt auctores. Aug' in
hb' de baptismo paruulorū. Sic illi p̄mi hoīes p̄ea iuste uiuen
do un mūto cōdunt' p dñi sanguinē ab extremo libati supplicio.
n̄ tñ nulla uita meruer' ad paradisu reuocari. sic & caro peccā
ti si remissis peccatis hō i ea iuste uiuerit. n̄ otinuo meret' ^{etiam} mor
tē nō ppeti. q̄ trax' a p̄pagine peccā. Ad h̄ qd dixim' i adā fuis
se om̄s. Solū sic opponi. Si oī q̄ descendēr' a caym in adā fue
r' p illā subā q̄ accepit caym. a p̄mis parentib'. ibi extiter'. s.
i illa particula q̄ i caym fuit p̄pagata. n̄ tot atheni fuer'.
q̄ hoīes ab eo descendēr'. un n̄ uidetur uer' q̄ suba unūcūq;
i p̄mo parente fuerit. Ad qd pot' dici qd quis illa particu
la. p̄mū fuerit ualde parua. tñ nulla suba extiori i eā tñse
unte augmentata ē & facta ē magna. tanta sēl q̄nta i resurrec
tione erit; fōntū enī h̄t acubis. s. n̄ tñseūt cibi i ipsam huma
nā subā qd ita p̄bāri pot'. Iuer' q̄ ea die morit' q̄ nascit'. in
illa statura resurget q̄ habitur' erat. si uiuē usq; ad plenā
etate. nulla egitudine t̄ uitio corporis impediēte. Vñ apparet
qd si uiueret n̄ aliūde sumient' partes illi' sube. s. i se augmē
tarent. sic costa de q̄ facta ē mulier. & sic q̄nq; panes euangelici

144
nec tñ negam⁹ qm⁹ ^{cibi} i humores & i carne tñseāt. uñ
qđ grossiores s̄ q̄ eē debeant. s; illa supfluitas n̄ erit in
resurrectione. qđ n̄ ē de uitate humane natē. Vitalis huma
ne sube dī. qđ i p̄mis parentib⁹ fuit. i illis solū erit in resur
rectione; s; ille partes q̄ de cibis fiunt i in quas tñseunt
tanq̄ supflua deponuntur. **Qđ sit originat. peccm**

Omneps inq̄rendū ē qđ dicat^r originale pecc̄. i q̄r. o.
dicatur. Quidā dic^{it} qđ originale pecc̄ sit debitū
qđ tenentur oī p̄ pecc̄o: p̄mu hoīs. qđ p̄ illo oīb⁹ debet pena
et̄na n̄ p̄ grā libent^r. Isti dicūt qđ originale pecc̄m n̄ sit pec
catū. s; si q̄ndo sc̄ptā uocat illd pecc̄m: asstruūt qđ ibi pec
catū ^{pena} p̄ peccati ponit^r. & sic p̄ pecc̄o parentis qñq; exulant
filii. scdm̄ iusticiā sc̄li: ita exiusticia dī oī tenentur rei p̄
pecc̄o illo. i ita scdm̄ istos i aīa pueri nullū pecc̄ ē. qđ
dicūt ipsi si nunq̄ peccau^r n̄ ē i ea pecc̄. & tñ cōcedūt qđ i ea
ē. o. p. qđ tenetur debito pecc̄i. S; cē aplm̄ plane locūt^r.
isti apt̄s dicat p̄ i obediētā unū pecc̄ores asstruūt multa;
ecce qđ apt̄s uocat eos pecc̄ores: an̄ qđ regnent^r; s; si tantū
ēēt pena i n̄ culpa i istis ut ipsi aiunt. n̄ pecc̄ores ēēt. Itē di
cit apt̄s p̄ unū hoīe pecc̄m int̄uit i mundū: & p̄ peccatū
mors; aliud pecc̄ qđ int̄uit. aliud ipsa pena int̄uit i uō apt̄i.
Alii dicūt qđ originale p̄ sit i obediētia. & h̄ i obediētia
i hominib⁹ ē an̄ qđ renascāt^r; s; n̄ uidet^r qđ puer i obediēs sit
qđ nūq̄ fuit ei aliqd̄ impati. i qđ n̄ dū pot̄ tōne uti qm̄ aut
obediens aut i obediēs pot̄ dici? In obediētia nāq; uolun
tatis ē. i sic obediētia uolūtaria: ita i obediētia; s; pecc̄

.o. n̄ ē uoluntariū; his itaq; omissis dici pot. o. p. occupiscentia mali & ignorantia boni. **S**ed aug' in libro de correct. & g'ra. I oī hōi ista duo penalia. ignorantia & difficultas; ex ignorantia. enor. ut pba falsa pūis. Ex difficultate. crucia t' ut resistente & torqnte dolore carnat unculi n̄ possit a libidine tempare. **S**; pot' opponi. Cū aīa pueri n̄ dū aliqd uel ut t' nolit qm̄ occupiscentiā mali h't? Viciū ē. i ea n̄ ac t'. qd pbat' ē uenerit ad annos discretionis. tē enī occupiscit malū & dimittit bonū; similit' opponit' ē n̄ dū aliqd debeat scire qm̄ ignorantia h't? **S**; sic i oculo ceci in nocte uiciū cecitatis ē s; n̄ apparet. nec discernitur it' uidētē & cecū n̄ luce ueniente. sic & i puero uiciū ē. s; n̄ dū apparet; s; ueniente t'p' i q' debet bonū occupiscere malū t'gnorare. ignorat bonū & occupiscit malū. **I**te. opponit' i bapt' remittit'. o. p. s; p' bapt' remanet occupiscentia mali & ē. & ita n̄ uidetur qd i baptismo remittat' orig' p. **S**; ut dicit aug'. Licet remaneat occupiscentia p't bapt'. n̄ tñ ad reatu. qz his q' renati s; n̄ iputatur. & h' ē remitti. p. o. n̄ iputari; hec enī ē occupiscentia carnis sit i baptizato tñ n̄ iputatur ei n̄ eat p't occupiscentiā. qd si fiat. n̄ iā. o. s; actuale ē. **A**ug' de nuptiis & occupiscentia. Ex hac carnis occupiscentia q' licet i regeneratis iā n̄ deputetur i peccem. qēq; nascitur ples obligata ē orig' peccō; & paulo p' di mittit' occupiscentia carnis i bapt'. n̄ ut n̄ sit; s; ut peccē n̄ imputet'. h' ē enī n̄ h're peccē n̄ ēē reū peccē. **S**ed qm̄ alia peccā p'teunt actu & remanent reatu. ut homicidiū & similia. ita ecōtrio fieri pot' ut cōcupiscentia p'teat reatu & maneat actu; ecce ex his

auctoritatib' patet occupiscentia mali ee pecc' originat sub q' tunc
 e' ignorantia boni. qm ex ea e' n' eni p'cessilla occupiscentia ma
 li no eet secuta ignorantia boni; 7 in e' qd qnq' repum' i sacra
 scripta pla h' orig' pecca. q'a diuisa i ignorantia boni. 7 ocu
 pulcentia mali. qnq' singlarit' repperum' pecc' .o. q' sic diari
 m' unu' istoz exalto e'. un' 7 sub eo t' i eo o'net'. **Q' d' orig'**

Post h' uidendu' e' q' dicat' illd' pecc' .o. io. i. q'a ab **pecc'.**
 origine t'itur. i. aparentib' qn g'rat' aliq's t'lu' ipm peccm.
 Vn' d' . In peccis ocep' me mat' ma. hic pot' opponi h' m'. Cu
 aliq's g'rat' . sola caro aparentib' p'pagatur. qm ut supi' aie
 n' i' ex t'luce & i' ipa p'pagatione carnis n' du' i' funditur aia
 ut phisici dic' . s. ia effigato corpe qd & moyses i exodo ma
 nifestissime ostendit dic' . si q's p'ruiserit muliere p'gnante 7
 abortiuu' fecerit si ad huc i' forme fuerit multabit' pecunia; qd
 si formatu' fuerit reddet aia p' aia; formatu' intelligit ia aiatu' 7
 si i' ipa p'pagatione t'nsinit' aparentib' pecc' orig' . unde qd i' eo
 sit pecc' origi . qd p'pagatu' e' . s. illud ad huc i' aiatu' e' . 7 o' pecc'
 aie e' . Q'm g' i' illo semine pecc' eet? Sic eni o'is uirt' in aia . ita
 & o' pecc' . Ad qd pot' dici . qd n' solu' aia obnoxia e' unelo orig'
 pecc' s; 7 caro . n' qd in carne sit illd' pecc' . s. ex corruptione car
 nis illd' o'bit aia; n' eni caro i' occupiscentia t'lu'ceret' . illo pecco
 aia n' tenet' un' iuenit' q' xps n' habuit carne peccat' s; simile
 . e. p. qm illa caro n' ex co'cupiscentia uiri de matre fuit p'pa
 gata . s. opatione sps sci; ceti hnt carne peccat' n' qd i' carne
 sit pecc' s; causa pecc' . **Aug' de fide ad pet' u' .** Du' sibi iuicem
 uir 7 mulier miscent' ut filios generent sine libidine no e'

parentem occubuit; ob hanc filiorum ex eorum carne nascentium non potest si-
ne peccato esse conceptus. ubi peccatum in paruulos non transmittit propter
libido. Apparet itaque quod in ipsa conceptione transmittitur peccatum
origines. quia non conceptio sic fieret in carne: anima ex carnis unione ocu-
piscencia non contraheret; si quare quod sit illa corruptio quae in carne di-
ximus esse unum peccatum sit tamen non potest dici peccatum. id est. pena peccati. sed sic sole-
mus accipere peccatum culpa. id est. non dicitur ipsa peccatum. sed quod in carne corruptio
peccati sit perfectum potest sciri ut in uase scitur esse vitium propter
quod reddit unum acidum. Iterum solum quoniam est parentes alios probant
mundati sunt a peccato originali. quoniam potest filius ab illis habere illud.
Et Augustinus in libro de baptismo paruulorum his similitudinibus ostendit.
Quoniam spiritum per circumcisionem aufert. manet tamen in eo quod genuit circum-
cisi. quoniam in palea quod opere humano tanta diligentia separatur: ma-
net tamen in fructu quod de purgato tritico nascitur: ita peccatum quod mun-
dat probant. manet in eis quod genuit baptizati. Item in eodem. ex hoc
enim gignit quod ad huc uetus tamen. non ex hoc quod in nouitate pro-
mouit eum in filios dei. Non enim generant parentes filios secundum aliam
generationem: quod denuo innati sunt; potest secundum eam quod carnaliter et ipsi primum
sunt generati. **P**reterea solum quoniam iusticia teneat peccatum illo
anima innocens a deo data cum non sit in potestate sua illud uitare.
Non enim est in potestate liberi arbitrii: illud uitare tamen non est non dum utatur
libero arbitrio: et non sit primum in corpore illo quod sit obnoxia illi peccato. quod
ita soluit quidam; ideo anima illa quoniam ex luce si sit: si nouiter
a deo data. et munda. rea est illi peccati. quia est infunditur corpori in
uenit illud corpus aptum et idoneum ad peccandum et in hoc delectatur. et
ex tali delectatione contrahit peccatum illud. sed si hoc esset. non origines. sed actua-

re anima innocens
neat peccato
a parentis

le dici debet: si enim ex delectatione est hoc peccatum non est alienum sed prope vo-
 luntatis. est autem et alii uocent illud alienum. **Aug.** in libro de bab-
 ptismo paruulorum. Manifestum est esse alia propria unicuique peccata in
 quibus huius tamen peccat. quia sunt peccata. aliud illud unum in quo omnes. Itaque di- ^{peccauit}
 cendum putamus occultam esse iusticiam dei quam illi peccati. anima tenet rea.
 quod non est in sua potestate iterare et quod ipsa propria uoluntate non comi-
 sit. **Sic** enim apostolus dicit in comprehensibilia iudicia dei et inuestigabi-
 les uiae eius. **Sole** etiam quoniam utrum uoluntarium sit et necessarium illud
 peccatum: si quod non sit uoluntarium ostendit praesupposita: iterum si dicatur neces-
 sarium non debet imputari. et ideo uolunt dicit quodammodo quod nec uolunta-
 rium nec necessarium. **Ipsi** tamen dicunt de necessitatibus mundi. e. m.
 Vnde non uidetur absolum licet dicatur necessarium. **Siquis** quoniam
 iterum est deus qui fecit animam ipsam immaculatam sciat eam ex corpore ma-
 culam peccati contrahere et quoniam anima habet separari morte ab ipso cor-
 pore. et sic dari. quoniam eam corpori coniungit. **Respondemus** huius id quod superius
 scit occultam iusticiam dei esse. **Solent** quodammodo sic opponere. est anima in cor-
 pore etiam nec pro in corpore quam illo peccato tenet. quod quod cito est ^{in corpore} maculam
 peccati habet; itaque nunquam talis est quoniam erat ad deum; erat namque ad deum innocens.
 sed nunquam innocens est. est sit maculata quod cito est. sed non est aliud. deus erat
 eam mundam. id est. excreatione nullam maculam habet; et ita talis est quantum
 ad creationem quam erat eam deus semper est bona et mundam quantum ad creatio-
 nem. **Inter**ea solent queri si omnes anime excreatione equales et excellen- <sup>An omnes anime equales
sint in creatione.</sup>
 tiores sunt alie aliis sic et in angelis fuit. et uidetur probum
 quod ex ipsa creatione una sit habilior ad intelligendum
 ad memoriam retinendum quam alia. quod satis probabile
 est. **Opponunt** quod si discedunt a corpore ante baptismum equales

De actualib' peccis

le hnt penā; si statī p' baptisimū: eglē coronā; et ita uidet' qd i
ipsa catione i differentes sint; si sic iā dixim' in tractatu libi
arb. ea q' i exp'ma catione ut i geniu memora nec pl' nec
min' b'm affluunt t' pena dignū. **P**ostq' de orig' peccō dīxi
m' adiciendū uidet' de actualib'. de qb' uidendū ē p'mū qd n
i putat' posteris iuxta illud ezechiel n ult' erit illd p'biū in
isrl. patres manducauer' uinū ac. et d. f. o. Aīa q' peccauerit
ipsa moriet'. fili' n portabit iniquitatē patris. Ad h' uidet' q' rari
um qd d'r i exodo. Ego reddā iniquitatē patrū i filios i t'ciā et
q'rtā g'vōne: his qui oder' me. **S**i sic ierz dīc. h' dictū ē de
filiis imitantib' mala patr'. qd inuit' p'finē illi' auctoritatis.
his q' oder'. Si enī fili' n imitat' peccā n in punit'. **O**pponitur.
Si de imitantib' illd intelligendū ē. q'r solūh usq; i t'ciā et q'tā
diā. Cū oī q' imitant' peccā parentū i q'ntalib' g'vōe sūt illis
teneant'. Qd scī ita solunt; iō dictū ē in t'ciā et q'rtā q'a usq;
ad q'rtā g'vōne mag' solē h' euenire. ut filii imitentur facta
parentū. ē adhuc eis nota et uelut p'sentia sint. **A**ug' de t'p'ali
pena illd exponit q'a i ultionē parentū. puniuntur sepe filii
t'p'ali p' peccis parentū. ut ceci nascantur. t' post ortū fiat. t'
claudi t' quī alia pena afficiant'. s. i futuro sic ap'ls ait: un'
q'sq; on' suū portabit. **I**eronim' sup ezechielē dīc i nō ēē q'si pa
trē: suggestionē carnis. filiū: p'mū pullū cogitationis ad peccan
dū et h' ē p'ma p'les; nepos: si decūit facē t' ope compleuit; p' ne
pos. si n solū fecit qd malū ē. s. i i suo scelere g'etur & h' ē q'rtā
g'vō. n qd tres p'cedāt g'vōes s. d'r q'rtā q'a q'rto loco ap'mo
motu q' ē q'si pat' posita. D's g' p'mū & scdm stimulū scē cog

tationis sine quibus nullus esse potest non punitur ad damnationem. scilicet tertiam
 & quartam rationem quam in peccata ad mortem; ad probationem cuius rei quod
 scilicet per mortem non punitur. Et haec peccante dum irideret nuditate
 patris. non ipse qui risit sed filius sententiam suscepit. Maledictus
 autem Chanaan servus erit fratri suo. Quae enim iusticia est
 ut pater peccavit. & in filium sententia perferatur. non fieret propter
 moris significationem. *Quae sit causa peccati.*

Asignandum differentiam inter originalia et actus peccata nunc
 si differentiam de peccato agendum est. de quo h. iiii. inquirenda sunt quod
 sit causa peccati. quod dicatur peccatum esse. et in quo & quibus moribus dicatur fieri. Causa
 omnis peccati est voluntas a deo deficiens. Aug. Omnis bonarum rerum causa
 est dei bonitas. malorum vero causa est a deo deficiens & mutabit voluntatem.
 per angelum. postea hominem. *Quod sit peccatum.*

Si quis quod sit peccatum. et malum. potest respondere nichil. iuxta illud
 omnia per ipsum facta sunt & sine ipso factum est nichil; sit enim dicit aug.
 malum nichil aliud est quam privatio boni; itaque malum non est aliquid. sed ali
 cuius privatio; quicquid enim est opus dei. et est opus hominis imitantis deum peccatum
 non sit opus dei. manifestum est; nec opus hominis deum imitantis. quia per peccata
 tunc recedit a deo; illud potest dici opus hominis imitantis deum. quod operando
 homo non recedit a deo. ut domum et similia; quod si subtiliter volumus
 pensare. potest dici quod quicquid est sit opus dei; operatur namque deus duobus mo
 dis; quodam per se sic naturalia. quedam per servos suos sic artificia; et per ser
 vos suos illa faciat ostendit enim & ipsa facere; unde potest dici. quicquid est opus
 dei est; sed malum non est opus dei. nec est aliquid; sed cum malum nichil sit. quomodo
 potest bonum corrumpere. Aug. Abstinentia acibo non est aliqua substantia. et tamen substantia
 corporis si omnino abstinetur acibo languescit et frangitur. sic non est

suba peccati. s. d. suba e. & uer' cib' ronat cate. s. e malum dicat
puatio boni. uidendum e cui' boni, ad qd uidendum e qd bonum
different dr. Ds e sumu bonu. & oe bonu cui' eentia bonitas
e. Id e eni bonu ee. qd ee. Itaq; sic n pot n ee cu ipse carat
pncipio & fine: sic n pot n ee bonu cu ei' essentia bonitas sit.
& io boni nulla pot ee puatio. Creat' dnr bone ^{boni} participatio
ne & io possit puari bono suo; & sic due scature spuat & corpa
lis. ita duplex bonu cature. Aliud naq; bonu spat cature. aliud
corpat; bonu spuat cate. maxime consistit i duob' i cognitione uita
tis. & i amore uirtutis; bonu corpore cate. t i ipsam t ext ip
sa; bonu i ipsa integritas e sensuu. & affectionuu. s. v. sens; bonu
ext ipsa. ordinata distributio i cati; qd eni he corrupuntur t en
dantur: p hoie e; & qdqd bonu e. t malu. hoi bonu e t ma
lu. Triplex itaq; e bonu hois. aliud ext ipm qd sel e i cati.
Aliud i ipso; & qd i ipso: aliud i aia aliud i corpe. Ita triplicia s ma
la, uniuersalit' eni cu libe boni puatio. malu dr: siue illi' bo
ni. qd e i aia. siue illi' in corpe. hui' illi' qd e i cati; s. e unu qdqd
istoru malu sit. aliud e culpa. aliud e pena & n culpa. aliud
nec culpa nec pena. s. ad pena; illi' naq; boni qd i aia e cor
ruptio: & pecc e. & culpa; boni siq; hui' i corruptione. ^{in mundo corruptione.} elon
gam' a do; sic dixim' i duob' pcpue bonu aie consistit. q i cog
nitio ueritatis. amor uirtutis; cognitionis corruptio: igno
rantia pot dici. De q apte. q ignorat ignorabitur. Amoris
corruptio. cupiditas. q e radix oiu maloru. & qnto mag' eicit
h ignorantia & cupiditas. tanto mag' bonu aie corrupit.
& scdm h aia dr corrupti. Cu eni aia sit suba i corpe scdm

suba sui n̄ pot̄ corrūpi. s; x̄ bonū q̄ participat; h̄ pot̄ q̄ri i q̄
 ampli' corrūpi pot̄ aīa; p̄t̄ q̄ caret illis duob' cognitioē. s. iustit
 as. & amore v̄tutis; ē enī n̄ ibi sit n̄ suba ipsa. ⁊ iustū. sic
 i demonib' ⁊ i mal' hōib' ē iter' peccat' cui' bonū dicitur
 corruptio ipsū pecēm. Aliud bonū n̄ ē ibi n̄ ipsa natā q̄ deo
 formata ē s; ipsa n̄ pot̄ corrūpi x̄ eēntiā q̄a simplex & i cor
 pea nec i ea uir' ē q̄ corrūpi possit; im̄ g' p̄uari pot̄. Oculi
 nāq; postq̄ semel p̄uatur uisione: n̄ pot̄ ampli' p̄uari; ad
 qd̄ pot̄ dici. qd̄ q̄ntomaq; diligit i iusticiā: tantomaq; p̄
 uatur iusticia. n̄ amittendo iusticiā q̄ iā n̄ h̄t. s; habilita
 tē recuperandi eā q̄ utiq; bonū ē. q̄nto enī i iustior: tātomaq;
 a iusticia recedit. Ita ⁊ i aliis; sicuti aliq̄s i firm' q̄ntomaq; in
 firmat'. tāto ampli' sanitate p̄uat'. n̄ amittendo sanitatē
 q̄ iā n̄ h̄t. s; q̄a ampli' ab ea elongat'; ulla ⁊ bona naturalia
 q̄ ad huc h̄t aīa ut iō. i genū. memoria ⁊ c. tanto ampli'
 de iusticia & ob tenebratur: q̄ntomaq; aīa peccis deformat'.

Nunc dicendū uidet' i q̄ natu *In qua natā sit pecēm.*
 ra pecēm dicat' eē. utrū i spūali ⁊ i corpali. ⁊ in utraq;
 s; ut iā dixim' n̄ q̄libet corruptio boni pecēm ē. s; illi' bo
 ni t̄m qd̄ ē i spūali natā. Apparet ita' qd̄ i sola spūali natā
 culpa ⁊ pecēm pot̄ eē. nec negam' q̄n & i corpā. n̄: malū
 sit; sūn i p̄pha. n̄ ē malū i ciuitate qd̄ dñs n̄ faciat; s; malū
 uocat penā. ^{ne culpa} ut i firmitates. & hui' modi; ⁊ c. oīs natā bona sit
 siue corpā siue spūat: ostat n̄ eē malū n̄ i bono. *¶* N̄ aug'.
 nullū qd̄ dīr malū. si nullū sit bonū: nec malū pot̄ eē. n̄ ū ē
 aliqd̄ bonū. *¶* Itē aug'. Qd̄ ē mal' hō n̄ mala natā. q̄a hō

nata ē et si hō aliqd bonū ē qz nata: qdē malus n̄ male bo
 nū. **S**; bonū qā hō: malū ū. qā unq; q̄ q̄ dīc qd malū ē
 hōiē eē. aut qd bonū ē iniquū eē: incidit ī illis. Ve hīs q̄ di
 cūt bonū ē malū. et malū ē bonū. **H**ic uidendū ē utrū mali
 act⁹ debeāt dici peccā. et n̄; qdā dīcēt qd oī act⁹ indifferentes
 sūt ut nec boni nec mali dicant. q̄ntū ad se. s; dīr bon⁹ act⁹. qz
 fit bona itentione; mal⁹ qā. m. i. ut occidere hōiē zelo iusti
 cie: bonū. ex odio: malū ē p̄ se: nec bonū nec malū. **N**ā am
 brosi⁹. Affect⁹ tuus opī tuo nomī imponit; cui sententię ita oppo
 nit qdā; si oī act⁹ indifferentes: tē adulteri. peierare; s; isti
 act⁹ n̄ possūt n̄ mali eē. n̄ q̄ oī act⁹ indifferentes. qd ipsi ita solvūt;
 adulteri. peierare. n̄ tñ actū notant: s; et utiū; et iō q̄uis
 h̄ n̄ sunt indifferentia. n̄ tñ min⁹ act⁹ illi. s; agē cū mulie
 re. urare. i differentes sūt. itaq; scdm istos act⁹ n̄ sūt peccā.
 nec idō dīr occide. h. mal⁹ act⁹. qā peccm ē. s; qā de mala
 itentione peccat. sic & alus; sane tñ pot dīcī qd mala ac
 tio peccm fit. sub h̄ sensu. occide hōiē pecc ē. i. act⁹ peccī.
Duo em̄ ut dīc aug⁹. considerant⁹ in peccō. act⁹ & reat⁹; act⁹ in ope
 reat⁹ ī uoluntate. ut ī h̄ peccō qd ē homicidiū; reat⁹ ē ipsa iniqui
 tas. et uicū uoluntatis q̄ manente hō re⁹ ē. siue act⁹ sit siue
 n̄ dū fuerit. siue iā p̄t⁹. & utrūq; appellat⁹ homicidiū. cōsue
 tudine loq̄ndi et usu sēpturę; nec ī duo peccā. et duo homi
 cidia s; unū et idē licet diuisis mōis. s. uolūtate. & actu; duo
 b; malū dīr. substantiue & adiectiue; ipsa corruptio et p̄uatio
 boni q̄ fit ī aīa. n̄ solū mala ē s; et ipsū malū ē. i. malitia.
 ut ī iusticia et similia. Actio dīr mala. n̄ qd sit ipsū malū.

// nāq; mōdis

si mali exhibitio. **Qui sunt modi peccandi.**

Quibus modis peccatum fiat. Duobus modis peccatum committitur. **S**icut dicitur ysidorus. cupiditate & timore. dum tunc quisque uult adipisci quod cupit. et timet ne incipiat. quod metuit. **S**ic peccat homo in se. in deum in proximum; illud quod fit in deum delictum. ut parricidium. indigna participatio sacramentorum. quod peccata in deum debent fieri. quia in istis maioris contemptus dei fit; alia quod fiunt in nos. et in proximum. non delicta sed peccata debent; delictum quoque appellatur quando relinquitur facere quod iubemur; peccatum quando facimus quod prohibemur. & tamen in differentiam aliam per aliam ponitur. **A**ter ergo dicit. vii. species capitales et principales. hoc scilicet. superbia. inuidia. ira. accidia. tristitia. auaritia. gula. luxuria; de istis quibus. vii. fontibus omnes animarum corruptiones emanant. nec debent ^{hec} capita ^{lia} quod maiora sunt aliis. et alia eorum magna et maiora. sed capita. ex quibus oriuntur omnia alia; nullum enim est quod a nullo horum sit exortum. **S**uperbia est amor proprie excellentie. nec uirtutem est quod excellentiam amamus; sed quia illud quod bonum quod est. scilicet. excellentia participatione usurpare nobis ostendimus quasi singulari possessione; et sic. iiii. species superbie. **S**icut ergo dicit; prima est cum homo bonum quod habet sibi attribuit. Secunda. et credit ad deum esse datum sed tamen per meritum; tertia. et se iactat hunc quod non habet. Quarta. et ceteris despectus. singulariter inuidia. hoc ultima species in eum perimam diabolo. quod per angelum esse uoluit. **E**x superbia primo loco nascitur inuidia. quod est hodie aliene felicitatis; cum enim superbus uidet proximum in eodem bono equaliter et per se exaltatum. incipit inuidere illi. et in exleui iniuria. incitatur ad iram erga proximum; ira est in tamen doloris impatentia; ista tamen. omni maiori bono hominis spe-

hant. tria enī s̄ diligenda. d̄s. p̄xim. nos ipsi; supbia
tollit d̄m; inuidia p̄ximū; ira se ipsū; d̄m se q̄r accidia.
q̄ ē m̄t̄ osusio siue i t̄na t̄sticia; q̄a m̄s humana s̄m aliq̄
gudio uiuē n̄ pot̄. amisso iōri. euagat̄ ad ext̄iora qd̄ fac̄
auaricia. q̄ ē imoderat̄ amor h̄ndi; t̄ ē iā ext̄iorib̄ delectet̄.
p̄ delectat̄ur uicio. d̄ ē p̄ximū nat̄. s̄t gula. q̄ ē imoderat̄ amor
edendi; in luxuria. q̄ ē libidino se uolūptatis appetitus; supbie
subponunt̄ cetera. n̄ d̄ de ill̄ p̄dicet̄. s̄ ponūt̄. ut matrē alior̄. Est
supbia radix oīū malor̄. s̄ ut̄r legit̄. cupiditas radix oīū ma. q̄
supbie. n̄ itaq; supbia radix oīū; ad qd̄ pot̄ dici qd̄ t̄ i supbia.
auaricia. ē supbia sit amor p̄p̄e excellentie; ut enī auḡ ait̄ d̄
auari illo cui d̄s n̄ suffic̄t pot̄ dici. Supbia radix oīū m. idē
malas̄ affectionū; cupiditas oīū malor̄ idē malas̄ actionū. **Que**

Cont̄ illa. vii. uicia. vii. sit differentia iō dona t̄ uirtutes
uirtutes q̄s parant. vii. dona. s̄ sc̄i. In t̄ dona & uirtutes. h̄ diffiā
qd̄ dona s̄ p̄mi mor̄ i corde q̄si qd̄a semina uirtutū. iacta sup̄ t̄ra cor
dis n̄ri; uirtutes. q̄si seget̄ q̄ ex̄colunt̄; s̄ enī effect̄ donor̄ t̄ habi
t̄ qd̄a boni iā osfirmati; t̄ d̄m vii. dona. vii. sp̄s. In i apocalyp̄si
uidit ioh̄s. vii. sp̄s discurretes an̄ thronū d̄i; sp̄s d̄m. i.
aspirationes q̄ p̄ced̄t uirtutes. & i dona solūm. t̄ n̄ merita; uir
tutes. s̄ t̄ dona & merita. i ill̄ enī opat̄ d̄s sine nob̄; i istis. opa
t̄ n̄b̄; ex timore qd̄ ē initū sapiē. nascit̄ humilitas; ex sp̄u pie
tatis. mansuetudo nascit̄. & ita p̄ singla q̄ nūmunt̄ ibi b̄. p̄;
uidendū ē. iiii. ē timores. ut auḡ inq̄t. seruit. mūdān̄
mutalis. filiat; seruit ē cessare amalo p̄ pena instanti ab hoīe.
retenta t̄n uolūtate mali. Abundan̄ ē cessare abono p̄p̄t

penā q̄ timet̄ ab hoīe ut ī petro fuit. Est p̄tea timor diuin⁹. timē
dñm p̄t penā t̄ p̄sentē. t̄ gehennalē; si tñ timet̄ p̄t penā sine di
lectione boni: angor ē. & pene tormētū h̄t. qđ s̄t maloz ē. &
seruit ē timor iste. Si at̄ timet̄ aduincta iocunditate boni: initialis
ē. t̄ h̄ timor ē initū sapie qñ hō icipit sapē. & gustare dñm. ū timor
& spes se iuncē comitantur. Vñ legit̄ timor n̄ ē sine spe. & q̄nto pl⁹
bona uolūtas ēscit. i. caritas: tanto maḡ timor pene decrescit; si
ū sola sit dilectio. fit filiat. & cast⁹. q̄ pmanet̄ ī s̄chn; si q̄stat itaq;
qđ timor imat̄ n̄ ē sin caritate n̄ dico p̄fecta: s̄ īchoatua; uñ
Ioh̄s ī epla sua iqt̄. p̄fecta caritas mittit timorē. s̄t initialē. ū in
nuit qđ licet n̄ dū p̄fecta: ē tñ caritas ī timore initiali. S̄ Ser
uilē & mūdānū timorē phibet̄ & dicēs. nolite timē eos qui cor
p̄ occidunt tñ. aīe ū n̄ h̄nt qđ faciāt; p̄ de initiali timore sub
ponit dicēs. s̄; cū timete q̄ pot̄ aīa t̄ c. m. ī gehennā. q̄ n̄ p̄cipet̄.
n̄ ī eo caritas t̄ sin dū p̄fecta ēet; t̄ ē notandū qđ aliqn̄ ī diuī
na scriptura iste timor appellat̄ seruit. q̄a seruili ē afinis. q̄a &
ibi timore pene cessa t̄ amalo ope. & n̄ uolūtatē. iste & ope
& uolūtatē. Beda sup̄ parabolas dic̄. q̄ utiq; timor cessabit;
cui uidet̄ n̄tariū qđ dic̄ psalmista. timor dñi s̄t p̄manēs il. s̄;
s̄; pot̄ sic exponi qđ dic̄ beda. utiq; timor cessabit. i. utiq; effec
t⁹ timoris; effect⁹ initiali: timē puniri; effect⁹ filiat: timē separi.
Aug⁹. Timor cast⁹. gr̄is amat: n̄ timēs puniri. s̄; separi; n̄ enī timet̄
p̄fecti puniri gehennali pena. sed separi ī p̄senti p̄ aliq̄ culpam;
ī futo ū nec puniri nec separi timeb̄t. & tñ erit ītimor. s̄. re
uēntia. Duo enī ī ipso dō attendūt. maiestātē & pietatē; ex
maiestātē reuēntia. ex pietatē dilectio. itaq; maiestatem

timebūt. i. ei ē reuerentia subditi er. **S**ola queri uti i x utq;
timor fuerit; qd filiat i eo fuerit: ostat; reuerentiā om̄ dō exibe
bat s̄ humanitatē; i uiat. ut qdā dicit n̄ fuit i eo; **D**e illo q̄ppe
dic̄ ioh̄s i epta. p̄fecta caritas foras mittit timorē; s̄ q̄s dubi
tat x̄ sume p̄fectā hūisse caritatē. Itē timor uiuat ē timor ge
henne. s̄ x̄ n̄ timuit gehennā. ē eēt i munis ab oī peccō; un̄ ē t̄
erat qd ille pene nullom̄ ophēdēt eū; s̄ opponit̄ q̄ ysaiaſ enu
m̄at. vii. dona fuisse i x̄ dicēs. req̄sca sup̄ eū sp̄s sapie ⁊ i tel
lect̄. sp̄s. c. ⁊ f. sp̄s s̄. ⁊ p. sp̄s timoris dñi; s̄ ut dicit q̄ ē membro
rū attribuit̄ x̄ n̄ em̄ hūit x̄. illis donū i se. s̄ i corpe suo. Itē oppo
nit̄ eis qd i x̄ plenitudo oīū donoz; q̄ x̄ illud donū i x̄ fuit: q̄
ip̄i ita soluit; n̄ hūit x̄ i se singla dona. ē n̄ hūit penitentiā
p̄ pecc̄is; q̄ qdā donū dī ē. ⁊ tñ plenitudinē oīū. d. hūit: q̄a
ei nich̄ ad p̄fectionē defuit; s̄ si timorē uiuatē ⁊ penitentiā seu
alia om̄ilia. q̄ ⁊ si dona sūt. i p̄fectoz tñ i hūisse: sine dubio
n̄ p̄fectionē daret. s̄ uite p̄fecta i uiuū tñ facēt. Aliis uide
tur q̄ i x̄ fuit illis donū qd ē timor i uiat; nec tñ ocedendū
i x̄ fuit timor i uiat; timor nāq; dñi unū donū ē de illis. vii.
si duo. s̄ duo effect̄ h̄t; s̄ unū effectū. dī uiat. s̄ altū. cast̄.
⁊ filiat. ⁊ s̄ h̄c effectū fuit i x̄; fuit q̄ i x̄ illis donū qd ē i aliis
timor uiat. ⁊ n̄ tñ i x̄ fuit timor uiat. q̄ n̄ scdm̄ illū effectū
hūit x̄ timorē; si ē i duo q̄z unū h̄t fidē i p̄fectā. aliū p̄fectā ⁊ q̄
stantē. unā eos dicem̄ h̄re fidē. unā uiatē. nec tñ in̄ seq̄t̄. si
hūit eandē. ⁊ iste i p̄fectā. ⁊ illud p̄babiliū uidet̄ q̄ qd p̄ dixi
m̄; qdā tñ ocedit h̄ uiba x̄ hūit timorē uiatē. ⁊ gehennā
timuit. ⁊ tñ ēt̄ erat qd n̄ posset eū cōphēde. ut aliq̄s i magna

⁊ nulle i p̄fecta

trā posit. tamē pēpiciū. ex qdā honore quā ē t. ēēt qd n̄ rueret

Cont' peccā tā orig. q̄ act. de qb' iā dixi **De sacmētis.**

m. i uēta s̄ sacmētōz remedia. de qb' h̄ tā oñderanda s̄. Qd
sit sacmētū. q̄r i institutū & i qb' oñstet. **Aug.** Sacmētū ē sac̄ rei
signū. **S.** ē. sacmētū ē i uisibit gr̄e: uisibit forma. ut i sacm̄
to habet. si q̄at ablutio it̄oz p̄ illā ext̄iorē uisibilē; unūq̄
enī sacmētū ei' rei similitudinē debet h̄re: cui' ē sacmētū. **Sim aug.**
Si enī sacmēta q̄ndā similitudinē ear' rerū q̄rū sacmēta s̄n
h̄rent: oīo sacmēta n̄ eēt. **S.** p̄ponitur d̄ p̄dicta diffinitio n̄ cō
petat s̄ot sacmētis. ē & an sc̄ificōne h̄ agnat aq̄. ut sit uis
bit forma. i. g. q̄ sic aq̄ auferunt' sordēs corp̄is: ita p̄ grām
sordēs aīe; s̄ ut s̄ot sacmētis cōpetat sic itelligendū ē. sacmētū
uisibit forma i uisibit gr̄e: i eo collate. q̄ s̄et ofert ipsū sacm̄
tū; n̄ enī solū signū ē sac̄ rei: s̄ i efficiētia; & h̄ ē qd̄ dif
tat it̄ signū & sacmētū. q̄ ad h̄ut sit signū: nō aliud exi
git n̄ ut illd̄ significet cui' p̄bet' signū. n̄ ut oferat; sacmētū
uero n̄ solū significat. s̄ i ofert illd̄ cui' ē significō. Iterū
h̄ it̄ ē. q̄a signū pot̄ eē p̄ sola significōne quā careat simili
tudine u' circul' uini. s̄ sacmētū n̄ solū ex institutione significat:
s̄ ex similitudine repr̄sentat; sic enī iā dixim' sacmētū s̄p̄ debe
h̄re aliq̄ similitudinē ei' rei c' d̄r sacmētū. Sciēdū q̄ ē qd̄
sacmētū appellat' q̄nq; i sc̄a sc̄ptura. res sac̄ & mystica. sic **Aug. istū**
sacmētū i carnationis; **S.** uindendū ē q̄r sacmēta sint isti **h̄ sacmēt.**
tuta. Tria s̄: p̄t q̄ instituta s̄; p̄t erudiciōne. humiliatio
nē. exercitacionē; p̄t erudiciōne. q̄ ē hō an̄ pecc̄ h̄ret cog
nitōne ueritat̄. & t̄ sine medio posse d̄m uidē. p̄ sup̄bia

excecat' ē; & ut ad cognitionē redeat: necessaria ī h' uisi-
bilia. p. q. erudit' mēs ad itelligenda' uisibilia; p. p. humilia-
tione: q. ē vīonā cāta tante dignitatis ēēt ut n̄ ipsa sibi bo-
nū

agnouiss; h' qd sit bonū suū. ut lapidi ligno: ut illd optinēt an pecc
n̄ aliud oportebat n̄ ut desideraret; qd desideraret: cognosceret
suū bonū ēē; si at sciret suū bonū ēē. sciret illd meli' se. Qd qd
qd ē bonū alie' ext' ipsū: meli' ē eo qd sciret ēē meli' se: subiceret
se ei & h' desiderio hiet illd; qd tate libertatis ē rōnat nata ut
nūq possit illd bonū hie n̄ uolēs. un ipa sola ī iudiciū uenit;
h' qd p supbia hō illd bonū amittit: p humilitatē recuperare opor-
tet; h' n̄ suffic' ī h' se to humiliari: n̄ subiciat' dō. qd & h'
an pecc' debebat. post q: pl' face oportet; & iō ī iustitia sa-
cīta. ut n̄ solū dō subiciam'. h' ī inferiori natē. ut ī istis
qrat hō salutē h' n̄ ab istis; magna enī humilitatis exi-
bitio ē ī istis uisibilib'. & nō ē multū ī inferiorib' salutē q̄rere.
Propt' exercitationē ī iustitia: qd ē n̄ possit hō ēē sū exercitatio-
ne. ut remoret' a mala exercitatione & supflua. & exerceat
se ī bona: instituit d's sacīta. & eoz ēta loca. ut ī ecclia audia-
t' missa: & ibidē ofessio sacerdoti fiat & similia. Tria ī gñā exer-
citationū: unū ad edificatiōē aīe p̄tine. scdm ad corp' fouen-
dū: terciū ad aīe subūsiōē; p̄mū ī dīc'tis: ultimū p̄hibuit. me-
diū ocellit; tā ī q̄b' ofistat sacīta; reb'. factis: dictis; reb'. ut aq̄
oleū & similia; factis ut submersio. ī sufflatio; dictis ut ī uoca-
tio t̄nitatis. h' pot' q̄r. ē ī istis sacītis p̄cipue ofistat sal' hōis
q̄rē ab initio si fuer' ī iustitia: ut ab initio ēēt sacīta bābē

e n̄ ab initio d's
ut ista sacīta
modo s.

sacramentū confirmationis. et ē; ad quod potest dici quod sicut paulatim erant
 per ualla temporis agnitio fidei: ita congruebat ut tunc obscura essent
 sacramenta; in quibus quia uirtus in lucem uenerat: manifesta ē enim eccisio et
 habet sunt signa eiusdem gratie ut a peccato liberantis: manifestum huius in habet
 significat quod abluit totum corpus: quod in eccisione quod unius partis tantum pellicu-
 la auferrebat. Itaque ab initio mundi et in temporis natam legis. et in tem-
 pore legis. et peccata et orationes et actus: fuerunt sacramentorum remedia; per sacrificia
 erant hostia abel. noe. et aliorum fidelium: postea non solum sacrificia sed
 et eccisio quod fuit tempore abrahe impata. **Secundo** in moralibus. **Quod** apud nos ua-
 let a quo habet. huius ergo apud ueteres et per paruulum sola ^{fides} et per maiorem. un-
 de sacrificium. et per huius quod de habrahe stirpe per dies: mysterium eccisio-
 nis; sed ē et per paruulum ^{sacra of} sacrificium. quoniam uerum erit. **Quod** die gratie. per paruulum
 sola fides. Ad quod potest dici quod per sola non excluduntur sacrificia; sed
 de sola fides. id est. nuda et in mysterio uelata tunc fuisse in paruulo. id est. in
 huius quod non erat reuelatio facta fuisse in carnationis; per maiorem uero sac-
 rificium quod perfecti quod reuelatum erat mysterium in carnationis. uirtute sac-
 rificiorum intelligebat: quod scilicet significaret illa sacrificia. Circisio abra-
 he impata fuit. quod octaua die fiebat: et lapideis cultris. In carne
 imputum ideo uisum ē fieri: quod in remedium instituta ē et orationes. per quod apa-
 rentibus gratiam peragat in occupacione quod in parte illa magis dominatur;
 et significabat eccisio carnis: et circisione mentis quod mundatur anima
 a uiciis; octaua die ideo fiebat: quod per octauam significat resurrectio.
 quod erit per hanc uitam quod uoluit. vii. diebus et ibi erit perfecta ecci-
 sio. quoniam liberabitur caro a seruitute corruptionis; duplex itaque erat
 res illius sacramenti. eccisio a peccatis. quod ē in anima: et eccisio. et a peccato.
 et ab omni pena peccati quod erit in resurrectione et in anima et in corpore; stat

remediū habet
eres & paruuli
circūcisionē
ebat.

itaq; tres eē cēcisiones; p̄ma ē sac̄m̄tū. & due s̄ res illi^o sac̄m̄ti;
cūlt^r lapidei & ligat^r. De q̄ apt̄s; petra erat xp̄s. q̄ sc̄l tollit pec
cata mūdi; De mulierib^o q̄rit^r. qd̄ remediū oī^o pecc̄. o. h̄ient; si
de. & sac̄ficia. & oblationes. Solae t̄ q̄ri de paruulis q̄ morie
bant^r añ octauū diē. qd̄ remediū h̄ret. t̄ uerū damnarent^r. Beda
indetur dīe qd̄ damnaret^r dicēs. Q̄ nē nē p̄uugliū tribilit^r
ac salubrit^r clamat. n̄ q̄ renat^r exaq̄ & spū. s̄. n̄ pot̄ itare in
regnū dī. ipse dūclū clamat p̄ suā legē. oracul^o ē spūtu ca
ro n̄ fuit cēcisa. p̄bit aīa illa de p̄to. qz pactū n̄m̄ uirtū
fēc. s̄; meli^o uidet^r h̄ dī relinq̄ntiū uic̄io. q̄ temē aliq̄s dif
finire. Et qd̄ distat it̄ bab̄t & cēcisionē q̄ntū ad efficacā.
Beda. Idē salutare curationis auxiliū cēcisio i lege cōt̄ oī^o.
pecc̄i uuln^o agebat; q̄ nē bab̄t agē reuelate gr̄e t̄p̄z osueunt. ex
cepto qd̄ celestis regni ianuā nec dū it̄re pot̄at. tantū in sinu
abrahe post mortē beata rege osolati. sup̄ne pacis ingressū
spe felici expectabāt. **De decē p̄ceptis.**

ad sit lex data

Dicto q̄ fuisse remedia añ legē oī^o pecc̄a. restat unde q̄ sit
sup̄ addita p̄ ipsā legē. de qua ista cōsideranda s̄; q̄r sit
data; & q̄b^o. & q̄n. & ū. Lex sc̄pta iō data ē ut repareret legem
naturalē. & reuincē faceret. q̄ p̄ pecc̄ obsoleta erat. & ut p̄p̄m
rudē legalib^o figuris ad fut̄ā ueritatē p̄pararet; p̄mū effīc. p̄
natalia. & p̄cepta; s̄ p̄figuratiua. ut de agnoscāli & similia;
q̄b^o data ē. semini abrahe. i. duodeci tribub^o. q̄ a duodeci filiis
isrl̄ p̄cesser̄; s̄ pot̄ q̄ri q̄re istis s̄ot. Ad qd̄ pot̄ dici q̄ iō uni p̄pto.
& n̄ oīb^o sit data. qz i figurā fuit p̄posita. Vñ apt̄s. oīa ist̄ in
figurā attingebat. & sufficiebat i uno ostende qd̄ cā figure.

& exēph pponēbat adō; si noua lex oīb' impat. q' n' figura f;
 res ipsi' figure; & ē eēt i pto illo pfecti aliq' mediocres. pessimi.
 pfecti i signū fuit data scēi & cēcisio abrahe. Medioēb' ipe
 dāgogū ut faciēda docē. uitanda phibē. errata pun
 endo corriger; pessimis. ab malo iudice i uīdictā data ē.
 ut q' sōitid' ē ampli' sordescat; & q' bonis. apio patre pui
 sa ē. ut q' iust' ē. iustificet ampli; qm data ē. l. die ab
 exitu de egypto. & imolatione pascat agni; sic & noua
 lex data ē ap'ls. i. sps sc' b'is in corde. l. die p' imolationē
 in agni. i. x. u. i. mōte sēna sic sermo p'fētionē noui
 testamēti. q' xps fac' i mōte. In uet. t. sic i nouo tria
 continent; pmissa. sacmēta. pcepta; pmissa uetis. bona q'p'ia
 ha. un' & uet' d'r; in q' b' t'n licet obscure. figurabant' ētna.
 pmissa. noui. b'itudo ētna; sacmēta illi'. cēcisio que & an le
 gē. & obseruātia lab'ri. sacficia & multa. ut agni pascat. &
 similia. q'cu' n' eēt p'. sup'addita s' i lege. p' q' & fut'a ueri
 tas manifesti' q' p' mōstrabat'. & si ad huc occulta sacmēta no
 ui. habēt. & ē. lō ābruta n'alia i d's imolōn uoluit. ut p'p'm
 i suo cultu exeret. & eos ab idolat'a remouē. ne sēt ea demo
 nis immolaret. **N**ūc de pceptis testat dicē. In pceptis q'
 p'hendunt' nat'alia & figuratiua; naturalia d'nr illa decē
 q' anaturali manant lege. Nec s' in sc'pta lege. mchoata. s;
 reuocata. q'a p'pecēm erāt deleta; h' i illa decē mādata. q'
 & moralia d'nr. nec s' t'minata i noua lege. imo p'fecti' ad
 impleta; figuratiua. ad tēp' data s' ad fut'am uitate p'figurādā
 adō p'uisa & uitate adimpleta. finē accepit. In illis decem

8 decē pcepta

pceptis dilectio dī & paxmi impat; tā q̄ i p̄ma tabula: ad di
lectionē dī; vii. alia q̄ in sc̄da tabula: ad dilectionē paxmi re
ferunt **Prīmū pceptū.** Prīmū pceptū p̄me tabule tale ē. Au
di isrl̄ d̄s tuus un' ē. ip̄m adorab' & illi soli serues; **Hic** uiden
dū ē. qd' alia ē seruit' q̄ soli dō exhibenda ē. q̄ ḡce d̄r latina: &
alia q̄ i hōib' pot' exhibi q̄ ḡce d̄r dulia. Debem' enī hōib' reuen
tiā exhibe. sic ap̄ls p̄c' p̄. s; n̄ sic dō. s̄m illō. Honorē meū nul
li dabo; honor iste ē. illa reuentia q̄ soli dō exhibem'; qd' ē totā
m̄te p̄ humilitatē & deuotionē ei sustinē. & ip̄m p̄ncipiū & finē
oīs boni cōde. & h̄ m̄ sol' d̄s adorand'; & ista seruit' sic dixerim'
latina d̄r ap̄ grecos. Vñ ydolatrie; q̄ h̄c cultū cature t̄buit. ser
uientes cature poti' q̄ catori. sc̄l qd' dī ē idolo attribuentes **De** q̄ dī
ē ap̄ls. bolū nich' ē immūdo; qd' n̄ de mat̄ia dictū: sic de la
pide t̄ de ligno: q̄ cature dī s̄. sed de forma uidet' ēē dictū; ydea
nāq; forma d̄r; & illō p̄pe idolū d̄r. cui imp̄mitur forma alia
ut colat' tāq̄ d̄s. q̄ forma n̄ ē op' dī nec hōis imitantis d̄m: q̄r
nich' ē; q̄cqd' nāq; ē t̄ ē op' dī t̄ ē op' hōis d̄m imitantis. Itaq; ido
lū nich' ē. i. illō p̄pe qd' idolū appellat'. Vt ita dictū ē. ut si di
ceret'. corpe' anḡls nich' ē. n̄ negaret anḡlm̄ ēē neq; corpe'. s; ex
ist' duob' unū ēē negaret; ita q̄ dic' idolū nich' ē. negat' ēē aliqd.
illō q̄ ip̄i putabāt' idolū. sc̄l unā p̄sonā ex simulacro & spū p̄
s̄idēte. ostātē. sicuti ex corpe & aīa un' hō; putabāt' enī q̄ uiuēt
idolū & loq' possē tanq̄ p̄sona ostāt' ex simulacro illo & ex spū illi
simulacro p̄s̄idēte & illō tale nich' ē. **S**ecūm pceptū ē. n̄ assūmas
nom' dī tui i uanū; s; sic p̄mū pceptū ad patrē p̄tinē. ita istud
ad filiū. In uanū assūmit. n̄. dī. q̄ cōt' filiū dī hōiē ēē tm̄

In uanū ē assumit: q̄ eū n̄ adorat. & q̄a ab eo fact. & q̄a ab
 eo redēpt. **N**ō ipse dicit. edite in dñm & in me edite. ut intelli
 gam' eū n̄ solū adorādū a nob' in diuinitate q̄ odidit. s; in
 humanitate q̄ redemit. **N**ō p̄p̄a. adorare scabellū pedū ei'.
 q̄a. s. ē. q̄ eū sic adorat humanitatē x. i. eū q̄ in huma
 nitate redemit: n̄ catā s; catōrē adorat. **T**ercū ad sp̄m. s. p̄
 nō; obserua diē sabbī. i. expecta regē p̄ bonitatē dī. i. sp̄m
 sc̄m. **I**n sc̄da tabula p̄mū p̄ceptū. ad carnalē patre refer
 t. sic p̄mū p̄me. t. ad patre celestē. qd̄ tale ē; honora patre & m.
 ut. s. l. s. t; honora in his q̄ oī dñm sumū; patre n̄ s. obediendo
 & in necessitatib' suis q̄ntū potes subueniendo. ut sis longeuus
 sup' t̄rā. sct̄ uiuentū. **S**c̄dm p̄ceptū n̄ occides; homicidiū
 fit istis mod. manu. lingua. consensu. Iudei enī q̄nt manu
 & n̄ occiderūt: linguis tñ occiderūt. Consensu q̄ uolūtatis multa
 homicide s. un' q̄ odit fr̄em suū homicida ē. Iudei: licet oc
 cidē. & si zelo iusticie hoc fac. homicidiū n̄ cōmittit. **T**er
 ciū p̄ceptū. n̄ mechābis. Duplex ē fornicatio; spūat. de q̄ p̄di
 disti oī q̄ fornicant' abste. & corpat. de q̄ agit' hic; i. euglō phibe
 & omnē illicitā concupiscētiā dicēs. q̄ uiderit mulierē ad concupis
 cēdū iā m. ē. e. In lege enī i choata s; h̄ mādata i euglō cōsu
 mata. **Q**uartū ē p̄ceptū n̄ facies furtū. sub furto cōphēn
 ditur sacrilegiū. qd̄ ē auferre t̄ sacrū de sacro. s. e. sacrū appella
 tur q̄cqd̄ mancipatū ē cultui diuino. siue tēplū^{siue} res tēpli; rapina
 & sub furto cōphēditur; q̄ n̄ furtū phibuit: rapinā n̄ p̄misit. **D**e q̄
 iqd̄ aug; q̄ diu res p̄t q̄ peccē ē n̄ reddit. n̄ agit' penitentia: s; si
 git; sub rapina usura cōphēdit'. **U**suras q̄rere aut fraudare

ut n̄ sacrū dī
 ul sacrū dñi sa

Usura

aut rape: nich itē ē; cōmoda frī tuo. & accipe qđ dedisti: & ni
 ch supflui q̄ras. **Aug.** Vltima ē pl^a accipe q̄ dare; qđ filii isrlⁱ
 egypti fecerūt: n̄ fuit furtū qz ex familiari mandato hī fecerūt;
 si enī ille q̄ legē dedit. alit^r p̄cipit: n̄ transgreditur legē q̄
 ei obedit. ¶ Quintū p̄ceptū n̄ falsū testimoniū dices. Inc
 phibet^r p̄uriū. s: q̄a oē p̄uriū ē m̄datū. dicendū ē qđ sit
 m̄datū. & qđ m̄datū sit p̄uriū. **Aug.** Omentū ē qđ hī
 qđ aīo sentitur loq̄. **Opponit^r** de iacob qui matre cōsultante
 pat^r dixit. Esau ego sū qđ ipse at^r scientiā dicebat. uere enī
 sciebat se n̄ ēē esau. **Aug.** tñ libro. ii. sup euglū ait. Ia
 cob qđ matre fecit auctore. ut pat^rē false uideretur. si diligen
 ter attendatur: n̄ ē m̄datū s: misterii. **Itē.** Opponitur
 de ios^e eph^r q̄ dixit frīb^{us} suis. p̄salutē pharaonis explorato
 res. estis et dixit se auguria n̄ i ciphō. qđ tñ n̄ fuit; quidam
 dicūt qđ m̄datū fuerit. s: n̄ tale m̄datū qđ peccē sit; dicūt
 enī qđ n̄ oē m̄datū peccē sit. s: id solū qđ dī itentione fal
 lendi; itentio at^r iacob erat mat^r obedire. similiter ioseph nō
 itendebat fallē s: n̄ tā cito uolebat se manifestare; s: hī n̄
 uidetur uelle. **Aug.** dicēs. qđ nec p̄uita alic^{us} m̄tēdū sit; me
 h^{ic} itaq; ut eos n̄ ēē m̄tatos dicam^{us} & familiari mandato hī di
 xisse. sicī & ebrei excusantur a furto: p̄familiari manda
 to. Cū enī mat^r iacob p̄sp̄m. s. ei hī p̄cipat: matri obedien do
 sp̄m. s. obtepabat. **Itē** opponitur si qđcqd dī qđ hī qđ. a. s. est
 m̄datū: tē i^{sup} xps^{us} ē uer^{us} d̄s et uer^{us} hō. cū hī dicat uide^r
 qđ scientiam; s: null^{us} audet dīre. hī ēē m̄datū; ad qđ potest
 dici. qđ illd^{us} ē uer^{us} qđ dīc^{it} n̄ m̄datū. & tñ ipse m̄tatur. sicī

De m̄dato.

iust' putat se uer' dice falsu' dicēs. n̄ m̄tatur, aug' m̄encheri
 dior. Nemo sane m̄tari iudicand' ē q' dic falsu' qd' putat ue
 rū q'a q̄ntū i ipso. n̄ fallit ipse s; fallitur. Ipse poti' ecōtrio
 m̄tatur. q' dic uer'. d' putat falsu'. **Itē aug'.** Mendaciu' ē fal
 sa signo uocis ē intentione fallendi; qd' sic debet intelli
 gi. cū intentione fallendi q̄tē tē t' postea aduenit. q̄nq; enī
 ē aliqd' p̄mittit. n̄ uolūtate fallendi h̄t. **Itē aug'.** Cū cā humi
 litatis m̄tari. si aīq̄ia m̄tari peccōr n̄ erat. m̄dax effice
 ris; si enī te peccōrē dicis. ita n̄ cā. uitas ite n̄ ē. **Itē dic**
aug'. qd' p̄salute aliū n̄ sit m̄tendū; celare nāq; lice uita
 tē. ut n̄ p̄d at eū q' q̄ritur a d' occidēdū. s; n̄ debet uitate
 negare. **Opponit'** sic q̄t illd. si bona ē intentio bona ē opatio.
 s; qui negat se uidisse illū ē tñ uiderit. bona intentione
 fac. ut libet illū amozte; ad qd' pot' dici. qd' n̄ debet dici bo
 na intentio illa q' n̄ ē scdm scia. licet sit pia; h̄ enī h̄re debet
 bona intentio. & ut sit pia. & ut sit recta. q'a n̄ ē ut' media.
 sine iusticia; qdā tñ dicit illd n̄ ē peccm. **Itē h̄ dixisse aug' tñ**
 ad tñrē. et ut hoīes am̄datio detineret. **Itē opponit'** de obstei
 b' et de raab. qd' p̄tah m̄datio remun̄erate sint; s; sic dic
 aug' n̄ p̄m̄datio remun̄erate ē. s; p̄ pietate. Duo enī i hui'
 mōi m̄dati; attendunt; affect' pietatis q' h̄ di cūnt. et ip
 sū m̄datū; affect' q' remun̄erat n̄ ipsū m̄datū. locosa m̄da
 tia; yronie m̄datia n̄ ē. **Qd' sit p̄uriū.**

Hunc uidendū ē qd' sit p̄uriū; p̄uriū ē m̄datū iu
 ram̄to osfirmatū. Si aliq' aliū facturū se aliqd' mali
 iurare iungit. meli' ē frangere iuram̄tū q' implere; debet

at penite. q̄a tēme iurauit. **Ysidor.** Nō ē cōseruandū sacm̄tū.
q̄ malū incaute p̄mittit. uelud si q̄sp̄iā ad ultē p̄petuā ē ea p̄manen
di fidē pollicentur. Tollerabili' ē enī n̄ implere sacm̄tū. q̄ p̄ma
nē istap̄ro. **Beda.** Deniq; iurauit p̄dm̄n dō. occidē nabal uir
stultū. S; ad p̄mā it̄cessionē abigail femine prudentis. minas
remisit. ensem inuaḡna reuocauit. neq; aliqd̄ culpe tali p̄u
rio se ōt̄xisse doluit. **Itē dīc̄ ysidor.** q̄ arte uerboz iurat. d̄s
q̄ i spectoz ē cogitationū sic accipit. ut ille cui iurat' intellig;
qd̄ sic expon endū ē; q̄ arte. u. i. ad fraudandū aliū iurat.
d̄s tē uē sic accip. ut ille q̄ i iuste decipit' i intelligit; si aut ali
q̄ p̄utandō p̄ic̄lo. n̄ ut p̄ximū ledat. s; ut se t̄ aliū a necessita
te lib̄e. iurātē dixit & t̄n p̄ hāc iurātē aliud occultauit qd̄ re
latū p̄ic̄lo foret. n̄ peccat sic abrahā dīcēs de sarra. soror mā
ē n̄ ē m̄t̄. ē illa ēēt soror. i. cognata. & si illd̄ iurass̄ n̄ peccas
s̄. **Sextū p̄ceptū n̄ occupas uxore p̄ximi.** **Decimū**
n̄ occupas rē p̄ximi tui. **Hic opponit' de h̄ qd̄ dñs in euaḡlo**
cū sup̄plet illd̄ p̄ceptū. n̄ machabis. dīc̄. dictū ē antiq̄s n̄ me
cabis. Ego at̄ dico uob̄. q̄ uiderit ^{idē} m̄. ad cōcupiscendū iā m̄.
ē eā. s; h̄c n̄ fuit sup̄ addē ē i legē phibeatur. ut i h̄ p̄cepto
n̄ occupas rē p̄ximi tui. Nō enī cōcupiscentia uidetur phibi
sibi. Ad qd̄ pot̄ dici. qd̄ uere h̄ p̄ceptū bñ it̄lectū. & actū
phibē & uoluntatē. i. qui h̄ p̄cepto sic it̄lecto. & ope & uo
luntate amalo cessab̄. n̄ hoīes uetis. t. dicendi s; noui. t.
& ex eis lex sic it̄lecta n̄ uet' s; noua erat. ut h̄ i euaḡlo
nulla sup̄ additio facta ē. s; explanat' qd̄ ibi occultū fuerat;
s; cū utrūq; phibē lex bñ it̄lecta. s; qd̄ n̄ litta s; sp̄s di

cenda ē: carnales alim tant scilicet actū pibī intelligebant. &
 si scdm litterā legis. in illō littera occidit sps. & uiuificat.
 scdm & hī facta sup additio in euanglio ut i hoc pcepto. n̄ occupas
 r. p. t. utiq; pibetur & uoluntas & act; act; f. q̄ littera sonat
 scilicet n̄ agas foris p qd occupas uidearis. uoluntas pibetur i hī p
 cepto spūali i intellectu. *Quin & aug' dicit. hī it' uet. t. & nouū dis-*
tare uidet'. qd ibi act' pibet. in nouo uoluntas & act'. Uet. t. accipit
aug'. lūam n̄ spm. licet & ap̄s ubiq; fac. **De dilectione & parum.**
In istis. vii. pceptis dilectio parum. continet' qm i deuto nomio.
 Dilige parum. t. s. te. i. id ē i his i qb' diligis te. i. i habendis
 etnis bonis. Vt ita sic te ipsū. i. i qb' te uis diligere. s. i necessariis
 subministrā; nec ē intelligendū sic te ipsū i qm te ipsū sic qdā
 exponit. & i utr' debeam' oī eq̄l' diligere t' unū pl' alio; qdā dicit
 qd affect' par caritatis oīb' ipendi debeat: s. i opib' caritatis
 ordo obseruād' ē. Vn paul'. opem bonū ad oī maxime at ad
 d. si. s. & hī uidet' aug' uelle ita dicit. oī eq̄ diligendi s. s. ē oīb'
 pdeē n̄ possis. hī potissimū silendū ē. q̄ p locoz & tēp' & q̄rilib' &
 rerū oportunitate mag' nob' uincit s; qd aug' dicit oī eq̄ i diligen
 di: ita pot' exponi. i. natū oīb' eq̄l' diligēda & salutē oīū eq̄l'
 debem' diligere; si enī pl' diligit alios salutē pat' & amici q̄ alioz
 n̄ ē hī ex caritate s. ex affectu carnali. q̄ natū ē. nec ē culpabi
 lis. s. hī n̄ ē pfectionis. **S**pponit qdā. q̄ d's mag' diligit & nos debe
 m' dilige. itaq; bonū & iustū mag' debem' dilige q̄ aliū. ita i
 pbatur q̄ mag' alios q̄ nos ipsos dilige debem' qm q̄ scim' eos
 meliores nob. & adō mag' diligi. Ad q̄ d'r qd i hoīe duo s' diligen
 da. natū uirt'; natū eq̄l' diligenda. uirt' at mag' t' minus di

⁹⁸
 ligenda. si maior t minor fuit; - i ita mag debem' dili
 ge bonu illi' q illi' qz mai' e' n' tñ nata mag t min' t mag salu
 te uni' q' alii' cupere debem'. si opponitur qd eode rone mag debes
 dilige bonu alii' q min qd mai' e'. satis pot' accedi; si n' i eo mag.
 q' i me diligo. ut bona uestis alie' magis m' placeat q' ma' mi
 n' bona n' tñ mag cupere illi sua q' m' mea; & si alteru' neces
 se eet: malle illi carere sua q' ut ego carere ma; ita & hic
 dr. q' lice' bonu illi' mai' sit q' min: si aliu' istoz necesse eet:
 malle illi carere suo bono q' ut ego puerer mo. nec i ali
 q' faciem e' tñ pfectione. si t' ad dō eem pfect' sicut paulus;
 - i h' t' pot' ordo caritatis considerari. qz dñm p oib' debem' di
 lige: scil' toto corde. tota aia. tota mte; p' ipsu: nos ipsos;
 tñ loco: alios; sūn illd. diliges parvū. t. s. t. i. n' enī p'
 diligit se: qm' potit alios dilige sic se. **De dilectione dī.**
Dilectione dī q' ad nos h' q' r'at. scil' utr' eq'lit' os diligit;
 ad qd uidendū ē. qd sit dñs dñs dilig' illi: qd ē. dñs ap
 pbat opa ei'. - i sub h' sensu pot' dici: q' mag' unū q' aliū di
 ligat; de eode t' pot' dici q' m' mag' dilig' eū q' p'. i. mag'
 approbat opa ei' q' p'. t' mag' diligit. i. ei grā suā ampli'
 i fundit quā p'. Eū enī dr dilige. q' fac' se dilige & cognos
 ce. i. fūdendo ei suā grā. **Appellatur t' dilectio dī.** ipsa
 diuina electio: odiū dī ipsa reprobatio. **Sūn iacob dilexi.** esau
 odio habui. Et alibi. qui elegit nos an' mūdi ostentationē
 i caritate; & i alio loco p'p' nūmā caritatē suā q' dilex' nos:
 & ē eem' mortui peccat' n'ri; - i scdm h' pot' dici q' mag' diligit
 unū alio. i. maiore coronā spārit ei: si n' pot' dici missa

itas dī amorē
 est. q' ad eū fine
 ut ad q' oportet.
 or ē bona q' alii.
 nū uolūtas. **Sūn**
us. amicitia est
 itas q' aliq' boni
 nū illi' causa q'
 it

157
acceptatione qđ eundē m̃ pl̃ m̃ min⁹ diligat. Ab et̃no enī tñ
dilex̃ unūquēq; q̃ntū m̃ dilig̃. ⁊ tñ dil̃ gebat paulū ⁊ cū
mal⁹ erat. q̃ntū m̃ dilig̃. ñ tñ malū ei⁹ diligebat; oīa enī
ei p̃sentia. ⁊ qđ de paulo i t̃p̃e futū erat. ap̃ dñm p̃sens erat.
⁊ talē eū diligebat q̃lis futū erat qđ ap̃ eū futū ñ erat.
⁊ q̃lē i p̃sentia eū ab et̃no elegerat. *Aug⁹ in lib⁹ de t̃nitate.*
Absit aut̃ ut d̃s t̃p̃alit̃ aliq̃ diligat. q̃si noua dilectione
q̃ i illo añ ñ erat. Ap̃ quē nec p̃tita tranſier̃. ⁊ futū iā facta
sūt. qđ scōl añ ost̃tationē m̃mchi dilex̃ sic p̃destinauit; si
ē q̃ntū m̃. ⁊ i uenit eū. t̃ i cipe ab eo dilig̃ dicūt. ⁊ ē ma
lus irat⁹. ⁊ bonis placid⁹. mutantur illi nō ipse. *De baptismo.*

Post legē moỹsi. successit lex eugl̃i. de cui⁹ sac̃m̃tis
deinceps dicēdū ē. ⁊ p̃mū de bapt̃; qđ i sac̃m̃tis noui. ⁊.
p̃mū ē. baptisma x̃. p̃nuntiavit ioh̃s suo bapt̃; qđ sola aq̃
⁊ ñ sp̃u fiebat. *Uñ ip̃se* ⁊ dic̃. ego bapt̃ i aq̃ i penitentiā.
sola enī corpa abluebat. pecc̃a ū ñ tollebat. Ad qđ g̃ uile.
ut p̃parer̃ ad baptis̃mū x̃. sicuti cathecism⁹ p̃cedit bapt̃; qđ
at̃ dic̃ se bapt̃ i penitentiā. sic pot̃ exponi. i. docēs peni
tentiā. penitentes enī baptizabat; ⁊ ita licet bapt̃ ille
nullā of̃eret remissionē eis. tñ p̃ penitentiā ⁊ p̃cūc̃isionē
q̃ ad huc habebat statū. pot̃ant saluari; ⁊ ita expōi pot̃;
bapt̃ i p̃. i. i signū penitentię; signaculū enī erat peni
tentię bapt̃. ioh̃is; q̃a sicuti aq̃ abluebat corpa. ita peni
tentiā mūdant̃ aīę. Itaq; baptismo ioh̃is noui. ⁊. sac̃m̃tū
cep̃ i sinuari. *Uñ illd̃.* Lex ⁊ p̃ph̃e usq; ad ioh̃m. ñ qđ in
ioh̃e lex t̃minata sit ē ad huc legalia habent statū. si q̃a

et ab ohcio ibi cep̄ ostendi. Si enī an passionē legalia habuissēt finē: n̄ tē pascālē agnū ē discipulis xp̄s celebrasse. **Si q̄r q̄b' ubi ioh̄s cōderet bapt̄: n̄ h̄m' de auctoritate cr̄i. quidā tñ dicūt qd̄ i n̄ne uet̄i.** Itē si q̄ritur q̄r n̄ oferebat remissionē peccōz: q̄a n̄ ad h̄ institutū erat s̄: ut uiā p̄pararet bapt̄ x̄; h̄nt enī sac̄m̄ta uī & ef-
ficatā ex institutione. Ioh̄e baptizante. uenit ad eū x̄ ut bapt̄ ab eo i iordane. n̄ qd̄ ipse eger q̄ sine peccō erat s̄: ut aq̄s sc̄ificaret. Ibi enī collata ē aq̄ illa efficacīa q̄cūq; p̄ea mēget̄ i ea i uocato n̄ne trinitatis ofeq̄ret remissionē. & tē institutū ē bapt̄ x̄ i q̄ tota trinitas opat̄ remissionē. Cui p̄sentia ibi ^{op̄at̄ n̄aq; i} apparuit, sp̄s i colūba. fili' i hoīe. pat̄ i uoce. De his q̄ a ioh̄e baptizati erāt. qdā iterū baptizati s̄ bapt̄ x̄. Alii n̄ s̄ p̄ea baptizati. s̄ man' impositione sup̄ eos facta: sp̄m sc̄m acceper̄. s̄ q̄ri solē q̄r isti it̄m baptizati. & n̄ illi. Auiunt qdā. q̄a de bapt̄ ioh̄is p̄sumebāt qd̄ alii n̄ faciebāt. **Ser̄. i epla de uni' uxoris uiro dic̄.** q̄a sp̄m sc̄m nesciebāt q̄ ioh̄is bapt̄ accep̄t. **Iter' bapt̄i s̄. ne q̄sp̄taret ex iudis & gentib' aq̄s sc̄m sp̄u sc̄o ad salutē posse sufficē.** **Quē sūt cōsideranda i bapt̄.** — — —

In sac̄m̄to bapt̄. h̄ cōsideranda s̄: institutio. cā institutio. for-
ma bapt̄. qd̄ sac̄m̄tū. Qd̄ res sac̄m̄ti. Institutio sic dixim' facta
fuit. q̄n x̄ ad bapt̄ uenit. Cāsa institutionis: ut i baptismo hō a
pecc̄is resinger̄. Est enī remediū cō pecc̄a tā or̄ q̄ act' s̄ ē p̄ cōci-
lionē & alia sac̄m̄ta legalia id fieret ^{ap̄} antiq̄s. q̄ bapt̄ & p̄ cet̄a sa-
c̄m̄ta ap̄ nos: pōt q̄ri q̄re illa cessēt h̄ succedāt. **Vñ ap̄ls cō-**
munē ponit solutionē. ē dic̄. Hoīa i figura cōtingebāt illi; utaq;
p̄q̄ accedit unitas: figure cessauerūt. idē cessare debuer̄: ut duo
p̄p̄ti i unū unger̄t. Ab hōnebat enī gentiles iudeoz cerimo

nia. et ideo ut iudi et gentes in populo fieret necesse erat remouere
causam inimicicie. **Q**uod apostolus manifestat dicens. et medium parie-
tem solues. inimicicias. legem mandatorum dectis euacuatis. Cir-
cuncisionis et sacramenti imperfectum erat. quia solis uiris congruebat; sed quod
legem uenit ad implere perfectum uoluit tradere sacramentum. et quod dolores
nostros portauit ab hominum dolore nos uoluit liberare. et summissimum
ferre sacramentum habere. quod nullum ab hominibus haberet. **S**ola quoniam si circuncisio ami-
sit statum suum. ex quo habere fuit institutum. Ad quod potest dici quod in illa
amiserit statum quibus ista nouitas sacramentorum in uiciata erat. et ab eis
edita et recepta; in aliis ad huc habebat statum. et offerebat eis
remissionem usque ad illud tempus quod ipsa uitas per apostolos usque predicari
et manifestari cepit. quoniam scilicet dictum est eis. Ite predicate euangelium omni creature
et cetera. quod fuit per resurrectionem. **S**i opponitur quod illa duo sacramenta. scilicet
circuncisio. et baptismus. id offendent. non debuerunt simul hunc statum. potest
dici quod si haberent simul statum quantum ad eisdem. **De forma sacramenti.**

Forma huius sacramenti tradita est et dicitur. Ite docete baptizantes
in nomine patris et filii et spiritus sancti. et in ista forma debet tradi sacramentum. **L**egitur
tamen in actibus apostolorum baptizasse apostolos in nomine christi. In quo sic dicit ambrosius. to-
ta trinitas intelligitur. In hoc enim nomine intelligitur quod unctus est. scilicet filius et aqua
unctus est scilicet patre. et per quem. scilicet spiritu sancto. **A**mbrosius in libro de seculo. Cum enim
dicitur in nomine domini nostri ihesu christi. per unitatem nominis impletum est mysterium.
nec a christi baptismo spiritus sanctus separat. Si enim christum dicas et dominum pa-
tris aqua unctus est filius. et ipsum quod unctus est filium. et spiritum quod unctus est
designasti. scriptum est enim. hic ihesus anazarus qui unctus spiritu sancto deus.
hic uoluit quodam hunc quod si aliquis baptizetur in nomine patris tamen. et in nomine
filii tamen. ^{non} intelligit errorem inducere. baptismus sit. nec debeat

spu.

uid sit sacm̃tū
bapt̃o. et res sa-
amenti.

rebaptizari. qđ nob de auctoritate n̄ ē ctū. si illa auctori-
tate amb. p̃simile uolunt et h̄ dicē. **N**ē dicendū ē qđ sit
sacm̃tū. et qđ res sacm̃ti. i h̄ sacm̃to. In oī sacm̃to ista duo
consideranda s̄. h̄ pot̃ appellari sacm̃tū ipsa aq̃ sc̃ificata. Aug̃
de catechismo. debetis scire cur uirt' illi' aq̃. et aīe p̃sit corpi.
Nō enī oī aq̃ mundat; sc̃ificat h̄ p̃secutione uerbi. Tolle
g' ūbū. et qđ ē aq̃. accedit ūbū ad elem̃tū. et fit sacm̃tū; res
h̄ sacm̃ti. intior ablutio; ipsa et t̃na m̃isio sacm̃tū dī. et
t̃natis et sepulture t̃duane. et alia multa sacm̃ta i h̄ sacm̃-
to occurrūt ut i sufflatio i uocatio t̃natis. q̃ i partes h̄ sac-
m̃ti. q̃z singul' ū n̄ appellatur sacm̃t' bapt̃i s̄ i eo oīanent.

Sacm̃tū bapt̃ismi. ē i m̃isio facta **Qđ sit bapt̃.**

ē i uocatione t̃natis. Alia at̃ q̃ p̃cedit ad decorē et ad
reuerentiā. s̄ n̄ eis uis ipsi' sacm̃ti. Bapt̃ enī i p̃t̃at' unctio.
pot̃ et bapt̃ appellari ip̃m elem̃tū sc̃ificatū. s̄ n̄ ita p̃p̃e.
In h̄ loco dicendū ē qđ t̃cio debet i m̃isio fieri. Aug̃. Post q̃
uos edē p̃misistis. t̃cio capita ur̃a i sac̃ fonte dim̃sim' q̃ ordo
bapt̃i duplici misterii signone celebrat'. Recte enī t̃cio m̃-
si estis q̃ accepistis bapt̃i m̃noe t̃natis. Recte enī t̃cio m̃si.
q̃ accepistis. b. i nōe ih̄u x̄ q̃ t̃cia die resurrexit amoz̃at'.
illa enī t̃cia m̃isio tipū dīce exp̃mit sepultū p̃ q̃ x̄ se-
pulti estis i bapt̃i. Itē g̃g. leandro ep̃o; de t̃na m̃sione bapt̃i
nich̄i ūi' respōdi pot̃: quā ipsi sensistis. q̃z i unā fide nich̄
officē eccl̄ie osuetudo diuisa. q̃z ē i t̃b' subsistētis una sub̃a ē.
rep̃hensibile nullaten' pot̃ ēē ifantē i bapt̃i. t̃. t̃ i semel m̃-
gere. q̃n i t̃b' m̃sionib' p̃sonar' t̃natis et i una pot̃ diuinita

ut singularitas designari. Ecce quod ex ista auctoritate li
ce semel nige tm. nb tm uidet quod mag sit us eccle se
quid? Haimo sup eplm ad romanos; in suo sensu habun
dabat epam qm semel nigebar i babb parvulos. qz qd
intelligebat. Studioso implebat. bonis opib habundando.
lice i li neci de inqret; s; qa bonis opib habunda
bat. pea conep ad habundau altiori sensu. z. illos
nigendo. *De susceptione sacmēti.*

Demum restat uide q qda sacmēti & re sacmēti suscipiūt.
Alii sacmēti & n re. alii re. & n sacmēti; sacmēti & re sa
cēti suscipiūt parvuli. uēq; & aqbēq; baptizent i nne scē
tūtat. i qb n requiritur ppa fidel. Adulti q; si ppa fide accedūt.
z sacmēti & re sacmēti hnt. In istis ppa fidel requirit sine q
nulla remissione osecunt; sacmēti z n re; illi q fide accedūt
t sn fide z corde i penitenti. *Aug.* Ois qia arbitrie uoluntatis
ē ostitur; ē accedit ad sacmēti fidelū. n peniteat uetis uite;
noua i choare n pot. Ab hac penitenti ē baptizantur. parv
uli soli i munes i n dū em poss uti lib arbitio. *Petr.* q; i achb aplor
sic loqr ad iudeos dics. Agite penitentiā & baptizet un qscq;
uim; s; sup dictis opponit illd q dicit amb sup loc illū. sn peni
tentia i dona z uocatio di. Gra i baptōn requirit gemitū t
planctū & oia cā donat gratis; s; li dictū ē de gemitu extio
ri. qa z si desit penitētia extior. n min qdonatur oia; s; q
gā dic penitentiā. xl die i dicendā. ad expientia fit. ut scia
tur q aio qrat baptizari; qndoc; em simulatore qrt babb

Non opponit illud aug. ex lib. ii. de unico baptismo. Non impedit
et baptismum gratia quam minus peccata dimittat omnia. et si odium fratrum in eis cui
dimittuntur animo: perseverat; soluitur hesternus dies. et quicquid super est
soluitur. et ipsa hora momentanea et quae ante baptismum et in baptismum. Deinceps autem
otinus esse reus incipit non solum consequentium. sed et priorum dierum. horarum. mo-
mentorum. redeuntibus omnibus quae dimissa sunt; si licet non se dicat esse in evangelio dominus
dicat. si non remiseritis hominibus ex corde. nec. p. u. e. r. uob. **Ad**
quod aug. alibi dicit. te uale incipere ad salutem baptismum. est illa fictio
uacui confessione recesserit. **O**pponit illud apostoli. quicquid in christo bapti-
zati estis: christum induistis. sed dicitur in christum baptizari eos qui in forma
tate et baptizantur ut moriantur uetustati peccati; sic in christo per mor-
tem uetustas pene crucifixa fuit. **A**ug. aliter licet soluit dicens.
Induunt autem homines christum aliquando usque ad sacramenti perceptionem. Aliquando
et usque ad uite sanctificationem atque illud primum et bonum et malum potest esse
commune. **Quod quidam habent rem in sacramento.**

Rem et non sacramentum habent. sicut merces. et appellatur ipsum maritimum
baptismus. quia uice baptismi operatur. **O**pponit de hoc quod in evangelio
legitur. non qui renatus fuerit. et. et. et. et. consuetudo est scripte determina-
re precedentia persequentia. Dicit enim alibi qui perdidit animam suam propter me in-
ueniam eam. Item qui me confessus fuit coram hominibus et ego eum. et. p. m. **S**ed illud
quod fides et habent si articulo necessitatis non possunt sacramentum suscipere. quare
ut saluentur et non; quod ipsi saluentur. auctoritas et ratio satis uidetur
approbare. **I**n evangelio dominus dicit. qui crediderit in me et si mortuus fuerit
uiuam. **S**i alibi. Sic enim dilectus mundum unigenitum filium suum da-
ret ut omnes qui credunt in eum non pereant sed habeant uitam eternam. **S**i opponit illud

et his qui uolunt
baptizari et non
possunt.

n̄ q̄s renat̄ & c. dñs qđ t̄ posterī dicta. de t̄minat illd; n̄ enī
 p̄secutia de t̄minat̄ illd; falsū ēēt qđ m̄es saluarent̄ s̄m̄ bapt̄o
Aug de unico bapt̄. lib. iiii. Baptismi uicē aliqñ cōple pas
 sione. De latrone illo cui n̄ baptizato dictū ē. hodie meē eris
 ī paradiso. **B**ī ep̄an̄ n̄ leue documētū assūpsit. qđ ī atq; ī
 siderat̄. iuenio n̄ solū passionē p̄ nōe & id qđ de erat baptizato
 posse supplē. s; ī fidē uisionēq; cord̄. si forte ad celebrādū mis
 sū bapt̄. ī angustis t̄p̄rū succurri n̄ pot; neq; enī latro ille p̄
 nōe & crucifix̄ ē. s; p̄facinorib; s̄. neq; qđ cōdidit pass̄ ē s; dū
 patit̄ cōdit; q̄ntū q̄ ualeat ī s̄m̄ uisibili sac̄m̄to bapt̄ qđ ait ap̄l̄s.
 Corde cōdit̄ ad i. o. a. g. f. a. ī illo latrone declaratū ē. s; t̄ im
 plet̄ ī uisibili missi v̄ bapt̄ ē n̄ otempt̄ religionis. s; articulus
 necessitatis excludit. s; dicit qđa hoc retractasse aug. qđ falsū
 ē. n̄ enī sententiā retractauit. s; exēplū qđ de latrone induxerat.
Aug libro retractionis. ē dicē uicē bapt̄ passionē h̄re. n̄ satis
 idoneū posui exēplū illi latronis q̄a ut̄ n̄ fuit baptizatus. ī c̄tū
 ē. magis bapt̄ fuisse cōdēdū ē. **Ambrosi** de ualentiano. Ven
 tē m̄m̄ doleo ut p̄ph̄eo utar exēplo. q; q̄ regeneratur̄ erā amisi.
 ille t̄n̄ gr̄a q̄ poposuit n̄ amisit. Istis auctoritatib; patet. qđ sufficit
 fidel̄ sine sac̄m̄to n̄ h̄m̄t̄ t̄p̄. qđ & rō p̄bat. Sic enī bapt̄ sine p̄
 p̄a fide ualeat paruit̄ n̄ ualentib; h̄re fidē. ita fidel̄ n̄ ualentib;
 h̄re sac̄m̄tū debet uale. **N**ē null̄ negabit an̄ bapt̄. fidē & ca
 ritatē posse h̄ri. Multi enī ē fide ī caritate ad bapt̄ accedūt;
 null̄ ī negabit eos t̄ posse mori & si t̄ morerent̄ cū fidē & cari
 tatē h̄ant c̄tū ē eos n̄ damari. In caritate enī nullū dānatur.
 s; dicit n̄ posse ēē ut aliq̄s h̄at fidē & caritatē. & moriat̄ sine

baptismo; n̄ enī ut dīct p̄mitteret eū d̄s mori s̄n̄ bāpt; s; ut
m̄ uider̄ ē ip̄i n̄ sint cōsiliari dī. stultū ē - temerariū h̄ eos af-
firmare. **I**te q̄ h̄ dīct. s. nullū saluari sine bāpt̄o martyrio;
auctoritates opponit. **A**ug' de fide ad petr̄. Ex illo t̄p̄e q̄ sal-
uator dīc̄. s̄c̄s n̄ renat' fuerit ex aq̄ & sp̄u. n. p. i. t. i. t. c.;
absq̄ sac̄m̄to bāpt̄i p̄t̄ eos qui ī eccl̄ia catholica sine bāpt̄o san-
guine fundūt; nec regnū celoz pot̄ accipe q̄sq̄. nec uitā ē-
nā. **I**te ex dictis aug' ep̄i. Cathecumini q̄uis in bonis opib' de-
functū uitā h̄re n̄ cōm̄. excepto dū taxat n̄ m̄rio sac̄m̄tū cō-
pleat. s; h̄ - et similia de cōtēpnētib' dicta s̄. Si q̄s enī cōtēpnit
sac̄m̄tū baptis̄m̄ cetera n̄ sufficiūt. **V**er̄ **paruli s̄n̄ bāpt̄ sal-**
uerit' de paruul' q̄ s̄n̄ bāpt̄ moriūt. n̄ ex cōtēpn̄ **uentur**
tu religionis s; q̄a n̄ pot̄ succurr̄ eis aliq̄ necessitate utrū
saluentur. Ad q̄ dīr̄. q̄ n̄ saluent' q̄a n̄ h̄nt fidē. q̄ ī adultis
h̄c dīc̄im' ē n̄ sit cōtēpn̄ religionis uicē baptis̄m̄ suppl̄e. - et qd̄ n̄
saluent'. in multis ostendit locis. **A**ug'. t̄n̄ ut ip̄e ait in ench̄.
Mortalissima sane oīū pena erit ista. q̄ p̄t̄ pecc̄ oriḡ. nullū in
sup̄ addider̄; h̄ q̄ri solē si capta ciuitate apaganis īficerent'
pueri. utr̄ saluarēt'. ē p̄x̄ ē' patres eoz sūt cultores occideren-
t; de q̄ nich̄ diffinitū h̄m̄s. uidetur t̄n̄ qd̄ ei' mīc̄a q̄ paruulos
ab herode occisos. libauit & istos n̄ despiceret. si iō occiderēt'
q̄ ī xp̄m̄ cōdituri ab ist' cōderēt'; s; q̄a n̄ h̄m̄s ī auctoritate;
diuino iudicio reliq̄m'. **D**e adultis q̄ ē fide & dilectione;
corde cōtēpn̄ ad baptis̄m̄ accedūt. q̄r utr̄ aī bāpt̄ iustificati sūt.
qd̄ uidet' auctoritas uelle. pecc̄oz q̄c̄q; hora īgemuerit uita ui-
uāt & cetera. **I**te corde. ē. ad iusticiā & alibi. iust' ex fide uiuit.

Ex q̄ enī h̄t fidē ⁊ dilectionē. sp̄m ī habitantē h̄t; s; sc̄ptū ē ī
lib̄ sap̄ie. īps̄ sc̄t discipline effugiat fictū. ⁊ n̄ habitabit ī corpe
subdito pecc̄is. un̄ uidetur q̄iā sit mundat⁹ a pecc̄is. s; si p̄ fidē
⁊ uā cord̄ otione iā solut⁹ ē a pecc̄is. q̄d̄ bapt̄oi postea remittit⁹.
uidet⁹ enī q̄i bapt̄i m̄ch remittatur ex. ē p̄ remissa sūt ei pecc̄a;
ad h̄ pot̄ dici. q̄d̄ q̄uis iste de q̄ loq̄mur iā iust⁹ sit. q̄ n̄ h̄t
uolūtātē peccandi ⁊ de p̄t̄is dolē. tñ n̄ dū plene iustifica
t⁹. ē ad huc debito pecc̄i teneat⁹. Cū enī uuln⁹ p̄fessionē cor
d̄ iā ostensū sit medico. restat suscipe ei⁹ medicinā; s; q̄s nes
ciat medicam̄ta ēē sac̄m̄ta. **S**ū q̄ sanat oīos corde ⁊ a. q. t. e.
nec suffic̄ uuln⁹ medico ofiteri. si c̄tēnt⁹ ei⁹ medicam̄tū. Itaq;
ostat q̄d̄ pecc̄is s; ad huc debet medicinā accipe; n̄ dū q̄ ade
bito pecc̄i solut⁹. q̄r nec a pecc̄o plene iustificat⁹. ē debito ad
huc tenet⁹ s; p̄ susceptionē sac̄m̄ti plene mūdāt⁹. ⁊ si moreret⁹
tñ s; oī dilatione uet̄ ī gl̄ā; si opponit⁹ q̄ nullū pecc̄m īpunitū.
d̄m̄s q̄d̄ ipsa oītio cord̄. mors q̄ ipsa ⁊ erubescētia q̄ patit⁹. dū
nō dubitat⁹. n̄ relinq̄t pecc̄m īpunitū. **S**; si aliq̄s fidē h̄ns ē
dilectione uelit baptizari ⁊ n̄ pot̄. a fac̄to necessitat̄s int̄uenien
te. cōm̄ eū p̄ ineffabilē dī micā ap̄dicto solui debito. Q̄m̄diu
enī solue pot̄. tenet⁹ n̄ soluat; s; ē iā n̄ pot̄. ⁊ tñ uult. n̄ ī pu
tat ei d̄s. Nō enī alligauit d̄s suā potētā sac̄m̄tis. ⁊ q̄uis p̄ sa
c̄m̄ta salutē dare dec̄uit. pot̄ tñ ⁊ dat sūm eis salutē. **Q̄**

Hunc dicendū ē q̄b̄ sit ocessū t̄ licitū **possit baptizare.**
baptizare. **I**sidor⁹. Cōstat baptisma solis sac̄dotib⁹ ēē t̄ditū ei⁹;
mysteriū. nec ab ipsis diaconib⁹ ex p̄te ē licitū absq; p̄bro t̄
ep̄o n̄ h̄s p̄cul absentib⁹ langoris cogat ultima necessitas. q̄d̄

et laicis fidelibus promittit plerumque. **E**x dictis ysidori epi. Romanus
pontifex non hominem iudicat qui baptizat. sed spiritum dei sub ministerio gratia
baptizat. licet paganus sit qui baptizat. **D**e his qui a mulieribus bap-
tizantur. quoniam utrum rebaptizari debeant; quodam dicitur quod rebaptizandi
sint per istam auctoritatem. **E**x concilio cartaginensi. 1111. Mulier
baptizare non presumat. sed non est presumptio quod necessitas cogit. **I**sidorus
quoque dicit. qui a mulieribus baptizantur rebaptizandi non sunt. **D**e istis quoque qui
ab hereticis baptizantur quoniam utrum rebaptizari debeant. **B**eda. Siue
hereticus. siue schismaticus. siue facinorosus. quisque in confessione sancte trinitatis bap-
tizatus non ualeat ille qui baptizatus est ab omni catholicis rebaptizari. ne confessio
in uoce tantum non uideatur annullari. **A**ugustinus ad questionem oronij. Quamuis
unum baptismum sit et hereticorum eorum scilicet qui in nomine. p. et f. et s. s. bap-
tizantur. et ecclesie catholice. tamen qui foris ecclesia baptizantur. non sumunt
ad salutem baptismum. sed ad promerendum huiusmodi formam sacramenti uirtutem ei abnegan-
tes; ideo eos ecclesia non rebaptizat quia in nomine sancte trinitatis baptizati sunt. ipsa
perfecto forma sacramenti. **A**ugustinus in libro de fide ad petrum. Si in heresi quicunque
in schismate quisque in nomine. p. et f. et s. s. baptismum sacramentum accepit. integrum sac-
ramentum accepit. sed salutem quam uirtus est sacramenti non habebit. si ex ecclesia catholica
ipsi sacramentum huiusmodi. **I**tem augustinus super iohannem. Baptismus talis est quod est ille in cuius po-
testate datur. non quod ille per cuius ministerium datur. **D**e potestate baptismi in nullum
transit. sed ministerium transit in bonos et in malos; non exornat colubam ministe-
rium malorum sed respiciat dominum potestatem; quod est facere ministerium malum uel bonum
dominus. neque qui plantat neque qui rigat est aliquid. sed qui incrementum datur deus; si super bonum
fuit minister est diabolo operatur. sed non otaminat donum dei; qui per illum fluit. purum
est liquidum est. qui per illum transit. **I**tem per lapideum canale transit aqua ad arcolas. In ca-
nali lapideo nichil generat sed ore fructus plurimos affert. **I**tem nos dominus iustos

ē oportet tanti iudicis ministris. ^{iusti} sint ministri si uoluerint. Si autē no
luerit ē iusti q̄i cathedra sedet moyli. securū me fecit magist' n' de q̄ di
ē sp̄s s̄c̄i. h̄ ē q̄ baptizat. iuxta auctoritates p̄dictas i dubitant dñs.
q̄ p̄ q̄c̄q; det' baptismū. si i seruata sūt forma sac̄m̄ti. i. si i noē scē t̄m
transidit. n̄ i rebaptizandi. q̄a sac̄m̄tū baptizant. rē u sac̄m̄ti n̄ h̄nt.
si enim illoz o'sentuit; i iō ē ad eccl̄iā uenit i'struit' de fide p̄ man' im
ponē accipiūt sp̄m. s; man' i p̄o aliq̄n ucti oē c̄matis fit aliq̄n s̄m c̄l
mate o'one dicta sup̄ hoīē. De ist' q̄ h̄reticis baptizant. nescietes eos
hereticos ēē. & i nullo eoz honori o'scientel: pot' dici. qd sac̄m̄tū
& rē sac̄m̄ti suscipiūt. & t̄n ē ad eccl̄iā uenit. man' sup̄ponit' eis. ut
ostendat' honore de testari. Illi u q̄ ab hereticis baptizāt. & n̄ i noē
t̄matis. ē ad eccl̄iā uenit baptizari ebent. nec d'r iteratio q̄a p̄
bapt' x̄ n̄ suscepit. Cipian' t̄n. & qdā alij dicēt h̄reticos n̄ posse bab
tismū x̄ t̄dē & eos q̄ ap̄ hereticos baptizant rebaptizandos ēē. Cy
prian'. oportet sc̄ificari aq̄ p̄ a sac̄dote ut possit baptō suo peccā ab
luē; qm̄ at sc̄ificare pot' aq̄ q̄ ipse i mūd' ē. & ap̄ q̄ sp̄s s̄c̄i n̄ ē.
Cū dñs dicat i lib' numi. q̄c̄q; tetigit i mūd' i mūda er̄. Q' s̄ at
qd pot' dare qd n̄ h̄t. aut qm̄ pot' sp̄alia agē. q̄ ipse amiserit sp̄m
s̄c̄m. i uenire baptizand' ē & inouand'. S; cyprian' i alij h̄ di de hereticis
cū ext' formā eccl̄ie baptizantib' quē n̄ dūt baptismū x̄t ex igno
rantia h̄ dixer; q̄ uidet' uelle aug' de unico baptismo ita dicēs.
Martine gl'osū cipianū q̄ ap̄ hereticos sc̄ismaticos datū x̄ baptis
mū uolebat cognoscē. dū eos numi de testaretur. tāta ei' me
rita usq; ad triūphū m̄rū secuta s̄. ut & caritatis q̄ excel
lebat luce obūbratio illa fugaret' ut si qd habebat purgan

dū passionis falce ultima tollet; nec nos q̄a baptisimū iūritatem
i h̄reticorū iniquitate agnoscam? iō cypriano meliores sum.
sic nec per q̄a q̄ iudicazare n̄ cogim? **Utr̄ sit bapt̄ ē uerba**

Queritur siq̄ corrupte p̄fert u **p̄ferunt corrupte.**
Qua illa. utr̄ bapt̄ sit t̄ n̄ zacharias pp̄ bonifacio; retuler
m̄ nuntius tu q̄s fuit sacerdos i ead̄ puincia q̄ latinā linguam
penit̄ ignorabat. & dū baptizaret. nesciens latine loq̄ i fringens
linguā dicēt. baptizo te i noē pat̄. & filia. spū scā. & q̄s p̄p̄ h̄. gl̄ide
rasti rebaptizare; s; si ille q̄ baptizauit n̄ errorē inducēs. aut h̄retism.
s; p̄ sola ignorātia romane locutionis i fringēdo linguā q̄s sup̄ factū
sum baptizans dixisse. n̄ possum̄ sentire ut denuo baptizent̄.

Solē q̄ri de illo q̄ pludo. seu m̄mice cōmemoratione t̄n̄ t̄n̄t̄ i
ingit̄. si rebaptizand̄ sit. **Auḡ** in m̄ch̄ diffinit. sic in loq̄m̄. Si
totū ludere & m̄mice & ioculatorie agit̄. utr̄ approbād̄ ēēt bab
tism̄ q̄ sic daret̄. diuinū orac̄m implorandū ēē censere. S; n̄ ui
detur sapiētib̄ q̄ debeat baptisim̄ dici ubi n̄ ē i tentio baptizan
di. sicuti & mulieres n̄ i balneo iungūt pueros. inuocāt no
m̄ t̄n̄t̄. s; q̄ baptizare n̄ itendūt n̄ ē bapt̄. In oī enī sac̄m̄
to ista duo necessaria s̄. ut forma sac̄m̄ti seruet̄ & i tentio illi
celebrandi habēat. **Q**ueritur q̄ uare i aq̄ t̄n̄ bapt̄ fiat.
haimo sup̄ eplā ad romanos. Querit aliq̄s q̄re i aq̄ solūm̄
& n̄ aliqn̄ i uino bapt̄. **oseēt.** Cui respōdit b̄s ambr̄s icēco
uniformit̄ fieri i aq̄ ut intelligat̄ q̄s sic aq̄ sordēs corp̄is aut uel
tis abluit. ita baptisim̄ maculās aīe sordēsq; uitioz emūcādo
abstergit. **Auḡ** redd̄ hāc causā ut nullū i opia excusaret.

Que i aq̄ t̄n̄.

q̄ possit. si uino t̄ oleo fieret & ut cōmunis mat̄ia baptizandi
ēet ap̄ oī. Vt iō i aq̄. q̄a de x̄ late aq̄ manauit. **¶ Si de** **Doubitatioē**
aliq̄ dubitatur utr̄ baptizat̄ sit baptizari debet. Nō enī **sit baptizat̄**
ut dicit sc̄i iudicat̄ utatū q̄ nescit̄ factū. Si q̄r si sc̄do offerat
ei baptism̄ remissionē q̄ n̄ ē cedendū. q̄a si illis fieret. sepe
baptizandū ēet. **¶ Si uero** **amator** cā necessitatis baptizatur
fili⁹ utr̄ a uiro debeat separari. **¶ Os** dedit roman⁹ pontifex
dicē sepādā ēē. Alioz de cē ta negat. q̄b⁹ maḡ cōm⁹. Vt
x̄ i euanglio dicē. Sola cā formationis uxor dimitti pot̄
¶ De responsione patrnoꝝ q̄r **De responsione patrnoꝝ.**
Oīc̄ p̄sona fiat. Cū enī q̄rat sac̄dos uis baptizari. ⁊ pa
tr̄n⁹ respondeat uolo. etū ē qd̄ n̄ i sua p̄sona respōdet. Iter
ē q̄rit cōs i dñm ⁊ c. & patr̄n⁹ respōdeat c̄do. si i p̄sona respō
det pueri n̄ uidet̄ ium. ē puer n̄ dū c̄dat; si at̄ dicat̄ sub tali
sensu c̄do. i. c̄ditur̄ ē temeraria uidetur respōsio ē n̄ sit in c̄t̄.
¶ Aug⁹ dicē. qd̄ sac̄mētū fidei appellat̄ fidel⁹; sub tali sensu uer⁹ ē qd̄
puer c̄dit. i. sac̄mētū fidei suscipit. **¶ Aug⁹** ad bonefaciū ep̄m.
Itaq; paruulū ⁊ si n̄ dū fidel⁹ illa q̄ i c̄dentū uoluntate assistit.
iā tam̄ ipsi⁹ fidei sac̄mētū fidelē fac̄. Nā sic̄ c̄dere respondentur
ita ⁊ fideles uocant̄ n̄ rē ipsā m̄te annuendo s; ipsi⁹ rei sac̄mētū
peipiendo. **¶ Cū** hō i baptismo libetur ab om̄i peccō solū q̄r
ē n̄ & a pena pecc̄i. **¶ Hidor⁹** de sūmo bono. a pena p̄sentali hoīes
libarentur p̄ bapt̄. ipsū putaret baptism̄ p̄tū. n̄ illis c̄mū.
Ergo soluto reatu pecc̄i manet̄ tāq; t̄p̄t̄ pena ut illa uita fre
q̄nti⁹ querat̄. q̄ erit ap̄e^{nis} oīb⁹ aliena. **¶ Queri** solū si aliq̄s
baptizari possit c̄ad huc i uito mat̄ sit. **¶ Hidor⁹.** Qui i mat̄is

¶ Quare p̄ bapt̄
restet pena
t̄p̄t̄.

utis sunt. ideo baptizati e matre n possunt. qa q nat ad huc scdm
ada no e: scdm xpm nasci n pot; neq; em dici regeneratio i eu pot.
iq giro n pcessit. **A**ug ad dardanu. Nec renasci qlq pot an q
nat sit. **S**; opponit de iohe. de ieremia q abuto scificati s. Legit em de
iohe i euglo luce. & spu sco replebit ad huc exuto matris sue. **I**te.
Exultavit ifans in utro. **S**; qm plen' spu sco m hapecco mundat' eet?
& ita uidetur qd p' renat' q nat' & p' scdm x' nat'. q scdm ada nasce
ret. **A**ug in libro ad dardanu. Si usq; ado nullo puero accelerat'
e us' uoluntatis & roms. ut it' viscera matna ia possit agnosce. ede.
qd i alijs paruuli setas ut possit expectat' i miraculis e habendu
diuine potentie n ad humane thendu exemplu nate. Na qn uo
luit ds i uirtu locutu e. **I**n eode dr de ieremia. p' q exires de uul
ua scificatu te; m illa scificato q efficiunt' templu di. n e n renatorz.
Nisi em qd denuo fuit nat' n pot. i e. No em renascit ho n p' nas
cat'. Vn illa scifico ieremie pot p' pdestinatione n i ouement' itelligi.
sic filis appellat euglm n du regeneratos. **E**cce qd aug dubitant lo
qr in. & nich m asserit; potuit em ee ut abuto a pecco orig mun
darent. s; n e de h i alijs regla theda. qd i istis p miracm e factu.
& h iu similis. **V**t licet n sint mundati ab utro a pecco origina
t: tn scificati qa i diu scificationis qd sel pdestinati eent. i eis ab
uto apparuit. **D**icenu aug in eode lib. No e dictu. edidit ifans in utro.
s; exultauit. nec ipsa elisab h di e exultauit i fide. s; exultauit i. g
& potuit ista ^{scificatio} ee rei tante amari' cognoscende n aparuilo cognite.

De cathecismo

exorcismo.

De ill q pcedit bap' uidendu e qd ferat. ut exorcism? cathecism?
Exorcizare e adiurare. ut exi ab eo sps i mude i e; cathecizare est
istruere ut de simbolo. & alijs rudimtis fidi. Symbolu dr signu t col

latio; signū: q̄a eo fideles ab infidelib' discernūt. Collatio: q̄a i eo apti
omne fidei integritate utuntur. Discessuri enī ab invicē: symbolū. i. totū
fidei collationē edider. Ita q̄ p̄cedit habet: n̄ offert remissionē. Ad q̄d
ḡ ualent: n̄ minuit diabli potestātē. ut ⁊ de aliq̄ uidem' q̄ signo
crucis min' pot' i eo diabolus; q̄dā tñ uolūt q̄d extā incipiat remis
sio. Id n̄ uidetur eē uer' **De sacm̄to confirmationis.**

Nunc de sac^{m̄to} confirmationis uidendū est. Dicunt auctores
q̄d h' sacm̄tū a sumis sacerdotib' tñ dari debet. sic i t̄p̄z ap̄loz ab
eis solūm datū fuit. & si ab alio t̄deret' m̄tū h̄ret'. Ex q̄ enī d̄hibet
sacm̄tū oī institutionē celebrat': m̄tū deputat'. **Eusebi' pp.**
Man' impositionis sacm̄tū magna uenerationē tenendū ē. q̄d ab
aliis p̄fici pot'. n̄ a sumis sacerdotib'. nec t̄p̄z ap̄loz. ab aliis q̄ ab ipsis
ap̄lis legit' eē factū. nec ab aliis q̄ q̄ eoz loc' tenent: nūq̄ p̄fici pot'
aut fieri debet; nā si aliū p̄sumptū fuit: m̄tū & uacuum habebit'.
nec it' eccl̄astica reputabit' sacm̄ta. **Querit' q̄ sit efficacia h' sa**
c̄m̄ti. sed ē i baptis̄mate plene sit m̄dat': q̄d offerat ei illd' sacm̄tū.
Ad q̄ d̄r q̄ i bapt' dat' sp̄s ad remissionē h' dat' ad robur. **Raban'.**
nouissime a sumo sacerdote p̄ponē man' paraclet' t̄dit' baptizato
ut roboret' p̄ sp̄m. s. ad p̄dicandū aliis q̄d ip̄e i bapt' secutus
ē; h' sacm̄tū dicit' **melechiades pp.** maiori ueneratione tenendū q̄
ip̄m habet q̄a maiorib'. i. sumis pontificib' ē cōmissū. Nō enī maior
d̄r q̄d maiore h̄at efficacā: cū paruuli possit saluari s̄n isto.
De adultis dicit' sc̄i. q̄d nec sine isto poss' saluari si exēptu t'
negligentia dimittit' **De sacm̄to altaris.**

Post sacm̄tū bapt'. seq̄r sacm̄tū altaris; p̄ bapt' abluimur:
i. mundam' aueris. p̄ sacm̄tū altaris: reficim' bonis; ⁊ h' s̄

duo principalia sacramenta. quibus et amant homo libatur. et bonis impletur;
et quia non possunt refici corda nisi per munda sunt. preceps baptismi
sequitur communicatio altaris. quod est sacramentum. Et non per excellentiam dicitur eu-
charistia. id est bona gratia. In hoc enim sacramento. non solum gratia. sed ille a quo
est omnis gratia sumitur; hoc sacramenti figura in veteri testamento. precessit scilicet man-
na quod ipso iudeorum in deserto fuit datum. non per transitum maris. Res. id est in
egyptiis sub mosis libantur hebrei. ita et baptizatis tamen tunc de-
bet hoc spirituale manna domini corporis; sic illi pane illo corporali per-
venit ad terram promissionis. ita et nos per desertum huius seculi peregrinantes
ad terram viventium. hoc celesti pane producimur. unde et viaticum appella-
tur. De hoc pane dicit propheta. parasti mensam in conspectu meo ad visum eos qui. et.
m. hoc est sacramenti figura precessit in pane et vino melchisedech
oblatus. Unde ambrosius. Intellige anteriora esse mystica christianorum quam
iudeorum; hoc sacramentum dominus ihesus christus in cena discipulis tradidit id est institutio
hoc sacramenti primum facta fuit. Cuius institutionis. ut esset remedium contra di-
vina peccata. Sic enim necessaria nobis fuit illa manifesta presentia ihesu
christi. quia est hominibus gustatus fuit. ut in ea posset flagellari. mori per nostram
redemptionem. ita necessaria est tota ista presenti vita. eius presentia.
eo modo quod posset panis unus qui de celo descendit manducari. Unde
ipse dicit. non manducaui carnis. m. et b. s. m. n. h. u. a. v. itaque
qui ex nimia dilectione tale se exhibuit qui posset lancea vulne-
rari. ut nos suo sanguine a peccatis mundaret. et in usque ad finem
seculi tale se exhiberet qui posset in sacramento manducari ut eius parti-
cipatio membra suo unantur capiti. et a peccatis liberarentur con-
dianus. Quod autem dicimus tale et tale humanum dominus propter fir-
mitatem. Cum enim id corpus quod in cruce pependit. in sepulchro iacuit.

saemrū

Et hē mānā n̄ fuit dātum

fateamur

in dubitamus esse in altari. & tamen licet: quantum & ibi fuit. & non est ad dexteram patris; non est dubium ipsum corpus & in altari. sua non carnis forma. sed ibi invisibiliter. In altari invisibiliter latens sub forma aliena.

Nunc videndum est in hoc sacramento **Quid sit in sacramento altaris sit.**
Quod sacramentum vel sacramenta. Tria hic considerare oportet. unum quod est sacramentum tantum. Alterum quod est sacramentum & res sacramenta. Tertium quod est res tantum. Sacramentum & non res: ipse species invisibiles. scilicet panis & vinum. & ea quae ibi invisibiliter celebrantur: ut fractio. depositio. elevatio. Sacramentum enim est sacre rei signum. Signum autem est quod per speciem quam ingerit facit aliquid in mentem venire. Hec autem invisibilia faciunt in mentem fidelium venire mortem. & sepulchram & ad celos ascensionem & totum ordinem rei est sacramenta. In hoc & species panis & vini dicitur sacramenta corporis & sanguinis domini quia sic pane & vino per omnes alios cibos. seu potabiles corpus reficitur: ita illo vero cibo usque potu: anima ad veram vitam nutritur. Cum ecclesia quae sepulchrum in sacra scripta dicat corpus & hoc corpus panis & vinum sacramenta esse leguntur. Quia sic panis. ex multis generibus unum efficitur: vinum ex multis acinis unum confluit: ita ex plurimis membris ecclesia quae est corpus & adunatur. Sacramentum & res ipsum corpus & sanguis. Res quantum ad illos species quibus significatur: hoc res item sacramentum est alterius rei. scilicet unitatis capitis & membrorum quae efficit fides corporis & sanguinis domini. & ista res sacramenta ut appellatur dicitur & spirat caro & Veronim in epistola ad ephesios. dupliciter intelligitur caro & spirat illa atque divina de qua ipse dicit. caro mea vere est cibus & caro quae crucifixae est & sepulta. De hac spiritali carne dicit Iesus qui manducat carnem meam in me manet & ego in eo. ista carnem manducat qui per fidem & comitatur & conformatur. Aug. Nulli aliter

ambigendū iūmūq; fidelū corpū & sanguinū dñici tē eē par
ticipē qñ i baptisinate & mēbrū efficiūt. nec alienari ab illi' panis
calicisq; nōmo & si añ q panē illū comedat de h' sclo m'gūt. iūni
tate corpū & stitūt. sacmēti q̄ppe illi' participatione n' p'uat'. qñ i
se h' qd illd sacmētū signat iuenit'. Itaq; tā i h' sacmēto considerāda s.
spēs uisibiles q sacmētū s. & n' res. & uer' corp' & qd sub spē panis &
uin. & tēnū ipsa efficacia sacmēti. q spūat caro & uer' sacrificiū appel
lat' ut dixim'. **De forma hui' sacmēti.**

Forma h' sacmēti ē cōmemoratio illorū ūborū q i cena & dixit qñ dis
cipulis corp' & sanguinē suū dedit. dicit. Accipite. h' ē corp' m'm
& cetera. & sic tē panē illū & calicē i uer' corp' & i uer' sanguinem
ūbo suo cōmutauit. ita i dubitant' cōm' ūba illa a sacerdote eo ordi
ne & ea intentione dicta. panē & uinū i uū corp' & i uū sangui
nē cōmutat. h' nāq; tā ad istud sacmētū efficiendū necessaria
s. ordo. actio. i tētio; ordo. ut sit sacerdos; actio. ut ūba illa pferat.
Intentio. ut ad h' pferat. Qñq; enī aliq's sacerdos pferat illa ūba ut
aliū doceat qm h' factū s. n' h'nt tē illā efficacā qā n' ad h' dñr;
Quis at suba panis i corp' & uer' n' tñ corp' & m' augmētat'. Siq's q
rat qm h' fieri possit. q suba panis i aliā subā tñseat. uidelicet i
i corp' & q i sepulcro iacuit q i celū ad dextram patris ascēdit. & q
m' n' augmētet' illd i qd transiit' uoluntati & potentie ascribatur.
q idē corp' de uirgine & sine uiri semine p dñe fecit. Ambrosi'.
Prē nate. ordine ūgo gñauit. & h' qd sicim' corpus ex uir
gine ē; qpl' qñl' ordinē nate iā corpe. ē p't nātā sit ipse
dñi part' ex uirgine. Et quis n' sit p't osactionē panis neq; uinū.
qd p' erat panis & uinū & spēs tñ remanet. sapor & remanet. Vide

et namque panis uidetur uini. habet et eundem saporē quē p. ē nō sicut panis.
material. neque uinum materiale. s. uā caro & uinū sang. & d. sic tū de con-
fessio fides cōpbe. qā de his q. nō uidentur ē fides. ne t. sumē ab homin-
m. & ne ab infidelib. im. dem si nos sanguinē sumē uiderent. **Et**
i. q. sint ille spēs et sapor ille. nō enī possum. dīre qd. sit i. suba panis &
uini. ē nō sit ibi suba panis et uini. s. uinū corp. & nec audem. dicere.
q. insint corp. &. Nō enī corp. & h. rotundā figurā i. se. sed q. in iu-
dicio o. i. uisum sum. Et. cui de nichilo et formatū & formā fuit facile
mutare formatū. & seruare formā. nō erit difficile. et ut p. suba
subsistat efficē. Itaq. ad misterii ritū ad gust. suffragiū. remanent
ista p. se subsistentia ad corp. dī qdā m. obtegendū q. i. forma et i. na-
ta sua sub ill. uere p. sistit. **Que dnt. o. tra.** Contra p. fatā
uitatē. et ol. i. et neqdā dicē p. sūpser. et qā. lam. fit lum. cōparatiōe
tenebrarū. illoz. emre. nō silentio p. tūe n. r. ē uisū. occasion. illoz. liboz
q. & d. x. Nō h. corp. qd. uidetur manducaturū estis. et bibiti. illū san-
guinē q. fusi. q. me crucifigēt. s. sacmētū aliqd. ub. cōm. dau. qdā. auli
i. dīe. i. altari. nō ē uitatē corp. &. s. solū sacmētū. & nō re ipsā. et u. dīet
appellatur corp. &. sic dictū ē. In aplo. pet. erat &. nō re s. significōe. Et.
ipsa uita. satis ostendit. qd. amb. edendū sit dicēs. **Accipite** h. ē corpus
meū. **Itē** amb. i. lib. de sacmētis. **San. q. secret. panis ē. u. ac. ūba & acces-**
serit. corp. & ē. et an. ūba &. calix ē uini & aq. u. ūba & opata sūt
sanguis efficit. **Idē** sermo & q. potuit ex nichilo facē qd. nō erat. et
pōt. ea q. i. mutare i. id q. nō erat. **Itē** eusebi. emiseri. In uisibilib.
sacdos. uisibiles catas. i. subam. corpus & sanguis sui ūbo suo se-
cra potestate cōmutat. **So. i. u. dialogi.** Est. q. i. peccorib. et
i. digne sumtib. uera caro & uerq. & sanguis. s. essentia nō salub.

efficientia. Si tñ nō eēt alia auctoritas. sufficēt q̄ uniuersat h̄ tenor
ecclia cui semp̄ ad ē ut ait ^{ille ecce ego} iube hū. v. l. a. c. Inuita tñ scī basilii legē
q̄ eo agente diuina mysteria. ebrei q̄dā se x̄anis cōmiserunt mu
neris mysteriū explorare uolens. uiditq; infantē in manib' basilii.
& cōmunicantib' alijs uenit ip̄. data ē illi hostia uere caro facta. uñ
edēs admirabile x̄anorū mystiū. i cōstino baptizat' ē ab basilio. His
q̄ eos i illū iduc' enorē. i plurib' locis scī exponit qm̄ itelligēdū sit.
Nō h̄ corp' qd' uidetis. i. e. n̄ i hac sp̄e enentes. sic putastis. s; i sa
c̄m̄to. Alii uoluer' dicē q̄ uerū corp' x̄ i altari sit s; negant panē
i ip̄m mutari. dicit nāq; panis substantiā annihilari. & n̄
i aliud transire; & ea suba annihilata sub illa sp̄e remanente.
corp' x̄ eē. q̄ sup̄dicte auctoritates osutant **Quare i duab' sp̄eb'.**

Nunc dicendū uidet'. qd' licet i duab' sumat' sp̄eb'. tñ i utraq;
i reg' x̄ sumitur. Nō enī corp' sine sanguine t sanguis sin corpore
eē pot'. s; iō i duab' sp̄eb' sumit' ut significetur hui' sac̄m̄ti duplex
e ffect'. Valē enī ^{ut} ait amb' ad tuitionē corp' & aīe & qd' su
mitur i pane ualē ad utrūq; & similē qd' i uino; q̄a i pane to
tū & integrū & i uino similē totū & integrū sumit'; s; si i pane
tñ sumit'. altm̄ tñfigaret'. s. qd' ad tuitionē corp' ualē. Itm̄
si i uino tñ sumit'. licet h̄ sufficēt ad corp' & aīe tuitionem.
tñ h̄ solū significaret' q̄ p salute aīe sumit'. In sanguine enī
aīa figat'. Itaq; i duab' sumit' sp̄eb'. q̄a redēptione corp' &
aīe. Aīa enī a peccis libat'. i corp' resurrectioni futē pparat'. Vñ
i uet. t. legē. q̄ utrūq; possē sanguine agni h̄mer'. hebrei
qm̄ i egypto libati s ab anglo extm̄atore; p utrūq; possē. aīa & cor
p' figat'. **66.** qd' nāq; sanguis agni sit si iā audēdo s; bibendo

didicisti. q̄ sanguis sup̄ utiq; postē ponit. qm̄ n̄ solū ore corp̄
 s; i ore cord̄ haurit. **I**nteger & sumit i utiq; sp̄e. **Ho**
 scilicet illa p̄sona i q̄ ille. ui. nat̄e. diuinitas. aīa. caro. i tñ i so
 lū & corp̄ tñ sit ille panis mat̄ial. sic integer & i cruce. i tñ sola
 caro uulnerata fuit. Itē notādū ē q̄ n̄ duplex sūptio debet
 dici q̄uis induab' sp̄eb'. qm̄ unū sacm̄tū ē i una b̄ndictione ^{sumit}
 osēctū ē. iū n̄ b̄s; semel tñ d̄r cōmunionē accipe. qui ill' duab'
 sumit sp̄eb'. nec debet dici utatio h' sacm̄ta n̄ scdm̄ e' n̄ dē sp̄m
 de duplici sūptioē. **P**ost sup̄dicta uidendū ē q̄ i boni **De duplici**
 & mali sacm̄tū corp̄s i sanguinis dñi sumūt. Rē ū sacm̄ta.
 boni tñ accipiūt; sacm̄tū i h' loco. ip̄m corp̄ & ip̄m san
 guinē dñi appellam'; rē ū sacm̄ta. ipsā efficacā sacm̄ti.
 q̄ ut sup̄dixim'. **P**etromm' uocat sp̄ualē carnē &. **I**dē nāq; ^{boni tñ accipiūt}
 iudas ē petro accepit. id dico q̄ntū ad essentā. scilicet ūū corp̄
 &. s; n̄ id. q̄ntū ad efficiētiā. Petr' enī ad uitā. iudas ad dō
 p̄nationē. **A**ug'. Sacm̄tū aliq̄b' ad uitā aliq̄b' ad exitiū. Rē
 ū sacm̄ta oī hōi ad uitā. nulli ad exitiū. **I**tē. Vt q̄d paras
 dentē i uentē ēde & manducaſti. Itaq; uirtutē sacm̄ti
 h̄ntq; corde ēdē. suū sacm̄tū suscipiat suū n̄. S; q̄ sine fide
 op̄ate p̄dilectionē accedūt. i hū sacm̄to ūū corp̄ & acci
 piant. rē tñ sacm̄ta n̄ h̄nt. Q' n̄ pollutū ducerēt. san
 guinē testam̄ti. cōsiderarent horrendū ēē i cadere i man'
 dī uiuentis. Qui enī i digne māducat & b. iudiciū s. m.
 i b. Indigni' ē ille q̄ i cōmune ē i digni' i q̄ reuient' t̄at. Ead
 tñ patientia & istos tolerat q̄ ip̄se toleraui iudōs iridentes
 & p̄uentes. crucifigentes. Itaq; sic dupliciter intelligitur

caro & ut iam diximus. ita in summo corpore. id est. duplex esse debet. scilicet. sacramentalis & communis. & bonis & malis. Sine spirituali non potest; spiritualis quod fide percipitur. & hinc sacramentalis. si crepare non est religionis. sufficit. **De ubi aug.**

Que hoc sacramento ita loquitur augustinus in libro sententiarum per spiritum; hinc est quod omnibus modis approbare intendimus. sacrificium ecclesie duobus officii duobus stare; visibili in elementorum specie & invisibili domini. n. i. & carne & sanguine; sacramento & re sacramentali. i. corpore & sic & persona stat & officitur deo & homine & ipse & uerum sit deus. unus sit homo. quia omnis res illarum rerum naturam & ueritatem in se continet ex quibus officitur. Est ergo sacramentum. & res sacramentalis. id est. corpus & hinc caro eius quod formam panis operatur in sacramento accipimus. & sanguis eius. quod sub specie uini ac sapore potamus. caro uidelicet carnis. & sanguis scilicet sacramentum sanguinis. carne & sanguine utroque invisibili. intelligibili. spirituali intelligitur; significatur corpus invisibile & palpabile plenum gratia & diuina maiestate. In hoc sit intelligendum. Quod dicit augustinus. caro sacramentum carnis. sciendum est; & sciendum est quod illa uisibilis species appellatur caro. ea consuetudine scripte que solent sacramenta earum rerum nomina sortiri. que sunt sacramenta. inuisibilis. intelligibilis. dicitur caro. quia secundum illam speciem non uideatur caro sed intelligitur & sacramentum carnis uisibilis palpabitur quod ad dexteram patris est; & est sensus; caro & secundum illam speciem in qua non uidetur caro sed panis. est sacramentum sui ipsius secundum inuisibilem speciem quod in dexteram patris potest conspici. **De fractione.**

Queritur de fractione illa que ibi uidetur. & sit tamen que re sit. **fractione.** Cum enim non sit ibi aliud quam corpus & quantum ad substantiam. si in aliqua re est illa fractio. in corpore illo erit; sed ex alia parte non audemus dicere. quod corruptibile sit corpus & quia immortale est passibile. In hoc & reprehendit carnalem sensum discipulorum. qui putabant sic aliam carnem in partes diuidendam; quidam dicit non est ibi fractio. sed uidetur tamen & non est. & dicat

amb. Nich falsū putandū ē ī sac̃ificio uerita tis. t sic fit in
magorū p̃stigiis. ī delusione q̃dā fallit̃ oculi. ut uideat̃ eē qd n̄
ē oīo; s; dicit̃ n̄ fallit̃ nos uis̃ nec fallit̃. qd eēt si ēderet̃ sic frangi
ut uideretur; nec illusio ē q̃ ad utilitatē - n̄ ad deceptionē fit. sic
nec illd q̃ x̃ se ostendit̃ duob' discipulis ī forma pegni. Alii dicit̃ q̃
sic sp̃s panis ē ibi. & n̄ ē alie rei q̃ ibi sit. s; panis q̃ fuit̃ n̄ ē. ita
fractio ē ibi s; n̄ ē alie rei q̃ ibi sit. s; fractio panis. ē tñ n̄ sit ibi
panis; s; h̄ uideat̃ ap̃ls uelle dicit̃. panis q̃ frangim' & ē īdubitanter
ēdēdū. qd ī unaq; illarū partiū tot' ṽce ītgrū corp' x̃ ē. Aug'.
Qñ x̃ps māducat̃ uita māducat̃. nec occidit̃ ut māducat̃. nec qñ
manducat̃ partes de illo facim' & qdē sac̃m̃to sic fit. Nō nō si
deles quēadmodū māducat̃ carnē x̃. un' q̃sq; partē suā accipit. p
partes manducat̃. manet̃ ītger tot' ī celo tot' ī corde. Ecce iux
ta sacre sc̃pt̃e auctoritates. ītgrū & ī corruptū. manet̃ ī se corp' x̃.
māducat̃. & ī partes diuidit̃ ī sac̃m̃to. Magnū & īscrutabile ē
illud myst̃iū. ēdē iubem'. s; discute pibem'. **Quid significēt partes**
Serg' pp. Triforme ē corp' dñi. pars oblate ī calicē missa: **ille.**
corp' x̃ qd iā sumēx mōstrat; pars cōmesta: ambulante adhuc
sup̃ trā; pars ī altari usq; ad finē missę remanet̃. corp' iacēt̃ ī sepul
chro. q̃a usq; ī finē sc̃li corpa sc̃orū ī sepulcris er'. Itaq; q̃ ī calicem
ponit̃. p̃p̃ls ligat̃. q̃ idēto ē uino offert̃ ut p̃p̃ls passionē x̃ redēpt̃
ītelligat̃. Solē q̃ri si obliuione & negligētia aliq̃ n̄ apponeretur
aq; utrū irritū eēt sac̃ficū; q̃a de auctoritate nich ī h̃m'. de
nō sensu nich asserere de h̃mōi audem'. h̄ tñ dicē possum'. q̃ qñ
ē p̃m̃endū eēt. Qd īuncta n̄ debeat dari eucharistia. Ex decre
tis uili pp̃. habet̃. q̃a ut dicit̃ solū uide x̃ panē īunctū dedit. &

Serg'.

Ho

intelligēde
auctoritates

ūq; p id qd

corp' xpi
ut heretici.

ut aug' sup iohm dic: n̄ tē uidat corp' x' accepit s; solū panē p' u
accepit discipulis. Brevit de h' sacm̄to qdā executi sum'. Aue
tores tñ in multū obscure & ut uidet' s' ūba gñe locunt'. qñ
aliq's auctoritates ponam'. Aug' donec scdm finiat' surū ē dñs
s; tñ h' i nobcū ē uitas dñs. Corp' em̄ dñi i q' resunex' uno loco
ē oportet. ueritas at' ei' ūq; diffusa ē qd ita itelligēdū ē; corp'
dñi uno loco ē oportet scdm uisibilē formā. i. in ea forma i
q' uidi pot; uitas ūq; diffusa. i. diuinitas. t' ipsū corp' ūq; cele
bratur. Pot' em̄ referri q' ei' dñs t' ad xp̄m t' ad ipm corp'. Ido di
xim' ūq; celebrat'. qā n̄ ē dicēdū ūq; ē corp' x'. q' ē solū diui
nitatis. Aug'. Vna p'sona dñs ē i celo p id qd hō ē. Co m̄ & illud
exponit' paupes semp. h. u. m. a. n. s. h. Qd exponit' scī scdm
ea p'sentia q' uisat' fuerat p' c' ill' manducās & bibēs & ē faciens.
Itē aug' alibi loqm̄ de corpe dñi pon' h' ūba; ipsū t' n̄ ipsū; q' sic
ē itelligēdū. ipsa eēntia. n̄ ipsū uisibili forma. Hieronim' misana.
comedit cibos in pietatis dū n̄ sūt scī corpe t' spū nec ē medē car
nē ihu. nec bibit sanguinē. Aug' de ciuitate dī. Nō ē dicendi
māducare corp' x'. qui n̄ imbris computant' x'. Den̄ ipē dic.
Q' māducet carnē. m. i. m. m. t. e. i. e. Qd ē itelligēdū de illa
spūali & diuina carne de q' sup locuti sum'. De his q' sūt
ext' ecclā. ut excomunicati. & manifesti heretici. Q' utrū
oficiāt corp' x'; qbdā uidet' q' quis en̄ sit ad dānationē tñ ofi
ciāt. qā ordinationē n̄ amiser. in q' dat' potestas illis ofiendi; alius
uidet' q' nec excomunicati nec manifesti heretici ofiunt. Nul
l' em̄ i ipsa ofectione dñe offero. s; offerim' ex p'sona totius ecclie.
Cū at' alia sacm̄ta ext' ecclā possint fieri. hūm̄q' ext'. & istis mag

videt assentiendū. **De penitentia.** Sacramentū penitentie
redeuntib' ad dñm semp ē necessariū. Est enī penitentia scda
tabula p't naufragiū q'a p't babatimū h'q's ueste innocentie
peccādo amittit p' penitentiā recuperare potit. A penitentia
incipit **predicō ioh'is.** Dic namq'. Agite penitentiā
appropinq'bit enī regnū celoz. Q'd dixerat p' co. idē p'ea ipse
& docuit in p'ncipō sue p'dicationis dieb'. Agite p. a. r. c. Et
mēbro illō p'misit ut istud seqret'. q' ut ad regnū celoz puenia
t'. i. adultis penitentiā p're oportet. penitentia incipit a timo^{re}. q'
ē mētū sapie. Timore enī gehennali ad penitentiā hō opella
tur. In penitentia cōsideranda s' h' t'a; opunctio. cōfessio. satisfactio.
Compunctio ē i' cōtione cord' q' nascit' ex recordatione cord' p'ci
toz maloz. & ex timore futuri iudicii; cōfessio ē p'p'i actus cū
sui accusatione exēctio. **h'c illd.** h'c i' p'ncipio sermonis acu
sator ē h'c. **Satisfactio** p't cōfessionē fit. p' ieiunia & orōnes &
ē. bona opa. Compunctio p'cipitur **h'c p'p'a** u' ait. Scindite
corda u. & n. u. **Cōfessio** i' epla iacobi p'cipitur ē d'c. cōfi
temini altitru' peccā. u. & c. **Satisfactio** u' ait ioh'is. facite
dignos fruct'. In his q' h'nt t'p's. h' t'a necessaria s' nec suffic
unū absq' aliis. Nō enī suffic corde cōfiteri. n' ore cōfiteri. q'
temp' h'c. n' i' fruct' penitentie faciat. **h'c p'p'a** u' de h' q'd marim'
ep's d'c. Inuenio iqt q'd petr' fleuit. n' inuenio q'd dixerit. La
c'imas ei' lego. satisfactiōē n' lego. Lauat enī lac'ima delictū q'd
uoce pudor ē cōfiteri; q'd ita pot' exponi. q' uoce manifestari pu
dor ē. Occulte enī sacerdoti cōfiteri q'nq' suffic; t' pot' dici. q'd n' dū
ista institutio i' nō. ^{no} ^{et} facta erat. q'n sc' petrus penitentiā de peccō

illo egit & iō hūc confessione oris ueniā potuit osequi. **Quā soluantur**
Solue q̄ri utrū soluat hō a peccatis q̄ cito h̄t ue **homines a peccatis.**
rā cordis oratione. Quidet illa auctoritas uelle. Dixi confitebor.
7 tu. r. i. p. p. m. **I**te peccator q̄cūq; hora i genuerit saluus erit.
S; si p̄ confessionē cordis solut' ē a peccatōi confessione oris n̄ soluit'. Ad qd
q̄ utilis oris. & si aū confessionē oris solut' ē a peccatō. aq̄ eū soluit
sacerdos. Dicit qdā. q̄ sacerdos dī soluit. n̄ ē aliud q̄ solutū ostendē.
similit' dī ligare. i. ligatū ostendē. & h̄ uidetur p̄bare istis auc
toritatib'. **A**ut dñs i ysa. Ego sol' deleo iniquitatē ppli & peccā. **I**te
ambrosi'. Ille sol' dimittit peccata q̄ sol' p̄ peccatis n̄ris mortuus ē.
Ite ier'. sup mathm. i. dī petro q̄cūq; ligaueris sup t. e. l. 7 i. hūc
loc' qdā n̄ itelligentes. aliqd s̄ sumūt de supcilio phariseorū ut dā
nare i noxios. t̄ soluere se putent noxios. ē ap̄ dñm n̄ sententia
sacerdotū. s; reposita q̄rat'. **N**ū i leuitico ostendē se sacerdotib' iuben
t' lepsi q̄ illi n̄ faciūt leproso s; discernunt q̄ mūdi t̄ mūdi s. Ita
h̄ ē officio suo sacerdos peccatorū audierit uarietates. scit ligand' q̄
soluend'. S; istas auctoritates int̄ptari debem' ut n̄ auferam' q̄
d̄s t̄bunt potestātē hoīb'. **H**ic nāq; ipsa uitas. q̄rūcūq; remiseritis s̄.
Postq̄ & lazaru suscitauit. ait discipulis soluite eū. h̄ n̄ fuit tm̄ so
lutū ostendē s; soluē. Videndū ē itaq; qd & d̄s soluit a peccatō 7 q̄
hō soluit. s; alit' d̄s alit' hō. & qd dimittit peccā. & qd hō cui d̄s
potestātē dedit. peccā dimittit. s; alit' d̄s alit' hō. D̄s ex semet
ipso. 7 p̄ semet ipsū qm̄ uult peccā dimittit. hoīes nō ex se s; ex
grā i eis & p̄ eos opante peccā dimittit. 7 ita iūū ē q̄ sol' d̄s pec
cata dimittit. **S**ic & illō tu es sol' q̄ facis mirabilia. 7 tm̄ n̄ negat'
qn̄ 7 hoīes miracula faciāt s; n̄ ex se sicut d̄s ex se. **I**te nemo bon'

170
 n̄ dī q̄a ex se bon' nec tñ negam' hoīes bonos eē. s; n̄ eo m̄ q̄ dē s; ut apti' indeam' q̄lit dī sine hoīe. & q̄lit p̄ hoīe p̄' i' spiciam'. q̄m̄ peccōz ligat' sit. Duob' enī moīs peccōz ligat' ē; cecitate. & p̄ ea debito futē dānationis. Peccō enī & pena peccī tenet; puerā cor dī cōtione. soluitur a cecitate m̄tis; q̄ enī mortu' fuerat. iā uiuit. & q̄a uiu' itī' illuminat' ē; s; tñ ad huc debitor; donec satisfaciāt ecclie; ecce q̄ iā demonumto p̄dit. s; ad huc ligat' ē; q̄a adebito futē ^{pene} n̄ dū solut'; uenit ad sac̄dotē n̄ ut se iustū ostendat. s; peccōrē; ofitet' peccm̄ suū sac̄doti. q̄ ei odignā satisfactionē iungit. Nō enī ad arbitriū. s; iuxta arbitriū sac̄dotis satisfacē debet. & tē soluit eū sac̄dos adebito futē dānationis. i. d's p̄ sac̄dotē. S; si ut ipsi dicūt an̄ q̄ ad sac̄dotē ueniat plene mundat'. nec iā illo tenet' peccō. m̄tis dū se iustū & peccōrē ofitet'. q̄ dicē oīo deuiat a fide ecclie. S; opponit' qd̄ adebito p̄dicto. iā p̄ solut' erat p̄ cordā orationē. Si enī tē moreret' saluus eēt. Ad qd̄ d' m' qd̄ uere i' uisibit sac̄dos eū q̄ uult ofiteri & n̄ pot. ab h' debito peccī soluit; s; q̄ diu illō pot. n̄ ore ofitrat' n̄ absoluit'. Certū nāq; est qd̄ uelut cor oīu uult ofit'. s; istā bonā uolūtate deserē pot; nich enī uult hō dū ē i hac uita. qd̄ n̄ possit nolle; & si illa uolūtate amisit nolle ofit'. & tē moreret'. nulli dubiū ē eū damnari p̄ illo peccō q̄ ofit' noluit. Nullū enī peccm̄ i' punitū. Aut enī hō punit. aut d's. Liq̄t itaq; eū adebito futē ^{p̄ illo} pene n̄ fuisse solū i' orationē; hec iō dñs qz solent qdā dñe eū n̄ peccō p̄uendū. s; p̄ceptū. Apparet qd̄ sol' dñs dimittit peccā. uiuificādo itī' p̄ grā. & qd̄ sac̄dos dimittit. n̄ it' uiuificādo. s; adebito futē pene absoluendo p̄ eā q̄ i iungit satisfactionē. Qd̄ ū dicit. peccōz q̄cūq; i' genuerit. s. e. de his

dictū putat q̄ illante articulo necessitatis tēp̄ satisfactionis hīc n̄
possit. Ac si dicēt. Q̄cūq; hora ī hac uita uē penituerit. ī futū uī
ta n̄ pibit. t̄ de oīb; pot̄ dici. q̄cūq; ī .s. e. q̄ t̄ peccantis sal' īcipit.
l̄ d̄ de p̄lo opponit. Dixi. q̄si. ⁊ tu. i. p. m. impietas pecc̄i p̄ctis
sime ipsa m̄tis execratio dīr. q̄ soluit ī cōpūctōe. n̄ dū tam ut di
xim' plene ē solut'. Sic enī de uulnere p' ferrū abstrahitur ut p'
medicina sup̄ ponat'. ita & p' pecc̄i impietas. s. illa īt̄na cecitas de
corde tollit'. ut p' sac̄m̄ti medicina p' sac̄dotē sup̄ addat'. Sūt enī
lit penitēcia sac̄m̄ta q̄h qdā ēplasma. **P**ostq̄ de hīs dixim' q̄ ī penitencia q̄si
derāda s. dicendū ē qd sit penitēcia. **U**t ait greg. Penitencia ē
p̄p̄ta mala plangē & plangenda n̄ cōmittere. nā q̄ sic alia
deplorat. ut alia t̄n cōmittat ad huc penitentiā agē. aut igno
rat aut dissimulat. Qd enī p̄dest si peccā ^{lux} uīe quis defleat
& ad huc auaritie astib' anhelet. **I**n ūba ḡg. mag' q̄ sensū quidā
attendentes dīcūt n̄ ampli' ad mortē peccare eū q̄ semel penitet.
⁊ si ampli' otingat eū ad mortē peccare. n̄ fuit penitencia q̄ p'
egit. Alias q̄ īduēt auctoritates ad id ostendēdū. **I**sidor' de sū
mo bono. Irusor ē n̄ penitēs q̄ ad huc ag' qd penitet nec ui
det' dñm poscē sub dīr'. s. subsumare sup̄b; sc̄ias peccantib'
dic. Lauamini mundi estote. Lauatur & mundus ē qui &
p̄tita plangit. & flenda nō admittit. Lauat' & n̄ ē mūdus
q̄ plāgit que gessit & post lac̄mas ea q̄ fleuit r̄ppetit. **I**de. In
anis ē penitencia q̄ sequit' culpa coīgnat. **A**mbrosi' de unica
penitēcia. Reppūit' q̄ sepi' agendā penitēciā putat. q̄ luxuriam
ē ī x̄. Nā si uere ageret ī x̄ penitentiā. itandā n̄ putaret.
Ide. Sic unū baptisma. ita una ē penitencia. S; qm̄ n̄ lita

si sps unificat. sensus auctorum in supradictis inspiciamus; penitentia
est. p. m. p. & plangenda non committitur. id est de peccatis dolere. & non tunc
ut peccet in uoluntate huius. Non enim iudicat deus hominem per his que fu-
erunt. & non presentia. ope seu uoluntate; nec ulla probabilitate sequi
si penitentia est perpetua mala. p. & plangenda non. 9. & iste com-
mittit plangenda quod non fuit penitens si sequitur quod non est penitens.
Quod nos bene procedimus. scilicet quod tunc non uic est penitens. si quod olim non fuit
nullatenus acatholicus est dicendum. **Item** quod. **V**idorius dicit. Inanis
est penitentia. quod. scilicet c. coignat. Sic est intelligendum. Inanis. scilicet. carere
fructu; est enim fructus penitentiae. uitare penam gehennalem. & adi-
pisci gloriam; est enim ^{illa} penitentia mortua sic & alia bona propter super-
ueniens malum. & quod mortua sint illa bona non tamen audet aliquis
dicere quod non fuit bona. Ita & de penitentia potest dici. ^{et} m. quod uia pe-
nitentia fuit si huius cor ortum. & licet non mortua. sicut & alia bona
bona. tamen reuiuiscere potest. si de isto quod postea commisit penitens fuit.
Quod ut dicit ambrosius. sic unum est baptisma ita una. p. dictum est de sollemni
penitentia. **I**n eodem cap. ambrosius supponit quae tamen publice agitur
sollemnis. p. dicitur quae sit extra ecclesiam in manifesto. scilicet. quae
de grauius peccatis tamen iungitur & de his que manifeste etiam
leserunt. & olim illa sollemnis penitentia non iterabatur & adhuc in
quibusdam ecclesiis huius seruatur praesentia sacramenti; nec iungitur illa
sollemnis. p. uti criminaliter peccata si dat aliquod consilium. Itaque non
littere quod occidit. si sps qui unificat sectatores. non ideo dicam aliquem non
penitente quia uim derelictus sit si ideo ueraciter penitente. quod de peccatis
doleat & ut alia committat tamen non habet in uoluntate. **D**e deo namque le-
gitur quod post penitentiam pacta est iam esset ei dictum. transtulit

dominus peccatum tuum ante: omisit illud peccatum. pro quo tot multa hominum pre-
terierunt. quia propter innumerabilia. **Utrum peccata redeantur.**

Dicit alii quod ille qui habet coram deo gratiam. et ad dignam facit satisfac-
tionem propter peccata: uere consequitur remissionem. et si tunc moreretur
non incurret damnationem; sed si postea ad mortem peccat: redeunt omnia.
et si tunc moreretur de omnibus puniretur. et hoc uolunt probare illa para-
bola. Seruus nequam omnes dimisi debitorum. quod. r. m. tunc. g. et c.
et uir dominus. t. e. t. qui ad usque reddat. u. debitorum. Sic et pater. m.
faciat. u. si non remiseritis. u. f. l. d. e. c. u. **Item** ieremias. Si non dimiseri-
mus ex corde quod in nos delinquitur. et hoc quod per penitentiam dimissum erat
a nobis exigitur. **Sed;** illis opponitur illud quod in propheta legitur: non surget du-
plex tribulatio. iuxta aliam translationem non iudicabit deus bis in idipsum quod
dictum est de saluandis quodam dicitur: nec habent priuilegium si duplex
tribulatio super alios conueniat. et ut dicitur si non est hic sufficienter punitum: si
postea puniatur non est duplex sed una tribulatio et una punitio. **Sed;**
item opponitur eis quod satis potest esse ut aliquis post dignam penitentiam et
impenitentem peccet. nec potest negari quod illa sufficiens fuit: quia si per ac-
ta illa penitentia mortuus esset nullam penam amplius inuenisset. Ad
quod ipsi dicunt quod non sit consequenter non est sufficiens. **Alii** quibus magis ui-
detur assentiendum dicunt quod propter illis de quibus deo per penitentiam satisfecit.
non sit amplius puniendum. et si per ea. et similia et grauora committat. Non enim
iudicat deus bis in idipsum. sed propter multitudinem. sed quia gratia quam ei donata fue-
rat per amissionem fuit: uere fatendum est eum grauius esse puniendum. In est
et quod ecclesia difficiliorem iungit ei penitentiam quam primo fecisset. Illud
uero quod dicitur in parabola. non exabis hic donec reddas uniuersum debitum:
sic exponendum uidetur: uniuersum debitum uocat. non illud quod iam donata

tū erat: s; poti' mīcā q̄ aliis impēde debuit. p̄ eo qđ ad nō
 mīcā accepat. **Vñ** ^{dic} it' q̄ mīfura. m. f. r. - i. e. hāc parabola de
 mīcā ē. ac si diceret: si alius n̄ uultis misereri. sic d's miser' ē uñ
 peccā o'donando. pat' celestis h' debitū exiger auob'. h'c d' dicit
 expositores. qđ dimissū erat p̄ penitentiā exigi ant'. Ad tōrē
 dictū ēē uidet'. nec tñ negam'. qñ d's si districte uellet agē
 posse uult' p̄ eisdē punire q̄ ipse p' dimiserat. ex qđ hō suscep
 ti beneficiū i'g't' erat. sic & qđ de seruo fact' ē lib. tā gūt pot'
 offendē dñm. qđ i' seruitutē iure redigit'. S; qm̄ i' dō n̄ ē ius
 ticia s'm mīcā. ueri simili' ē. ut n̄ ult' p' dimissis puniat'. **Sole**
 qñ de his qđ i' duob' c'mmib' utrū possit de uno p̄ penitentiā
 satisfacē. dū remanent i' alio; qđ uidet' uelle g' sup' ezechielem
 dñs. pluit dñs sup' unā de ciuitatib' - i. e. - cū ille qđ p̄ximū odit ab
 aliis uiciis se corrigit. una eadēq; ciuitas ex parte pluit' & ex par
 te arida manet. qā i' q̄cqdā uicia rescat i' aliis gūt p'durāt. Ad qđ
 d'r qđ s'min' i' aliis fiat qđ ē ex parte. oplu' n̄ tñ oīo del' & illd' de
 lictū tal' penitentiā. Nō enī p̄est simul uiuē & mortu' ēē; - i. si
 n̄ dū uiu'. nec uē penitet. opluit' itaq; s; n̄ irrigat'. De duab' **De duob' clauib'**
 clauib'. In h' loco dicendū uidet' de clauib' q's h'nt sac'dotes; dictū
 ē petro & i' petro aliis. t' dabo. c. r. c. Et qđq; solueris. s. ē. e.
 s. - i. - i. e. Videndū ē qđ sūt qñ dent' & q' h'ant. h'c clauē sūt
 disc'tio. & potestas; p' enī ē disc'tio q' sūt ligandi q' soluendi: &
 post utendū ē potestate. In osctioe p'ministeriū ep'i dantur
 sac'dotib' s'ot. S; n̄ uidet' qđ ut soli. t' oī sac'dotes habeāt eas.
 qā multi an' ordinationē h'nt disc'tionē q' sūt ligandi q' i' sol
 uendi; p'tes p' osctioe carēt illa disc'tione; - i. ita n̄ oī sac'do

An alijs possit
 satisfacē d' un
 criminali reman
 i' alio.

tes illas duas hnt. qd qda satisfacit. S; meli' uidet' ut dicam'
& solos & eos os illas hnt. Lice' eni aliq's an o'sectione hat illa
dissectione. n' tñ i eo claus' ē. qā n' h't ex officio h' facē. nec pot'
ea claudē t apurē. q' n' ē i eo claus'. Itm idisceret' sacerdos & si
careat illa dissectione. tñ h't officiū si discenendū ita - i si usū
ei' n' hāt. ea tñ uidet' h're; i uita hoc pot' di ci. qd in consecra-
tione oib' dant' ille due. i. offitū exercendi dissectione. i. of-
fitū exercendi potestate. De h'mor tñ ū n' fide mch' t aucto-
ritate dr: satis pot' gcedi ut libe. 66. tñ i euangloz tclatu sic dic.
illi soli hnt i hac carne positi ligandi ac soluendi potestatem
sic scī apli. q' illor exempla simul ē doctrina tenet. Itē ex
dictis orig. h' p' f'ctas soli petro gcessa ē & imitatorib' pet'. Nā
q'q; uestigia pet' imitant' recte hnt ligandi & soluendi potesta-
tē. S; aliud ē n' recte & digne illis posse. aliud ē n' posse abso-
lute; qd n' possit. n' h' ex ill' auctoritatib' s; qd n' recte possit.
Itm qd per dictū ē. qd q; soluit s. t. i. c. sic ē intelligēdū; q' q;
soluit scī clauet' t' comissas. t' q' q; ligauit s. illas clauet'. erit so-
lutū & icet. ligatū. i. icet. i. approbatur ad dō eē solutū t li-
gatū. Si aut i iuste aliq' ligat' t. s. n' ē ap' dñm ligat'. t. s. n' ipse
o'tēptor fuit. Nec d' m' sacerdotē i iuste aliq' ligare t solue-
re q' adib' tāta dissectione qntā pot'; i si eni ille i iuste liget.
qntū ad se. ecclia tñ iuste illis fac. i ipsi ecclie i h' debet obedire.
ubi grā. Aliq's derelicta uxore sua tñsit i aliā pu ntiā. i
ibi aliā ducit uxore q' postea uult dimitte recognoscēs se aliā
h're; si forte datus i ducis p' n' potit testib' illud pbare. ex comu-
nicat eū ecclia. n' ad scdam redeat. & iuste h' fac ecclia. cui

ille debet i h obedire; si opponit q n pot e ista saluari. e alia hat
legitimā uacōe: dicim' excusari p obediētiā q defert ecclie.
sep tñ q uis uiuit debitū reddat. Aliq tñ dicit eū ecclie in
h n obedire debe e sciat ecclia falli. n tñ otepnat s; timent. re
uac' excommunicatione. Si at eis illd opponit. seq. h. s. t e.
i c. dicit ligat' e i celo. i. a dō qd ^{approbatu} ecclia fecit. n tñ ille ap dñm; t
sic qd eq ligatus i c. e. oz meritis exigentib' subaudiendiū
eē dicit. De his u q i dicitur i n. f. clauel tibi cōmissas soluūt
t ligat' dr i ppha. Ve his q uiuificat aīas q n uiuūt & morti
ficat aīas q n moriunt'. **De sacmto olei.**

Per supradicta. e & aliud sacmū. scil unctio i firmoz.
q fit oleo osecro p epīm; h sacmū ab ipsū aplis institutū
fuit. Vñ in epla iacobi. Si q i firmat' ex uob i ducat pbr'
ecclie. & oret sup eū i nōe dñi eū unguetel; sic i aliis sac
mēt: ita & i isto aliud sacmū. aliud sacmū. Sacmū.
epla i unctio. Res. s. remissio exteriori unctioe ofert. Et
enī i eadē epla. c. i si i peccis sūt remittet' er i h excōrē
pū h sacmū dimittit'. uē pietosū e & dānabile; h sacmū
iqb'dā ecclis sole ritari edicat aug' sacmū n eē iteran
dū. & nulli sacmto faciendā eē iniuriā. s; pot opponi de
sacmto altaris. sepe enī itat' i eodē. Dicit qdā illd dictū eē de sa
cūto baptisimi. & de sacmto ordinationis q nūq debet itari. s; de
aliis ut dicit si e illd intelligendū. S; mel' e ut de oib' gene
ralit' dicat'. Cū enī dr sacmū n eē iterandū. n e h intelligen
dū de sacmto. s; parte su. s; s; se totū. Verbi grā. e baptizat'
aliq' bene dr aq p inuocationē tñitatis; si i eadē aq itm bab

naturalis? eadē benedictio aq. inuocō trinitatis qua sc̄ificat aq. ut
 rat. nec tñ dñr utari baptis̄m? qz p parte iterata: n̄ utatur ipsū sac̄
 m̄tū: si illa sc̄ificō aq. iteraretur. & i eadē p̄sona h̄ fieret: tñ iniuria
 fieret sac̄m̄to. ita & de sac̄m̄to altaris t̄ unctionis licet utatio fiat
 q̄ntū ad p̄sonā. q̄ iterū suscipit sac̄m̄tū: tñ q̄a n̄ it̄m benedicatur
 eadē hostia. & idē oleū n̄ iteratur sac̄m̄tum. Si enī p parte itera
 ta dñr h̄ sac̄m̄ta iterari: eadē rōne & baptis̄m̄ iteratur. cū ibi ut
 dixim⁹ partis fiat utatio. Illi⁹ sc̄ificationis q̄ suscip̄ aq. p̄ iuocatio
 nē trinitatis. **A**p̄t̄s o ē pecc̄m qd̄ fecit hō ex t̄ corp⁹ ē qui at̄ fornicat⁹ i cor
 p⁹ suū peccat. exp̄o. Componet h̄ pecc̄i & si gerant⁹ p corp⁹. hic aīa
 sub corpe aq. captua tenet⁹. In alijs licet aīe & aliud opari. & alio i
 tendē. s; n̄ i fornicatione ū tot⁹ hō carv. **I**tem. cet̄a pecc̄a penitentis
 remord̄ t̄ conscientia. fornicatio i ipso t̄p̄e penitendi utilitatem car
 nis & i centuū uitioz & pecc̄i sustinet. & ipsa recognitio pecc̄i fit
 mat̄ia de linq̄ndi. cet̄a pecc̄a foris. q̄a i alios agūt; fornicatio n̄
 solū conscientiam. s; i corp⁹ maculat. furtū & cetera oīa ministrant⁹
 ext̄. fornicatio i corpe n̄o exercet⁹ anōb n̄ p corp⁹ in alia q̄ sola i cor
 p̄is passionib⁹ ministrat⁹. Alia pecc̄a p̄ membra cōmutant⁹ in mēbra
 delinq̄t q̄ fornicat⁹. **N**at̄ale bonū nuptiar⁹ ē. q̄ sit causa gñadi. s;
 h̄ bono male utit⁹. cui⁹ intentio i libidine ē n̄ i ple. Aug⁹ dū debitū
 soluit. fides seruat⁹ q̄ sibi parit⁹ debent. hui⁹ fid̄i uolatio adult̄iū
 dñr. H̄nc nuptie i dissolubilē fid̄i societate. & modū caste p̄can
 di. & si enī t̄p̄e ē libidinose uti marita. honestū tñ ē nolle comis
 ceri ē alia. ḡg. bonū ē nuquā s; mala s; q̄ ēca illd̄ ex mundi cā suc
 crescant. **A**p̄t̄s. de iūgnib⁹ aut̄ p̄ceptū dñi n̄ habes cōsilū dō. Amb⁹.
Nō ponit p̄ceptū. Inuitat q̄ fidelit̄ scit p̄fene p̄ma. sc̄da disponē

& io inqt. Existimo. n̄ statuo. n̄ iubet s; laudat. Voluntas ē n̄ neces
 sitas n̄ p̄cepta s; g̃g̃. Sup̄ g̃d̃ū humanā additionē q̄a n̄ hoīb' s; anglis
 assimilatur. Angl's nuptias nescit. s; maior ē victoria uirginis q̄ angli.
 & si n̄ gla. Anglus sine carne uiuit uirgo i carne uirgine; qd ē sup̄
 p̄ceptū n̄ ē i auctoritate mandati. s; i uirtute exempli. p̄ceptū sub
 dicit. osiliū dat amicis. V̄ p̄ceptū. ibi lex. Vbi osiliū g̃ra puoce.
 lex iudis data. g̃ra electis. lex nuptias impat. Ab apto uirginitas
 suadetur. Illic soboles filioz. h̄ uirtutū; p̄mū nuptias filioz p
 catio. hic domū uirginitatis mun' ē g̃uarū. Amb'. In xp̄m peccare
 ē. xp̄m negare. In x̄: in his q̄ sunt x̄. **¶** quedā corpa dicunt spūalia
 q̄ natura operantur. s; di uirtute. ut manna & aq̄ de petra.
 Dr̄ i res spūales eē q̄a spūale aliqd̄ significat; solae res q̄ significat. nō ē
 rei q̄ significat noari. ut dr̄ petra erat x̄. n̄ p̄ subam s; p̄ ligationē;
 nōa s; i lib' uite. i. ap̄ dñm m̄ta cuiq; i distincta f̄ que ad id qd me
 ruit uocatur q̄sq; quasi noari. **¶** Oīa ēdit caritas ut apt's dic.
 s; n̄ oīb' q̄ tñ dē credit oīa. **¶** Emigma ē n̄ q̄libet. s; obscura allego
 ria. **¶** Iph̄a ē q̄ sp̄s. i. paulatī reuelat sine humana i dustria.
 Scientia ē eoz q̄ p̄o studio didicē q̄s. Doctrina eoz q̄ alio do
 cente. Iph̄a i dr̄ expo s̄pturariū. yd̄. diuisio. uñ ydiota
 ydioma ū p̄petas dr̄. Doctrina: sensus spūal' p̄ prudentiā.

Homines in hac pugnatione uite secundum dominum inuictos me-
 tuunt. cupiuntque. dolent. gaudentque. & quia rectus est amor
 eorum. istas omnes affectiones habent. Metuunt penam eternam.
 Cupiunt uitam eternam; Dolent in re. quia ipse in semetipsum adhuc
 ingemiscit; Ad optionem expectantes redemptionem corporis
 sui. Gaudent in spe. quia fiet finis eius secundum scripturam; Absoluta est
 mors in uictoria; Ideo metuunt peccare. cupiunt perseu-
 dere. Dolent in peccatis. gaudent in operibus bonis; Ut enim metu-
 ant peccare. audiunt quoniam abundauit iniquitas. refringescit
 karitas multorum; Ut cupiant perseuare. audiunt quod scrip-
 tum est; Qui perseuerauit usque in finem. hic saluus erit; Ut doleant
 in peccatis. audiunt; Si dixerimus quia peccatum non habemus.
 nosmet ipsos seducemus. & ueritas in nobis non est; Ut gaude-
 ant in operibus bonis. audiunt quia largiens enim dator diligens deus;
 Item. sicut se infirmitas eorum. firmitasque habuerit. metu-
 untque. temptari. cupiunt temptari. dolent in temptationibus. gau-
 dent in temptationibus; Ut enim metuatur temptari. audiunt;
 Si quis preoccupatus fuerit in aliquo delicto. uos qui spirituales
 estis. instruite hominem in spiritu mansuetudinis. incedens
 te ipsum ne uti tempteris; Ut autem cupiatur temptari.
 audiant quendam uirum forte ciuitatis di dieitem;
 Proba me domine & tempta me. ure renes meos &
 cor meum; Ut doleat in temptationibus. uideatur petrum
 flere; Ut gaudeat in temptationibus. audiat iacobum dicere;
 Omne gaudium existimate fratres mei cum in temptatione
 uarias incideritis. non solum autem pro seipsum. hi moue-
 tur affectibus. uerum etiam pro eis. qui liberi cupiunt

si liberet. R. Ggori nazazheni libro d gradini i testacioe

u nos discerem ab eo. et negocii tempus et locum; *Ubi autem*
Prima sapientia uita laudabitur. et apud deum pura mens. per quam puri puro
 iunguntur; et sancti sancto sociantur; hac enim ipse nobis deus inquit hos-
 tie puritate; et eorum cunctum sacrificium deo est. et sacrificium laudis. Vult
 enim nos esse nouam creaturam in christo et nouum hominem; et quicquid huiusmodi refe-
 rit diuina scriptura. Est ergo prima sapientia despicienda et contempnenda sapi-
 entia ista quam in uerbis est. et in complexione. et calliditate. et munitur. ut
 que captiosis fillogisimis. et cōtentionibus in ambiguitate nititur. hac ergo collau-
 do sapientiam. hac contemnor. per quam ignobiles facti sunt gloriosi. et per abi-
 ecti ad honorem uenerunt. et in quibus predicatores uniuersum orbem terre. euan-
 gelium recte conclusit. Non enim qui in uerbo sapiens est iste in sapiens uidetur.
 neque qui lingua polita ac uolubile profert. animo uero permanet imbecillus.
 sic sepulchra illa que exterius dealbata et ornata uidentur hominibus. intus
 uero in immundicia ac fetore plena sunt. Sed ille in sapiens uidetur. qui pauca
 quod est uirtute animi commonet et proloquitur. plura autem in suis actibus atque operibus
 ostendit. et fide ubi opus suum ad stipulationem confirmat. Quia
 nec pulchritudinem forme ita quam amare potuit. in pictura sic in
 corpore posita. nec diuicie ita utiles fuerunt quam in somnis uidetur; sic
 ille qui in manibus cōtinetur. ita sapientia illa clara est. non quam in uerbis

violat. s; i iurib' stat, Sic deniq; etiã scripta dic. qz intellect' bon' e' oib'
q' faciunt eũ. i. loq' utur & p'dicat eũ

Sicut deciduus hic fragilis
 Tot indubio totus instabilis
 Tam cito labitur in aqua labilis
 Plus crede latis scriptis in glacie
 Quam mundi fragilis uane fallacie
 Nichil habuit usque fiducie
 Credenti magis est auris fallacibus
 Quam mundi miseri prosperitatibus
 Falsis istis ac uanitatibus
 Die ubi salomō oli tā nobilis
 Et pueri ^{uolens} salomō ^{interueniens}
 Et dulcis ^{uolens} multū amabilis
 Quē cesar abiit celsus ipso
 Die ut tullius clarus eloquio
 Et diues spēdit totū in pradio
 Tot clari pereres tot res sēla
 Locū euamunt in ros in nebula
 Ut breue theatrum ubi fabula
 Breue festum ē hic mundi gloria
 Breue sonum sē gaudia
 Que tū subitū cēna prima
 O esca iunū o massa pulueris
 O ros o uanitas cur sic extolleis
 Quozas rem utrum es uixers

hec carni glā ej magni pādrē.
Sacrī hūmīl flos ferri dr.

Et leue foliū. qđ ueto rapit.
Nihil tuū dixeris qđ potes pđe.
Nihil ligū potit qđ finis claudet.
Supra cognita. eoz sit i. there.
felix qđ potuit mūdū acēpne.
felix qđ potuit se ipm uicere.
felix qđ potuit sūma dilige.

Pl' amant enuū miser miser oib' amīcor.
 Xpā. lēp q. cupit uag' cē uator.
 Pl' mare q. portū miser miser icola mūd.
 Dū ag atq. dolet fieri sū spē peū di.
 Felix enī i ualle iacens lacmarū
 Ridet ierulāt i carōē trigenarū.
 Q. gaudere cupit pegn' hō rōne.
 Dū uag' i carē peul erulat a regione.
 Dū captiuat i ^{manu} misera babilone.
 Q. sodomā colit pīcā iā pīcā.
 Cēto nū fugit i rūtā iā rūtā.
 Q. d. gen' i spēs. q. d. opes. q. d. fama ualebit.
 Q. nū dūc' s. totū paup' habebit.
 Q. nū tremēs mūd' xpo uenit i panib'.
 S. arilhanes. s. s. seu plato carib'.

72

HUGO A S.

VICTORE.

i37